

S-097-08

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk

Rekneskapsresultat 2007

Account results in agriculture and forestry 2007

97. rekneskapsar

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

Tittel	Driftsgranskingar i jord- og skogbruk. Rekneskapsresultat 2007
Utgivar	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgivarstad	Oslo
Utgivingsår	2008
Tal sider	235
ISBN	978-82-7077-730-3
ISSN	0333-2500
Emneord	rekneskapsresultat, rekneskapsstatistikk, landbruksøkonomi, skogbruksøkonomi, driftsrekneskap, landbruksstatistikk

---

Litt om NILF

- Forsking og utgreiing om landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innan landbruket; dette omfattar bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og dei årlege driftsgranskingane i jord- og skogbruk.
- Utviklar hjelpemiddel for driftsplanleggjing og rekneskapsføring.
- Vert finansiert av Landbruks- og matdepartementet, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentleg og privat sektor.
- Hovudkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk tek for seg økonomiske forhold på gardsbruk der ein viktig del av den samla inntekta til familien kjem frå jordbruket. Driftsgranskingane skal gi kunnskap til offentlege styresmakter, gardbrukarar og samfunnet elles.

For 2007 omfattar driftsgranskingane i jordbruket 902 enkeltbruk. 155 av dei er også med i driftsgranskingane i skogbruket. Dessutan har 32 samdrifter innan kumjolkproduksjon levert data til undersøkinga. Talmaterialet deira blir behandla separat, og resultatane frå samdriftene vert presenterte i eit eige avsnitt i rapporten.

Undersøkinga er gjort med grunnlag i skatterekneskapar og tilleggsopplysningar om areal, avlingar og arbeidsinnsats. Skatterekneskapen blir først omarbeidd til ein driftsrekneskap. Det er data frå driftsrekneskapen som går inn i driftsgranskingane.

Samarbeid med gardbrukarane som deltek i undersøkinga, og medverking frå rekneskapsførarane deira, er avgjerande for NILF si evne til å gjennomføre driftsgranskingane. Statens landbruksforvaltning, TINE BA og Nortura BA bidreg også med viktig underlagsmateriale.

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk blir gjennomførte i samarbeid mellom dei fire regionale kontora til NILF. Berit Kristiansen er redaktør for den rapporten som ligg føre her.

The survey of account statistics for agriculture and forestry presents results for holdings where a substantial share of the family's total income comes from the holding. The survey is aimed to provide public authorities, farmers and society generally with information on financial conditions of agriculture.

As concerns 2007, 902 family holdings are involved in the survey for agriculture. Additional forestry data have been delivered from 155 of the same farms. 32 dairy joint operations have also taken part in the survey. However, their data are handled separately, and their results are presented distinctly in this report.

The survey is based on tax accounts and additional information about the use of farmland, yields and labour input. Tax accounts are first transformed into management accounts. Subsequently, information from the management accounts is further handled in the survey process.

The participating farmers and their accountants are cardinal to NILF's ability to produce the survey. Furthermore, Norwegian Agricultural Authority (SLF), TINE BA and Nortura BA deliver important information.

The survey of account statistics for agriculture and forestry is produced in cooperation between the four regional divisions of NILF. The editor of this report is adviser Berit Kristiansen.

Oslo, desember 2008

Ivar Pettersen

Innhald

SAMANDRAG.....	1
1 FORMÅL, UTVAL OG METODE.....	7
1.1 Formål	7
1.2 Prinsipp og metode for utval	7
1.3 Presentasjon av resultat.....	8
1.4 Inndelingskriterium	8
1.4.1 Inndelingskriterium i jordbruksdelen	8
1.4.2 Inndelingskriterium i skogbruksdelen	12
1.5 Representativitet.....	13
1.6 Prinsipp for rekneskapsoppgjeret.....	14
1.7 Resultatmål og resultatrekning.....	15
1.7.1 Resultatrekning for jordbruket	15
1.7.2 Resultatmål for den samla inntekta til brukarfamilien	16
1.7.3 Resultatmål for skogbruket	17
1.7.4 Variasjon i resultata innan enkelte driftsformer i jordbruket.....	17
1.7.5 Samdrifter	17
1.7.6 Økologiske mjølkebruk.....	17
1.8 Definisjonar og forklaringar av omgrep.....	18
2 JORDBRUK. RESULTAT FRÅ 2007 OG UTVIKLINGSTREKK	
GJENNOM 10 ÅR.....	25
2.1 Innleiing.....	25
2.2 Innsatsfaktorar og oppnådde resultat	25
2.2.1 Arbeidsforbruk.....	25
2.2.2 Areal.....	26
2.2.3 Eigedelar og investeringar	26
2.2.4 Avlingar	28
2.2.5 Husdyrproduksjon.....	29
2.2.6 Oppnådde produktprisar	30
2.2.7 Kostnader.....	32
2.2.8 Inntekter.....	32
2.2.9 Oppnådde resultat	33
2.3 Gjennomsnittresultat og variasjonsanalysar for utvalte driftsformer	38
2.3.1 Produksjon av kumjolk og storfeslakt.....	38
2.3.2 Produksjon av kumjolk og svinekjøtt	57
2.3.3 Produksjon av kumjolk, storfeslakt og korn	59
2.3.4 Kumjolkproduksjon og sauehald	60
2.3.5 Kornproduksjon	62
2.3.6 Sauehald	68
2.3.7 Geitehald.....	72

2.3.8	Produksjon av korn og svinekjøt	73
2.3.9	Produksjon av storfekjøtt	76
2.3.10	Andre driftsformer	76
2.3.11	Rangering av driftsformene etter lønsemd	78
3	SKOGBRUK. RESULTAT FRÅ 2007 OG UTVIKLINGSTREKK GJENNOM 10 ÅR.....	81
3.1	Grunnlagsmaterialet for granskinga.....	81
3.2	Framdrift.....	81
3.2.1	Avverking og transport.....	81
3.2.2	Arbeidskraft.....	82
3.3	Økonomisk oversikt.....	82
3.3.1	Om dei valte presentasjonsmåtane	82
3.3.2	Produksjonsinntekter	82
3.3.3	Kostnader.....	83
3.3.4	Resultat.....	84
3.3.5	Investering og finansiering.....	84
3.3.6	Balanse.....	85
3.4	Hovudtrekk ved driftsgranskingane i skogbruket i 2007.....	85
3.5	10-årsoversikter	86
4	SAMLA ØKONOMISK RESULTAT FOR BRUKAR-FAMILIEN	93
4.1	Innleiing.....	93
4.2	Tilleggsnæringar	93
4.2.1	Definisjonar og avgrensing	93
4.2.2	Klassifisering av bruk med tilleggsnæring.....	94
4.2.3	Omfang av ulike tilleggsnæringar	94
4.2.4	Driftsoverskot frå tilleggsnæring.....	96
4.2.5	Kva tilleggsnæringane betyr for total inntening på bruket.....	98
4.3	Balanse.....	98
4.3.1	Eigedelar.....	98
4.3.2	Nettoinvestering utanom jordbruket.....	99
4.3.3	Gjeld og eigenkapital.....	99
4.4	Nettoinntekt per familie	100
4.5	Tilgang på og bruk av middel	102
4.5.1	Arbeidskapital.....	102
4.5.2	Sparing.....	102
4.6	Skatt	104
4.7	Samanlikning med andre yrkesgrupper	108
	SUMMARY	117
1	PURPOSE, SAMPLE AND METHODS	117
1.1	Purpose.....	117
1.2	Principles and methods of sampling.....	117
1.3	Presentation	118
1.4	Criteria for classification.....	118

1.4.1	Agriculture	118
1.4.2	Forestry	119
1.5	Representativeness.....	119
1.6	Accounting principles	119
1.7	Result measures and calculations	121
1.7.1	Calculation of results in agriculture	121
1.7.2	Total income of the family	122
1.7.3	Calculation of results in forestry	122
1.7.4	Variation of results within certain categories of farming	123
1.7.5	Dairy joint operations	123
1.7.6	Organic dairy farming.....	123
1.8	Definitions and explanations of terms	123

HOVUDTABELLAR. MAIN TABLES

1	Bruksstorleik, dekar. Alder på brukar <i>Size of holdings, decares. Farmer's age.....</i>	132
2	Bruk av jordbruksarealet, dekar <i>Use of agricultural area, decares</i>	134
3	Avling, kg per dekar <i>Crop yields, kg per decare</i>	136
4	Avling, FEm per dekar <i>Crop yields, FUm per decare</i>	137
5	Storleik på buskapen, gjennomsnitt per bruk <i>Numbers of livestock per holding.....</i>	138
6	Husdyrproduksjon <i>Livestock production</i>	140
7	Arbeidsforbruk per bruk, fullverdige timar <i>Labour input, hours per holding</i>	142
8	Oppnådde prisar på garden, kroner per kg/l/stk. <i>Prices at farm gate, NOK per kg/ l/ animal</i>	144
9	Eigedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding</i>	146
10	Nyanlegg, avskrivingar, sal, tilskot og nettoinvestering i jordbruket. 1000 kroner per bruk <i>Investments, depreciation, sales, grants and net investment in agriculture, NOK 1000 per holding</i>	150
11	Nyanlegg, avskrivingar, sal, tilskot og nettoinvestering i skogbruk, anna næring og privat, 1000 kroner per bruk <i>Investments, depreciation, sales, grants and net investment in forestry, other occupations and private, NOK 1000 per holding</i>	152
12a	Eigedelar 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Assets on 31 December, NOK 1000 per holding</i>	154
b	Gjeld og egenkapital 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Debts and own capital on 31 December, NOK 1000 per holding</i>	156
13a	Variable kostnader, 1000 kroner per bruk <i>Variable costs, NOK 1000 per holding</i>	158
b	Faste kostnader og kostnader i alt, 1000 kroner per bruk <i>Fixed costs and total costs, NOK 1000 per holding</i>	160

14a	Inntekter frå planteproduksjon, 1000 kroner per bruk <i>Output from crop products, NOK 1000 per holding .....</i>	162
b	Inntekter frå husdyrproduksjon, eksklusive pristilskot, 1000 kroner per bruk <i>Output from livestock products, price support not included. NOK 1000 per holding ...</i>	164
c	Tilskot, andre inntekter og produksjonsinntekt i alt, 1000 kroner per bruk <i>Grants, other income and total output, NOK 1000 per holding.....</i>	166
15	Netto mekaniseringskostnad, 1000 kroner per bruk <i>Net costs of mechanisation, NOK 1000 per holding .....</i>	168
16	Driftsresultat i jordbruket, 1000 kroner per bruk <i>Operating results, agriculture, NOK 1000 per holding.....</i>	170
17	Drift og driftsresultat ved ulike driftsformer <i>Summary of accounts for different types of farming .....</i>	
a	Produksjon av kumjolk og storfeslakt <i>Combined dairy and beef farming .....</i>	172
b	Produksjon av kumjolk og svinekjøt <i>Combined dairy and pig farming .....</i>	190
c	Kumjolkproduksjon og sauehald <i>Combined dairy and sheep farming .....</i>	194
d	Kornproduksjon <i>Cereal production .....</i>	198
e	Produksjon av korn og svinekjøt <i>Combined cereal production and pig farming ...</i>	204
f	Produksjon av kumjolk, storfeslakt og korn <i>Combined dairy, beef farming and cereal production.....</i>	208
g	Sauehald <i>Sheep farming.....</i>	212
h	Geitehald <i>Production of goat's milk.....</i>	218
i	Produksjon av storfeslakt <i>Beef farming.....</i>	220
18	Rekneskapssamandrag, 1000 kroner per familie <i>Summary of accounts, NOK 1000 per family.....</i>	224

SKOGBRUKSGRANSKINGANE. FARM FORESTRY STATISTICS:

19	Opplysningar om skogane og eigarane <i>Some characteristics of the forests and their owners .....</i>	226
20	Avverking og transport <i>Volume cut and logging .....</i>	227
21	Arbeidskraft <i>Labour input .....</i>	228
22	Produksjonsinntekt, kostnader og driftsoverskot <i>Output, costs and net income from forestry .....</i>	229
23	Driftsresultat <i>Operating result .....</i>	230
24	Driftsoverskot i jord- og skogbruk <i>Net farm income and net income from forestry.....</i>	231
25	Investeringar og finansiering <i>Investments and financing .....</i>	232
26	HOVUDTABELL FOR ALLE BRUK, 1954–2006 <i>General survey for all holdings, 1954–2006 .....</i>	234

Samandrag

Kort om undersøkinga

Hovudformålet med driftsgranskingane er å vise årlege resultat og meir langsiktige utviklingslinjer for økonomien på gardsbruk der inntekta frå jordbruket har eit vesentleg omfang.

Driftsgranskingane byggjer på skatterekneskapar som er omarbeidde til driftsrekneskapar. Rekneskapane kjem frå gardsbruk som er spreidde rundt i heile landet. For rekneskapsåret 2007 deltok 902 bruk i driftsgranskingane i jordbruket. Av desse var 155 også med i dei spesielle driftsgranskingane i skogbruket. Dessutan leverte 32 samdrifter innan kumjolkproduksjon data til undersøkinga.

Driftsgranskingane omfattar i hovudsak familiebruk med ein arbeidsinnsats i jordbruket på mellom 1 800 og 6 000 normerte timar. Eit årsverk i jordbruket er definert til å vere 1 845 arbeidstimar.

Økologisk jordbruk, samdrifter innan kumjolkproduksjon og tilleggsnæringar til tradisjonelt landbruk er spesialfelt innafor driftsgranskingane. Desse emna blir behandla i eigne avsnitt i rapporten.

Resultat i jordbruket

Arbeidsinnsats, areal og talet på husdyr

Omfanget av arbeidsinnsatsen i jordbruket i 2007, rekna som gjennomsnitt for alle deltakarbruk, var 2 855 timar. Samanlikna med 2006 var det ein nedgang på 39 timar per bruk. Brukarfamiliane stod sjølv for 78 prosent av den registrerte arbeidsinnsatsen.

Gjennomsnittleg jordbruksareal i 2007 var 284 dekar per bruk. Sett i forhold til året før hadde jordbruksarealet til deltakarane i gjennomsnitt blitt 6 dekar større. Omfanget av leigd jord aukar frå år til år og kom opp i 101 dekar per bruk i 2007.

Sau, og andre storfe enn mjølkeku, er dei dyreslaga som prosentvis auka mest i tal på deltakarbruka frå 2006 til 2007. Slaktegrisar blei det færre av, men talet på avlsgrisar gjekk opp.

Eigedelar og investeringar

Verdien av eigedelane i jordbruket på deltakarbruka gjekk opp med 7 prosent i 2007, til kr 1 797 200 per bruk. Gjennomsnittleg bruttoinvestering var kr 181 600, og gjennomsnittleg nettoinvestering var kr 54 500.

Avlingar, husdyrproduksjon og prisar

I 2007 hadde gjennomsnittsavlinga på deltakarbruka ein fôrverdi som svarte til 359 FEm per dekar. Avlingsnivået var dermed 4 prosent lågare enn gjennomsnittet for perioden 2004–2006. Bygg gav litt lågare avling i 2007 enn i året før, mens havre- og kveiteavlingane auka moderat. Havre og kveite gav 2007-avlingar som låg 1 prosent og 5 prosent lågare enn gjennomsnittet for dei tre førre åra. For bygg var den respektive nedgangen på 9 prosent. Grovfôravlinga fell no litt frå år til år. I 2007 låg ho 2 prosent under middelnivået for 2004–2006.

Avdråtten, rekna i kg produsert mjølk per årsdyr, steig for både kyr og geiter frå 2006 til 2007. Samanlikna med gjennomsnittstal for perioden 2004–2006 låg mjølkeytinga per årsku 4 prosent høgare i 2007. Tilsvarende auke for geit var på 8 prosent. Produsert mengde saue- og lammekjøtt per vinterfôra sau låg på same nivå i 2007 som i åra før.

Smågrisar og saue- og lammekjøtt hadde sterkast prisvekst frå 2006 til 2007. Ull, poteter og kveite gjekk ned i pris.

Kostnader og inntekter

Deltakarane sin gjennomsnittlege totalkostnad i jordbruket var 7 prosent høgare i 2007 enn i 2006. Summen for 2007 var kr 743 100 per bruk.

Deltakarane oppnådde i gjennomsnitt 12 prosent auke i samla produksjonsinntekt i jordbruket. Produksjonsinntekta i 2007 var kr 1 026 400 per bruk. Planteproduksjon bidrog med 12 prosent og husdyrhald med 58 prosent av totalbeløpet. Resten (31 prosent) kom frå tilskot, bortleige av maskinar etc.

Sum utbetalt tilskot per deltakarbruk auka med 8 prosent frå 2006 til 2007.

Oppnådde resultat: Samla sett og for dei vanlegaste driftsformene

I 2007 blei det i gjennomsnitt oppnådd kr 205 100 i vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka. Beløpet var 23 prosent høgare enn i året før.

Vederlaget til familiens arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk opp med 27 prosent frå det eine året til det andre. Resultatet i 2007 var kr 190 200. Brukarfamiliens arbeidsforteneste per årsverk gjekk opp med 26 prosent, til kr 151 100. Driftsoverskotet per bruk auka med 27 prosent og var kr 283 300 i 2007.

For dei driftsformene som er best representerte i driftsgranskingane, kan resultat bli oppsummerte slik:

Produksjon av kumjølkk og storfeslakt

365 av deltakarbruka i 2007 hadde denne driftsforma. I gjennomsnitt hadde bruka i gruppa 19,2 årskyr og eit jordbruksareal på 286 dekar. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 199 400. Beløpet var 22 prosent høgare enn i 2006.

2007-rekneskapar for 32 samdrifter med kumjølkkproduksjon blei analyserte som eit supplement til dei ordinære driftsgranskingane. Data frå desse samdriftene er ikkje med i sjølve driftsgranskingsmaterialet. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2007 blei i gjennomsnitt kr 257 600 for samdriftene.

For 2007 er resultata frå 31 økologiske mjølkebruk analyserte særskilt. På desse bruka blei det oppnådd eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på kr 205 800.

Produksjon av kumjolk og svinekjøtt

I denne gruppa var det 31 deltakarbruk, som i gjennomsnitt hadde 21,3 årskyr og 30,9 avlsgrisar i 2007. Jordbruksarealet per driftseining var 284 dekar. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 70 prosent høgare i 2007 enn i året før og var kr 274 800.

Produksjon av kumjolk, storfeslakt og korn

22 bruk var med i gruppa i 2007. Jordbruksarealet var 583 dekar per bruk, og i gjennomsnitt hadde bruka 23,2 årskyr. Det blei nytta 314 dekar til korn. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk opp med 29 prosent frå 2006 til 2007. Beløpet for 2007 var kr 252 700.

Kumjolkproduksjon og sauehald

Denne driftsforma gjaldt for 48 deltakarbruk, som i gjennomsnitt hadde 317 dekar jordbruksareal i 2007. Middels dyretal var 15,6 årskyr og 90 vinterfôra sauer. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 184 100. Beløpet steig med 13 prosent frå 2006.

Kornproduksjon

94 bruk hørde til i denne gruppa. Middels storleik på jordbruksarealet var 355 dekar. Frå 2006 til 2007 gjekk avlingane av både kveite, havre og bygg noko opp. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 152 500 i 2007, etter å ha auka med 4 prosent frå året før.

Sauehald

For dei 95 deltakarbruka med sauehald var gjennomsnittleg jordbruksareal i 2007 187 dekar. Talet på vinterfôra sauer per bruk var 129. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk utgjorde kr 130 100. Det var eit 13 prosent høgare beløp enn for året før.

Geitehald

21 deltakarbruk hadde geitehald som driftsform. Av desse hørde 13 heime i Nord-Noreg. Gjennomsnittleg jordbruksareal i gruppa var 129 dekar i 2007, og gjennomsnittsbruket hadde 81,7 årsgeiter. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk opp med 5 prosent frå 2006, til kr 182 500.

Produksjon av korn og svinekjøt

Denne gruppa hadde 39 bruk. Gjennomsnittleg jordbruksareal i 2007 var 378 dekar, og bruka hadde i middel 45,4 avlsgrisar. Arbeid og eigenkapital fekk eit vederlag per årsverk på kr 335 400. Vederlaget hadde dermed gått opp med 55 prosent frå året før.

Produksjon av storfekjøt

Gruppa hadde 47 bruk. I gjennomsnitt var jordbruksarealet 282 dekar, og bruka omsette i middel 5 773 kg storfekjøt. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 92 800. Resultatet var 11 prosent høgare enn i 2006.

Resultat i skogbruket

For dei 155 bruka som var med i dei spesielle granskingane for gardsskogbruket, var skogstorleiken i gjennomsnitt 1 260 daa i 2007. På desse eigedommane blei det i gjennomsnitt avverka 109 prosent av balansekvantumet. Dette er det høgaste avverkningsnivået sidan 1988. Rekna per bruk utgjorde avverkinga i gjennomsnitt 310 m³. Av virket som blei drive fram med jordbrukstraktor og skogstraktor, blei 87 prosent drive fram med skogstraktor. Entreprenørar dreiv fram heile 86 prosent av tømmeret i 2007.

Familien la ned i gjennomsnitt 80 arbeidstimar i skogbruket i 2007, ein nedgang på 20 timar. I gardsskogbruket er tendensen at stadig meir arbeid blir sett bort til entreprenørar, og at arbeidsinnsatsen til familien går ned. Arbeidsinnsatsen i jordbruket for desse familiane var 2 000 timar i 2007.

Prisoppgangen på tømmer var stor i 2007, noko som forklarar den store avverkinga. Inntekta frå skogbruket steig med nesten kr 39 000, mens kostnadene steig med berre kr 14 000. Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per skogeigedom auka derfor med kr 25 000 i 2007, til kr 59 300. Driftsoverskotet i skogbruket utgjorde 21 prosent av samla driftsoverskot frå jord- og skogbruk i 2007, mot 16 prosent i 2006. Dersom ein set inn tarifføløn for arbeidsinnsatsen til brukarfamilien, og trekjer verdien av dette arbeidet frå driftsoverskotet, blir gjennomsnittleg overskot i 2007 kr 47 200. Beløpet er kr 27 000 høgare enn for 2006.

Prisen på selt virke var kr 368 per m³ i 2007, mot kr 312 per m³ i 2006. Statistisk sentralbyrå har utrekna prisen på selt virke i 2007 til kr 375 per m³. Noko av årsaka til at det er skilnad her, kan vere at vedsal ikkje er med i SSB sin statistikk. Utrekna per m³ var heile produksjonsinntekta i 2007 kr 371, mens kostnadene kom opp i kr 180. Dette gav eit driftsoverskot på kr 191 per m³. Tilsvarende tal for 2006 var kr 329, kr 182 og kr 147 per m³.

Investeringane i 2007 utgjorde 41 prosent av resultat før skogkultur, mot 45 prosent året før.

Samla økonomisk resultat for brukarfamilien

Tilleggsnæringar

Tilleggsnæring er definert som næringsverksemd utanom tradisjonelt jord- og skogbruk, med basis i ressursane på bruket (til dømes areal, bygningar eller maskinar). På 55 prosent av bruka som var med i driftsgranskingane for 2007, er det registrert tilleggsnæring av eit så stort omfang at bruka kom i klassen «med tilleggsnæring». I gjennomsnitt for desse bruka var driftsoverskotet frå tilleggsnæring kr 71 300. Beløpet var 11 prosent høgare enn i 2006 og utgjorde 10 prosent av total inntening hos dei aktuelle deltakarfamiliene.

Balanse

Verdien av alle egedelane til ein gjennomsnittleg brukarfamilie i driftsgranskingane auka med 9 prosent i løpet av 2007, til kr 3 482 400 ved slutten på året. Då var verdien fordelt med 75 prosent på anleggsmiddel og 25 prosent på omløpsmiddel, og jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 52 prosent. Ved utgangen av 2007 var 43 prosent av omløpsmidla bankinnskott og kontantar.

Samla nettoinvestering utanom jordbruket i 2007 var kr 30 400 i gjennomsnitt for deltakarane. Av den summen gjekk kr 22 500 til private egedelar.

Total gjeld per deltakarbruk auka med 7 prosent frå slutten av 2006 til utgangen av 2007, då beløpet var kr 1 532 600. Eigenkapitalen auka gjennomsnittleg med 11 prosent i løpet av året, til kr 1 949 900. Ved slutten av 2007 var gjeldsprosenten 44, det vil seie 1 prosentpoeng lågare enn ved førre årsskifte.

Nettoinntekt per familie

Nettoinntekta er den samla inntekta til familien, etter frådrag av betalte gjeldsrenter og kår. Deltakarfamiliene hadde kr 624 100 i gjennomsnittleg nettoinntekt i 2007. I forhold til året før var det ein auke på 18 prosent.

Lønsarbeid har bidrege med stadig meir av samla arbeidsvederlag og forrenting på driftsgranskingsbruka gjennom den siste tiårsperioden. Men frå 2006 til 2007 auka delane til jordbruk og skogbruk. Da hadde lønsarbeid nedgang i delen sin.

Tilgang på og bruk av middel

Arbeidskapital er omløpsmiddel minus kortsiktig gjeld. I løpet av 2007 auka arbeidskapitalen med 25 prosent for alle deltakarbruka samla sett, til ein gjennomsnittsverdi på kr 602 200. Familiene i driftsgranskingane sparte i gjennomsnitt kr 130 400 i 2007. Sparinga tilsvarte 7 prosent av verdien som eigenkapitalen hadde ved starten av året.

Skatt

Skatt og frådrag i jordbruksinntekta (jordbruksfrådraget) er blitt ein del av den inntektspolitiske biten i jordbruksforhandlingane. For skatteåret 2007 var maksimalt jordbruksfrådrag kr 142 000 per bruk. Skattereduksjonen utgjorde 28 prosent av

frådraget. Størst mogleg skattereduksjon var avhengig av ei næringsinntekt i landbruket på minst kr 348 100. Deltakarane i driftsgranskingane i 2007 hadde i gjennomsnitt eit jordbruksfrådrag på kr 100 700 og ein maksimal skattereduksjon på kr 39 700. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget er utrekna til kr 42 100 per deltakarbruk og kr 27 200 per årsverk. Skattereduksjonen påverkar ingen av dei resultatmåla for jordbruket som tradisjonelt har vore publiserte i driftsgranskingane. Denne gongen vert eit nytt resultatmål presentert: Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital. Der er inntektsverknaden av jordbruksfrådraget tatt omsyn til.

Samanlikning med andre yrkesgrupper

I 2007 utgjorde vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka i driftsgranskingane 61 prosent av ei gjennomsnittleg årsløn for industriarbeidarar i NHO-bedrifter. Tilsvarende del for det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 69 prosent.

1 Formal, utval og metode

1.1 Formal

Hovudformålet med driftsgranskingane er å vise årlege resultat og meir langsiktige utviklingslinjer for økonomien på gardsbruk der inntekter frå jordbruket har eit vesentleg omfang.

Driftsgranskingane har desse delmåla:

- Presentere økonomiske data for jordbruksbedrifter av ulik storleik, med ulike driftsformer og med forskjellig geografisk plassering
- Gi grunnlag for samanlikning med annan nasjonal og internasjonal statistikk
- Leggje grunnlag for vidare forskning og utgreiing
- Gi grunnlag for rådgiving og undervisning
- Gi innspel til offentleg politikk og forvaltning
- Dokumentere den samfunnsøkonomiske verdiskapinga som skjer i landbruk og tilknytte næringar.

Sidan 1950 har talet på deltakarbruk i driftsgranskingane halde seg rundt 1 000, dei siste ti åra noko i underkant. Ved val av bruk er det lagt vekt på at driftsgranskingane skal vere representative for den delen av landbruket der storparten av brukarfamiliens inntekt kjem frå sjølve bruket. For 2007 hadde driftsgranskingane 902 deltakarbruk. Dessutan leverte 32 samdrifter innan kumjølksproduksjon data til undersøkinga. Talmaterialet deira blir behandla separat, og resultata frå samdriftene går ikkje inn i sjølve driftsgranskingsmaterialet.

Frå og med 1964 har nokre av bruka også vore med i spesielle skogbruksgranskingar. Talet på bruk i skogbruksgranskingane for 2007 var 155.

Økologisk landbruk, samdrifter innan kumjølksproduksjon og tilleggsnæringar til tradisjonelt landbruk er spesialfelt innafor driftsgranskingane. Desse emna blir omtalte i egne avsnitt i rapporten.

1.2 Prinsipp og metode for utval

Uttaket av nye bruk er basert på lister over brukarar som vert tilfeldig trekte frå Statens landbruksforvaltning sitt register over direkte tilskot. Før vart normerte arbeidstimar nytta som grense for populasjonen. No vert utvalet gjort etter standard dekningsbidrag. Uttrekte brukarar skal ha eit standard dekningsbidrag som minst svarar til 8 ESU (europeiske storleikseiningar), eller 70 000–80 000 kroner. Det er produksjonsomfanget, og ikkje det økonomiske resultatet på det enkelte bruket, som er kriterium for utvalet. Sjå meir om standard dekningsbidrag i kapittel 1.7.

Deltakinga i driftsgranskingane er frivillig. Det er inga avgrensing på kor lenge eit bruk kan vere med, men brukaren skal ikkje vere eldre enn 67 år. Rundt 10 prosent av deltakarbruka vert skifta ut frå eit år til eit anna.

Deltakarar i skogbruksgranskingane må ha eit balansekvantum på minst 50 m³.

1.3 Presentasjon av resultat

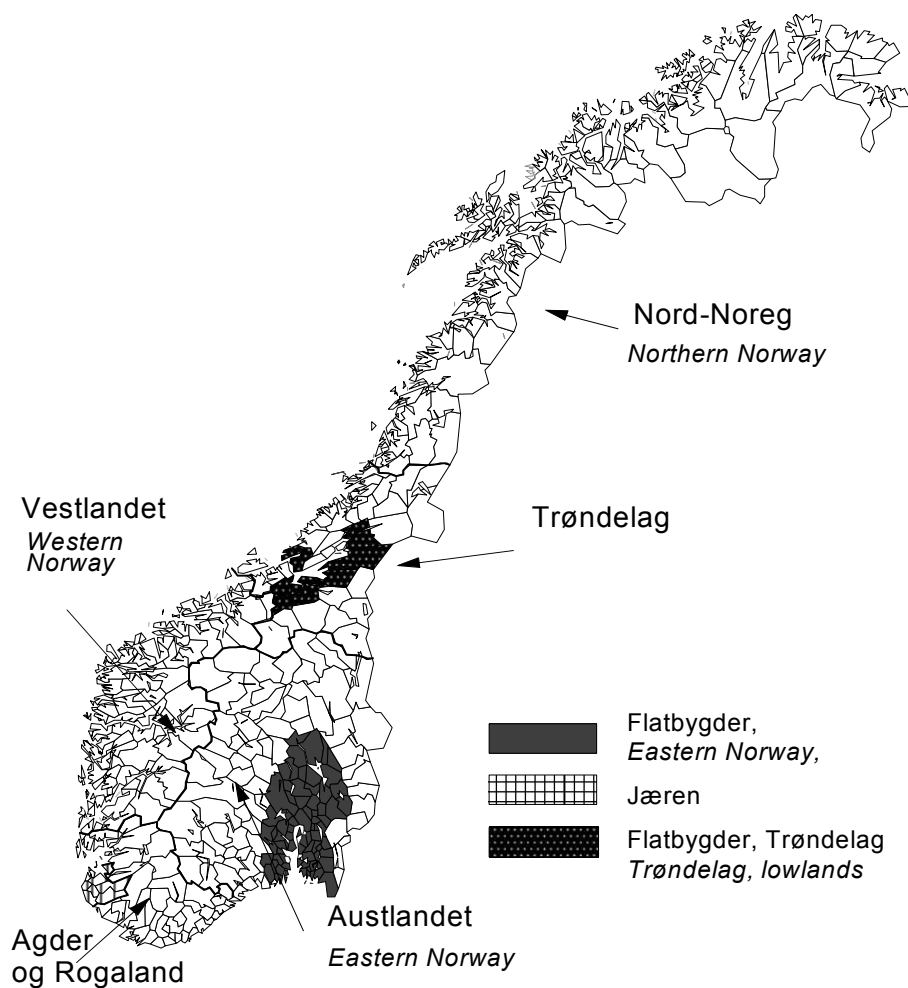
Om det er fem eller færre bruk i ei gruppe, vert ikkje gruppegjennomsnittet gitt opp. Bruka i denne gruppa tel likevel med i dei totale gjennomsnittsresultata.

1.4 Inndelingskriterium

1.4.1 Inndelingskriterium i jordbruksdelen

Regionar

Inndelinga i regionar går fram av figur 1.1. Austlandet og Trøndelag er delte i underområda «flatbygder» og «andre bygder», medan Jæren er skilt ut frå Agder og Rogaland som eit eige underområde. Årsaka er at flatbygdene og Jæren har eit vesentleg betre grunnlag for produksjon enn resten av dei respektive regionane.

Figur 1.1 Regioninndeling som vert nytta i driftsgranskingane i jordbruket.
Regions' classification of agricultural account statistics

Storleiksgupper

Deltakarbruka vert delte inn i grupper etter storleiken på jordbruksarealet, slik som vist i tabell 1.1. Gruppa «under 50 dekar» er utelate i nokre tabellar, fordi talet på bruk i gruppa er lågt og fordi bruka er svært lite einsarta.

Tabell 1.1 Deltakarbruka delte på regionar og storleiksgrupper

Survey holdings classified by regions and by farm size

Region <i>Region</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland <i>Western Norway</i>		Vestlandet	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	Alle bruk <i>All holdings</i>
Storleiks- gruppe, dekar <i>Farm size, decares</i>	Flat- bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	Jæren	Andre bygder <i>Other parts</i>		Flat- bygder <i>Low-lands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>		
0–50	6		2	2	10				20
50–100	5	12	2	5	21	2		7	54
100–200	32	62	14	28	68	13	25	27	269
200–300	40	35	14	22	35	22	17	48	233
300–500	59	35	14	21	29	26	25	28	237
> 500	48	16	3	4	5	5	3	5	89
Alle <i>All</i>	190	160	49	82	168	68	70	115	902

Driftsformer

Bruka vert delte på driftsformer ut frå arealbruk og husdyrhald. Produksjonsgreiner som utgjør mindre enn 10 prosent av total produksjon på bruket, går ikkje inn i driftsformkoden. Dersom meir enn 40 prosent av jordbruksarealet vert brukt til kornproduksjon på eit bruk som også har husdyrdrift, vert driftsforma kombinert korn/husdyr. Av dei 902 bruka som var med i driftsgranskingane for 2007, er 762 klassifiserte i ei av dei ni driftsformene som er med i hovudtabell 17. Resten av bruka hadde anten meir enn to hovudproduksjonar eller ei driftsform som var lite vanleg. Tabellane 1.2 og 1.3 gir oversikt over korleis deltakarbruka er fordelte.

Tabell 1.2 Deltakarbruka delte pa regionar og driftsformer

Survey holdings classified by regions and by types of farming

Region <i>Region</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag	Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>		Alle bruk <i>All holdings</i>
Driftsform <i>Type of farming</i>	Flat- bygder <i>Low- lands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	Jæren	Andre bygder <i>Other parts</i>		Flat- bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>		
Kumjolk og storfeslakt <i>Dairy and beef farming</i>	30	64	20	38	67	24	54	68	365
Kumjolk og svin <i>Dairy and pig farming</i>		3	9	2	14	1		2	31
Kumjolk og sau <i>Dairy and sheep farming</i>		8	5	10	24			1	48
Korn <i>Cereal production</i>	63	18				13			94
Korn og svin <i>Cereal pr. and pig farming</i>	25	3				10	1		39
Kumjolk, storfesl. og korn <i>Dairy, beef and cereal pr.</i>	13	6				3			22
Sau <i>Sheep</i>		30	3	11	19	2	10	20	95
Geit <i>Goat's milk</i>		4			4			13	21
Storfeslakt <i>Beef farming</i>	9	9	1	1	9	9	4	5	47
Andre <i>Others</i>	50	15	11	20	31	6	1	6	140
Alle <i>All holdings</i>	190	160	49	82	168	68	70	115	902

Tabell 1.3 Deltakarbruka delte pa storleiksgrupper og driftsformer

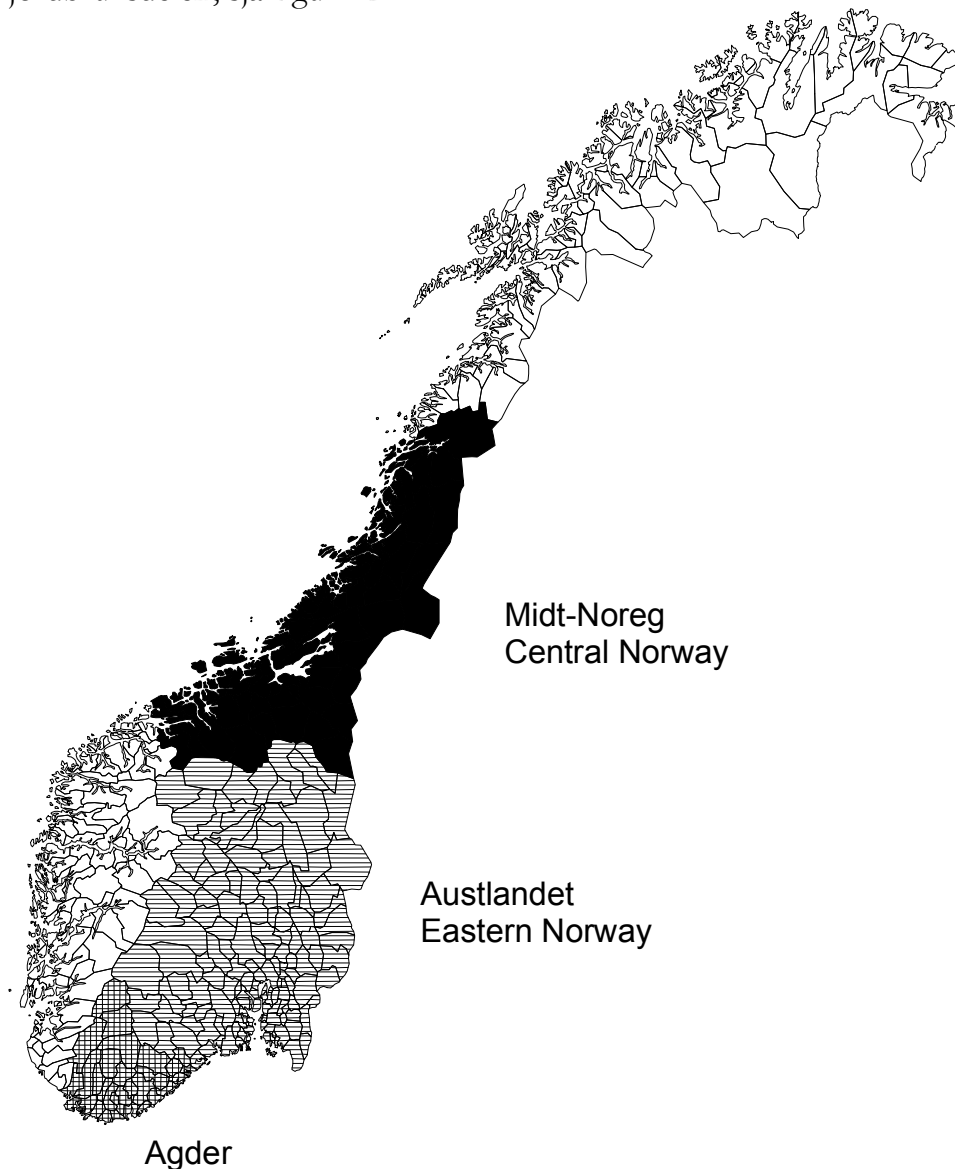
Survey holdings classified by farm size and by types of farming

Storleiksgruppe, dekar <i>Farm size, decares</i>	0-50	50-100	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i>
Driftsform <i>Type of farming</i>							
Kumjolk og storfeslakt <i>Dairy and beef farming</i>		5	109	121	106	24	365
Kumjolk og svin <i>Dairy and pig farming</i>			14	6	8	3	31
Kumjolk og sau <i>Dairy and sheep farming</i>		1	9	13	22	3	48
Korn <i>Cereal production</i>	1	2	21	24	28	18	94
Korn og svin <i>Cereal pr. and pig farming</i>			9	9	14	7	39
Kumjolk, storfeslakt og korn <i>Dairy, beef and cereal prod.</i>				1	7	14	22
Sau <i>Sheep</i>	1	13	44	26	11		95
Geit <i>Goat's milk</i>	1	6	12	2			21
Storfeslakt <i>Beef farming</i>		1	16	12	16	2	47
Andre <i>Others</i>	17	26	35	19	25	18	140
Alle <i>All holdings</i>	20	54	269	233	237	89	902

1.4.2 Inndelingskriterium i skogbruksdelen

Regionar

Alle skogeigedommane i utvalet ligg i barskogområda. Det er brukt følgjande inndeling i regionar: Austlandet, Agder og Midt-Noreg. Regionen Midt-Noreg er sammansett av Trøndelagsfylka, Helgeland i Nordland fylke og Møre og Romsdal fylke nord for Romsdalsfjorden. Inndelinga er altså noko annleis i skogbruksdelen enn i jordbruksdelen, sjå figur 1.2.

Figur 1.2 Regioninndeling som vert nytta i skogbruksgranskingane
Regions' classification of forestry account statistics

Avverkingsskvantum

Bruka er grupperte etter avverking for sal. Bruk utan avverking, eller med avverking berre til eige bruk på garden og til familien, vert samla i ei eiga gruppe. Det totale avverka kvantumet på bruket i året vert nytta som inndelingskriterium for bruk som har hatt avverking til sal. Dette er gjort for å vise korleis det økonomiske resultatet avheng av produsert mengde. Følgjande storleiksgrupper er nytta:

- Samla avverking < 100 m³
- Samla avverking 100–199 m³
- Samla avverking 200–399 m³
- Samla avverking ≥ 400 m³

1.5 Representativitet

Drøftinga av representativitet er avgrensa til å gjelde jordbruksdelen av driftsgranskingane. For skogbruksdelen gjer det låge deltakartalet, i tillegg til at vi manglar oppdatert nasjonalt samanlikningsgrunnlag, at ei slik drøfting er mindre aktuell.

I tabell 1.4 er deltakarbruka samanlikna på storleik med alle bruk i landet som har minst 5 dekar jordbruksareal, og kor minst 50 prosent av pensjonsgivande inntekt for brukaren og eventuell ektefelle eller sambuar kjem frå bruket (Statistisk sentralbyrå, Jordbruksteljing 1999). Tabellen viser at deltakarane i driftsgranskingane ikkje fullt ut speglar det nasjonale fordelingsmønsteret. Dei minste bruka er underrepresenterte, og dei store bruka er overrepresenterte, i driftsgranskingane.

I driftsgranskingane har det vore avgjerande å byggje opp store nok grupper av deltakarbruk innafor dei viktigaste driftsformene. Derfor har omsynet til representativitet innafor bruksstorleik til ein viss grad måtta vike.

Det vert lagt vekt på å oppretthalde omtrent uforandra deltakartal innafor kvart enkelt fylke frå år til år. Over tid vil ein likevel justere talet på deltakarbruk i kvart fylke i tråd med utvikling av faktisk tal bruk i fylka.

Tabell 1.4 Fordeling på storleiksgrupper. Deltakarbruk kontra alle bruk i landet. Prosent

Spreading of farm size. Survey sample versus all holdings involved in national agricultural statistics. Per cent

Arealgrupper, dekar per bruk <i>Farm size, decares per holding</i>	Driftsgranskingane <i>Survey of account statistics for agriculture and forestry</i>		SSB sin jordbruksstatistikk <i>National agricultural statistics (Statistics Norway)</i>
	1999	2007	1999
5–50	2	2	6
50–100	12	6	14
100–200	42	30	39
200–500	40	52	37
> 500	4	10	4

1.6 Prinsipp for rekneskapsoppgjeret

For kvart deltakarbruk omarbeider NILF skatterekneskapen til ein driftsrekneskap. Nedanfor følgjer ei oversikt over dei viktigaste særtrekka ved driftsrekneskapen, sett i høve til ein skatterekneskap.

- I driftsrekneskapen vert *ubetalt arbeid* som er utført av kårfolk eller andre nære slektningar utanom familien, registrert med timetal og rekna som leigd arbeid. Berre dei faktisk betalte lønsutgiftene vert førte som kostnad under leigd arbeid.
- I driftsrekneskapen er det eit klarare skilje mellom *jordbruk*, *skogbruk*, *andre typar næringsverksemd* og *privat* enn det som er i skatterekneskapen. Dette fører til at enkelte inntekts- og kostnadspostar i skatterekneskapen heilt eller delvis kan verte overførte, til dømes frå jordbruk til skogbruk, i driftsrekneskapen.
- Utgifter og inntekter i samband med både hovudbygning og kårbygning blir i driftsrekneskapen rekna for å høre til privat sektor.
- Driftsrekneskapen deler produksjonsinntekta i jordbruket i tre hovudgrupper: Inntekter frå planteproduksjon, inntekter frå husdyrproduksjon og ei samlegruppe med tilskot og andre inntekter. I skogbruket vert denne inndelinga nytta: Virkesinntekter, driftstilskot og andre inntekter. I både jordbruks- og skogbruksdelen er kostnadene grupperte i faste og variable kostnader.
- Dei enkelte inntekts- og kostnadspostane i driftsrekneskapen er korrigererte for endringar i balanseverdiar.
- Buskapen vert, som hovudprinsipp, verdsett etter slakteverdi i driftsrekneskapen. I skatterekneskapen er buskap verdsett etter variable tilvergingskostnader.
- Det vert nytta lineære avskrivningar i driftsrekneskapen, medan skatterekneskapen opererer med saldoavskrivningar.
- Vinst eller tap ved avhending av anleggsmiddel vert skrive ned eller avskrive i driftsrekneskapen.
- Lager av sjølvproduserte varer for sal vert i driftsrekneskapen verdsett til den verdien ein meiner varene har for sal på tidspunktet for verdsetting. I skatterekneskapen blir variable kostnader ved tilverking nytta.
- I driftsrekneskapen vert det sett inn vederlag for familiens arbeid på nyanlegg. Dette vederlaget blir ført i balansen ut frå tarifføløn og lagt saman med resten av anleggskostnadene. Samtidig blir vederlaget skilt ut frå jordbruks- og skogbruksdrifta som ein eigen inntektspost.
- Driftsrekneskapen har med data for tilgang på og innsats av ulike ressursar. For jordbruket vert jordbruksareal, arealdisponering, arbeidsinnsats og oppnådde avlingar registrerte. For skogbruket vert balansekvantum, samt enkelte tekniske data ved drifta, registrerte.
- I skatterekneskapen vert resultatet for skogbruket fastsett som eit gjennomsnittsresultat for dei fem siste åra. I driftsrekneskapen vert det faktiske resultatet frå det enkelte rekneskapsåret brukt.
- Skogfond vert i driftsrekneskapen behandla som fondsavsetningar. Det vil seie at trekte beløp ikkje vert utgiftsførte i trekkåret, og at beløp som blir betalte attende, ikkje vert inntektsførte i utbetalingsåret.

- Anlegg av skogsvegar vert utgiftsført direkte i skatterekneskapen, men blir ført i balansen i driftsrekneskapen.

1.7 Resultatmal og resultatrekning

I driftsgranskingane nyttar ein fleire resultatmål. Samanhengen mellom produksjonsinntekter, kostnader og andre registreringar går fram av følgjande oppstilling. Resultatmåla som er mest nytta, er utheva.

1.7.1 Resultatrekning for jordbruket

$$\begin{array}{l}
 \text{Produksjonsinntekt} \\
 - \text{Variable kostnader} \\
 = \textbf{Dekningsbidrag} \\
 - \text{Faste kostnader eksklusive avskrivningar} \\
 = \text{Resultat før avskrivningar} \\
 - \text{Avskrivningar} \\
 = \textbf{Driftsoverskot}
 \end{array}$$

Driftsoverskotet er den godtgjersla familien får for eige arbeid og for eigen og lånt kapital. Fordelinga av driftsoverskotet på arbeidsvederlag og forrenting av kapital blir gjort på fleire måtar i driftsgranskingane:

$$\begin{array}{l}
 1) \quad \text{Driftsoverskot} \\
 \quad - \text{Rentekrav på kapital bunden i jordbruket} \\
 \quad = \text{Familiens arbeidsforteneste} \\
 \quad + \text{Kostnader til leigd arbeid} \\
 \quad = \textbf{Lønsevne} \\
 \\
 2) \quad \text{Driftsoverskot} \\
 \quad - \text{Innsett verdi av familiens arbeid} \\
 \quad = \textbf{Forrenting} \\
 \\
 3) \quad \text{Driftsoverskot} \\
 \quad + \text{Kostnader til leigd arbeid} \\
 \quad - \text{Jordbruket sin del av gjeldsrenter og kår} \\
 \quad = \textbf{Vederlag til arbeid og egenkapital} \\
 \\
 \quad \text{Vederlag til arbeid og egenkapital} \\
 \quad + \text{Inntektsverknad av jordbruksfrådrag} \\
 \quad = \textbf{Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital}
 \end{array}$$

- 4) Driftsoverskot
  - Jordbruket sin del av gjeldsrenter og kår
  - = **Vederlag til familiens arbeid og egenkapital**

Familiens arbeidsforteneste, vederlag til arbeid og egenkapital (også det skattejusterte vederlaget) og vederlag til familiens arbeid og egenkapital vert ofte rekna ut per årsverk á 1 845 registrerte timar. Arbeidstimar som er utførte av ubetalt leigd hjelp, vert da slegne saman med familien sine arbeidstimar. Lønseвна vert ofte rekna per arbeidstime.

På side 23 er det gjort greie for detaljar ved utrekning av det skattejusterte vederlaget til arbeid og egenkapital.

Rentekravet for 2007 er sett til 5 prosent av verdien på egedelar i jordbruket. Tilsvarende proSENTSatsar for 2006, 2005, 2004 og 2003 var i same rekkjefølgje 4, 3, 4 og 5. I perioden 1999–2002 var rentekravet 7 prosent.

1.7.2 Resultatmal for den samla inntekta til brukarfamilien

Nettoinntekt vert nytta som eit uttrykk for den samla inntekta til brukarfamilien. Ein reknar ut nettoinntekta på følgjande måte:

- Driftsoverskot jordbruk
- + Driftsoverskot skogbruk
- + Driftsoverskot tilleggsnæring
- + Driftsoverskot andre næringar
- + Løsinntekt og pensjonar
- + Familiens arbeid på nyanlegg (innsett verdi)
- + Renteinntekter
- = **Samla arbeidsvederlag og forrenting**
- Renteutgifter
- Kår
- = **Nettoinntekt**

Det private forbruket til brukarfamilien vert rekna ut frå nettoinntekta :

- Nettoinntekt
- Verdiregulering debet (tap på krav, gitt forskot på arv, gitte gåver etc.)
- + Verdiregulering kredit (barnetrygd, motteken arv, mottekne gåver etc.)
- Sum egenkapital i utgåande balanse (UB)
- + Sum egenkapital i inngåande balanse (IB)
- Betalte skattar
- = **Privatforbruk**

1.7.3 Resultatmal for skogbruket

Resultatmåla i skogbruksdelen er bygde opp annleis enn i jordbruksdelen. Det er utrekna lønsemd både *før* og *etter* skogkulturtiltak.

Det vert ikkje teke omsyn til endringar i den ståande trekapitalen ved resultatmålinga i skogbruket.

- Produksjonsinntekter
- Kostnader eksklusive skogkultur
- = Resultat før skogkultur
- Skogkultur (netto)
- = **Driftsoverskot**

Eit kalkulert vederlag for arbeidsinnsatsen til familien vert sett inn. Dette blir gjort for å kunne samanlikne avverkingkostnadene med tilsvarende tal frå annan skogstatistikk.

- Bruttoinntekt ved avverking
- Variable kostnader inklusive verdi av eige arbeid
- = **Rånetto**
- + Andre inntekter
- = Resultat før avskriving
- Avskrivingar
- = Driftsresultat før skogkultur
- Skogkultur (netto) inklusive verdi av eige arbeid
- = **Driftsresultat**
- +/- Skogfond
- = Driftsresultat etter skogfond

1.7.4 Variasjon i resultata innan enkelte driftsformer i jordbruket

Bak gjennomsnittresultata kan det skjule seg store variasjonar frå bruk til bruk. Spreinga i talmaterialet innan driftsformene «produksjon av kumjolk og storfe-slakt», «kornproduksjon» og «sauehald» vert drøfta i kapittel 2.3. Drøftinga baserer seg på presentasjon av middelerdiar for den «beste» og «svakaste» tredelen av bruk i gruppa. Kva variabel ein grupperer etter, er avhengig av driftsform.

1.7.5 Samdrifter

Resultat frå eit utval av samdrifter innan kumjolkproduksjon vert presenterte under omtalen av driftsforma «produksjon av kumjolk og storfeslakt» i kapittel 2.3.1.

1.7.6 Økologiske mjølkebruk

Data frå deltakarbruk som driv økologisk mjølkeproduksjon, er presenterte i kapittel 2.3.1.

1.8 Definisjonar og forklaringar av omgrep

Anleggsmiddel er eigedelar som er meint til varig eige eller bruk, det vil seie alle eigedelar med unntak av omløpsmiddel. Anleggsmidla har ei funksjonstid i føretaket på over eitt år. Eksempel på anleggsmiddel er jord- og skogbruksareal, driftsbygningar, maskinar og produksjonsdyr.

Anna næring: Næringsverksemd som vert driven av ein gardbrukar, men som ikkje involverer ressursane på gardsbruket. Sjå elles «tilleggsnæring».

Arbeid: Både ubetalt og betalt leigd arbeid, og arbeidet til familien, vert registrert i timar etter medgått arbeidstid. For personar under 18 år, eller over 65 år, blir arbeidstimane rekna om til fullverdige timar etter følgjande reduksjonstabell:

Alder	Multiplikasjonsfaktor
12–14 år	0,6
15–16 år	0,8
17 år	0,9
66–70 år	0,9
over 70 år	0,7

Når kårfolk og barn over 17 år i familien har arbeidd i jord- eller skogbruket, vert arbeidstimane deira førte under leigd hjelp. Det blir rekna ut eit særskilt vederlag for familien sitt eige arbeid på nyanlegg. Dette vert ført i balansen.

All arbeidsinnsats i dei ulike yrkesgreinene vert registrert, anten ved noteringar ein gong i veka eller i form av ei meir summarisk årleg rapportering.

Arbeidskapital er omløpsmiddel minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er eit uttrykk for den likvide situasjonen til familien.

Avlingar vert registrerte som lagringsdyktig mengd. For korn vil det seie kg med 15 prosent vassinnhald. Andre registreringar omfattar kg innhausta rotvekstar og poteter, kg innkjørt høy og m³ ferdig surfôrmasse. Beiteopptak og fôring med ferskt gras vert talfesta som FEm. Alle avlingar vert rekna om til FEm per dekar.

Avskrivningar er planmessig fordeling av verdinedgang for eigedelane over venta levetid. Verdinedgangen skuldast slitasje, elde og teknisk utvikling.

I skatterekneskapen vert dei fleste avskrivbare eigedelane avskrivne etter saldo-prinsippet, altså med ein viss prosent av den bokførte verdien til eigedelen. Dette prinsippet fører til at dei årlege avskrivningane minkar etter kvart som eigedelane vert eldre. Dei avskrivbare eigedelane er delte i ulike avskrivingsgrupper. Bygningar og anlegg vert avskrivne individuelt, medan inventar, reiskapar og maskinar vert avskrivne kollektivt.

I driftsrekneskapen blir det nytta lineære avskrivningar, slik at den nominelle verdinedgangen vert like stor kvart år i avskrivingsperioden. Dei avskrivbare anleggsmidla vert avskrivne individuelt, og avskrivningstida blir fastsett ut frå sannsynleg brukstid eller kor lenge anleggsmidla vil vare. Brukt utstyr vert dermed avskrive over kortare tid enn nytt utstyr.

Avskrivingssatsane for ulike eigedelar, i både skatterekneskap og driftsrekneskap, finst i tabell 1.5.

Tabell 1.5 Balanseføring og avskrivingar i skatterekneskap og driftsrekneskap

Capitalization and depreciation in tax accounts and management accounts

Eigedelar <i>Assets</i>	Skatterekneskap <i>Tax accounts</i>	Driftsrekneskap <i>Management accounts</i>
Jord- og skogbruksareal	Balanseført utan avskriving	Balanseført utan avskriving
Jordbruksvegar	Balanseført utan avskriving	Balanseført utan avskriving
Skogsvegar, varige	Ført til utgift direkte	Balanseført utan avskriving
Driftsvegar i skogen, enkle	Ført til utgift direkte	Avskrivingstid max. 10 ar
Nydyrking	Ført til utgift direkte	Balanseført utan avskriving
Planering	Kostnadsfordelt over 10 ar	Balanseført utan avskriving
Frukttre	Balanseført utan avskriving	Avskrivingstid 20 ar
Grøfter, lukka	Ført til utgift direkte	Avskrivingstid 20 ar
Grøfter, opne	Balanseført utan avskriving	Balanseført utan avskriving
Vatningsanlegg, flyttbart	Kollektiv avskriving, max. 20 %	Avskrivingstid 15 ar
Vatningsanlegg, fast inkl. pumpe	Individuell avskriving, max. 8 %	Avskrivingstid 20 ar
Vassleidning fram til bygning	Individuell avskriving, max. 4 %	Avskrivingstid 20 ar
Driftsbygningar:		
Forventa brukstid > 20 ar	Individuell avskriving, max. 4 %	Avskrivingstid 30 ar
Forventa brukstid < 20 ar (pelsdyrgardar, enkle veksthus)	Individuell avskriving, max. 8 %	Avskrivingstid 15 ar
Innreiingar i driftsbygningar	Kollektiv avskriving, max. 20 %	Avskrivingstid 15 ar
Maskinar	Kollektiv avskriving, max. 20 %	Avskrivingstid 15 ar
Vare- og lastebilar	Kollektiv avskriving, max. 20 %	Avskrivingstid 15 ar
Buskap	Variable oppdrettskostnader, omløpsmiddel	Balanseført etter slakteverdi
Varelager, salsavling	Variabel tilvergingsverdi	Salsverdi
Varelager, innkjøpt	Innkjøpspris	Innkjøpspris
Varelager, grovfor	Variabel tilvergingsverdi	Forverdi
Vaningshus og karhus	Balanseført utan avskriving	Avskrivingstid 50 ar
Privat bil	Varierende sats avhengig av bilens alder	Avskrivingstid 15 ar

Avverkingssprosenten for skogen er totalt avverkingsskvantum i året i prosent av balansekvantumet.

Balansen er ei oppstilling av eigedelane til brukarfamilien, gjelda og eigenkapitalen per 31.12.

Balanseføring, grenser: Varige eigedelar vert førte i balansen om kostprisen er minst kr 15 000. Dette er same beløpsgrense som i skatterekneskapen. Maskinar og reiskapar som vert lite brukte, kan det vere aktuelt å balanseføre sjølv om kostprisen er lågare enn kr 15 000.

I skatterekneskapen vert berre ei mogeleg standardheving ved større reparasjons- og vedlikehaldsarbeid ført i balansen. I driftsrekneskapen kan ein stor del av slikt arbeid bli balanseført, og anten skrive av ordinært eller kostnadsfordelt over ein kortare periode.

Balansekvantumet for skogen er det høgast mogelege kvantum, målt i m³ utan bork, som kan takast ut kvart år, utan at avverkingsskvantumet i framtida vert mindre. Det er føresett ein definert investeringsinnsats i primærproduksjonen.

Bruk er ei driftseining i landbruket. Driftseininga kan vere samansett av eigd og/eller leigd areal.

Brukaren er den som administrerer driftseininga. Han eller ho vil som oftast vere eigar av heile eller delar av den faste eigedomen, og er vanlegvis den som har flest arbeidstimar på bruket.

Brukarfamilien: Sjå *familien*.

Buskap: I skatterekneskapen er heile buskapen klassifisert som omløpsmiddel og verdsett etter standardiserte einingsprisar for variable oppdrettskostnader (tilverkningsverdiar). I driftsrekneskapen vert buskapen verdsett, som hovudregel, til slakteverdi. Her er det unntak for verpehøns, smågrisar og hestar. Oksar, smågrisar, slaktegrisar og fjørfe til slakt vert klassifiserte som omløpsmiddel, medan resten av buskapen vert rekna som anleggsmiddel (produksjonsdyr). Både i skatterekneskapen og i driftsrekneskapen vert vaksne dyr ståande i balansen med den verdien dei ein gong er gitt som vaksne.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskot er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskotet er den godtgjeringa familien får for innsatsen av eige arbeid og for eigen og lånt kapital.

Eigenkapital (EK) er sum eigedelar minus gjeld.

Eigedelar: Sjå stikkorda *anleggsmiddel* og *omløpsmiddel*.

Familien er brukar og eventuell ektefelle, sambuar eller partnar, og deira barn under 17 år.

Familiens arbeidsforteneste (vert rekna berre for jordbruket) er driftsoverskot fråtrekt kalkulert rente på eigedelane i jordbruket. Dette resultatmålet viser kva familien har igjen som godtgjersle for eigen arbeidsinnsats. Ved utrekning av familiens arbeidsforteneste *per årsverk* vert arbeidstimar som er utførte av ubetalt leigd hjelp, slegne saman med familien sine egne arbeidstimar. Gjennomsnittet av inngåande og utgåande balanse blir brukt som uttrykk for verdien av jordbrukseigedelane.

Familiens arbeidsvederlag er eit kalkulert vederlag for arbeidsinnsatsen til familien. Dei registrerte arbeidstimane til familien er utgangspunkt. Ein reknar ut kva det ville ha kosta å leige arbeidskraft i like mange timar, til tariffløn. Tariffløna inkluderer feriepengar og betaling for rørelege heilagdagar. Arbeidsgivaravgifta, som er regionalt differensiert, vert og medteken. Derfor vil arbeidsvederlaget per time variere mellom ulike område.

Faste kostnader er kostnader som i ein gitt periode ikkje endrar seg vesentleg med omfanget av produksjonen. Eksempel på faste kostnader er avskrivningar og vedlikehald av driftsbygningar.

Fråsal: Salsinntekter frå balanseførte anleggsmiddel vert behandla ulikt i skatterekneskapen og driftsrekneskapen. I skatterekneskapen blir vinst eller tap ved sal av ikkje avskrivbare driftsmiddel eller anleggsmiddel med individuell avskrivning, periodisert over vinst- og tapskontoen. Ved sal av anleggsmiddel som vert avskrivne som gruppe, er det ikkje mogeleg å fastsetje vinst eller tap. Heile salssummen vert derfor skriven ned i vedkommande saldogruppe. I driftsrekneskapen vert vinst ved

sal brukt til nedskriving, medan tap ved sal vert avskrive. Ved fråsal av jord eller skog skal den bokførte verdien av det selte arealet skrivast ned til null i driftsrekneskapen. Overskytande verdi vert ført som verdiregulering.

Gjeldsprosenten er gjelda til familien i prosent av totalkapitalen. Gjeldsprosenten viser kor stor del av eigedelane som er finansiert med framand kapital.

Inngåande balanse (IB) er balanse ved starten av rekneskapsåret.

Inntekter frå plante- og husdyrproduksjon er verdien av varer og tenester som er produserte i løpet av året. Desse inntektene dekkjer både sal og eige forbruk av produkta, i tillegg til lagerendringar .

Investeringsfrekvensen (vert rekna ut berre for skogbruket) viser kor stor prosentdel av skogeigedommane som det har blitt investert i gjennom året.

Jordbruksareal: Arealet av kvar enkelt vekst vert registrert i dekar. Areal med natureng og overflatedyrka beite blir redusert for uproduktivt areal, slik at ein kjem fram til eit produktivt nettoareal. Del av fellesbeite vert rekna som del av bruket. Jordbruksarealet omfattar både eige og leigd areal. Ein registrerer kor stort det leigde arealet er.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt fell til betaling innan eitt år frå rekneskapsavslutting, eller som er direkte knytt til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester i verksemda.

Kostnader er verdien av varer og tenester som er sette inn i produksjonen i rekneskapsperioden.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt fell til betaling eitt år eller meir etter rekneskapsavslutting, og som ikkje er knytt til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester i verksemda.

Lønsevne vert rekna berre for jordbruket og fortel kor mykje jordbruket kan betale for samla arbeidsinnsats når all kapital er godtgjort. Lønsevna vert gitt opp i kroner per bruk eller kroner per time.

Lønsevneprosenten fortel korleis den reelle godtgjersla for utført arbeid i jordbruket står i forhold til den godtgjersla som måtte ha blitt utbetalt om brukarfamilien skulle ha vore løna etter tariff.

Nettoinntekt er samla driftsoverskot frå all næringsverksemd, med tillegg av lønsinntekter, pensjonar, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg og renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trekte frå.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivingar, fråsal og investeringstilskot.

Netto mekaniseringskostnad omfattar alle kostnader ved maskininnsatsen (traktorar, skurtreskar, yrkesbil, andre maskinar og reiskapar), inklusive rente på bokført verdi, men fråtrekt inntekter frå utleige av maskinar:

Avskrivingar og vedlikehald

- + Drivstoffkostnader
- + Leieutgifter til maskinar og reiskapar
- + Rentekrav
- = Brutto mekaniseringskostnad
- Leieinntekter av maskinar og reiskapar
- = Netto mekaniseringskostnad

Omløpsmiddel er eigedelar som ikkje er skaffa for varig eige eller bruk. Dei har anten ei funksjonstid på under eitt år i føretaket, eller dei er knytte til den kort-siktige omsetninga av varer og tenester. Eksempel på omløpsmiddel er bank-innskot, kontantar, andre krav, slaktedyr og varelager.

Produksjonsinntekt er summen av inntekter frå jordbruket. Produksjonsinntekta kan delast i tre: Inntekter frå planteproduksjon, inntekter frå husdyrproduksjon og ei samlegruppe med tilskot, leieinntekter etc.

Produktivt skogbruksareal: Som produktivt skogbruksareal vert rekna all mark som har ei produksjonsevne som minst svarar til produksjonskravet i lågaste klasse på ein bonitetskala.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittleg verdi gjennom året for eigedelane i jordbruket.

Rotverdi eller rotnetto uttrykkjer differansen mellom tømmerpris og driftskostnader for å få tømmeret fram til bilveg.

Rånetto (skogbruk) er bruttoinntekt med frådrag av driftsavhengige kostnader eksklusive skogkultur. Dei driftsavhengige kostnadene omfattar alt arbeid (eige og leigd), leige og vedlikehald av utstyr, drivstoff, salskostnader etc. Avskrivingar på eige utstyr vert ikkje tekne med i dei driftsavhengige kostnadene.

Samdrift er eit føretak der driftsbygningar, jord, mjølkekvoter, arbeidskraft og andre ressursar på to eller fleire gardsbruk er organiserte i ei eining. I denne publiseringen vert nemninga nytta berre for einingar der det er ein viss grad av likeverd mellom partnarane.

Sparing er auke i eigenkapitalen i løpet av året.

Standard dekningsbidrag (SDB) er normerte tal for kva som skal vere igjen når inntektene frå plante- og husdyrproduksjon har fått fråtrekk for variable kostnader. Samla SDB på bruket er summen av standard dekningsbidrag frå alle jordbruksproduksjonane. SDB vert nytta i fleire europeiske land. I EU sin rekneskapsstatistikk har SDB vore utvalskriterium og grunnlag for inndeling i driftsformer. Minstegrense i EU-statistikken har vore 8 ESU (European Size Unit). 1 ESU er lik 1 200 Euro, eller ca. kr 9 700 (år 2007).

Tilleggsnæring er næringsverksemd som vert driven i tillegg til jord- og skogbruk, og der ressursane på garden (for eksempel areal, bygningar eller maskinar) vert nytta.

Utgåande balanse (UB) er balansen ved utgangen av rekneskapsåret.

Variable kostnader er kostnader som i ein gitt periode endrar seg med omfanget av produksjonen, slik som til dømes såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoff vert rekna som ein fast kostnad.

Vederlag til arbeid og eigenkapital (vert rekna berre for jordbruket) er driftsoverskot pluss kostnader til leigd arbeid, minus jordbruket sin del av utgifter til renter og kår. Jordbruket sin del av utgifter til renter og kår vert sett lik den prosentdelen som verdien av egedelane i jordbruket utgjør av totalverdien for alle egedelar.

Vederlag til arbeid og eigenkapital, justert for inntektsverknad av jordbruksfrådrag (skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital): Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget er rekna ut frå at skatten vert redusert med 28 prosent av jordbruksfrådraget. Ein reknar 33 prosent marginals-katt. Inntektsverknaden vert dermed 41,79 prosent av jordbruksfrådraget. Justeringsbeløpet som ein kjem fram til på denne måten, vert lagt til vederlaget til arbeid og eigenkapital. Da kjem ein fram til det skattejusterte vederlaget. Det er skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital *utrekna per årsverk* som blir brukt i denne rapporten.

Vederlag til familiens arbeid og eigenkapital (vert rekna berre for jordbruket) omfattar driftsoverskotet minus jordbruket sin del av utgifter til renter og kår.

Verdsetjing: I både drifts- og skatterekneskapen vert anleggsmidla verdsette til historisk kostpris med frådrag for mogelege offentlege tilskot. Om familien har lagt ned arbeid i samband med nyanlegg, vert verdien av dette arbeidet lagt til kostprisen i driftsrekneskapen. I skatterekneskapen vert anleggsmiddel i skogbruket skrivne ned med eventuelt utbetalt skogfond. Det blir ikkje gjort i driftsrekneskapen. Prinsippa for, og storleiken på, dei årlege avskrivningane er ulike i dei to rekneskaps-typane (sjå stikkorda *avskrivningar* og *fråsal*). Lager av kjøpte varer vert førte opp i balansen til innkjøpspris, med tillegg av fraktkostnader. På det punktet vert det nytta same verdsetjingsprinsipp i drifts- og skatterekneskapen. I skatterekneskapen blir eigenproduserte varer på lager verdsette til tilvergingsverdien. For jordbruksprodukt vert det nytta standardiserte einingsprisar, medan det for skogbruksprodukt vert nytta faktiske tilvergingsverdiar. I driftsrekneskapen vert verdien av salsprodukt sett lik venta salsverdi per 31. desember i rekneskapsåret. Heimeavla fôr vert verdsett ut frå prisen på bygg ved utgangen av rekneskapsåret. Kvart grovfôrslag vert verdsett etter fôrkonsentrasjon, til ein fôreiningsverdi som er 80 prosent av byggprisen (for halm 50 prosent). Verdsetjing av slaktedyr er omtalt under stikkordet *buskap*.

Årsverk: Eitt årsverk var i 2007 definert som 1 845 registrerte timar.

2 Jordbruk. Resultat fra 2007 og utviklings- trekk gjennom 10 år

---

2.1 Innleiing

Driftsgranskingane i jordbruket for 2007 byggjer på resultat frå 902 bruk med yrkesmessig drift. I kapittel 1 er det forklart korleis deltakarbruka er valte ut, og korleis dei er delte inn i grupper etter kor dei hører heime geografisk, etter driftsform og etter storleiken på jordbruksarealet.

Omgrep som for eksempel «alle bruk i landet sett under eitt» og «bruka i flatbygdene på Austlandet» blir brukte utan at ein i kvart tilfelle presiserer at det berre er snakk om deltakarbruka i driftsgranskingane. I staden peiker vi på denne avgrensinga nå.

Når endringar frå eitt år til eit anna blir kalla «størst» eller «minst», er det snakk om *prosentvis* endring.

Drøftingane av rekneskapsresultata for året 2007 går for ein stor del ut på samanlikning med tilsvarende tal frå 2006. I nokre tilfelle vert fleire år trekte inn i samanlikninga. Figurar er nytta for å få fram utviklinga gjennom 10 år for lønsemd, eigedelar og gjeld. Alle tiårsfigurane i kapittel 2 viser verdiar som er omrekna til kroneverdien i 2007. Omrekninga er gjort ved å bruke konsumprisindeksen.

2.2 Innsatsfaktorar og oppnadde resultat

2.2.1 Arbeidsforbruk

Arbeidsforbruket går fram av hovudtabell 7. I middel for alle deltakarbruk blei det lagt ned 2 855 arbeidstimar i jordbruket i 2007. Dette var 39 timar færre enn kva som blei registrert for år 2006. Som vanleg blei det notert størst arbeidsinnsats på bruka på Jæren, kor gjennomsnittet var 3 581 arbeidstimar. I motsett ende av skalaen finn vi bruka i flatbygdene på Austlandet. Der var det i 2007 ein gjennomsnittleg arbeidsinnsats på 2 220 timar per bruk.

Leigd betalt arbeid i jordbruket i 2007 utgjorde 469 timar per bruk på landsbasis. I tillegg blei det utført 158 timar ubetalt leigd arbeid per bruk, i hovudsak av kårfolk og andre nære familiemedlemmer. I alt 22 prosent av arbeidsinnsatsen blei utført av leigd (betalt og ubetalt) arbeidskraft. Mellom bruksgruppene i ulike regionar varierte delen av leigd arbeid i 2007 frå 27 prosent på Jæren til 19 prosent i «andre bygder» på Austlandet.

I 1998 var gjennomsnittleg arbeidsforbruk på deltakarbruka 2949 timar. I åra etterpå, med unntak for 2006, har det vore ein stadig reduksjon i tal arbeidstimar.

2.2.2 Areal

Hovudtabellane 1 og 2 fortel kor stort jordbruksareal som var i drift på deltakarbruka i 2007, og korleis dette arealet fordelte seg på ulike vekstar. Jordbruksarealet per driftseining auka med 6 dekar frå 2006 og kom opp i 284 dekar. I løpet av det siste tiåret har jordbruksarealet per deltakarbruk blitt 74 dekar større.

Arealauken frå 2006 til 2007 skuldast for ein stor del at meir jord har blitt leigd. I gjennomsnitt for alle bruk utgjorde leigd jord 101 dekar i 2007. At jordbruksarealet per driftseining auka, var felles for alle regionar, med unntak for flatbygdene på Austlandet.

92 prosent av jordbruksarealet på driftsgranskingsbruka i 2007 var fulldyrka jord. Arealfordelinga mellom dei viktigaste vekstane endrar seg lite frå år til år. I 2007 la korn og oljevekstar til saman beslag på 30 prosent av jordbruksarealet på deltakarbruka. Grovfôr blei dyrka på 68 prosent av det samla jordbruksarealet.

2.2.3 Eigedelar og investeringar

Data om eigedelar og investeringar finst i hovudtabellane 9 og 10, og dessutan i tabellane 2.1 og 2.2.

Ved utgangen av 2007 hadde kvar deltakarfamilie i gjennomsnitt bokført eigedelar i jordbruket til ein samla verdi av kr 1 797 200. Summen var 7 prosent høgare enn ved førre årsskifte.

Tabell 2.1 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvesteringar. Kroner per bruk. Regionar. Prosentvis fordeling

Investment, depreciation, sales, grant and net investment, NOK per holding. Regions. Percental composition

Regionar <i>Regions</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vest- landet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	Jæren	A. bygder <i>Other parts</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	
Nyanlegg i alt, kr <i>Total investments, NOK</i>	159 600	152 600	319 100	274 900	154 800	225 900	216 200	125 100
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	55	59	33	34	50	40	32	43
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	39	35	64	62	39	54	62	43
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farm land, milk quota etc., %</i>	6	6	3	4	11	6	6	14
Avskrivningar i alt, kr <i>Total depreciation, NOK</i>	106 500	76 300	146 900	103 300	81 000	91 700	82 800	72 800
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	47	51	34	39	44	44	45	48
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	51	47	63	59	53	54	54	51
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farm land, milk quota etc., %</i>	2	2	3	2	3	2	1	1
Sal og tilskot i alt, kr <i>Total sales and grants, NOK</i>	30 600	36 200	64 400	39 900	25 100	44 600	48 600	33 400
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	77	83	32	68	61	64	67	49
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	19	16	67	18	26	33	32	35
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farm land, milk quota etc., %</i>	4	1	1	14	13	3	1	16
Nettoinvestering 2007, kr <i>Net investment 2007, NOK</i>	22 400	40 100	107 700	131 700	48 700	89 600	84 800	18 900
Nettoinvestering 2006, kr <i>Net investment 2006, NOK</i>	13 700	53 700	166 300	64 700	67 200	23 400	128 500	92 200

I 2007 var nettoinvesteringa på deltakarbruka positiv i alle regionar. «Andre bygder» i Agder og Rogaland hadde størst nettoinvestering per deltakarbruk. I den regionen var størstedelen av nyanlegga knytt til driftsbygningar. Lågast gjennomsnittleg nettoinvestering i 2007 finn vi blant deltakarbruka i Nord-Noreg.

Tabell 2.2 stadfestar langt på veg ein samanheng som er velkjend frå før i driftsgranskingane: Jo større jordbruksareal, jo større nettoinvestering. Men gruppa «200-300 dekar» hadde i 2007 ei så låg nettoinvestering at ho fall ut av dette mønsteret. På dei bruka som hadde mindre jordbruksareal enn 300 dekar, utgjorde nyanlegg av maskinar og reiskapar større beløp enn nyanlegg av driftsbygningar. På dei største deltakarbruka var det derimot driftsbygningane som blei satsa mest på i form av nyanlegg.

Tabell 2.2 Nyanlegg, avskrivingar, sal, tilskot og nettoinvesteringar. Kroner per bruk. Grupper etter storleik. Prosentvis fordeling

Investment, depreciation, sales, subsidies and net investment, NOK per holding. Farm size. Percental composition

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50 - 100	100 - 200	200 - 300	300 - 500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i> 2007	Alle bruk <i>All holdings</i> 2006
Nyanlegg i alt, kr <i>Total investments, NOK</i>	73 300	124 300	134 100	239 400	415 900	181 600	185 000
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	46	55	50	36	46	45	40
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	20	35	44	57	52	48	49
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farm land, milk quota etc., %</i>	34	10	6	7	2	7	11
Avskrivingar i alt, kr <i>Total depreciation, NOK</i>	39 600	65 400	84 900	110 500	166 900	91 100	87 900
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	46	44	45	45	48	45	46
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	48	54	54	53	50	53	52
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farm land, milk quota etc., %</i>	6	2	1	2	2	2	2
Sal og tilskot i alt, kr <i>Total sales and grants, NOK</i>	13 400	22 800	31 700	42 500	86 400	36 100	34 100
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	27	81	71	50	69	65	64
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	22	12	23	44	29	28	30
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farm land, milk quota etc., %</i>	51	7	6	6	2	7	6
Nettoinvestering 2007, kr <i>Net investment 2007, NOK</i>	20 300	36 000	17 500	86 300	162 700	54 500	
Nettoinvestering 2006, kr <i>Net investment 2006, NOK</i>	100	19 600	43 200	130 500	141 900		63 100

2.2.4 Avlingar

Avlingsmengdene for ulike vekstar går fram av hovudtabellane 3 og 4. Gjennomsnittleg avling på deltakarbruka i 2007 hadde ein fôrverdi som svarte til 359 FEm per dekar. Resultatet låg 4 prosent under gjennomsnittet for dei tre førre åra.

I 2007 vart det hausta i gjennomsnitt 384 kg bygg, 412 kg havre og 459 kg kveite per dekar. Medan bygg gav litt lågare avling i 2007 enn i året før, hadde havre og kveite moderat avlingsauke frå 2006 til 2007. Samanlikningsåret 2006 var eit år med uvanleg låge kornavlingar. Sett i forhold til gjennomsnittstal for perioden 2004–2006 var 2007-avlingane for bygg, havre og kveite høvesvis 9 prosent, 1 prosent og 5 prosent lågare. Det tyder på at heller ikkje 2007 var noko særleg godt år for korn dyrking.

Gjennomsnittleg potetavling for 2007 var 2 121 kg per dekar. Det resultatet låg 12 prosent lågare enn gjennomsnittsavlinga for dei tre førre åra.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk gav grovfôr 342 FEm per dekar i 2007. Dermed hadde det vore nedgang i avlingsnivået for grovfôr sju år på rad. Avlingsnivået i 2007 låg 2 prosent lågare enn gjennomsnittsavlinga for dei tre åra før. Vi

har ikkje grunnlag for å seie korfor grovfôravlningane har gått svakt ned over lengre tid. Men det er ikkje utenkjeleg at den tendensen kan ha samband med stadig aukande omfang av leigejord.

Det er typisk for deltakarbruka at Jæren kvart år er den regionen som oppnår flest FEm per dekar grovfôrareal, mens bruka i Nord-Noreg har lågast grovfôravlning per arealeining. På Jæren blei det teke 492 FEm grovfôr per dekar i 2007. Dei nordnorske deltakarane oppnådde same året 279 FEm grovfôr per dekar.

2.2.5 Husdyrproduksjon

Gjennomsnittstal frå husdyrhaldet på alle deltakarbruka er framstilte i hovudtabell 5. Totalt dyretal av kvart slag er delt på alle deltakarbruk. Den same tabellen viser også korleis dyretalet per bruk varierer mellom regionane og mellom dei bruksgruppene som er inndelte etter arealstorleik. Målet med denne presentasjonen er å seie noko om kor viktige dei ulike dyreslaga er. Under er nokre av opplysningane frå hovudtabell 5 stilte opp og samanlikna med data frå fjoråret.

DYRETAL FORDELT PÅ ALLE DELTAKARBRUK

	2006	2007
Kyr	11,5	11,8
Andre storfe	20,4	20,4
Avlsgrisar	3,2	3,5
Andre grisar eldre enn to månader	14,7	14,1
Sauer	21,4	25,0
Geiter	3,1	3,1
Fjorfe	208	211

Sau er det dyreslaget som auka prosentvis mest på deltakarbruka frå 2006 til 2007. Berre slaktegris gjekk ned i tal mellom desse to åra. At tal avlsgrisar samtidig auka, er eit teikn på at sal av smågrisar betydde meir enn før innafor svinehaldet på deltakarbruka i 2007.

I hovudtabell 6 finst oversikt over både omsette mengder og avdrått for nokre husdyrprodukt. Tabell 2.3 inneheld berre avdråttstal.

Frå 2006 til 2007 gjekk mjølkeavdråttan per årsku opp, for åttande året på rad. 2007-resultatet låg 4 prosent høgare enn middelavdråttan for 2004–2006. Tabell 2.3 fortel at mjølkeytinga per årsku har ein klar tendens til å auke med storleiken på jordbruksarealet på bruket.

Ytinga til mjølkegeitene utvikla seg positivt frå 2006 til 2007. Ytinga per dyr i 2007 låg heile 8 prosent høgare enn gjennomsnittsytinga for åra 2004–2006. Det har vore sanering av geitebuskapen på fleire av deltakarbruka, og friskare dyr kan vere ein del av forklaringa på avdråttsauken. Dei nordnorske deltakarbruka hadde ei klart høgare mjølkeyting per årsgeit i 2007 enn kva vi har funne i andre regionar. Produsert mengd av saue- og lammekjøtt, rekna per vinterfôra sau, har halde seg på om lag same nivå gjennom dei siste seks rekneskapsåra.

Tabell 2.3 Avdratt per dyr

Livestock yield per unit

Regionar og storleiksgrupper <i>Regions and farm size</i>		Mjolk per arsku, kg <i>Milk per cow, kg</i>	Kjot per v.f.s., kg <i>Meat per sheep, kg</i>	Mjolk per arsgeit, kg <i>Milk per goat, kg</i>
		2007	2006	2007
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>			
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	7 149	7 067	18
Andre bygder	<i>Other parts</i>	6 620	6 522	32
Agder og Rogaland				621
Jæren	<i>Jæren</i>	7 315	7 153	24
Andre bygder	<i>Other parts</i>	6 757	6 560	30
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	6 870	6 579	26
Trøndelag				608
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	7 093	6 737	30
Andre bygder	<i>Other parts</i>	7 074	6 652	30
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	6 981	6 785	28
				733
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	5 608	6 316	28
				637
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	6 799	6 611	27
				710
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	6 964	6 665	27
				679
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	7 027	6 821	31
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	7 045	6 960	27
Alle bruk 2007	<i>All holdings 2007</i>	6 956		28
				686
Alle bruk 2006	<i>All holdings 2006</i>		6 740	28
				635

2.2.6 Oppnådde produktprisar

Prisar til produsent finst i hovudtabell 8 og i tabellane 2.4 og 2.5.

Smågrisar og saue- og lammekjot hadde sterkast prisvekst frå 2006 til 2007. Aukening utgjorde 23 prosent for smågris og 14 prosent for saue- og lammekjot.

Ull, poteter og kveite gjekk ned i pris, med 3 prosent prisfall for ull som det sterkeste utslaget.

Prisane på storfekjot og svinekjot låg lågare i Nord-Noreg enn i andre regionar. Derimot blei det registrert ekstra høge smågris- og potetprisar hos dei nordnorske deltakarane. For poteter var det snakk om små kvanta her, slik at det gjorde stort utslag når noko av salet skjedde direkte til forbrukaren.

Tabell 2.5 gir ikkje grunnlag for å peike på nokon allmenn samanheng mellom bruksstorleik og oppnådde prisar. Saue- og lammekjot har gjennom fleire år følgt eit mønster kor prisen aukar med storleiken på jordbruksarealet. Tendensen for saue- og lammekjot var den same i 2007, dersom vi ser bort frå dei aller største brukane. Denne gongen passa dessutan kukjot inn i eit slikt prisbilde.

Tabell 2.4 Oppnådde priser, eksklusive tilskot. Kroner per kg. Regionar

Prices at farm gate. NOK per kg. Regions

Regionar <i>Regions</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other p.</i>	Jæren <i>Jæren</i>	A. bygder <i>Other p.</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other p.</i>	
Bygg <i>Barley</i>	1,82	1,75	1,55	1,69	1,49	1,70	1,62	
Havre <i>Oats</i>	1,62	1,58		1,60	1,45	1,80		
Kveite <i>Wheat</i>	2,05	2,01				1,72	1,73	
Poteter <i>Potatoes</i>	1,85	2,43	4,16	3,22	3,59	2,02	3,74	7,60
Kumjolk, per l	3,92	3,78	3,89	3,84	3,71	3,91	3,75	3,74
<i>Cow's milk, per l</i>								
Kukjot <i>Cow's meat</i>	32,21	31,17	31,37	30,99	30,74	30,54	30,70	29,31
Anna storfekjot <i>Beef</i>	38,55	37,33	36,87	37,04	36,77	37,19	36,08	34,43
Smagris, per stk.	843	878	914	850	807	805	819	1043
<i>Piglets, per unit</i>								
Svinekjot <i>Pork</i>	22,23	21,96	21,84	22,60	22,88	22,53	22,15	20,43
Saue- og lammekjot	31,28	34,40	34,64	35,02	34,38	38,58	35,17	32,23
<i>Mutton and lamb</i>								
Ull <i>Wool</i>	27,33	32,86	30,07	29,75	32,68	30,09	35,14	31,27
Geitemjolk, per l		4,98			4,22			4,44
<i>Goat's milk, per l</i>								
Egg <i>Eggs</i>	11,85	12,42	11,91	11,68	11,37	11,00		13,21

Tabell 2.5 Oppnådde priser, eksklusive tilskot. Kroner per kg. Storleiksgrupper

Prices at farm gate. NOK per kg. Farm size

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50-100	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i>	Endringar fra 2006 <i>Changes from 2006</i>
Bygg <i>Barley</i>	1,66	1,71	1,69	1,76	1,82	1,77	+0,01
Havre <i>Oats</i>		1,63	1,63	1,60	1,62	1,62	+0,04
Kveite <i>Wheat</i>	1,98	2,15	1,99	2,01	2,06	2,04	-0,01
Poteter <i>Potatoes</i>	2,73	3,11	4,14	2,43	1,89	2,27	-0,03
Kumjolk, per l <i>Cow's milk, per l</i>	4,00	3,75	3,78	3,84	3,81	3,80	+0,27
Kukjot <i>Cow's meat</i>	29,87	30,55	30,65	31,07	31,43	30,89	+1,72
Anna storfekjot <i>Beef</i>	37,11	36,30	36,53	37,10	37,15	36,81	+1,85
Smagris, per stk. <i>Piglets, per unit</i>	789	846	881	804	852	861	+160
Svinekjot <i>Pork</i>	21,89	22,08	22,61	22,34	22,30	22,29	+1,90
Saue- og lammekjot <i>Mutton and lamb</i>	33,26	33,68	34,08	35,43	34,31	34,29	+4,24
Ull <i>Wool</i>	31,49	32,44	32,08	32,77	26,12	31,93	-0,88
Geitemjolk, per l <i>Goat's milk, per l</i>	4,33	4,58	4,43			4,50	+0,34
Egg <i>Eggs</i>	10,89	12,15	11,84	11,97	12,16	11,94	+1,10

2.2.7 Kostnader

Hovudtabell 13 gir eit detaljert bilde av jordbrukskostnadene på deltakarbruka. Dei variable kostnadene er presenterte i hovudtabell 13a, og dei faste i 13b. Netto mekaniseringskostnad er med i hovudtabell 15.

Totalkostnaden i jordbruket i 2007 var i gjennomsnitt kr 743 100 per deltakarbruk. Beløpet var 7 prosent høgare enn i 2006. Kostnadsauken frå 2006 til 2007 var størst i «andre bygder» i Agder og Rogaland, og minst i flatbygdene på Austlandet. Blant storleiksgruppene hadde bruk med 300–500 dekar den største kostnadsveksten.

På landsbasis var fordelinga mellom faste og variable kostnader 54 prosent kontra 46 prosent i 2007. Kraftfôr og anna innkjøpt fôr stod for 57 prosent av variable kostnader.

Faste kostnader har tre dominerande postar: Avskrivingar, vedlikehald og leigd arbeid. I 2007 var dei respektive delane til desse postane 23 prosent, 19 prosent og 18 prosent.

Netto mekaniseringskostnad i 2007 var kr 146 900 i gjennomsnitt for alle deltakarbruka. Sett i forhold til året før var det ein auke på 9 prosent.

2.2.8 Inntekter

Jordbruksinntektene går fram av hovudtabell 14. I gjennomsnitt oppnådde deltakarane ei samla produksjonsinntekt på kr 1 026 400 i 2007. Samanlikna med 2006 var beløpet auka med 12 prosent. Planteproduksjon (utan tilskot) bidrog med 11 prosent av produksjonsinntekta og husdyrhald (heller ikkje her er tilskot inkludert) med 58 prosent. Det betyr at 31 prosent av totalinntekta stamma frå tilskot, bortleige av maskinar, sal av mjølkekvote etc.

Oppstillinga nedanfor fortel korleis utvalte inntektstypar, målte i beløp, endra seg frå 2006 til 2007 for gjennomsnittsbruket i driftsgranskingane:

Korn og oljefrø	+ 5 %
Poteter, grønnsaker, frukt og bær	- 9 %
Planteprodukt i alt	+ 1 %
Storfe: Mjolk	+15 %
Storfe: Livdyr og slakt	+14 %
Svin	+21 %
Sau	+28 %
Geit	+ 6 %
Fjørfe	+21 %
Husdyr i alt	+17 %
Tilskot	+ 8 %

Inntekter frå husdyrhald betydde meir på det gjennomsnittlege deltakarbruket i 2007 enn i 2006. Sau, svin og fjørfe var dei dyreslaga som gav størst prosentvis meirinntekt. Men storfeholdet aleine bidreg årvisst med rundt 60 prosent av dei samla inntektene frå husdyrhaldet på driftsgranskingsbruka. Dermed har ein så stor prosentvis inntektsauke frå kumjolk og storfe som vi ser ovanfor, gitt store utslag i kroner og øre totalt sett.

Tabell 2.6 gir oversikt over dei ulike typane tilskot som deltakarane mottok. Samla tilskotsbeløp per bruk steig med 8 prosent frå 2006 til 2007. Arealtilskot til frukt, bær, poteter og grønsaker gjekk ned, men elles auka beløpa for alle tilskotstypene.

Tabell 2.6 Tilskot. 1000 kroner per bruk

Support. NOK 1000 per holding

Regionar. Storleiksgupper <i>Regions. Farm size</i>		Arealtilskot <i>Acreage support</i>			Kulturland- skaps- tilskot <i>Cultural landscape support</i>	Tilskot til husdyr <i>Livestock support</i>	Pristilskot <i>Deficiency payment</i>	Refusjon av avløysar- utgifter <i>Repayment, hired labour cost</i>	Andre tilskot <i>Other support</i>	Sum tilskot ¹ <i>Total</i>
		Korn <i>Cereals</i>	Grovfor <i>Fodder crops</i>	Sals- avling <i>Crops for sale</i>						
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>									
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	30,9	7,2	1,4	72,9	37,9	21,9	24,7	19,7	216,6
Andre bygder	<i>Other parts</i>	10,7	28,3	0,1	51,1	61,5	71,7	40,9	29,5	293,8
Agder og Rogaland										
Jæren	<i>Jæren</i>	2,4	4,3	1,0	52,4	109,1	55,2	49,5	15,2	289,1
Andre bygder	<i>Other parts</i>	3,0	32,0	1,9	47,0	77,8	76,9	45,2	20,0	303,8
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	1,1	30,0	1,9	40,1	68,6	92,0	38,4	21,1	293,2
Trøndelag										
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	37,7	12,9	0,1	59,6	56,6	40,7	36,8	20,9	265,3
Andre bygder	<i>Other parts</i>	4,5	35,1		56,9	82,3	98,2	56,0	23,1	356,1
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	0,2	46,6	1,1	53,2	72,8	182,5	51,3	21,4	429,1
50 – 100 dekar	<i>50 -100 decares</i>	1,3	11,3	4,9	17,1	30,3	66,9	21,6	19,6	172,9
100 – 200 dekar	<i>100 -200 decares</i>	4,0	23,0	0,4	32,9	56,7	70,9	38,6	16,4	242,9
200 – 300 dekar	<i>200 -300 decares</i>	7,7	29,3	0,5	48,4	66,9	84,4	43,8	19,8	300,8
300 – 500 dekar	<i>300 -500 decares</i>	16,1	28,9	0,6	71,5	77,8	86,9	43,6	27,0	352,4
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	48,2	22,2	1,9	126,1	78,1	79,5	41,6	37,8	435,4
Alle bruk 2007	<i>All holdings 2007</i>	12,2	24,9	1,0	54,7	64,6	78,4	40,1	22,1	298,0
Alle bruk 2006	<i>All holdings 2006</i>	12,1	23,8	1,1	49,0	61,6	74,9	38,9	20,9	277,2

2.2.9 Oppnådde resultat

Dei økonomiske resultata som vart oppnådde i 2007, er viste i hovudtabell 16. Nokre data derifrå er med i tabellane 2.7–2.10. Tabell 2.9 presenterer eit resultatmål som ikkje har vore publisert i driftsgranskingane før: *Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk*. Det særskilte inntektsfrådraget som gjeld for jordbruket, heiter kalla jordbruksfrådraget, er ein inntektspolitisk reiskap som styresmaktene tok i bruk frå og med inntektsåret 2000. Vi har denne gongen valt å sjå inntektseffekten av jordbruksfrådraget i samanheng med dei resultata for lønsemd som tradisjonelt har vore presenterte i driftsgranskingane. Skatt i jordbruket er elles behandla

¹ Botnfrådrag vert trekt frå før sum tilskot vert rekna ut

som eit eige tema i kapittel 4. Der, og i kapittel 1.8, er det forklart korleis det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er berekna.

For gjennomsnittsbuket i driftsgranskingane gjekk vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk opp med 23 prosent frå 2006 til 2007. Ein auke på 27 prosent blei registrert for vederlaget til familiens arbeid og eigenkapital per årsverk. Det positive utslaget på familiens arbeidsforteneste per årsverk var nesten like stort og utgjorde 26 prosent.

Satsen for det kalkulerte rentekravet på innsett jordbrukskapital blei auka frå 4 prosent for 2006 til 5 prosent for 2007. Den endringa har isolert sett hatt ein negativ effekt på familiens arbeidsforteneste, mens driftsoverskot og arbeids- og kapitalvederlag ikkje har blitt påverka (sjå kapittel 1). I 2007 auka timeløna til leigd arbeidskraft på driftsgranskingsbruka mindre enn brukarfamiliens arbeidsforteneste per time. Det er årsaka til at «totalvederlaget» til arbeid og eigenkapital ikkje hadde ein fullt så sterk vekst som «familievederlaget». Driftsoverskotet per bruk gjekk opp med 27 prosent frå 2006 til 2007.

Jæren er den regionen som betra lønsemda frå 2006 til 2007 aller mest. Den positive utviklinga der hadde nær samanheng med at «vinnarane» blant driftsformene var tungt representerte i regionen. Regionar kor korndyrking, geitehald eller sauehald var viktige driftsformer, kom svakare ut. I Nord-Noreg auka vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk minst, med 17 prosent.

Den innbyrdes rekkjefølgja mellom arealgruppene har gjennom fleire år vore slik: Jo større areal, jo større vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. I 2007 var også den prosentvise auken i vederlaget størst på bruka med størst jordbruksareal. Store mjølkeproduksjonsbruk var utslagsgivande for den utviklinga.

Skattejusteringa i vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, målt i kroner, betydde mest i flatbygdene på Austlandet og minst på Jæren. Når deltakarbruka vert delte inn etter storleiken på arealet, ser vi at skattejusteringa utgjorde minst beløp på dei største bruka.

Det avteiknar seg eit mønster kor skilnaden mellom ordinært vederlag og skattejustert vederlag har ein tendens til å vere størst på dei bruka som har lågast tal familiararbeidstimar. Det er naturleg, når jordbruksfrådraget blir gitt per bruk, og det skattejusterte vederlaget er rekna ut per årsverk.

Tabell 2.7 Driftsoverskot. Familiens arbeidsforteneste i jordbruket. Kroner

Net income, agriculture. Family labour income, agriculture. NOK

Regionar. Storleiksgrupper	Regions. Farm size	Driftsoverskot <i>Net income</i>		Familiens arbeidsforteneste <i>Family labour income</i>			
		2007	2006–2007 % endring % change	Per bruk <i>Per holding</i>		Per arsverk <i>Per man-year</i>	
				2007	2006–2007 % endring % change	2007	2006–2007 % endring % change
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>						
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	264 500	+23	160 700	+22	164 300	+26
Andre bygder	<i>Other parts</i>	218 700	+33	150 300	+32	115 400	+31
Agder og Rogaland							
Jæren	<i>Jæren</i>	515 800	+36	345 000	+32	213 700	+31
Andre bygder	<i>Other parts</i>	287 500	+34	189 700	+30	144 400	+36
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	266 200	+26	191 100	+25	132 900	+24
Trøndelag							
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	292 600	+31	204 400	+27	166 900	+29
Andre bygder	<i>Other parts</i>	322 300	+22	238 200	+17	156 600	+18
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	297 200	+21	230 300	+19	171 700	+20
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	140 000	+16	108 200	+13	124 300	+20
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	207 700	+28	148 500	+26	126 500	+27
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	291 600	+24	212 200	+22	161 000	+25
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	335 600	+23	223 800	+18	155 700	+19
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	454 200	+43	282 000	+50	180 800	+44
Alle bruk	<i>All holdings</i>	283 300	+27	195 400	+25	151 100	+26

Tabell 2.8 Vederlag til arbeid og egenkapital. Vederlag til familiens arbeid og egenkapital. Kroner per arsverk

Return on labour and own capital. Return on family labour and own capital. NOK per man-year

Regionar. Storleksgrupper	Regions. Farm size	Vederlag til arbeid og egenkapi- tal per arsverk <i>Return on labour and own capital per man-year</i>		Vederlag til familiens arbeid og egenkapital per arsverk <i>Return on family labour and own capital per man-year</i>	
		2007	2006–2007 % endring % change	2007	2006–2007 % endring % change
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	231 700	+19	222 500	+24
Andre bygder	<i>Other parts</i>	168 000	+24	148 800	+31
Agder og Rogaland					
Jæren	<i>Jæren</i>	291 800	+35	276 800	+37
Andre bygder	<i>Other parts</i>	201 000	+29	185 100	+37
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	181 800	+22	166 600	+26
Trøndelag					
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	217 900	+28	205 600	+31
Andre bygder	<i>Other parts</i>	204 400	+18	189 500	+22
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	207 300	+17	194 000	+20
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	163 000	+18	147 500	+23
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	175 700	+24	158 400	+29
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	211 400	+23	194 900	+26
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	211 700	+17	198 800	+21
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	249 200	+29	241 600	+37
Alle bruk	<i>All holdings</i>	205 100	+23	190 200	+27

Tabell 2.9 Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital. Kroner per arsverk

Tax-adjusted return on labour and own capital. NOK per man-year

Regionar. Storleksgrupper	Regions. Farm size	Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital <i>Tax-adjusted return on labour and own capital</i>		Skilnaden mellom ordinært og skatte-justert vederlag <i>Return difference caused by tax adjustment</i>	
		2007		2007	
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	264 300		33 300	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	192 900		25 000	
Agder og Rogaland					
Jæren	<i>Jæren</i>	315 600		23 700	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	227 600		26 600	
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	205 800		24 000	
Trøndelag					
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	246 600		29 400	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	230 600		26 200	
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	236 300		29 300	
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	190 100		27 200	
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	202 700		27 000	
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	238 800		27 700	
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	238 800		27 300	
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	275 300		26 000	
Alle bruk	<i>All holdings</i>	232 100		27 200	

Tabell 2.10 Lønsevne i jordbruket. Kroner per bruk og kroner per time. Lønsevneprosent

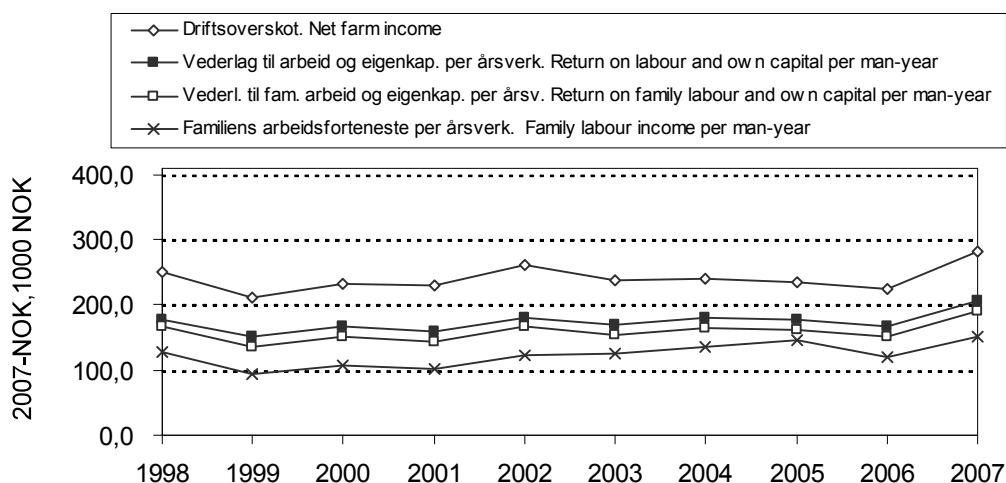
Capacity to pay, agriculture. NOK per holding, NOK per hour. Percentage

Regionar Storleiksgrupper	<i>Regions. Farm size</i>	Lønsevne, kr per bruk <i>Capacity to pay, NOK per holding</i>	Lønsevne, kr per time <i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	Lønsevneprosent <i>Capacity to pay, percentage</i>
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>			
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	221 800	99,92	69
Andre bygder	<i>Other parts</i>	213 400	75,60	54
Agder og Rogaland				
Jæren	<i>Jæren</i>	464 400	129,69	90
Andre bygder	<i>Other parts</i>	281 500	91,54	64
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	254 900	82,80	61
Trøndelag				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	261 100	99,93	70
Andre bygder	<i>Other parts</i>	315 200	95,61	71
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	310 700	102,47	76
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	161 300	78,49	58
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	203 400	80,44	58
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	282 600	98,98	70
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	301 300	95,16	68
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	402 300	109,32	78
Alle bruk 2007	<i>All holdings 2007</i>	266 700	93,43	78
Alle bruk 2006	<i>All holdings 2006</i>	223 900	77,38	67

Lønsevne per time, rekna som gjennomsnitt for alle deltakarbruk, gjekk opp med 21 prosent frå 2006 til 2007. Når ein reknar ut lønsevne per time, ser ein familiarbeid og leigd hjelp under eitt. Dette er grunnen til at lønsevne per time og familiens arbeidsforteneste per årsverk ikkje alltid endrar seg i same takt.

Lønsevneprosenten fortel korleis den reelle godtgjersla for utført arbeid i jordbruket står i forhold til den godtgjersla som ville ha blitt utbetalt dersom all arbeidsinnsats, også den som brukarfamilien sjølv legg ned, skulle ha vore løna etter tariff. Frå 2006 til 2007 auka lønsevneprosenten på deltakarbruka med 11 prosentpoeng.

Figur 2.1 illustrerer lønsemda gjennom dei siste 10 åra på det gjennomsnittlege driftsgranskingsbruket. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 15 prosent høgare i 2007 enn i 1998, målt i faste 2007-kroner.

Figur 2.1 Resultatmål for alle bruk, 1998–2007. Faste 2007-kroner

Results for all holdings, 1998–2007. 2007-NOK

2.3 Gjennomsnittresultat og variasjonsanalysar for utvalte driftsformer

2.3.1 Produksjon av kumjolk og storfeslakt

Hovudtabell: 17a.

Ifølgje tabell 2.11 har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk innafor denne driftsforma gått opp med 22 prosent frå 2006 til 2007. Dei pris- og volumendringane som tabellen viser, har alle gått i positiv retning.

2007 var eit spesielt år på den måten at kvoteåret blei lagt om. Det følgjer ikkje lenger kalenderåret, men går frå 1. mars i eitt år og ut februar i det neste. Som ei følge av denne endringa er det ikkje blitt trekt overproduksjonsavgift i mjølkeoppgjera i 2007. Dessutan fekk mjølkeprodusentane tildelt inntil 10 prosent kvoteauke mot slutten av 2007 på grunn av marknadssituasjonen. Desse momenta er viktige årsaker til at den produserte mjølkemengde blei større, og mjølkeprisen høgare, i 2007 enn i året før.

I 2007 har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk vore 16 prosent høgare enn resultatet frå 1998, målt i faste 2007-kroner. Figur 2.2 gir eit bilde av lønsemda gjennom det siste tiåret.

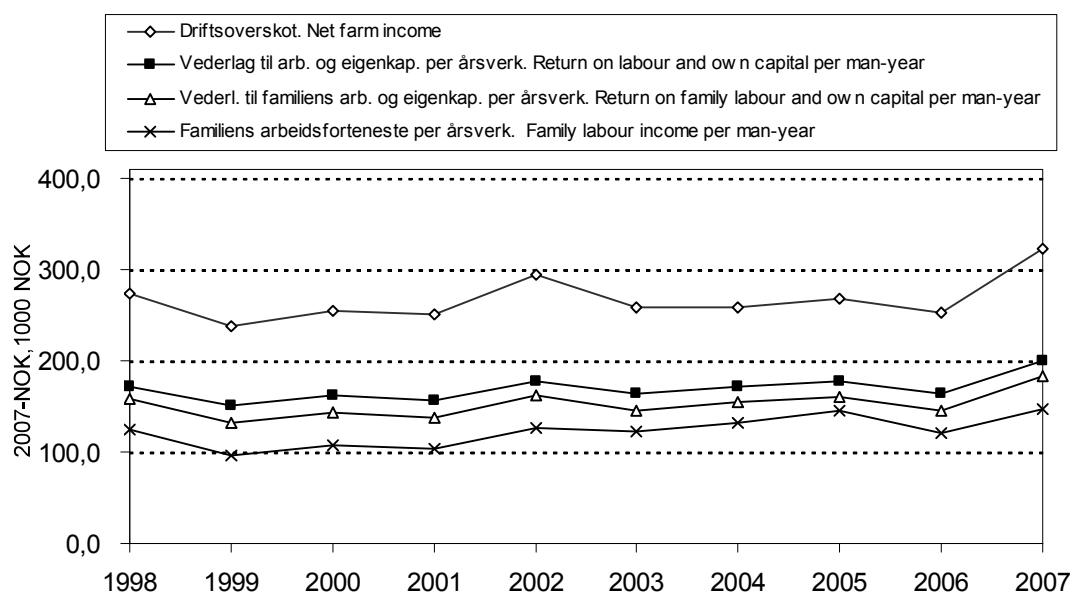
Figur 2.3 viser korleis verdien av egedelane til brukarfamilien, og fordelinga mellom egenkapital og gjeld, har endra seg etter 1998. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 59 prosent i 1998 og var på 56 prosent i 2007. I same tidsrom har gjeldsprosenten auka frå 40 til 43.

Skattejustering slår ut med kr 26 000 per årsverk i vederlaget til arbeid og egenkapital.

Tabell 2.11 Produksjon av kumjolk og storfeslakt

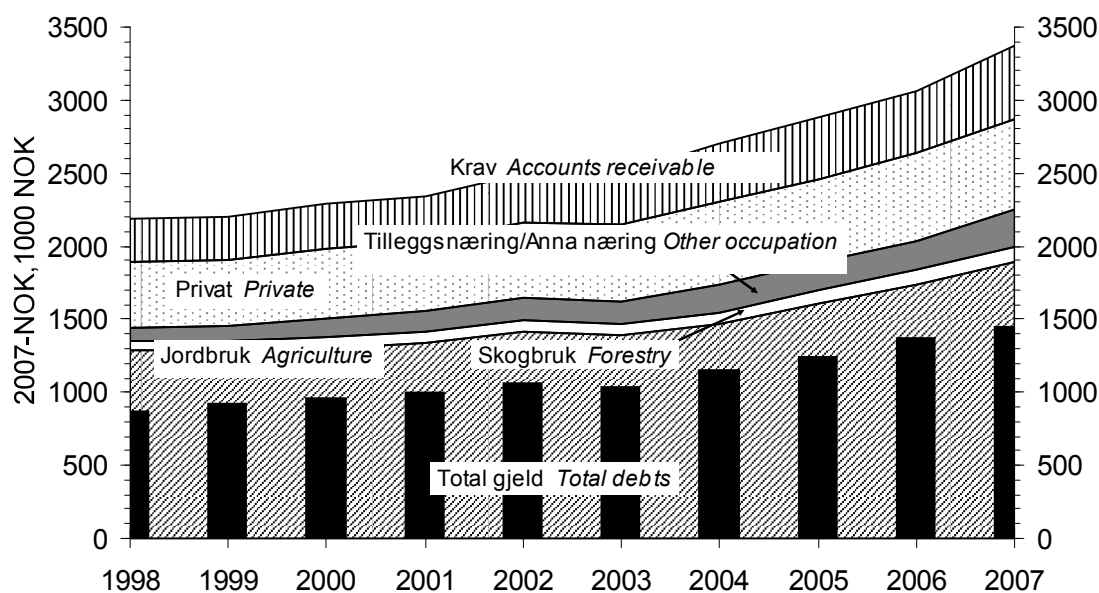
Combined dairy and beef farming

		2007	2006
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	365	388
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, daa</i>	286	276
Avling, FEm per daa	<i>Total crops, FUm/daa</i>	361	361
Tal arskyr	<i>Number of cows</i>	19,2	18,2
Mjolk per arsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	6 967	6 723
Oppnadde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Mjolk, per l	<i>Milk, per l</i>	3,80	3,53
Kukjot, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	30,75	29,11
Anna storfekjot, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	36,34	34,52
Familiens arbeidsforteneste, kr per arverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	148 000	119 200
Vederlag til arbeid og EK, kr per arsværk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	199 400	163 200
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per arsværk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	183 200	143 900
Skattejustert vederlag til arb. og EK, kr per arsværk	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	225 400	
Løsevne i jordbruket, kr per time	<i>Capacity to pay, agriculture, NOK per hour</i>	91,99	77,17

Figur 2.2 Resultatmål for bruk med produksjon av kumjolk og storfeslakt, 1998–2007. Faste 2007-kroner

Results for combined dairy and beef farming, 1998–2007. NOK-2007

Figur 2.3 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 1998–2007. Bruk med produksjon av kumjolk og storfeslakt. Faste 2007-kroner

Assets and debts per holding, 1998–2007. Combined dairy and beef farming. NOK-2007

I tabellane 2.12 og 2.13 er talmaterialet gruppert etter talet på årskyr, og ikkje ut frå storleiken på jordbruksarealet. Tabell 2.12 viser at vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2007 har vore størst på bruk med 18–28 årskyr. Hovudinstrykket er at aukande storleik på buskapen gir betre lønsemd. At det er oppnådd høgare prisar på både mjølk og kjøt i dei to bruksgruppene som har flest årskyr, er ein del av forklaringa.

Den største gruppa i tabell 2.12 har 12–18 årskyr. Det er årsaka til at denne gruppa er behandla særskilt, i tabell 2.13. Jæren hadde med så få deltakarbruk med 12–18 årskyr i 2007 at tal derifrå ikkje kan publiserast.

Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk har vore størst på bruka i Nord-Noreg. Deltakarane på Austlandet har komme dårlegast ut i så måte.

Tabell 2.12 Produksjon av kumjolk og storfeslakt. Inndeling etter talet på arskyr

Combined dairy and beef farming. Groups by number of cows

Arskyr	Cows	< 12	12–18	18– 28	> 28
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	51	152	117	45
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	178	240	329	450
Grovfor per arsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	18,1	15,2	13,8	11,5
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	277	351	358	426
Tal kyr	<i>Number of cows</i>	9,7	15,2	21,9	36,3
Produsert mjølk, l per arsku	<i>Milk per cow, l</i>	6 528	6 672	6 771	6 957
Produsert kjøtt, kg per arsku	<i>Meat per cow, kg</i>	201	252	265	262
Arbeidsinnsats i alt, timar	<i>Labour input, hours</i>	2 584	3 240	3 654	4 453
Utført av: Familien	<i>By: Family</i>	2 146	2 601	2 821	3 301
Leigd arbeidshjelp	<i>Hired workers</i>	438	639	833	1 151
Per arsku	<i>Per cow</i>	266	214	167	123
Oppnådde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>				
Mjolk, per l	<i>Milk, per l</i>	3,73	3,80	3,81	3,82
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	29,95	30,14	31,03	31,55
Anna storfekjøtt, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	34,90	35,78	36,69	36,83
Produksjonsinntekt i alt, kr	<i>Total output, NOK</i>	567 800	878 500	1 216 700	1 800 000
Per arsku	<i>Per cow</i>	58 400	58 000	55 500	49 500
Av denne: Mjolk	<i>Of which: Milk</i>	22 800	23 500	24 100	24 500
Livdyr og slakt	<i>Cattle, beef and cow's meat</i>	8 000	10 000	10 500	10 900
Tilskot	<i>Production allowances</i>	25 700	22 400	18 500	12 200
Kostnader i alt, kr	<i>Total costs, NOK</i>	396 300	599 200	827 400	1 323 200
Per arsku	<i>Per cow</i>	40 800	39 500	37 800	36 400
Variable kostnader per arsku	<i>Variable costs per cow</i>	16 000	16 300	16 400	16 300
Av desse: Innkjøpt for	<i>Of which: Fodder</i>	8 900	9 300	9 800	9 800
Faste kostnader per arsku	<i>Fixed costs per cow</i>	24 800	23 300	21 400	20 100
Av desse: Leigd arbeid	<i>Of which: Hired labour</i>	5 100	4 900	4 400	3 400
Maskinar	<i>Machinery</i>	8 900	8 400	7 700	7 300
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	3 800	4 100	4 100	4 500
Dekningsbidrag, kr per arsku	<i>Gross margin, NOK per cow</i>	42 400	41 700	39 100	33 200
Dekningsbidrag ekskl. tilskot, kr per arsku	<i>Gross margin excl. grants, NOK per cow</i>	16 700	19 300	20 600	21 000
Innsett kapital, kr per arsku	<i>Capital, NOK per cow</i>	88 100	89 800	92 900	112 600
Eigenkapitalprosent	<i>% own capital of total assets</i>	65	56	61	49
Driftsoverskot jordbruk, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	171 500	279 300	389 300	476 800
Vederlag til arbeid og EK, kr per arsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	147 600	184 700	226 900	213 300
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per arsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	127 300	167 700	214 700	197 500
Familiens arbeidsforteneste, kr per arsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	104 000	141 500	174 900	137 700
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	68,83	88,05	105,06	89,05

Tabell 2.13 Produksjon av kumjøl og storfeslakt, 12–18 arskyr. Regionar

Combined dairy and beef farming, 12–18 cows². Regions

	Austlandet		Agder og Rogaland	Vestlandet	Trøndelag		Nord-Noreg
	<i>Eastern Norway</i>			<i>Western Norway</i>			<i>Northern Norway</i>
	Flatbygder	Andre bygder	Andre bygder		Flatbygder	Andre bygder	
	<i>Lowlands</i>	<i>Other parts</i>	<i>Other parts</i>		<i>Lowlands</i>	<i>Other parts</i>	
Tal bruk	7	27	13	29	14	24	36
Jordbruksareal i alt, daa	281	230	228	218	257	223	272
Grovfor per arsku, daa	14,5	14,9	14,9	13,9	13,7	14,3	18,0
Avling i alt, FEm per daa	369	350	330	370	378	379	310
Tal arskyr	15,6	15,3	14,9	15,4	15,5	15,0	15,0
Produsert mjølk, l per arsku	6 909	6 466	6 429	6 695	6 846	6 626	6 835
Produsert kjøt, kg per arsku	253	237	222	236	261	288	265
Arbeidsinnsats i alt, timar	3 096	3 418	3 086	3 198	3 241	3 233	3 248
Utført av: Familien	2 085	2 695	2 647	2 664	2 551	2 631	2 575
Leigd arbeidskraft	1 011	723	439	534	690	602	673
Per arsku	199	224	206	208	209	216	217
Oppnadde prisar, kr							
Mjøl, per l	3,96	3,80	3,87	3,72	3,90	3,77	3,77
Kukjø, per kg	29,18	30,66	30,51	30,40	29,61	30,67	29,51
Anna storfekjø, per kg	40,43	36,43	36,20	36,30	35,70	35,44	34,44
Produksjonsinntekt i alt, kr	938 800	856 800	806 600	835 300	886 600	856 400	972 600
Per arsku	60 300	56 200	54 000	54 400	57 100	57 100	64 800
Av denne: Mjøl	25 200	22 500	22 800	23 100	24 700	23 000	24 600
Livdyr og slakt	11 900	9 200	8 900	9 800	10 600	11 300	10 000
Tilskot	19 300	22 900	19 300	19 600	18 800	21 800	28 200
Kostnader i alt, kr	744 300	601 200	543 500	559 400	590 000	566 700	655 000
Per arsku	47 800	39 400	36 400	36 400	38 000	37 800	43 700
Variable kostnader per arsku	18 000	14 700	15 100	16 400	15 600	15 500	18 400
Av desse: Innkjøpt for	9 200	8 200	8 700	9 700	8 800	8 700	10 900
Faste kostnader per arsku	29 800	24 700	21 200	20 100	22 400	22 300	25 300
Av desse: Leigd arbeid	7 200	5 600	3 700	3 800	4 800	4 900	5 200
Maskinar	10 800	8 800	7 900	7 400	7 400	7 400	9 800
Driftsbygningar	5 400	4 400	3 700	3 700	4 400	4 000	4 200
Dekningsbidrag, kr per arsku	42 300	41 400	38 900	38 000	41 500	41 600	46 400
Dekningsbidrag ekskl. tilskot, kr per arsku	23 000	18 600	19 600	18 400	22 800	19 800	18 200
Innsett kapital, kr per arsku	108 100	86 000	92 500	85 700	96 000	79 200	97 100
Eigenkapitalprosent	56	60	48	57	63	62	48
Driftsoverskot jordbruk, kr	194 600	255 700	263 100	275 900	296 600	289 700	317 600
Vederlag til arbeid og EK, kr per arsverk	163 300	169 600	172 100	179 900	195 600	191 500	203 400
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per arsverk	124 300	148 200	160 100	165 500	176 600	174 400	190 300
Familiens arbeidsforteneste, kr per arsverk	84 800	123 300	133 600	137 300	145 600	153 200	166 200
Lønsevne, kr per time	71,87	80,67	80,85	84,02	91,47	93,94	99,32

² English text in table 2.11.

Variasjon innafor driftsforma «kumjolk og storfeslakt»

Dette kapitlet tek opp den innbyrdes variasjonen mellom bruk med driftsforma «kumjolk og storfeslakt» (også kalla kumjolkproduksjon). Bruka er sorterte etter driftsoverskot (medrekna tilskot) per liter mjolk. Dette sorteringskriteriet er valt fordi mjolkekvota er den knappaste ressursen. Bruka er delte i tre grupper: Tredelen med best resultat (heretter kalla «beste tredel»), tredelen med svakast resultat (heretter kalla «svakaste tredel») og tredelen med resultat rundt gjennomsnittet. Uttrykk som «svakt», «godt» eller «dårleg» viser berre til storleiken på dei målte beløpa. I denne samanhengen gjeld: Jo høgare inntektstal og jo lågare kostnadstal, jo betre.

Svakaste tredel vert sett opp mot beste tredel. Nokre variablar som kan bidra til å forklare differansen i resultat, er tekne med. Tabellane 2.14–2.16 viser variasjonen på bruk i storleiksgruppa «100–200 dekar», for dei regionane kor det ligg føre til-strekkeleg talmateriale til ein slik presentasjon.

Her i variasjonsdrøftinga tel resultata frå kvart bruk like mykje, mens nokre av resultata i driftsgranskingane elles er vegne ut frå tal årsverk. Derfor vil gruppegjennomsnitta som blir viste i «variasjonstabellane» kunne avvike frå tilsynelatande same resultat i hovudtabell 17.

Tabell 2.14 Variasjon. Kumjolk og storfeslakt, 100–200 dekar. «Andre bygder» på Austlandet

Variation. Combined dairy and beef farming, 100-200 decares. "Other parts" of Eastern Norway

Austlandet, andre bygder	<i>Eastern Norway, other parts</i>	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					Total	%
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	26		9	9	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	164	25	158	163	103
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	52	8	49	51	104
Driftsoverskot, kr per l mjolk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	2,55	1,36	3,73	1,11	30
Driftsoverskot, jordbruket, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	197 100	102 700	277 700	106 500	38
Vederl. til arb. og eigenkap., kr per arsv.	<i>Ret. on lab. and own cap., NOK/m-y</i>	170 400	83 400	219 700	111 800	51
Tal arskyr	<i>Number of cows</i>	12,4	2,7	12,0	13,3	111
Grovfor per arsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	13,6	3,3	13,8	12,5	91
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	361	94	374	372	99
Arbeidsforbruk, timar per arsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	244	62	249	231	93
Lever mjolk, l per arsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 351	691	6 341	6 533	103
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,73	0,12	3,68	3,79	103
Produksjonsinntekt mjolk, kr per arsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	22 100	2 900	21 800	23 200	106
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per arsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	8 700	3 300	9 500	8 800	93
Produksjonstilskot, kr per arsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	27 400	3 900	28 500	25 400	89
Variable kostnader, kr per arsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	15 100	2 900	13 800	16 700	121
Faste kostnader, kr per arsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	24 900	8 000	20 800	31 200	150
Av desse leigd arbeid, kr per arsku	<i>Of this hired work, NOK per cow</i>	6 100	3 400	5 500	6 400	116

I «andre bygder» på Austlandet (tabell 2.14) har den svakaste tredelen eit vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk på 51 prosent av det vi finn for den beste tredelen. Tilsvarande samanlikning for driftsoverskotet per liter mjølk gir eit resultat på 30 prosent hos den svakaste tredelen. Bruka i den beste tredelen har høgare kjøttinntekter og produksjonstilskot på høvesvis kr 700 og kr 3 100 per årsku, og dei faste kostnadene er kr 10 400 lågare enn for den dårlegaste tredelen.

På Vestlandet (tabell 2.15) har den svakaste tredelen eit vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk som utgjør 61 prosent av kva den beste tredelen har oppnådd. Mjølkeinntektene er 6 prosent høgare hos den dårlegaste tredelen, medan kjøttinntektene er lågast i den dårlegaste tredelen, med eit nivå på 82 prosent av inntektene i den beste tredelen. Driftsoverskotet per liter mjølk i den svakaste tredelen tilsvarer 46 prosent av resultatet som den beste tredelen har oppnådd. Mjølkeleveransen per årsku er 5 prosent høgare for den svakaste tredelen. Dei faste og variable kostnadene er høvesvis 60 og 21 prosent høgare i den svakaste tredelen.

Tabell 2.15 Variasjon. Kumjøl og storfeslakt, 100–200 daa. Vestlandet

Variation. Combined dairy and beef farming, 100–200 decares. Western Norway

Vestlandet	Western Norway	Gjennomsnitt <i>Mean</i>	Standardavvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					Total	%
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	30		10	10	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	159	26	160	155	97
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	49	10	50	50	100
Driftsoverskot, kr per l mjølk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	2,47	0,87	3,37	1,56	46
Driftsoverskot, jordbruket, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	246 100	109 100	332 300	135 900	41
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	199 600	78 700	234 300	141 900	61
Tal arskyr	<i>Number of cows</i>	14,8	3,5	16,2	13,0	80
Grovfor per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	11,4	3,4	10,2	13,1	128
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	407	111	485	323	67
Arbeidsforbruk, timar per årsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	196	56	188	210	112
Lever mjølk, l per årsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 592	668	6 105	6 413	105
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,67	0,20	3,63	3,71	102
Produksjonsinntekt mjølk, kr per årsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	22 600	2 300	20 900	22 200	106
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	8 900	4 700	8 900	7 300	82
Produksjonstilskot, kr per årsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	22 000	3 200	20 500	22 800	111
Variable kostnader, kr per årsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	15 600	5 200	13 100	15 900	121
Faste kostnader, kr per årsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	20 200	6 000	15 400	24 600	160
Av desse leigd hjelp, kr per årsku	<i>Of this hired work, Nok per cow</i>	4 400	2 500	3 300	5 600	170

For den svakaste tredelen i «andre bygder» i Trøndelag (tabell 2.16) har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk og driftsoverskotet per liter mjølk utgjort 87 og 63 prosent av kva den beste tredelen har oppnådd. Den beste tredelen har 54 prosent høgare inntekter frå kjøtt, og mjølkeinntektene er 2 prosent høgare. Produksjonstilskota er om lag 8 prosent høgare hos den beste tredelen, som samtidig har 85 prosent av den svakaste tredelen sitt nivå for faste kostnader.

Tabell 2.16 Variasjon. Kumjolk og storfeslakt, 100–200 daa. «Andre bygder» i Trøndelag

Variation. Combined dairy and beef farming, 100–200 decares. "Other parts" of Trøndelag

Trøndelag, andre bygder	<i>Trøndelag, other parts</i>	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	Total %
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	19		6	6	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	174	18	174	179	103
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	47	9	50	47	94
Driftsoverskot, kr per l mjolk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	2,97	0,63	3,61	2,28	63
Driftsoverskot, jordbruket, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	313 600	103 200	362 400	236 500	65
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	195 300	49 700	188 400	163 300	87
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	15,5	3,5	15,0	15,3	102
Grovfor per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	11,3	2,8	12,0	11,3	94
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	433	70	432	403	93
Arbeidsforbruk, timar per årsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	232	64	272	221	81
Levert mjolk, l per årsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 850	634	6 788	6 872	101
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,75	0,12	3,74	3,69	99
Produksjonsinntekt mjolk, kr per årsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	23 400	3 100	23 400	22 900	98
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	9 100	3 000	11 100	7 200	65
Produksjonstilskot, kr per årsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	22 200	3 900	23 500	21 800	93
Variable kostnader, kr per årsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	13 900	2 700	14 200	14 300	101
Faste kostnader, kr per årsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	18 800	3 500	16 900	20 000	118
Av desse leigd hjelp, kr per årsku	<i>Of this hired work, NOK per cow</i>	4 400	2 100	3 700	4 600	124

Tabell 2.17 er eit samandrag av tabellane 2.14–2.16 og konsentrerer seg om det relative forholdet mellom den svakaste og den beste tredelen. Når den svakaste tredelen har dei høgaste verdiane, er tala utheva.

Tabellen viser at høg mjølkeleveranse per årsku ikkje nødvendigvis betyr godt økonomisk resultat. I alle dei tre regionane er leveransen per årsku høgast på bruka med dårlegast resultat. Oppnådd mjølkepris varierer lite, med 4 prosent som største utslag. I alle regionar er kjøttinntektene størst i den beste tredelen. Verken for talet på årskyr eller alder på brukaren finst eintydige resultat. Dei faste kostnadene er størst i den svakaste tredelen, uavhengig av region. Dei ligg frå 18 til 60 prosent høgare i den svakaste tredelen enn i den beste. Kostnader til leigd hjelp ligg frå 16 til 70 prosent høgare i den svakaste tredelen enn i den beste. Dei variable kostnadene varierer med inntil 21 prosent mellom den beste og dårlegaste tredelen.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk ligg i den svakaste tredelen på frå 51 til 87 prosent av nivået i den beste tredelen. For driftsoverskot per liter mjolk oppnår den svakaste tredelen mellom 30 og 63 prosent av nivået i den beste tredelen.

Produksjonstilskot per årsku avheng av grovfôrareal per årsku, påsettprosent og bu-skapsstorleik. For eksempel blir driftstilskotet gitt som eit fast grunnbeløp på kr 53 800 per bruk i Sør-Noreg og kr 59 600 i Nord-Noreg, til bruk med meir enn 30 000 liter omsett kumjolk. Driftstilskotet går inn i produksjonstilskotet, og der kor den beste tredelen har færrest årskyr, vil dette også bidra til høgare produksjonstilskot per årsku.

Tabell 2.17 Variasjon. Kumjolk og storfeslakt, 100–200 daa. Den svakaste tredelen sin relative del av den beste, prosent

Variation. Combined dairy and beef farming, 100–200 decares. The lowest third relatively to the highest, per cent

	Austlandet Andre bygder <i>Eastern Norway Other parts</i>	Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>
Tal bruk i gruppa 100-200 daa	26	30	19
Areal per bruk, daa	103	97	103
Alder på brukaren	104	100	94
Driftsoverskot, kr per l mjolk	30	46	63
Driftsoverskot, jordbruket, kr per bruk	38	41	65
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	51	61	87
Tal årskyr	111	80	102
Grovfor per årsku, daa	91	128	94
Avling i alt, FEm per daa	99	67	93
Arbeidsforbruk, timar per årsku	93	112	81
Lever mjolk, l per årsku	103	105	101
Mjølkepris, kr per l	103	102	99
Produksjonsinntekt mjolk, kr per årsku	106	106	98
Produksjonsinntekt kjøt, kr per årsku	93	82	65
Produksjonstilskot, kr per årsku	89	111	93
Variable kostnader, kr per årsku	121	121	101
Faste kostnader, kr per årsku	150	160	118
Leigd hjelp, kr per årsku	116	170	124

Tabell 2.18 tilsvare tabell 2.17 for storleiksgruppa 200–300 dekar. Som i tabell 2.17 viser dei utheva tala at den svakaste tredelen har dei høgaste verdiane. Utvalet av regionale grupper er ikkje akkurat det same i tabell 2.18 som i tabell 2.17. Igjen er utvalet bestemt av at talmaterialet frå ein enkelt region må ha eit visst minsteomfang for at variasjonsanalysen skal kunne gjennomførast for akkurat den regionen.

I storleiksgruppa 200–300 dekar har den dårlegaste tredelen den største mjølkeleveransen per årsku, frå 2 til 15 prosent over nivået hos den beste tredelen. Mjølkeprisen er 5 prosent lågare hos den svakaste tredelen, med unntak for andre bygder i Trøndelag, kor prisen er 2 prosent høgare. Produksjonstilskotet per årsku er 8 prosent lågare i den svakaste tredelen. Unntak her er Vestlandet, kor tilskotet er 16 prosent lågare. Den beste tredelen har færrest årskyr. Unntak her er Nord-Noreg. Den beste tredelen har lågast kostnader. I dei fleste tilfella gjeld dette både dei faste og dei variable. Unntaket med omsyn til det sistnemnde er Vestlandet, kor dei variable kostnadene har vore 15 prosent høgare i beste tredel. Skilnadene i driftsoverskot per liter mjolk er større enn skilnadene i vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk. Den svakaste tredelen har oppnådd mellom 42 og 48 prosent av resultatet til den beste tredelen når det gjeld driftsoverskot per liter mjolk, medan den tilsvarende delen for vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk ligg mellom 53 og 78 prosent.

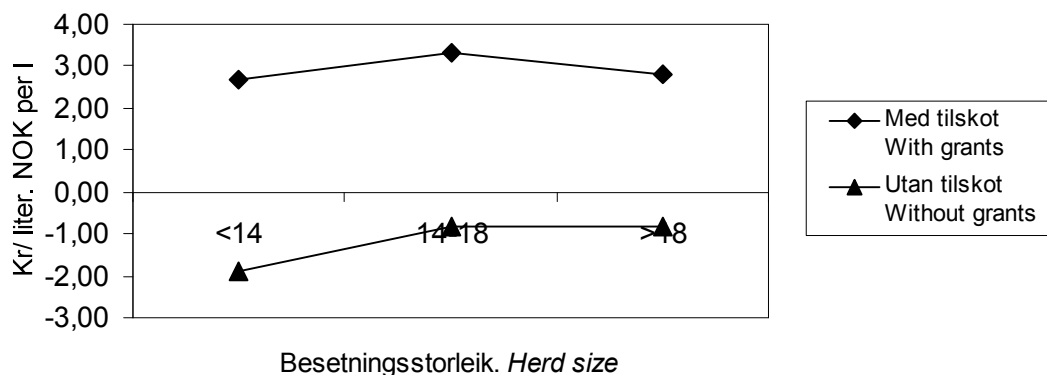
Tabell 2.18 Variasjon. Kumjolk og storfeslakt, 200–300 daa. Den svakaste tredelen sin relative del sett i forhold til den beste, prosent

Variation. Combined dairy and beef farming, 200–300 decares. The lowest third relatively to the highest, per cent

	Austlandet <i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
Tal bruk	16	18	15	31
Areal per bruk, daa	99	101	99	108
Alder på brukaren	83	85	83	98
Driftsoverskot, kr per l mjolk	47	48	47	42
Driftsoverskot, kr per bruk	75	58	75	40
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per arsverk	78	69	78	53
Tal årskyr	116	106	116	93
Grovfor, daa per årsku	78	92	78	115
Avling i alt, FEm per daa	94	96	94	83
Arbeidsforbruk, timar per årsku	86	82	86	107
Levert mjolk, l per årsku	110	115	110	102
Mjølkepris, kr per l	95	95	95	102
Produksjonsinntekter mjolk, kr per årsku	101	108	101	104
Produksjonsinntekter kjøt, kr per årsku	79	56	79	103
Produksjonstilskot, kr per årsku	92	84	92	92
Variable kostnader, kr per årsku	101	85	101	128
Faste kostnader, kr per årsku	121	128	121	156
Leigd arbeid, kr per årsku	127	118	127	142

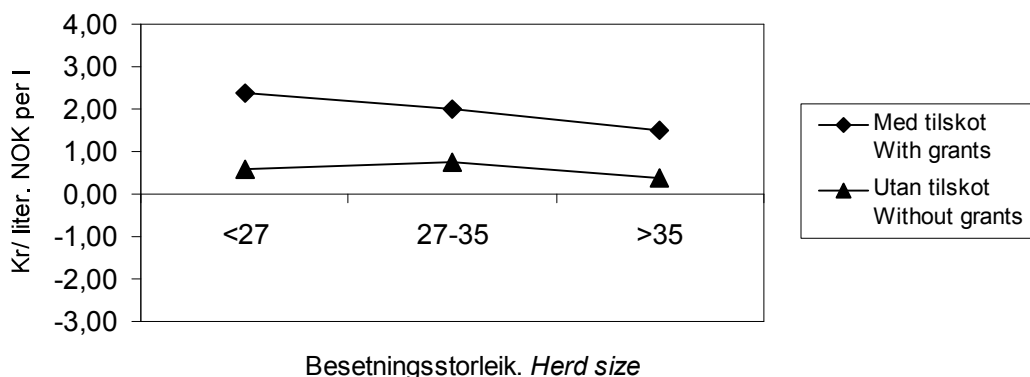
Figurane 2.4 og 2.5 samanliknar driftsoverskot per liter mjolk, med og utan tilskot, for Nord-Noreg og Jæren. Buskapane er grupperte etter storleik.

I Nord-Noreg er driftsoverskotet med tilskot nokså stabilt, og uavhengig av storleiken på buskapen. Driftsoverskotet utan tilskot aukar litt meir med dyretalet enn om tilskot er medrekna. Driftsoverskotet per liter mjolk er negativt utan tilskot, utan omsyn til buskapsstorleik. Gjennomsnittleg buskap er på 11, 16 og 23 årskyr. Tal buskapar i kvar gruppe er høvesvis 16, 29 og 23.

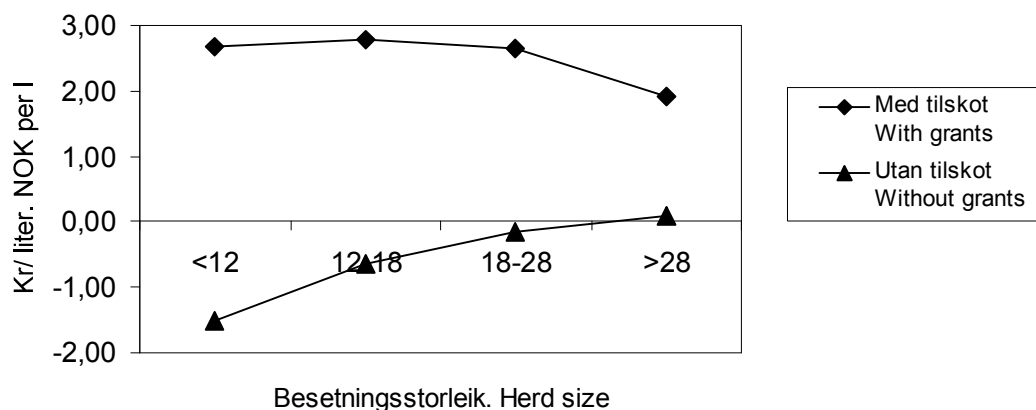
Figur 2.4 Driftsoverskot i kumjølkeproduksjon i Nord-Noreg. Kr per l mjølk
Net farm income, dairy farming in Northern Norway. NOK/litre

På Jæren minkar driftsoverskotet med tilskot når storleiken på buskapen veks. For driftsoverskotet utan tilskot er bildet mindre eintydig, men driftsoverskotet er positivt for alle gruppene. Gjennomsnittleg buskap i gruppene på Jæren er 19, 31 og 50 årskyr. Gruppene der representerer altså større buskapar enn kva dei nordnorske gruppene gjer. Respektive tal bruk i gruppene på Jæren er 5, 9 og 6.

Figur 2.5 Driftsoverskot i kumjølkeproduksjon på Jæren. Kr per l mjølk
Net farm income, dairy farming, Jæren. NOK/litre

Figur 2.6 viser driftsoverskot per liter mjølk i kumjølkproduksjon for heile landet samla. Driftsoverskotet medrekna tilskot går nedover med aukande buskapsstorleik. Driftsoverskotet utan tilskot aukar med aukande buskapsstorleik, men er positivt berre for ei storleiksgruppe. Gjennomsnittsbuskapen i gruppene er på 10, 15, 22 og 36 årskyr, og gruppedelinga er den same som i tabell 2.11. Respektive tal buskar i kvar gruppe er 51, 152, 117 og 45.

Figur 2.6 Driftsoverskot i kumjølkproduksjon, heile landet. Kr per l mjølk
Net farm income, dairy farming, all regions. NOK/litre

Samdrifter

Etablering av samdrifter har auka i omfang dei siste åra. Per desember 2007 var det i Noreg registrert 1 935 samdrifter³. Dette er ein auke på 111 samdrifter (6 prosent) på eitt år, mot ein auke på 275 samdrifter året før. Inntil 2004 var samdriftene ikkje representerte i driftsgranskingane. For 2004 vart det tatt inn 13 samdrifter med mjølkeproduksjon. For 2005 hadde driftsgranskingane med i alt 39 samdrifter. For 2007 har driftsgranskingane hatt med i alt 32 samdrifter der alle medlemmene i samdrifta har vore aktivt med i det daglege arbeidet. I tillegg har det vore med ein del samdrifter der berre den eine brukaren er aktiv (kvoteleige). Desse bruka er med i materialet på ordinær måte, ved at resultatet av samdrifta er slege saman med resultatet til brukaren. Men dei 32 «eigentlege» samdriftene er behandla spesielt, og ikkje tatt inn i hovudtabellane. Fordi økonomien til dei deltakande partnerane i samdrifta er så tett samanhengende med økonomien til samdrifta, er det lite relevant å studere samdrifta isolert. Rekneskapen for samdrifta er derfor slege saman med rekneskapane til partnerane, slik at resultatet viser driftsoverskot for heile verksemda. All jordbruksdrift på dei aktuelle eigedommane inngår. Det vil seie at samdrifta og jordbruksverksemda til alle partnerane er tatt med. Vederlag til alt arbeid og eigenkapital per årsverk viser då eit gjennomsnitt for samdrifta og partnerane. Privatøkonomien for desse driftseiningane er ikkje publisert. Data for dei 32 samdriftene er henta frå i alt 97 rekneskapar.

³ Statens landbruksforvaltning

Resultat frå samdriftene er presenterte i tabell 2.19. Denne tabellen tar berre med dei samdriftene som har mjølk som einaste produksjon. I vårt tilfelle vil det seie 28 av 32 samdrifter. Tabellen viser også resultat for samdrifter med mjølkeproduksjon i år 2006, og gir oss dermed høve til å peike på dei viktigaste utviklingstrekkka det siste året.

Av tabellen ser ein at storleiken på samdriftene har auka. Det har vore ein arealauke på 24 dekar, samtidig som tal årskyr har auka frå 35,9 i 2006 til 37,5 i 2007. Auken i tal årskyr har også gitt ein auke i omsett mjølk frå 224 030 liter til 230 306 liter, medan mjølkekvoten har auka frå 228 840 liter til 253 680 liter. Effektiviteten ser framleis ut til å auke hos samdriftene. Tal arbeidstimar per årsku viser ein nedgang frå 130 timar i år 2006 til 127 timar i 2007.

Eigedelane i jordbruket har også hatt ein vesentleg verdiauke frå 2006, då var dei verdsette til rett i overkant av 3,9 millionar. I 2007 hadde verdien auka til vel 4,5 millionar kroner. Det er i 2007 investert mykje i driftsbygningar, noko mindre i maskinar og mjølkekvote.

Produksjonsinntektene viser ein auke frå kr 1 935 500 i 2006 til kr 2 198 900 i 2007. Auken utgjer nesten 14 prosent. Vi registrerer også ein auke i dei variable kostnadene til samdriftene. I 2006 låg dei variable kostnadene på kr 633 000, medan dei eitt år seinare er komne opp i kr 702 800. Hovudgrunnen til dette er kostnadsauken på kraftfôr, som er på kr 43 100. Dette er ein auke på 13 prosent. Av tabellen går det fram at også faste kostnader har auka. Auken er på 7 prosent, noko mindre enn i 2006 då det var ein auke på 12 prosent i dei faste kostnadene. Totale kostnader har auka frå kr 1 387 500 i 2006 til kr 1 515 500 i 2007.

Tabell 2.19 Samdrifter med mjølkeproduksjon. Samanlikning av tal for ara 2006 og 2007

Dairy joint operations. Comparison of data from the years 2006 and 2007

		Samdrifter ar 2006 <i>Dairy joint opera- tions year 2006</i>	Samdrifter ar 2007 <i>Dairy joint opera- tions year 2007</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	33	28
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	576	600
Av dette leigd	<i>Of which hired</i>	176	163
Eigedelar i jordbruket 31.12., kr	<i>Assets of agriculture on 31 December, NOK</i>	3 925 700	4 556 400
Tal arskyr	<i>Number of cows</i>	35,9	37,5
Mjolk per arsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 082	7 017
Kjot per arsku, kg	<i>Meat per cow, kg</i>	294	278
Omsett mjolk, liter	<i>Sold milk, litres</i>	224 030	239 306
Mjolvekvote, liter	<i>Milk quota, litres</i>	228 840	253 680
Mjolvekpris, kr/liter	<i>Milk price, NOK/litre</i>	3,62	3,92
Pris pa kukjot, kr/kg	<i>Cow's meat price, NOK/kg</i>	29,56	30,96
Pris pa anna storfekjot, kr/kg	<i>Beef price, NOK/kg</i>	35,00	37,23
Arbeidsinnsats i alt (jordbruket), timar	<i>Labour input (agriculture), hours</i>	4 683	4 764
Timar per arsku	<i>Hours per cow</i>	130	127
Produksjonsinntekter, kr	<i>Total output, NOK</i>		
Mjolk	<i>Milk</i>	811 800	939 000
Kukjot	<i>Cow's meat</i>	116 800	139 300
Anna storfekjot	<i>Beef</i>	218 300	287 500
Livdyr	<i>Livestock</i>	32 600	31 000
Inntekt fra husdyrprodukt i alt	<i>Output from animal products</i>	1 253 600	1 481 600
Inntekt fra planteprodukt i alt	<i>Output from crop products</i>	62 600	46 400
Tilskot	<i>Support</i>	606 800	657 000
Andre inntekter	<i>Other income</i>	23 800	24 300
Botnfradrag	<i>Basic deduction</i>	-11 300	-10 400
Sum produksjonsinntekter	<i>Total</i>	1 935 500	2 198 900
Variable kostnader, kr	<i>Variable costs, NOK</i>		
Sakorn, anna safrø og planter	<i>Cereal seeds and other seeds/plants</i>	16 400	14 200
Handelsgjødsele og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	71 500	65 300
Kraftfor	<i>Feed concentrate</i>	342 800	386 100
Anna for	<i>Other fodder</i>	28 300	23 800
Konservingsmiddel	<i>Preservatives</i>	10 000	10 100
Diverse til husdyrhaldet	<i>Veterinary costs etc.</i>	54 900	57 000
Kjop av dyr	<i>Purchase of livestock</i>	59 100	82 000
Andre forbruksartiklar	<i>Other variable costs</i>	49 900	64 400
Sum variable kostnader	<i>Total</i>	633 000	702 800
Faste kostnader, kr	<i>Fixed costs, NOK</i>		
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	72 900	88 900
Drivstoff	<i>Fuel</i>	35 400	35 800
Vedlikehald	<i>Maintenance</i>	147 500	149 700
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	97 900	108 200
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	40 800	32 400
Forsikringar	<i>Insurance</i>	39 400	41 300
Elektrisk kraft	<i>Electricity</i>	48 700	40 600
Administrasjon	<i>Administration</i>	82 000	103 300
Sum faste kostnader	<i>Total</i>	633 000	702 800
Avskrivningar i alt, kr	<i>Total depreceation, NOK</i>	176 000	201 700
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, NOK</i>	556 700	694 200
Familiens arbeidsforteneste, kr	<i>Family labour income, NOK</i>	402 500	477 100
Lønsevne i alt, kr	<i>Capacity to pay, NOK</i>	475 400	566 000
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	101,52	118,81
Familiens arbeidsforteneste per arsværk, kr	<i>Family labour income per man-year, NOK</i>	179 400	208 800
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	560 800	665 100
Vederlag til arbeid og e.k. per arsværk, kr	<i>Return on l. and own cap. per man-year, NOK</i>	220 900	257 600
Eigenkapitalprosent	<i>Own capital, percentage</i>	48	42

Går vi på resultatmåla, ser vi at det har vore ei positiv utvikling siste året for samdriftene. Driftsoverskotet er auka med bortimot kr 138 000. Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk er auka frå kr 221 100 i 2006 til kr 257 600 i 2007. Dette er ein auke på 17 prosent. Auken er litt mindre enn for mjølkebruka elles i driftsgranskingane, som oppnådde 22 prosent høgare vederlag.

I tabell 2.20 vert samdriftene samanlikna med ei gruppe større mjølkeproduksjonsbruk som er drivne av enkeltbrukarar. Driftsomfanget på desse har vore 38,5 årskyr, mot 37,5 årskyr for samdriftene. Omfanget av husdyrhaldet har da vore såpass likt at dette skulle vere ei god samanlikningsgruppe. Det viser seg at samdriftene har hatt mykje større areal enn dei store mjølkebruka, 600 dekar mot 477 dekar. Dei store mjølkebruka har teke litt større avlingar enn samdriftene, 428 FEm per dekar mot 347 FEm for samdriftene. Vi trur at noko av dette skuldast plasseringa til dei store mjølkebruka. Dei fleste ligg i flatbygdene, medan samdriftene er meir spreidde over heile landet og har noko dårlegare naturgitte forhold.

Samla eigedelar i jordbruket hos samdriftene var 31. desember 2007 verd kr 4 556 400. På det same tidspunktet var verdien av jordbrukseigedelane på dei store mjølkebruka kr 4 672 300.

Samdriftene har hatt noko større mjølkekvote enn dei store mjølkebruka, medan dei store mjølkebruka har produsert meir mjølk og har utnytta mjølkeknoten betre. Levert mjølkemengde har vore 239 300 liter for samdriftene og 246 200 liter for dei store mjølkebruka, medan mjølkeknoten har vore høvesvis 253 700 liter og 242 600 liter.

Samdriftene har produsert noko meir kjøt enn dei store mjølkebruka, 278 kg kontra 238 kg per årsku. Samla inntekt frå husdyrhaldet har vore kr 1 481 600 hos samdriftene og kr 1 364 000 hos dei store mjølkebruka.

Utbetalte tilskot har vore mykje større hos samdriftene enn hos dei store mjølkebruka, kr 657 000 mot kr 462 300. Ein stor del av skilnaden skuldast at mange av samdriftene ligg i soner med høgare satsar for tilskot enn det som er tilfelle for dei store mjølkebruka. Vi har allereie sett at samdriftene har hatt klart større areal. Dette har slått ut i høgare utbetalingar av areal- og kulturlandskapstilskot.

Sum produksjonsinntekter har vore kr 2 198 900 hos samdriftene. Tilsvarende sum hos dei store mjølkebruka har vore kr 1 884 500.

Dei variable kostnadene har vore høgare hos samdriftene. Dette skuldast i stor grad større kjøtproduksjon. Innkjøp av forbruksartiklar i husdyrhaldet, og innkjøp av dyr, har også komme opp i større beløp hos samdriftene. Dei har også hatt større faste kostnader enn dei store mjølkebruka. Den einaste posten der samdriftene har hatt lågare kostnader, er leigd arbeid. Samla faste kostnader for samdriftene har vore kr 600 200, mot kr 562 900 for dei store mjølkebruka. Med omsyn til avskrivningar har det ikkje vore store skilnader mellom dei to gruppene.

Driftsoverskotet frå jordbruket hos samdriftene har vore kr 694 200, mot kr 500 100 hos dei store mjølkebruka. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk har vore kr 257 600 for samdriftene og kr 218 100 for dei store mjølkebruka.

Eigenkapitalprosenten har vore 42 hos samdriftene og 49 hos dei store mjølkebruka.

Tabell 2.20 Samdrifter med mjølkeproduksjon kontra store mjølkebruk. Året 2007

Dairy joint operations versus large family dairy farms. The year 2007

		Samdrifter 2007 <i>Dairy joint opera- tions 2007</i>	Store mjølkebruk 2007 <i>Large family dairy farms 2007</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	28	35
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	600	477
Av dette leigd	<i>Of which hired</i>	163	177
Eigedelar i jordbruket 31.12., kr	<i>Assets of agriculture on 31 December, NOK</i>	4 556 400	4 672 300
Tal arskyr	<i>Number of cows</i>	37,5	38,5
Mjolk per arsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7017	7 122
Kjøtt per arsku, kg	<i>Meat per cow, kg</i>	278	238
Omsett mjolk, liter	<i>Sold milk, litres</i>	239 306	246 193
Mjølkekvote, liter	<i>Milk quota, litres</i>	253 680	242 591
Mjølkepris, kr/liter	<i>Milk price, NOK/litre</i>	3,92	3,81
Pris på kjøtt, kr/kg	<i>Cow's meat price, NOK/kg</i>	30,96	31,33
Pris på anna storfekjøtt, kr/kg	<i>Beef price, NOK/kg</i>	37,23	36,81
Arbeidsinnsats i alt (jordbruket), timar	<i>Labour input (agriculture), hours</i>	4 764	4 450
Timar per arsku	<i>Hours per cow</i>	127	116
Produksjonsinntekter, kr	<i>Total output, NOK</i>		
Mjolk	<i>Milk</i>	939 000	936 900
Kjøtt	<i>Cow's meat</i>	139 300	155 900
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	287 500	238 500
Livdyr	<i>Livestock</i>	31 000	31 600
Inntekt fra husdyrprodukt i alt	<i>Output from animal products</i>	1 481 600	1 364 000
Inntekt fra planteprodukt i alt	<i>Output from crop products</i>	46 400	40 900
Tilskot	<i>Support</i>	657 000	462 300
Andre inntekter	<i>Other income</i>	24 300	22 700
Botnfradrag	<i>Basic deduction</i>	-10 400	-5 400
Sum produksjonsinntekter	<i>Total</i>	2 198 900	1 884 500
Variable kostnader, kr	<i>Variable costs, NOK</i>		
Sakorn, anna safrø og planter	<i>Cereal seeds and other seeds/plants</i>	14 200	10 900
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	65 300	68 000
Kraftfôr	<i>Feed concentrate</i>	386 100	345 900
Anna fôr	<i>Other fodder</i>	23 800	44 900
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	10 100	12 200
Diverse til husdyrhaldet	<i>Other variable costs</i>	121 400	93 100
Kjøp av dyr	<i>Purchase of livestock</i>	82 000	51 500
Sum variable kostnader	<i>Total</i>	702 800	626 400
Faste kostnader, kr	<i>Fixed costs, NOK</i>		
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	88 900	121 600
Drivstoff	<i>Fuel</i>	35 800	32 300
Vedlikehald	<i>Maintenance</i>	149 700	136 400
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	108 200	114 800
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	217 600	157 800
Sum faste kostnader	<i>Total</i>	600 200	562 900
Avskrivningar i alt, kr	<i>Total depreceation, NOK</i>	201 700	195 100
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, NOK</i>	694 200	500 100
Familiens arbeidsforteneste, kr	<i>Family labour income, NOK</i>	477 100	272 900
Lønsevne i alt, kr	<i>Capacity to pay, NOK</i>	566 000	394 500
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	118,81	88,67
Familiens arbeidsforteneste per arsværk, kr	<i>Family labour income per man-year, NOK</i>	208 800	138 200
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	665 100	526 000
Vederlag til arbeid og e.k. per arsværk, kr	<i>Return on l. and own cap. per man-year, NOK</i>	257 600	218 100
Eigenkapitalprosent	<i>Own capital, percentage</i>	42	49

Mjølkeproduksjon – førebels den einaste driftsforma kor driftsgranskingane kan presentere data for økologisk drift

I regjeringserklæringa frå 13. oktober 2005, Soria Moria-erklæringa, er det eit mål at 15 prosent av matproduksjonen og matforbruket skal vere økologisk i 2015. Debio er kontrollinstans for økologisk produksjon i Noreg. I slutten av 2007 var om lag 2 600 gardsbruk her i landet godkjende som økologiske. Ved søknadsgangen 31. juli 2007 var det ifølgje Statens landbruksforvaltning over 48 000 gardsbruk som søkte om produksjonstilskot. Det er framleis eit langt stykke att til 15-prosentmålet for 2015.

Dei økologiske areala utgjorde 4 prosent av totalt jordbruksareal i 2007. Tar ein med areal i karen, kjem ein opp i 5 prosent. Dei økologiske husdyra utgjør førebels ein liten del av alle husdyr i Noreg. 5 prosent av alle ammekyr i landet i 2007 var økologiske. Vidare var 2 prosent av alle storfe, 4 prosent av alle sauer og 3 prosent av alle verpehøner økologiske. For slaktegris var det økologiske innslaget på mindre enn 1 prosent.

I driftsgranskingane i jordbruket for 2007 var det med 902 bruk. Av desse var 859 konvensjonelle og 43 økologiske. I tillegg har NILF samla inn 2007-data for sju økologiske mjølkeproduksjonsbruk som ikkje deltok i driftsgranskingane. Dei konvensjonelle bruka i driftsgranskingane oppnådde i snitt eit vederlag til arbeid og eigenkapital på kr 318 000. Dette utgjør kr 205 800 per årsverk. Dei 50 økologiske bruka hadde eit vederlag til arbeid og eigenkapital på kr 301 200, eller kr 188 600 per årsverk. Det er relativt fleire mjølkeproduksjonsbruk blant dei økologiske bruka enn blant dei konvensjonelle.

Det var 31 mjølkeproduksjonsbruk og seks bruk med sauehald blant dei 50 økologiske bruka. Dei resterande 13 bruka hadde ulike andre driftsformer. Dei seks økologiske sauebruka hadde i snitt 78 vinterfôra sauer i 2007, og dei oppnådde eit vederlag til arbeid og eigenkapital på kr 69 100. Utrekna per årsverk utgjorde dette kr 82 900.

Seks sauebruk er eit så lite utval at vi ikkje kan hevde at rekneskapsresultata for desse bruka er representative for økologisk sauehald. På grunn av dette vert ikkje fleire tal for økologisk sauehald presenterte i denne omgangen. Dei økologiske mjølkeproduksjonsbruka kan vi derimot seie noko meir om.

Dei 31 økologiske mjølkeproduksjonsbruka vi har rekneskapstal for, hadde i snitt eit driftsoverskot på nesten kr 345 700 i 2007. I snitt hadde desse økologiske bruka 23,9 årskyr. For 2006 har vi rekneskapstal for 30 økologiske mjølkeproduksjonsbruk. Desse bruka hadde 21,6 årskyr og eit driftsoverskot på kr 297 000. Tabell 2.21 viser rekneskapstal for dei økologiske mjølkebruka frå 2006 og 2007.

Tabell 2.21 Økologisk mjølkeproduksjon. Samanlikning av ara 2006 og 2007

Organic dairy farming. Comparison of the years 2006 and 2007

Per bruk	Per holding	Økologisk mjølkeproduk- sjon 2006 <i>Organic dairy farming 2006</i>	Økologisk mjølkeproduk- sjon 2007 <i>Organic dairy farming 2007</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	30	31
Areal i alt, daa	<i>Agricultural land, decare</i>	378	414
Av dette grovfor og beite	<i>Of which coarse fodder and pasture</i>	337	364
Grovfor og beite, FEm per daa	<i>Coarse fodder and pasture, FUm per decare</i>	302	310
Tal arskyr	<i>Number of cows</i>	21,6	23,9
Tal kviger > 1 ar	<i>Number of heifers > 1 year</i>	11,1	12,3
Tal oksar > 1 ar	<i>Number of steers > 1 year</i>	2,0	1,7
Yting per arsku, kg	<i>Milk produced per cow, kg</i>	6 063	6 198
Omsett mjølk, l	<i>Milk sold, l</i>	113 489	130 873
Mjølkekvote, l	<i>Milk quota, l</i>	124 021	145 166
Prisar, kr per kg: Mjølkkjøtt	<i>Prices, NOK per kg: Milk</i>	4,17	4,38
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	31,38	32,98
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	34,82	37,57
Tal timar i jordbruket	<i>Total labour input, hours</i>	3 575	3 660
Tal timar per arsku	<i>Labour input per cow, hours</i>	165	153
Inntekter fra storfehold, kr	<i>Total output from cattle, NOK</i>	599 100	739 700
Inntekter fra andre husdyr, kr	<i>Total output from other husbandry, NOK</i>	4 800	7 400
Tilskot, kr	<i>Support, NOK</i>	381 700	439 300
Andre inntekter, kr	<i>Other output, NOK</i>	30 100	43 500
Variable kostnader i alt kr	<i>Total variable costs, NOK</i>	243 500	308 900
Av desse kraftfor	<i>Of which feed concentrate, NOK</i>	124 900	168 100
Av desse gjødsel og kalk	<i>Of which fertilizer and lime, NOK</i>	2 800	3 400
Av desse anna for, kr	<i>Of which other fodder, NOK</i>	24 200	27 700
Faste kostnader i alt, ekskl. avskrivningar, kr	<i>Total fixed costs, NOK</i>	365 100	454 300
Avskrivningar, kr	<i>Depreciation, NOK</i>	110 100	121 000
Av desse driftsbygningar, kr	<i>Of which outbuildings, NOK</i>	59 900	64 600
Av desse traktor, maskinar og reiskapar, kr	<i>Of which tractors, machinery and equipment, NOK</i>	48 400	54 600
Driftsoverskot fra jordbruket, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	297 000	345 700
Driftsoverskot fra skogbruket, kr	<i>Net income, forestry, NOK</i>	13 100	4 100
Driftsoverskot fra tilleggsnæring, kr	<i>Net income, supplementary joint operations, NOK</i>	42 000	52 200
Driftsoverskot fra anna næring, kr	<i>Net income, other occupations, NOK</i>	37 000	9 700
Lønsinntekter, kr	<i>Wages, NOK</i>	203 100	248 900
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	349 300	408 300
Vederlag til arb. og eigenkap. per årsverk, kr	<i>Return on labour and own cap. per man-year, NOK</i>	180 300	205 800

I 2007 blei det oppnådd betre resultat for økologisk mjølkeproduksjon enn i året før. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk auka frå kr 180 300 i 2006 til kr 205 800 i 2007. Ei viktig årsak til dette var at prisane på kjøtt og mjølk auka. Mjølkeprisen auka med 21 øre i 2007, til kr 4,38 per liter. Likevel hadde dei økologiske mjølkeproduksjonsbruka mindre framgang i driftsresultat enn dei konvensjonelle. I 2006 var det med 365 konvensjonelle mjølkeproduksjonsbruk i driftsgranskingane. Desse bruka hadde eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på kr 163 000. Resultatet var kr 198 300 for dei 341 konvensjonelle mjølkeproduksjonsbruka i driftsgranskingane for 2007. Mjølkeprisen for dei konvensjonelle bruka hadde da auka med 27 øre, til kr 3,76 per liter.

Sum tilskot auka med 15 prosent frå 2006 til 2007. Variable kostnader auka med 27 prosent medan faste kostnader steig med 24 prosent. Men sum inntekter auka meir enn kostnadene, slik at driftsoverskotet gjekk opp med 16 prosent.

Eit interessant spørsmål er kva som er skilnaden i resultat for eit økologisk bruk samanlikna med eit tilsvarende konvensjonelt bruk. Problemet er at det er vanskeleg å finne bruk i driftsgranskingsmaterialet som ein kan samanlikne med. Dei økologiske mjølkeproduksjonsbruka er større enn snittet for dei konvensjonelle mjølkebruka i driftsgranskningane.

Dersom vi tek bort dei minste konvensjonelle mjølkebruka og reknar snittet av resten av bruka, får vi eit gjennomsnittsbbruk av om lag same storleik som det økologiske gjennomsnittsbbruket. Vi har valt å måle bruksstorleiken med tal årskyr eller dekar jordbruksareal. Tabell 2.22 samanliknar to grupper av konvensjonelle mjølkeproduksjonsbruk med dei 31 økologiske bruka.

Tabell 2.22 Samanlikning av økologisk og konvensjonell mjølkeproduksjon i 2007

Comparison of organic dairy farming and conventional dairy farming in 2007

		Økologisk mjølkeproduksjon 2007 <i>Organic dairy farming 2007</i>	Konvensjonell mjølkeproduksjon 2007 <i>Conventional dairy farming 2007</i>	
			Med same tal årskyr <i>With the same number of cows</i>	Med like stort jordbruksareal <i>With the same acreage</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	31	197	129
Per bruk:	<i>Per holding:</i>			
Areal i alt, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	414	337	414
Av dette grovfor og beite	<i>Of which coarse fodder and pasture</i>	364	315	386
Grovfor og beite, FEm per daa	<i>Coarse fodder and pasture, FUm per decare</i>	310	381	344
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	23,9	23,8	24,5
Tal kviger > 1 ar	<i>Number of heifers > 1 year</i>	12,3	13,0	14,0
Tal oksar > 1 ar	<i>Number of steers > 1 year</i>	1,7	6,3	7,1
Yting per årsku, kg	<i>Milk produced per cow, kg</i>	6 198	7 055	7 095
Omsett mjølk, l	<i>Milk sold, l</i>	130 873	151 429	157 648
Mjølkekvote, l	<i>Milk quota, l</i>	145 166	149 142	157 672
Prisar, kr per kg: Mjølke	<i>Prices, NOK per kg: Milk</i>	4,38	3,77	3,77
Tal timar i jordbruket	<i>Total labour input, hours</i>	3 660	3 766	3943
Inntekter fra husdyrhald, kr	<i>Total output from cattle, NOK</i>	747 000	829 400	884 900
Tilskot, kr	<i>Support, NOK</i>	439 300	400 500	444 300
Andre inntekter, kr	<i>Other output, NOK</i>	43 600	48 500	58 700
Variabile kostnader i alt, kr	<i>Total variable costs, NOK</i>	308 900	394 000	430 000
Av desse kraftfor	<i>Of which feed concentrate, NOK</i>	168 100	220 000	236 600
Av desse gjødsel og kalk	<i>Of which fertilizer and lime, NOK</i>	3 400	44 400	50 000
Faste kostnader i alt, ekskl. avskrivningar, kr	<i>Total fixed costs, excl. depreciations, NOK</i>	454 300	381 800	426 400
Avskrivningar, kr	<i>Depreciation, NOK</i>	121 000	113 600	127 800
Driftsoverskot fra jordbruket, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	345 700	389 000	403 700
Vederl. til arb. og eigenkap., kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	408 300	437 900	445 300
Vederlag til arb. og eigenkap. per årverk, kr	<i>Return on labour and own cap. per man-year, NOK</i>	205 800	214 500	208 100

Dei 197 største konvensjonelle mjølkebruka i 2007 når ein sorterer etter tal årskyr, har eit snitt på 23,8 årskyr, noko som er om lag er det same som for dei økologiske bruka. Desse bruka har levert 20 500 liter meir mjølk enn dei økologiske. Dei konvensjonelle bruka har produsert 850 kg meir mjølk per årsku enn dei økologiske.

Dessutan har dei konvensjonelle bruka produsert nesten 2 700 kg meir kjøt. Dei økologiske mjølkebruka produserer nesten ikkje oksekjøt.

Dei økologiske mjølkebruka har fått utbetalt om lag 60 øre meir i mjølkepris enn dei konvensjonelle, og kjøtprisen er også høgare for dei økologiske bruka. Dei økologiske bruka har fått utbetalt kr 38 800 meir i tilskot enn dei konvensjonelle bruka. Når det gjeld kostnader i alt, har desse vore litt større for dei konvensjonelle bruka enn for dei økologiske. Dei variable kostnadene har vore kr 85 100 større for dei konvensjonelle bruka enn for dei økologiske. Derimot har dei økologiske bruka hatt kr 79 900 meir i faste kostnader. Driftsoverskotet for dei 197 konvensjonelle bruka har vore på kr 389 000, eller kr 43 200 meir enn det dei økologiske bruka har hatt. Dei konvensjonelle bruka har oppnådd eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på kr 214 500. Beløpet er kr 8 700 større enn for dei økologiske bruka.

Arealet er ofte den avgrensande faktoren for produksjonen på økologiske mjølkebruk. Det er derfor interessant å samanlikne konvensjonell og økologisk drift på bruk med like store areal. Dei økologiske mjølkeproduksjonsbruka hadde eit jordbruksareal på 414 dekar i 2007. Det same arealet hadde dei 129 største konvensjonelle mjølkebruka når ein sorterer på areal. Desse bruka hadde i snitt 24,5 årskyr og ein produksjon på 157 600 liter mjølk og 6 500 kg kjøt. Dette er ein produksjon som var ein god del større enn den som dei konvensjonelle bruka hadde. Dei 129 mjølkeproduksjonsbruka med størst areal hadde eit driftsoverskot på kr 403 700, noko som var kr 58 000 meir enn kva dei økologiske bruka oppnådde. Dei konvensjonelle bruka fekk utbetalt kr 4 000 meir i tilskot og hadde kr 137 900 meir i husdyrinntekter enn dei økologiske bruka. Kostnader i alt var kr 100 000 større for dei konvensjonelle bruka enn for dei økologiske. Arbeidsforbruket i jordbruket var 280 timar høgare på dei 129 største konvensjonelle mjølkebruka sortert på areal, enn det som var tilfelle for dei økologiske mjølkeproduksjonsbruka. Dette gjorde at vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk blei berre kr 3 500 større for dei konvensjonelle bruka enn for dei økologiske bruka med same areal.

Dei økologiske mjølkeproduksjonsbruka har ikkje greid å fylle mjølkekvoten. I 2007 hadde dei ein mjølkekvote på 145 200 liter. Omsett mjølkemengd for desse bruka var på 130 900 liter. Dei 341 konvensjonelle mjølkeproduksjonsbruka i driftsgranskingane i 2007 hadde i snitt ein mjølkekvote på 119 700 liter og ei omsett mengd mjølk på 121 000 liter. Mjølkebruka fekk i 2007 levere inntil 10 prosent meir mjølk til full pris enn det dei hadde i mjølkekvote. Dei økologiske bruka var ikkje i stand til å utnytte denne fordelten på same måten som dei konvensjonelle. Truleg skuldast dette mangel på fôr i høve til produksjonspotensiale.

Konklusjonen er at det er liten skilnad i økonomisk resultat, målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, mellom økologisk og konvensjonell mjølkeproduksjon når vi samanliknar like store bruk. Dette gjeld anten vi vel tal årskyr eller dekar jordbruksareal som mål på bruksstorleik.

2.3.2 Produksjon av kumjolk og svinekjøt

Hovudtabell: 17b.

Tabell 2.23 viser ein klar prisauke frå 2006 til 2007. Mjølkeytinga per årsku har gått opp, og talet på både årskyr og avlsgrisar har auka. Totalt arbeidsforbruk har

auka litt, men mindre enn auken i talet på årskyr og avlsgrisar. Alle desse momenta trekkjer i retning av betra lønsemd. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk har gått opp med så mykje som 70 prosent frå det eine året til det andre.

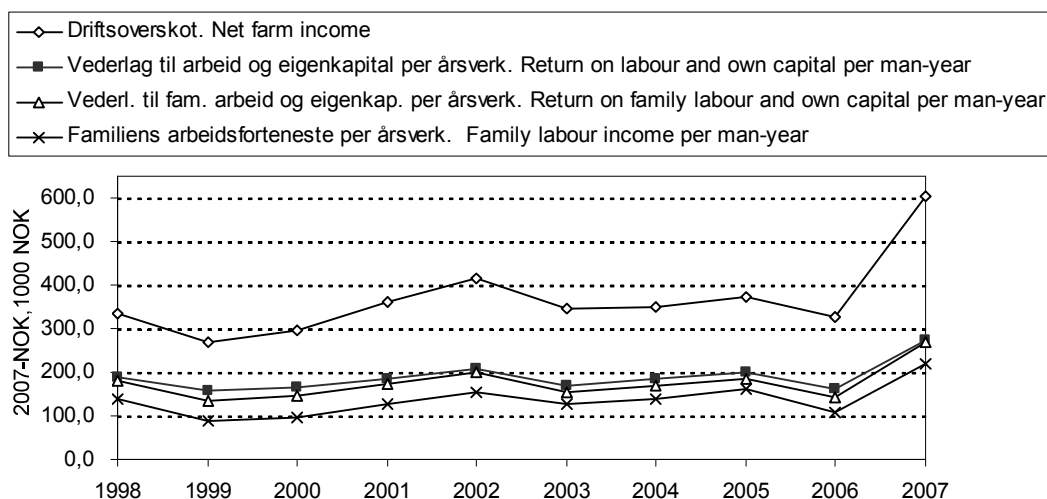
Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 45 prosent høgare i 2007 enn i 1998, målt i faste 2007-kroner. Figur 2.7 gir eit inntrykk av korleis lønsemda har endra seg gjennom dei seinare åra.

Skattejustering aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk med kr 24 000.

Tabell 2.23 Produksjon av kumjolk og svinekjøtt

Combined dairy and pig farming

		2007	2006
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	31	35
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	284	237
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	420	410
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	21,3	17,4
Mjolk per arsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	6 841	6 670
Tal avlsgrisar	<i>Number of pigs for breeding</i>	30,9	23,9
Oppnådde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Mjolk, per l	<i>Milk, per l</i>	3,79	3,55
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow) per kg</i>	31,42	28,85
Anna storfekjøtt, per kg	<i>Meat (beef) per kg</i>	35,91	34,49
Svinekjøtt, per kg	<i>Pork per kg</i>	22,34	20,31
Smagris, per stk	<i>Piglets for sale</i>	854	708
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	220 900	108 300
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	274 800	161 500
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	269 300	141 600
Skattejustert vederl. til arbeid og EK, kr per arsv.	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	298 800	
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	127,48	72,23

Figur 2.7 Resultatmål for bruk med produksjon av kumjolk og svinekjøtt, 1998–2007. Faste 2007-kroner

Results for combined dairy and pig farming, 1998–2007. NOK-2007

2.3.3 Produksjon av kumjolk, storfeslakt og korn

Hovudtabell: 17f.

Tabell 2.24 viser at for denne driftsforma har vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gått opp med 29 prosent frå 2006 til 2007. Mens byggavlinga har gått ned, har havre og kveite gitt større avling enn året før. Kornprisane har endra seg lite. Prisauke på kumjolk og storfekjøtt, saman med volumauke for mjolk, er nøkkelårsaker til den økonomiske framgangen som er registrert.

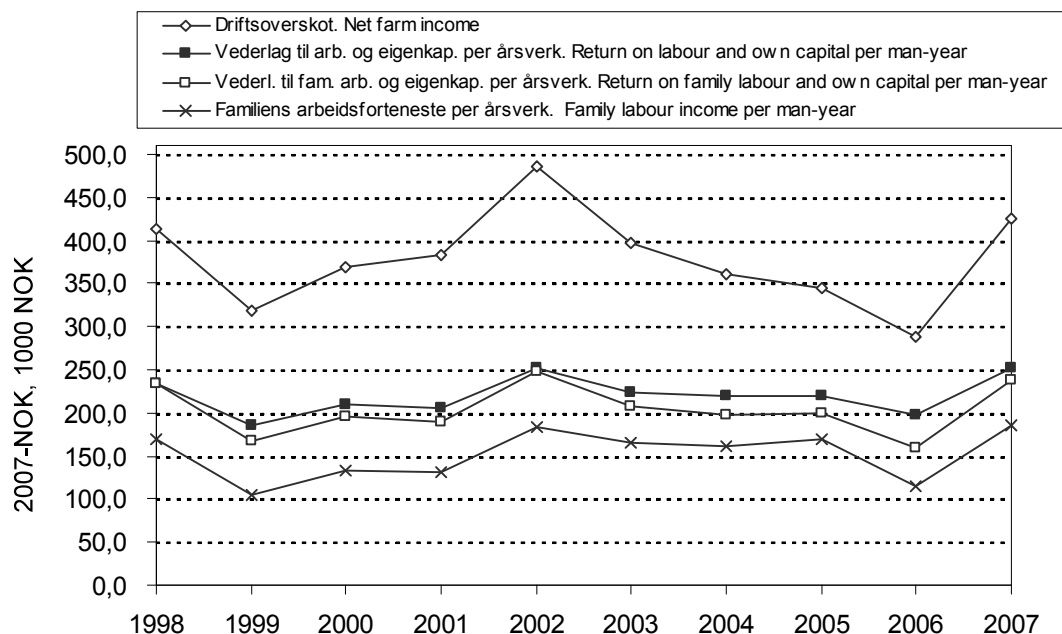
Frå 1998 til 2007 har driftsforma hatt 8 prosent stigning i vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, målt i faste 2007-kroner. Figur 2.8 gir eit bilde av lønsemd gjennom 10 år.

Når vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk vert justert for effekten av jordbruksfrådraget, aukar resultatet med kr 24 400.

Tabell 2.24 Produksjon av kumjolk, storfeslakt og korn

Combined dairy, beef farming and cereal production

		2007	2006
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	22	23
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	583	593
Av dette kornareal, daa	<i>Of which land for cereal production, decares</i>	314	325
Avlingar	<i>Crops</i>		
I alt, FEm per daa	<i>Total, FUm per decare</i>	421	411
Bygg, kg per daa	<i>Barley, kg per decare</i>	352	400
Havre, "	<i>Oats, "</i>	449	357
Kveite, "	<i>Wheat, "</i>	452	438
Grovfor, FEm per daa	<i>Fodder crops, FUm per decare</i>	449	434
Tal arskyr	<i>Number of cows</i>	23,2	23,0
Mjolk per arsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 375	7 210
Oppnadde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Bygg, per kg	<i>Barley, per kg</i>	1,76	1,77
Havre, per kg	<i>Oats, per kg</i>	1,63	1,58
Kveite, per kg	<i>Wheat, per kg</i>	1,99	2,00
Mjolk, per l	<i>Milk, per l</i>	3,83	3,48
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	30,97	29,19
Anna storfekjøtt, pr kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	37,20	35,77
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK</i>	185 800	114 200
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	252 700	196 100
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own cap., NOK per man-year</i>	238 200	158 900
Skattejustert vederlag til a. og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	276 800	
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	115,99	88,63

Figur 2.8 Resultatmål for bruk med produksjon av kumjolk, storfeslakt og korn, 1998–2007. Faste 2007-kroner

Results for combined dairy, beef farming and cereal production, 1998–2007. NOK-2007

2.3.4 Kumjolkproduksjon og sauehald

Hovudtabell: 17c.

Oversikt over viktige data for denne gruppa av bruk finst i tabell 2.25. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har auka med 13 prosent frå 2006 til 2007. Prisane på produkta har gått opp, og produserte mengder har auka.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk var 12 prosent høgare i 2007 enn i 1998, målt i faste 2007-kroner. Figur 2.9 presenterer utviklinga i lønsemd.

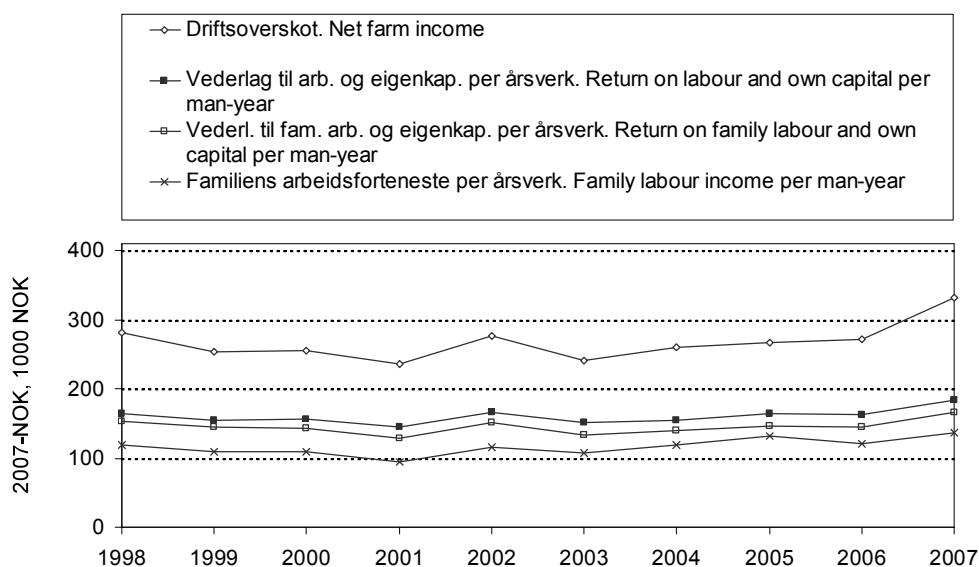
Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk vert auka med kr 23 700 når vi legg inn skattejustering.

Tabell 2.25 Kumjolkproduksjon og sauehald

Combined dairy and sheep farming

		2007	2006
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	48	39
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	317	296
Avling, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	326	330
Tal arskyr	<i>Number of cows</i>	15,6	14,6
Mjølkemengde per arsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	6 731	6 712
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,74	3,49
Tal vinterfora sauer	<i>Number of winter-fed sheep</i>	90	83
Saue- og lammekjøtt, kr per kg	<i>Meat price (mutton and lamb), NOK per kg</i>	34,51	30,58
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	136 400	119 900
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	184 100	162 300
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	165 900	143 700
Skattejust. vederlag til arb. og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	207 800	
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	86,02	76,90

Figur 2.9 Resultatmål for bruk med kumjolkproduksjon og sauehald, 1998–2007. Faste 2007-kroner

Results for combined dairy and sheep farming, 1998–2007. NOK-2007

2.3.5 Kornproduksjon

Hovedtabell: 17d.

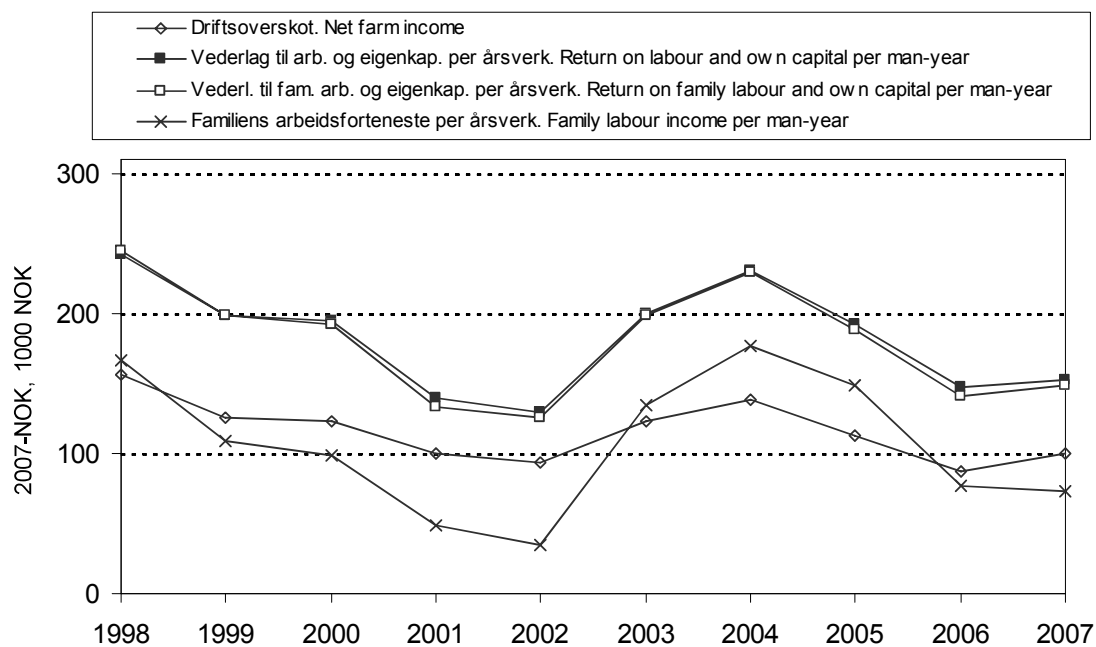
Tabell 2.26 fortel at vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har gått opp med 4 prosent frå 2006 til 2007. Auke i kornavlingane har drege i positiv retning. Byggprisen har gått ned, men prisauke for havre og kveite tel meir, sidan dei to sistnemnde til saman har større volum enn bygg. Samanlikna med dei fleste andre år i tiårsperioden (sjå figur 2.10) har 2007 likevel vore eit svakt år for korndyrking, økonomisk sett. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk ligg 37 prosent lågare enn resultatet frå 1998, målt i faste 2007-kroner. Det er typisk for denne driftsforma at ho kan vere utsett for store svingingar i lønsemd frå år til år.

Figur 2.11 illustrerer korleis totalkapital, gjeld og egenkapital har utvikla seg. Jordbruket sin del av totalkapitalen har endra seg lite gjennom tiårsperioden. Både i 1998 og i 2007 var han 38 prosent. Gjeldsprosenten har auka i den same perioden, frå 26 til 40.

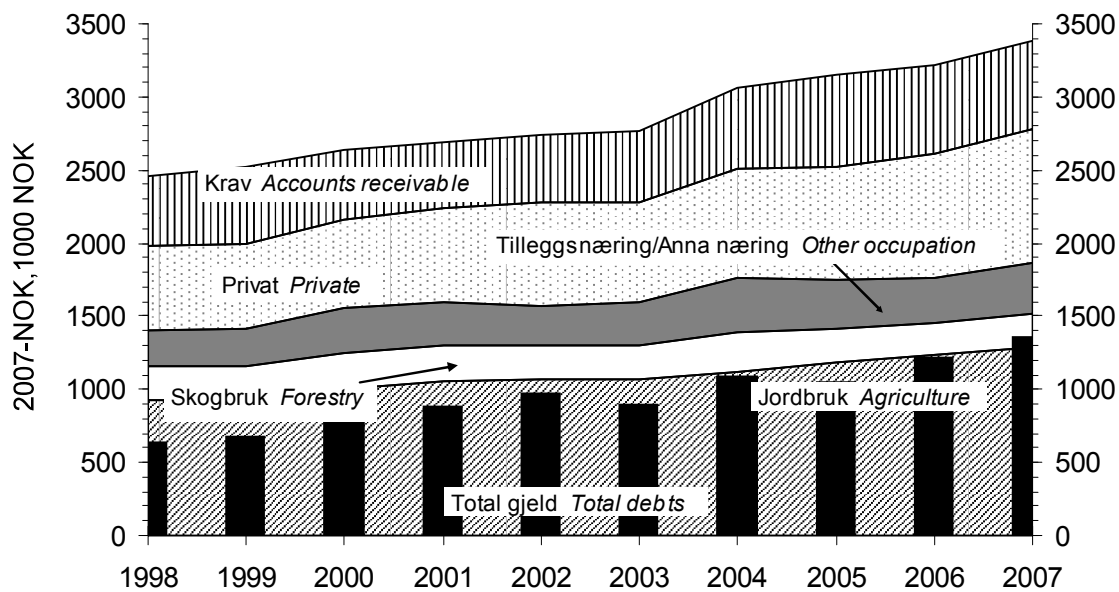
Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk blir kr 46 900 større som følge av skattejustering.

Tabell 2.26 Kornproduksjon
Cereal production

		2007	2006
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	94	89
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	355	354
Avlingar, kg per daa	<i>Crops, kg per decare</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	405	378
Havre	<i>Oats</i>	412	389
Kveite	<i>Wheat</i>	472	428
Oppnadde prisar, kr per kg	<i>Prices obtained, NOK per kg</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	1,76	1,78
Havre	<i>Oats</i>	1,62	1,58
Kveite	<i>Wheat</i>	2,02	2,06
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	73 400	76 100
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	152 500	146 100
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	149 000	139 600
Skattejustert vederlag til arb. og EK, kr per arsv.	<i>Tax-adjusted return on labour and own c., NOK per man-year</i>	199 400	
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	43,80	46,85

Figur 2.10 Resultatmål for bruk med kornproduksjon, 1998–2007. Faste 2007-kroner
Results for cereal production, 1998–2007. NOK-2007

Figur 2.11 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 1998–2007. Bruk med kornproduksjon. Faste 2007-kroner
Assets and debts per holding, 1998–2007. Cereal production. NOK-2007

Variasjon innafor kornproduksjonen

Tabellane 2.27 og 2.28 viser variasjon i lønsemd og nokre andre faktorar for arealgruppene «200–300 dekar» og «300–500 dekar» på bruk med kornproduksjon. *Arealet* vil først og fremst vere den faktoren som avgrensar produksjonsomfanget, og driftsoverskot per dekar er derfor valt som sorteringskriterium. For nærare forklaring av kva «svakaste tredel» og «beste tredel» inneber, sjå omtalen i avsnittet om variasjon under driftsforma «produksjon av kumjolk og storfeslakt». Der er det også forklart korfor gruppegjennomsnitta i «variasjonstabellane» kan avvike frå tilsynelatande samanliknbare tal i hovudtabell 17.

Tabell 2.27 Variasjon. Kornproduksjon, 200–300 daa

Variation. Cereal production, 200–300 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennomsnitt <i>Mean</i>	Standardavvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					Total	%
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	24		8	8	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	237	33	239	231	97
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	50	8	50	49	98
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per dekar</i>	170	265	434	-136	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	42 200	61 800	103 700	-28 700	
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	24 300	249 400	234 900	-246 300	
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	220	47	231	189	82
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per daa</i>	389	85	416	393	94
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per daa</i>	2,69	1,08	3,07	2,05	67
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	1,72	0,20	1,69	1,75	104
Produksjonssinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per daa</i>	672	174	706	686	97
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Production allowances, NOK per daa</i>	430	170	422	383	91
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per daa</i>	241	98	251	259	103
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per daa</i>	714	291	554	898	162

Den svakaste tredelen av bruka med 200–300 dekar oppnår negativt driftsoverskot og negativt vederlag til arbeid og egenkapital. Den beste tredelen har 6 prosent høgare kornavlingar, men 3 prosent lågare pris enn den svakaste gruppa. Arealet er 3 prosent større, medan dei variable kostnadene er 3 prosent lågare. Dei faste kostnadene er 62 prosent høgare i den dårlegaste tredelen, medan arbeidsforbruket er 33 prosent lågare.

I arealgruppa «300–500 dekar» ligg driftsoverskot og vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk i den dårlegaste tredelen på frå 5 til 15 prosent av nivået i den beste tredelen. Den beste tredelen har 14 prosent høgare avlingsnivå og har oppnådd 18 prosent høgare pris. Dei faste kostnadene per dekar er 29 prosent lågare hos den beste tredelen. Men både arbeidsforbruk og variable kostnader er lågast hos den dårlegaste tredelen. Respektive prosenttal i forhold til den beste tredelen er 3 og 12.

Tabell 2.28 Variasjon. Kornproduksjon, 300–500 daa

Variation. Cereal production, 300–500 decares

Alle regionar	All regions	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					Total	%
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	28		9	9	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	386	45	371	409	110
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	49	9	48	48	100
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per dekar</i>	351	277	642	78	12
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	132 500	100 900	236 600	34 400	15
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	208 900	177 900	364 400	17 300	5
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	371	45	353	384	109
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per daa</i>	439	95	477	417	87
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per daa</i>	2,77	1,29	3,20	3,09	97
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	1,82	0,22	1,99	1,69	85
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per daa</i>	810	236	949	712	75
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Production allowances, NOK per daa</i>	368	73	353	361	102
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per daa</i>	273	87	294	260	88
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per daa</i>	646	208	553	774	140

I arealgruppa «over 500 dekar» (sjå tabell 2.29) er driftsoverskotet per dekar i den svakaste tredelen 18 prosent av nivået hos beste tredel, medan tilsvarande del for vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk er 29 prosent. Den beste tredelen har 6 prosent høgare avlingsnivå og har oppnådd 6 prosent høgare pris. Faste kostnader er 29 prosent lågare, variable kostnader 7 er prosent høgare og arbeidsforbruket per dekar er 30 prosent høgare for den beste tredelen.

Tabell 2.29 Variasjon. Kornproduksjon, over 500 daa

Variation. Cereal production, more than 500 decares

Alle regionar	All regions	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					Total	%
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	18		6	6	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	742	194	826	639	77
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	50	9	49	54	110
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per dekar</i>	368	262	633	116	18
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	275 900	220 500	504 600	51 300	10
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	304 700	226 900	370 300	106 500	29
Kornareal, dekar	<i>Decares of cereal crops</i>	704	204	743	624	84
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per daa</i>	466	80	473	448	95
Arbeidsforbruk, timer per daa	<i>Labour input, hours per daa</i>	2,73	1,94	3,59	2,77	77
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	1,92	0,18	1,97	1,85	94
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per daa</i>	900	191	928	830	89
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Production allowances, NOK per daa</i>	361	67	382	321	84
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per daa</i>	301	68	309	290	94
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per daa</i>	651	169	531	747	141

Tabell 2.30 er eit samandrag av resultatane i tabellane 2.27–2.29 og viser det relative forholdet mellom den svakaste og den beste tredelen. Utheving markerer at den svakaste tredelen har dei høgaste verdiane.

Tabell 2.30 Variasjon. Kornproduksjon, 200–300 daa, 300–500 daa og > 500 daa. Den svakaste tredelen sin relative del sett i forhold til den beste. Prosent

Variation. Cereal production, 200-300 decares and 300-500 decares. The lowest third relatively to the highest. Per cent

Alle regionar	<i>All regions</i>	Storleiksgrupper		
		<i>Farm size</i>		
		200–300 daa	300–500 daa	over 500 daa
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	24	28	18
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	97	110	77
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	98	100	110
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per dekar</i>	0	0	18
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	0	0	10
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per arsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	0	0	29
Kornareal, dekar	<i>Decares of cereal crops</i>	82	109	84
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per daa</i>	94	87	95
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per daa</i>	67	97	77
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	104	85	94
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per daa</i>	97	75	89
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Production allowances, NOK per daa</i>	91	102	84
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per daa</i>	103	88	94
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per daa</i>	162	140	141
Variable og faste kostnader, kr per daa	<i>Variable and fixed costs, NOK per daa</i>	144	122	123

Dei faste kostnadene betyr mykje for variasjonen i resultat. Tabell 2.31 fortel om samansetjinga av faste kostnader for storleiksgruppene «200–300 dekar», «300–500 dekar» og «større enn 500 dekar».

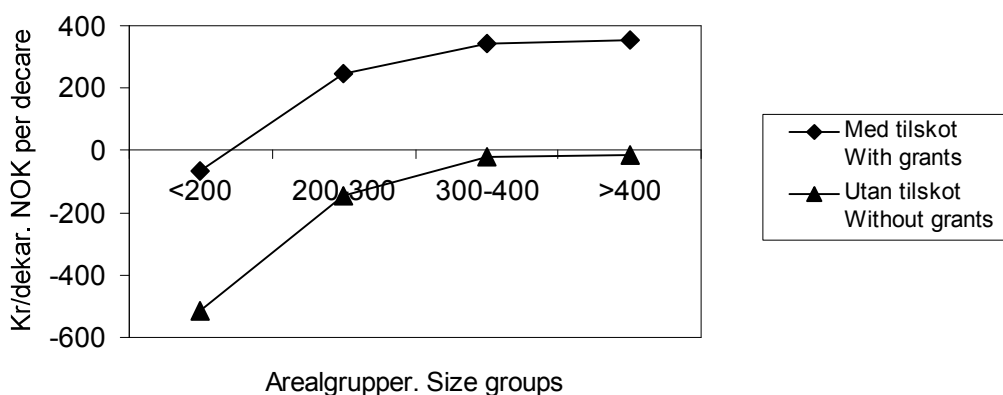
Ein ser av tabellen at jordleige utgjer ein større del av dei faste kostnadene utanom avskrivingar jo større jordbruksarealet er. «Andre faste kostnader», som blant anna omfattar administrasjon og forsikring, går ned med aukande bruksstorleik. For alle dei tre arealgruppene utgjer kostnader til maskinar (medrekna traktor) og reiskapar 18 prosent av faste kostnader utanom avskrivingar. Avskrivingane utgjer frå 25 til 29 prosent av totale faste kostnader.

Tabell 2.31 Kornproduksjon, 200–300 daa, 300–500 daa og > 500 daa. Samansetjing av faste kostnader. Prosent

*Variation. Cereal production, 200–300 decares, 300–500 decares and over 500 decares.
Fixed costs, per cent*

Alle regionar	All regions	Storleiksgrupper		
		Farm size		
		200-300 daa	300-500 daa	> 500 daa
Leigd arbeid	Hired labour	1	4	5
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	11	9	13
Traktor	Tractors	7	9	5
Driftsbygningar	Outbuildings	8	6	4
Jord, grøfter og vatningsanlegg	Farmland, drainage and water supply	5	3	2
Drivstoff	Fuel	10	10	12
Maskinleige	Rented machinery	17	20	12
Jordleige	Rented farmland	4	12	24
Andre faste kostnader ekskl. avskr.	Other fixed costs	36	27	24
Sum faste kostnader ekskl. avskrivingar	Total fixed costs excl. depreciation	100	100	100
Sum faste kostnader ekskl. avskr., kr	Total fixed costs excl. depr., NOK	119 000	183 000	354 000
Avskrivingar:	Depreciation:			
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	28	28	45
Traktor	Tractors	34	37	21
Driftsbygningar	Out buildings	35	33	32
Jord og grøfter	Farmland, drainage and water supply	3	3	2
Sum avskrivingar	Total depreciation	100	100	100
Sum avskrivingar, kr	Total depreciation, NOK	49 000	67 000	121 000
Faste kostnader inkl. avskrivingar, kr	Fixed costs incl. depreciations, NOK	168 000	250 000	475 000

Figur 2.12 viser driftsoverskot per dekar for fire ulike arealgrupper i kornproduksjonen. Gjennomsnittstorleiken i gruppene er 164, 241, 373 og 655 dekar, og respektive tal bruk i kvar gruppe er 29, 20, 20 og 25.

Figur 2.12 Driftsoverskot i kornproduksjonen. Kr per daa
Net farm income, cereal production. NOK per decare

2.3.6 Sauehald

Hovudtabell: 17g.

Tabell 2.32 viser at lønsemda innan sauehaldet har betra seg frå 2006 til 2007. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk har gått opp med 13 prosent. Kjøtprisen har auka klart mens ullprisen har gått litt ned.

Det blei oppnådd eit 8 prosent høgare vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2007 enn i 1998, målt i faste 2007-kroner. Figur 2.13 set dei siste resultata for lønsemd inn i ein større samanheng. Det er karakteristisk for kurvene i figuren at dei gjer forholdsvis små utslag frå år til år.

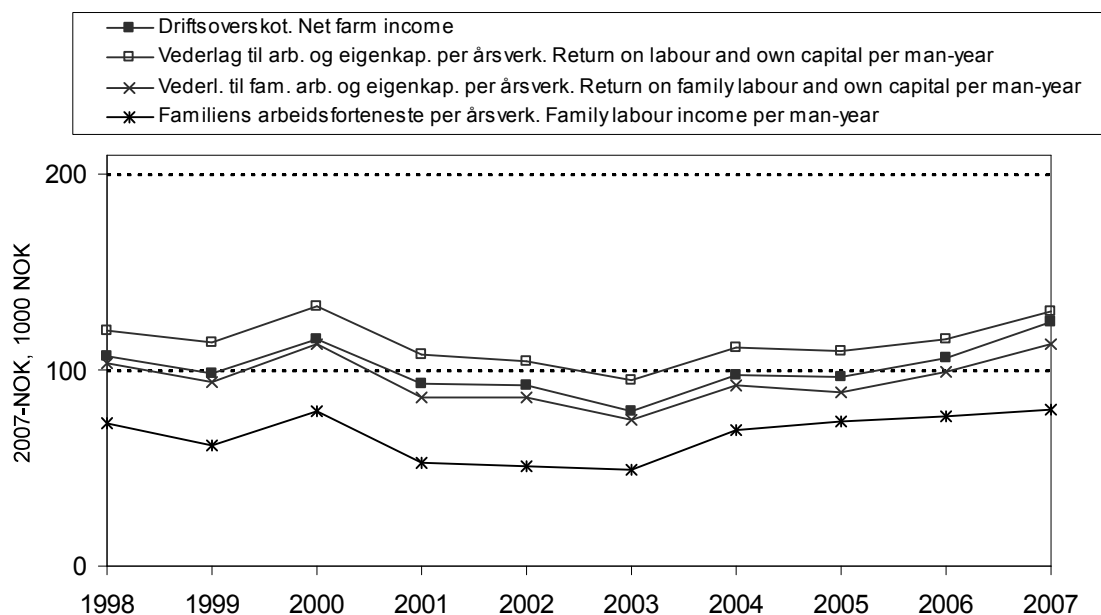
Tiårsoversikt for egedelar, gjeld og eigenkapital for deltakarar med sauehald er vist i figur 2.14. Jordbruket sin del av totalkapitalen har endra seg lite gjennom perioden. Delen var 35 prosent i 1998 og 34 prosent i 2007. Gjeldsprosenten ligg høgare i slutten av perioden enn i starten. Mens han var 25 i 1998, har han komme opp i 31 i 2007.

Skattejustering gjer vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk kr 25 200 større.

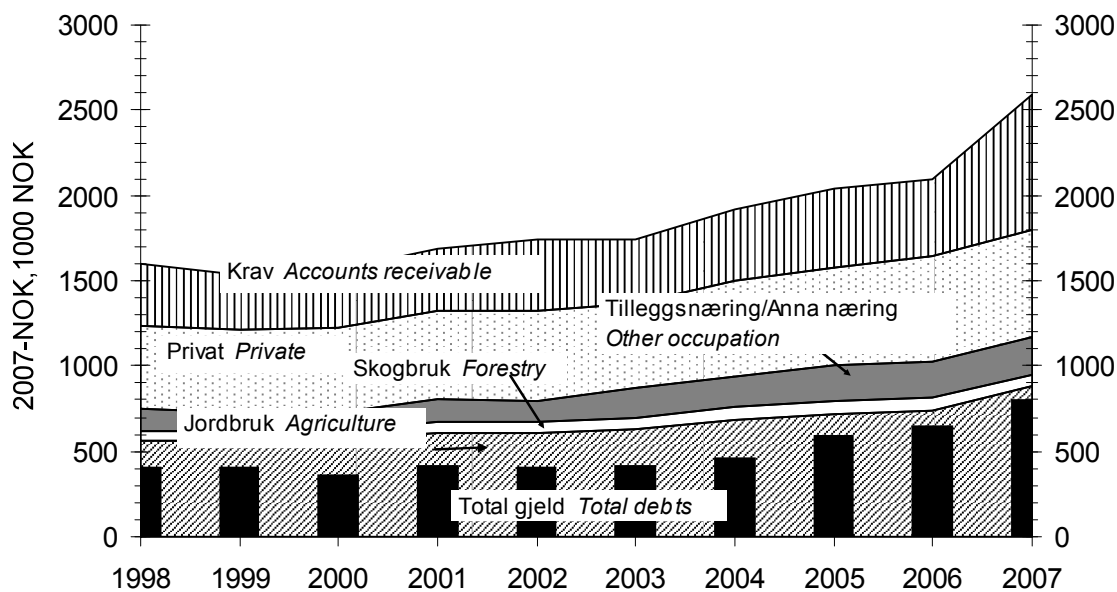
Tabell 2.32 Sauehald
Sheep farming

		2007	2006
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	95	85
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	187	178
Avling av grovfor, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	256	253
Tal vinterfora sauer	<i>Winter-fed sheep (wfs), number</i>	129	129
Tal gagnslam per vinterfora sau	<i>Lambs per wfs, number</i>	1,4	1,4
Kjøtmengde, kg per vinterfora sau	<i>Produced meat, kg per wfs</i>	28	28
Kjøtpris, kr per kg	<i>Meat (mutton and lamb), NOK per kg</i>	34,20	29,69
Ullpris, kr per kg	<i>Wool, NOK per kg</i>	32,48	32,52
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	79 800	75 500
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	130 100	114 900
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	107 900	94 300
Skattejust. vederlag til arbeid og EK, kr per arsv.	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	155 300	
Lønsevne, kr per time	<i>Labour income, NOK per hour</i>	57,33	53,44

Figur 2.13 Resultatmål for bruk med sauebald, 1998–2007. Faste 2007-kroner
Results for sheep farming, 1998–2007. NOK-2007

Figur 2.14 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 1998–2007. Bruk med sauebald. Faste 2007-kroner
Assets and debts per holding, 1998–2007. Sheep farming. NOK-2007

Variasjon innafor sauehald

Tabellane 2.33 og 2.34 viser variasjonen i resultat og nokre andre faktorar, i storleiksgruppene «100–200 dekar» og «200–300 dekar» i sauehaldet. Bruka er sorterte etter driftsoverskot per vinterfôra sau. Dette kriteriet er valt fordi sauefjøsset, og dermed tal vinterfôra sauer, ofte vil vere det som avgrensar omfanget av produksjonen.

For nærare forklaring av kva «svakaste tredel» og «beste tredel» inneber, sjå omtalen i avsnittet om variasjon under driftsforma «produksjon av kumjolk og storfe-slakt». Der er det også forklart korfor gruppegjennomsnitta i «variasjonstabellane» kan avvike frå tilsynelatande samanliknbare tal i hovudtabell 17.

Tabell 2.33 Sauehald, 100–200 daa

Sheep farming, 100–200 decares

Alle regionar	All regions	Gjennomsnitt <i>Mean</i>	Standardavvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>
					Total %
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	44		15	15
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	151	27	157	142 90
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	49	9	53	48 91
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>	786	653	1 488	90 6
Driftsoverskot, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	102 600	110 100	206 100	7 300 4
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	111 900	99 400	199 600	20 400 10
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	125	59	138	115 83
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	19,8	8,3	20,6	21,0 102
Prod. inntekt kjøt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	1 020	340	1 130	300 27
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	2 240	510	2 610	2 090 80
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	680	190	640	730 114
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	1 820	820	1 560	2 330 149

Inntektene i sauehaldet for gruppa «100–200 dekar» varierer sterkt. For den svakaste tredelen ligg kjøtinntektene på 27 prosent av nivået hos den beste tredelen. Dei faste kostnadene er 49 prosent høgare hos svakaste tredel. Den svakaste tredelen har fått 20 prosent mindre i tilskot per vinterfôra sau. I sum bidreg dette til at den svakaste tredelen har oppnådd berre 10 prosent av vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, sett i forhold til den beste tredelen.

Også i gruppa «200–300 dekar» er avvika mellom den beste og den svakaste tredelen store. Dei variable og faste kostnadene er høvesvis 31 og 43 prosent høgare i den svakaste tredelen. Den svakaste tredelen har oppnådd 47 prosent av vederlaget til arbeid og eigenkapital per bruk, og 33 prosent av driftsoverskotet per vinterfôra sau, samanlikna med den beste tredelen.

Tabell 2.34 Sauehald, 200–300 daa

Sheep farming, 200-300 decares

Alle regionar	All regions	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					Total	%
Tal bruk, 200-300 daa	<i>Number of holdings</i>	26		9	9	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	237	30	227	251	111
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	48	10	52	47	90
Driftsoverskot, kr per vinterfora sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>	1 069	500	1 614	526	33
Driftsoverskot, jordbruket, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	169 300	99 900	253 900	86 300	34
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per arsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	164 500	75 000	223 300	104 400	47
Tal vinterfora sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	162	52	156	173	111
Arbeidsforbruk, timer per vinterfora sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	15,4	6,6	16,0	14,3	89
Prod. inntekt kjøtt, kr per vinterfora sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	1 190	310	1 240	1 040	84
Produksjonstilskot, kr per vinterfora sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	2 290	550	2 360	2 280	97
Variable kostnader, kr per vinterfora sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	780	290	640	840	131
Faste kostnader, kr per vinterfora sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	1 750	880	1 420	2 030	143

Tabell 2.35 viser det relative forholdet mellom den svakaste og den beste tredelen. Det er nytta utheva skrift der tredelen med svakast økonomisk resultat har dei høgaste verdiane.

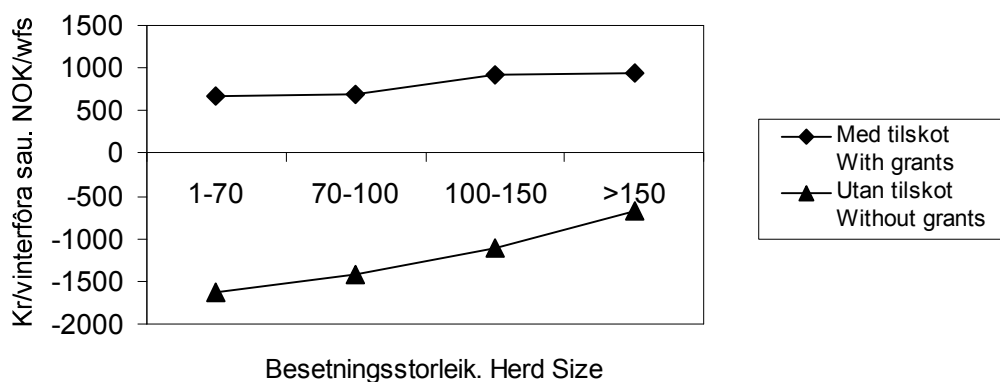
Tabell 2.35 Sauehald, 100–200 daa og 200–300 daa. Den svakaste tredelen sin relative del sett i forhold til den beste, prosent

Sheep farming, 100–200 decares and 200–300 decares. The lowest third relatively to the highest, per cent

Alle regionar	All regions	Storleiksgupper <i>Farm size</i>	
		100-200 daa	200-300 daa
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	44	26
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	90	111
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	91	90
Driftsoverskot, kr per vinterfora sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>	6	33
Driftsoverskot, jordbruket, kr	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	4	34
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per arsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>		10
Tal vinterfora sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	83	111
Arbeidsforbruk, timar per vinterfora sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	102	89
Prod. inntekt kjøtt, kr per vinterfora sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	27	84
Produksjonstilskot, kr per vinterfora sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	80	97
Variable kostnader, kr per vinterfora sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	114	131
Faste kostnader, kr per vinterfora sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	149	143

Figur 2.15 presenterer driftsoverskot per vinterfôra sau, med og utan tilskot. Driftsoverskotet aukar i begge tilfelle med storleiken på buskapen, men tendensen er klarast utan tilskot. *Med* tilskot er driftsoverskotet positivt i alle storleiksgruppene, men sjølv for buskapar på meir enn 150 vinterfôra sauer, er ikkje driftsoverskotet positivt *utan* tilskot.

Gjennomsnittstorleiken på buskapane er 57, 86, 123 og 222 vinterfôra sauer, og det er høvesvis 12, 16, 37 og 30 buskapar i gruppene.

Figur 2.15 Driftsoverskot i sauehaldet. Kr per vinterfôra sau
Net farm income, sheep farming. NOK per wfs

2.3.7 Geitehald

Hovudtabell: 17h.

Tabell 2.36 presenterer data for driftsforma. 13 av bruka i denne gruppa i 2007 låg i Nord-Noreg. Både mjølkeprisen og mjølkeytinga per årsgeit har gått opp i 2007. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er auka med 5 prosent.

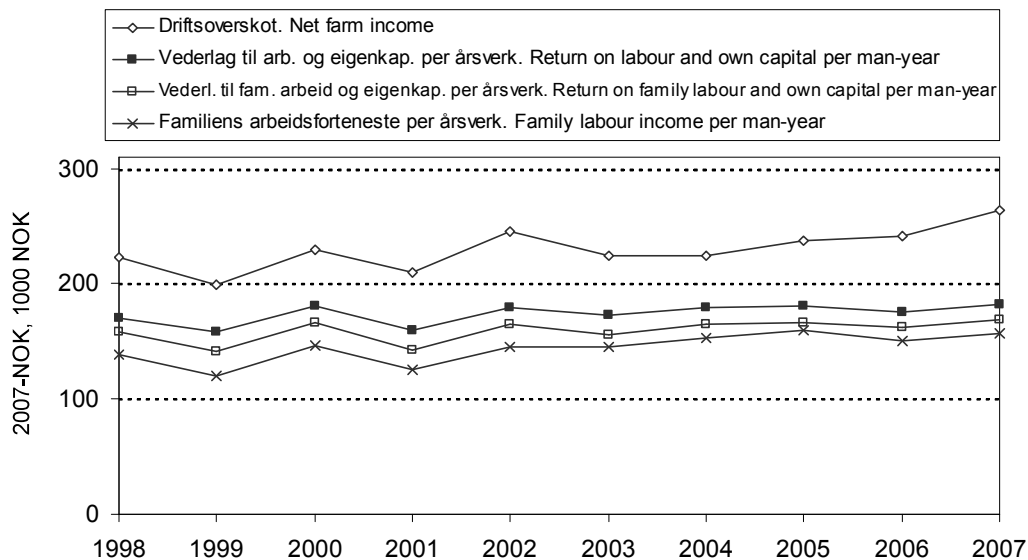
Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 7 prosent høgare i 2007 enn i 1998, målt i faste 2007-kroner. Figur 2.16 illustrerer 10 års utvikling.

Skattejusteringa slår ut med kr 27 100 i auka vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk.

Tabell 2.36 Geitehald

Production of goat's milk

		2007	2006
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	21	24
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	129	126
Grovforavling, FEm per daa	<i>Fodder crops, FEm per decares</i>	256	216
Tal arsgaier	<i>Number of goats</i>	81,7	79,8
Mjølkemengde, kg per arsgaite	<i>Produced milk, kg per goat</i>	686	643
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	4,41	4,12
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	156 700	148 700
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	182 500	174 200
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	169 000	160 700
Skattejustert vederl. til arbeid og EK, kr per arsv.	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	209 600	
Lønsevne, kr per time	<i>Labour income, NOK per hour</i>	93,36	88,88

Figur 2.16 Resultatmål for bruk med geitehald, 1998–2007. Faste 2007-kroner

Results for production of goat's milk, 1998–2007. NOK-2007

2.3.8 Produksjon av korn og svinekjøt

Hovudtabell: 17e.

Ifølgje tabell 2.37 har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk gått opp med heile 55 prosent frå 2006 til 2007. Stor auke i produksjonsinntektene frå svinnehaldet ligg til grunn for denne utviklinga. Prisane på svinekjøt og smågris har stige. Men produksjonsinntekta frå korn var lågare i 2007 enn i året før. Tal arbeidstimar per bruk har gått litt ned, trass i at både talet på avlsgrisar og jordbruksarealet er blitt større. Nedgangen i arbeidstimar forsterkar den positive effekten som inntektsauken har hatt på lønsemda.

Figur 2.17 viser at driftsforma kan ha store svingingar i lønsemd frå år til år. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 23 prosent høgare i 2007 enn i 1998, målt i faste 2007-kroner.

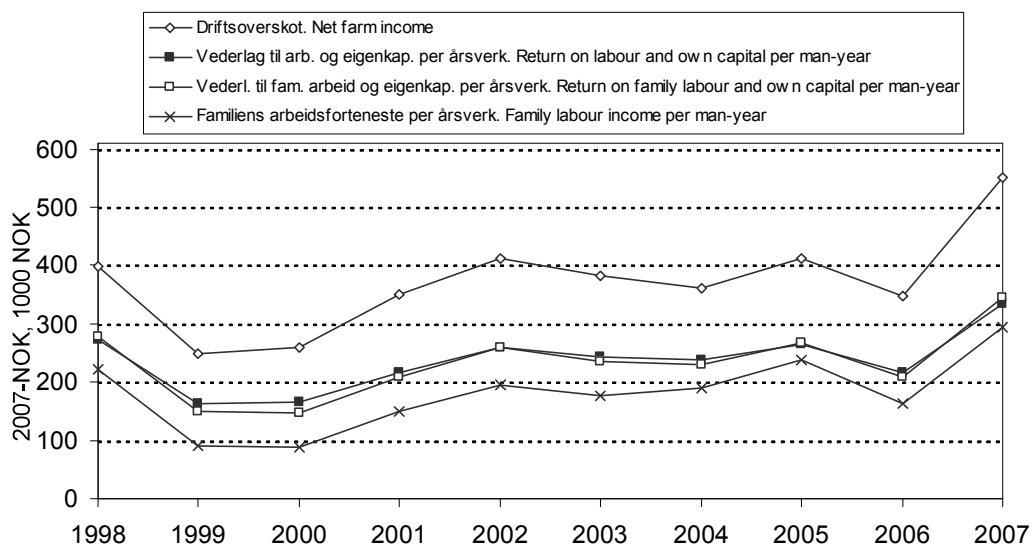
Figur 2.18 presenterer ei utvikling kor jordbruket sin del av totalkapitalen har gått frå 63 prosent i 1998 til 60 prosent i 2007. Samtidig har gjeldsprosenten auka frå 43 til 55.

Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk aukar med kr 32 900 som følge av skattejustering

Tabell 2.37 Produksjon av korn og svinekjøt

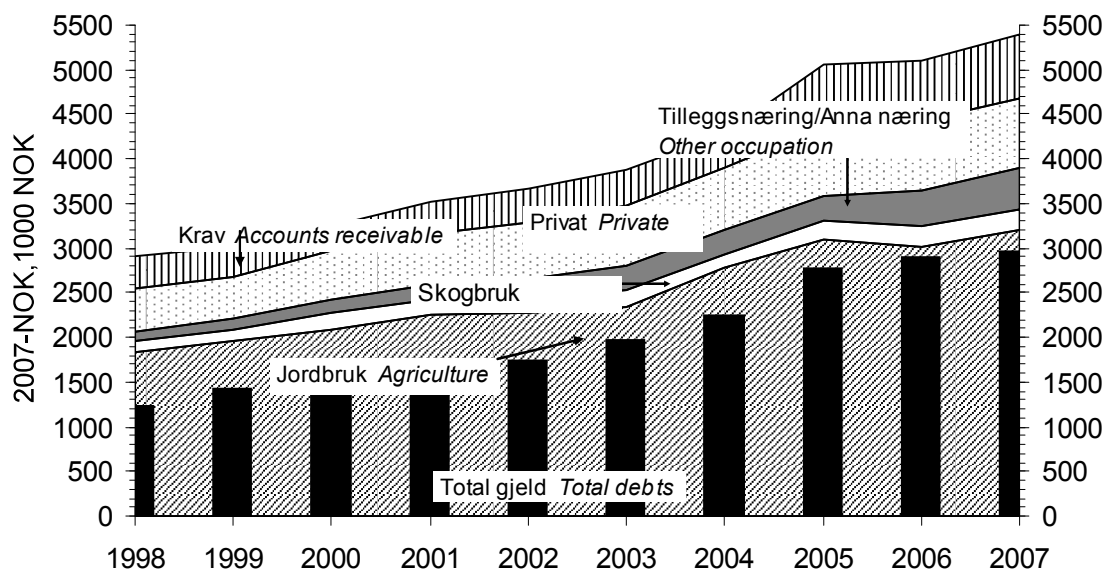
Combined cereal and pig farming

		2007	2006
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	39	40
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	378	357
Avlingar, kg per daa	<i>Crops, kg per decare</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	362	404
Havre	<i>Oats</i>	452	440
Kveite	<i>Wheat</i>	476	466
Tal avlsgrisar	<i>Number of pigs for breeding</i>	45,4	44,2
Oppnadda prisar, kr per kg	<i>Prices obtained, NOK per kg</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	1,76	1,79
Havre	<i>Oats</i>	1,65	1,62
Kveite	<i>Wheat</i>	2,08	2,11
Svinekjøt	<i>Pork</i>	22,35	20,56
Smagris, kr per stk	<i>Piglets, NOK per unit</i>	847	686
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	293 900	162 200
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	335 400	216 300
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per m-y</i>	346 400	206 900
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per arsv.	<i>Tax-adjusted return on l. and own cap., NOK per m-y</i>	368 300	
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	158,31	96,68

Figur 2.17 Resultatmål for bruk med produksjon av korn og svinekjøt, 1998–2007. Faste 2007-kroner

Results for combined cereal and pig farming, 1998–2007. NOK-2007

Figur 2.18 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 1998–2007. Bruk med produksjon av korn og svinekjøt. Faste 2007-kroner

Assets and debts per holding, 1998–2007. Combined cereal and pig farming. NOK-2007

2.3.9 Produksjon av storfekjøtt

Hovudtabell: 17i.

Talet på deltakarar som driv produksjon av storfekjøtt, har i dei to siste rekneskaps-åra vore så høgt at denne driftsforma har fått eigen omtale. Tabell 2.38 inneheld nøkkeldata. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 11 prosent høgare i 2007 enn i 2006. Prisauke for storfekjøtt har slått positivt ut. Fordi satsen for utrekning av rentekrav på jordbrukskapitalen har gått opp, er familiens arbeidsforteneste per time likevel blitt redusert frå det eine året til det andre.

Skattejustering aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital med kr 24 700 per årsverk.

Tabell 2.38 Produksjon av storfekjøtt

Combined cereal and pig farming

		2007	2006
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	47	45
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	282	261
Avling, FEm per dekar	<i>Total crops, FUm per decare</i>	303	307
Omsett mengde, kg	<i>Produced amount of beef and cow's meat, kg</i>		
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	1 474	1 573
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	4 299	5 009
Prisar, kr per kg	<i>Prices, NOK per kg</i>		
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	31,43	29,83
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	38,94	36,21
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	32 800	37 800
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	92 800	83 900
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	73 300	66 600
Skattejust. vederlag til arb. og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	117 500	
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	30,78	31,89

2.3.10 Andre driftsformer

I alt 140 deltakarbruk for 2007 hadde driftsformer som fall utanfor dei ni kategori-ane som er med i hovudtabellane. Av desse kan 71 bruk fordelast på seks driftsformer som kvar hadde sju bruk eller fleire. Tabellane 2.39 og 2.40 dreier seg om desse driftsformene. I den første inngår i hovudsak bruk på Austlandet. Bruka med frukt høyrer stort sett heime på Vestlandet. Bruk med storfeslakt og sau er meir spreidd rundt i landet. «Korn og fjørfeslakt» har kome ut med eit betre resultat for lønsemd enn dei andre driftsformene som er med her. Slik var det for 2006 også.

Tabell 2.39 Andre driftsformer med korn

Other categories of farming with cereal production

Driftsform <i>Category of farming</i>		Korn og storfeskakt	Korn og poteter	Korn og egg	Korn og fjorfeskakt
		<i>Cereal crops and beef</i>	<i>Cereal crops and potatoes</i>	<i>Cereal crops and eggs</i>	<i>Cereal crops and eggs</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	6	13	7	13
Areal per bruk, daa	<i>Agricultural land per holding, decares</i>	434	363	270	282
Av dette korn, daa	<i>Of which cereals</i>	251	266	264	246
Av dette poteter, daa	<i>Of which potatoes, decare</i>		86		14
Av dette grovfor, daa	<i>Of which coarse fodder</i>	167	11	2	5
Avling, alt areal, FEm/daa	<i>Crops, FUm per decare</i>	381	461	337	425
Omsett mengde av hovud- produkta fra husdyr, kg ⁴	<i>Sold amount of main animal prod- ucts, kg</i>	6 448		71 441	
Arbeidstimar i alt	<i>Total labour input, hours</i>	1 946	1 953	2 248	2 192
Utført av familien	<i>Of which family</i>	1 650	1 575	1 791	1 780
Produksjonsinntekter, kr	<i>Enterprise output, NOK</i>				
Planteprodukt	<i>Crop production</i>	185 600	593 900	175 200	335 400
Husdyrprodukt	<i>Livestock production</i>	363 000	100	884 200	2 088 600
Andre jordbruksinntekter	<i>Other income, agriculture</i>	369 100	142 700	186 100	172 400
Sum produksjonsinntekt	<i>Total output</i>	917 700	736 700	1 245 500	2 596 400
Kostnader, kr	<i>Costs, NOK</i>				
Variable	<i>Variable costs</i>	282 900	167 000	639 000	1 546 000
Faste	<i>Fixed costs</i>	380 300	404 600	424 500	619 200
Sum	<i>Total costs</i>	663 200	571 500	1 063 500	2 165 200
Driftsoverskot, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	254 500	165 200	181 900	431 200
Rente krav (5,0 %), kr	<i>Calculated interest (5,0 %), NOK</i>	80 000	82 100	100 600	165 300
Familiens arbeidsforteneste, kr per arsværk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	189 400	87 700	82 000	270 500
Vederlag til arbeid og EK, kr per arsværk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	253 600	164 400	154 300	337 100
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per arsværk	<i>Return on fam. labour and own cap., NOK per man-year</i>	251 000	155 100	128 200	350 900
Lønsevrne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	108,31	56,38	63,28	146,69
Nettoinntekt, kr	<i>Net income, NOK</i>	657 900	668 800	777 400	755 800
Gjeld per 31.12.07, kr	<i>Liabilities 31 Dec 2007, NOK</i>	807 000	796 200	2 855 400	3 580 100
Gjeldspsrent	<i>% liabilities of total assets</i>	23	22	55	56

⁴ For fjorfeskakt gjeld dette talet på slakt

Tabell 2.40 Andre driftsformer utan korn

Other categories of farming without cereal production

Driftsform <i>Category of farming</i>		Storfeslakt og sau <i>Beef and sheep</i>	Frukt <i>Fruit</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	15	17
Areal per bruk, daa	<i>Agricultural land per holding, decares</i>	283	57
Av dette grovfor, daa	<i>Of which coarse fodder</i>	281	4
Av dette frukt, daa	<i>Of which fruit area, decares</i>		46
Avling, alt areal, FEm/daa	<i>Crops, FUm per decare</i>	278	296
Omsett mengde av kjøt, kg	<i>Sold amount of main animal products, kg</i>	5 582	
Arbeidstimar i alt	<i>Total labour input, hours</i>	2 270	3 036
Utført av familien	<i>Of which family</i>	1 863	1 778
Produksjonsinntekter, kr	<i>Enterprise output, NOK</i>		
Planteprodukt	<i>Crop production</i>	6 400	425 800
Husdyrprodukt	<i>Livestock production</i>	270 400	1 200
Andre jordbruksinntekter	<i>Other income, agriculture</i>	311 300	170 100
Sum produksjonsinntekt	<i>Total output</i>	588 100	597 100
Kostnader, kr	<i>Costs, NOK</i>		
Variable	<i>Variable costs</i>	160 700	68 100
Faste	<i>Fixed costs</i>	307 300	294 700
Sum	<i>Total costs</i>	468 000	362 700
Driftsoverskot, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	120 100	234 400
Rentekrav (5,0 %), kr	<i>Calculated interest (5,0 %), NOK</i>	67 300	38 700
Familiens arbeidsforteneste, kr per arsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	48 600	185 600
Vederlag til arbeid og EK, kr per arsverk	<i>Return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	100 000	209 300
Vederlag til fam. arbeid og EK, kr per arsverk	<i>Return on fam l. and own cap., NOK per m-y</i>	73 700	212 000
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	42,24	104,30
Nettoinntekt, kr	<i>Net income, NOK</i>	425 700	596 400
Gjeld per 31.12.07, kr	<i>Liabilities 31 Dec 20 07, NOK</i>	1 604 000	810 100
Gjeldsprosent	<i>% liabilities of total assets</i>	59	32

2.3.11 Rangering av driftsformene etter lønsemd

Tabell 2.41 inneheld ei samla rangering av vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2007 for dei ni best representerte driftsformene i driftsgranskingane. «Produksjon av korn og svinekjøt» har halde topplassen sin frå tidlegare år. «Produksjon av storfekjøt» ligg i botnen av tabellen slik som før. For 2006 var spennet mellom dei ni utvalte driftsformene, med omsyn til vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, slik at det minste vederlaget utgjorde 39 prosent av det største. For 2007 finn vi ein tilsvarande del på 27 prosent. Altså har det blitt større skilnader i lønsemd mellom driftsformene frå det eine året til det andre.

Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget gir utslag som sprikjer mykje mellom driftsformene. For «kornproduksjon» aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk med kr 46 900 når ein tek omsyn til skattekorreksjonen. Tilsvarande auke for «kumjølksproduksjon og sauehald» er kr 23 700. Desse to driftsformene dannar ytterpunkt når det gjeld inntektsverknad av jordbruksfrådraget.

Tabell 2.41 Rangering av driftsformene etter lønsemd. Kroner per arsverk

Comparison of results from different categories of farming. NOK per man-year

		Vederlag til arbeid og eigenkapital <i>Return on labour and own capital</i>	Skattejustert veder- lag til arbeid og eigenkapital <i>Tax-adjusted return on labour and own capital</i>
Produksjon av korn og svinekjøt	<i>Combined cereal production and pig farming</i>	335 400	368 300
Produksjon av kumjølke og svinekjøt	<i>Combined dairy and pig farming</i>	274 800	298 800
Produksjon av kumjølke, storfeslakt og korn	<i>Combined dairy, beef farming and cereal production</i>	252 700	277 100
Produksjon av kumjølke og storfe- slakt	<i>Combined dairy and beef farming</i>	199 400	225 400
Kumjølkeproduksjon og sauehald	<i>Combined dairy and sheep farming</i>	184 100	207 800
Geitehald	<i>Production of goat's milk</i>	182 500	209 600
Kornproduksjon	<i>Cereal production</i>	152 500	199 400
Sauehald	<i>Sheep farming</i>	130 100	155 300
Produksjon av storfekjøt	<i>Beef farming</i>	92 800	117 500

3 Skogbruk. Resultat fra 2007 og utviklings- trekk gjennom 10 år

---

3.1 Grunnlagsmaterialet for granskinga

I driftsgranskingane i gardsskogbruket for 2007 var det med 155 bruk. Granskingane i gardsskogbruket omfattar eit underutval av bruka som inngår i granskingane i jordbruket.

Hovudtabell 19 viser data for produksjonsgrunnlaget til skogeigedomane og aldersfordelinga til dei som driv skogen. Det er liten variasjon frå år til år. Hovudårsaka til dette er lita utskifting av deltakarbruk. At deltakarmassen er stabil, gjer det enklare å følge utviklinga over tid.

NILF har valt balansekvantum som inndelingskriterium for storleiken på skogane i granskingane. Der er store skilnader i den gjennomsnittlege boniteten (produksjonsevna) i dei ulike skogane, og dette fører til at arealstorleiken på bruka i ei gruppe kan ha stor variasjon.

Driftsveglengda i hovudtabell 19 gjeld den kubikkmassevegde, ståande kubikkmassen i heile skogen, og ikkje årets avverking.

Alle deltakarane som var med i granskingane i 2007, budde på eigedomane. Deltakarane dreiv jordbruk, som også var hovudinntektskjelda til familiane på bruka.

3.2 Framdrift

3.2.1 Avverking og transport

Hovudtabell 20 viser avverkningsnivå, samansetjing av sortiment og forhold som gjeld transport og framdrift.

Driftsveglengda her gjeld avverkinga kvart år og måler avstanden frå hogststad fram til leveringsstad ved bilveg. Avstanden er kubikkmassevegen.

Terrengforholda er klassifiserte i tre grupper:

- *Lette. Det er mogeleg å kjøre i terrenget med jordbrukstraktor, med eller utan belte. Vegkostnadene er låge. Korte vinsjeavstandar, oftast mindre enn 15–20 meter*
- *Middels. Transport med jordbrukstraktor må skje for det meste etter opparbeidde vegar etter bestemte traséar. Middels vegkostnader. Vinsjeavstand er oftast mindre enn 40 meter*
- *Vanskelege. Bratt, blokkrik eller delvis lite beredyktig mark som krev forholdsvis dyre vegar. Delvis store vinsjeavstandar.*

For kvart bruk blir gjennomsnittleg terrenotype i kvar tømmerdrift i året registrert.

I hovudtabellen er det vist fordeling av transportert kvantum med jordbruks- og skogstraktor. Andre transportmiddel vert nytta berre i liten grad, og da helst i kombinasjon med bruk av jordbruks- eller skogstraktor.

3.2.2 Arbeidskraft

Hovudtabell 21 viser korleis arbeidsforbruket til familien fordeler seg mellom jord- og skogbruk for alle bruk som er med i skogbruksgranskingane.

Tabellen viser også kva som er leigd og kva som er eiga arbeidskraft, og kva arbeidskrafta er brukt til. Sidan det ikkje blir registrert timar for arbeid utført av entreprenørar, omfattar denne delen av tabellen berre dei eigedomane der brukaren har administrert eller utført heile drifta sjølv. Drifter der til dømes skogeigarlaget, eller skogeigaren i fellesskap med skogeigarlaget, har administrert drifta, er altså ikkje med her.

Arbeidet med drift omfattar sjølve arbeidet med avverking, gangtid til og frå avverkingssaden, klargjering og vedlikehald av utstyret, enklare vegvedlikehald og administrasjon av drifta.

Arbeidsforbruket i samanheng med drift gjeld også alt virke som er selt eller brukt i året. Det omfattar derfor alt arbeid i året med avverka kvantum, og eventuelt arbeid med virke som finst på lager ved slutten av året. I skogane som er med i granskingane, er det vanlegvis svært lite varelager ved årsskiftet.

3.3 Økonomisk oversikt

3.3.1 Om dei valte presentasjonsmatane

Hovudtabellane 22–24 inneheld mange økonomiske omgrep som er like, og som kan samanliknast. Det gjeld inntekts- og kostnadstal, samt økonomiske resultatmål. Desse tre hovudtabellane er derfor kommenterte under eitt. Den største skilnaden mellom dei er at hovudtabell 23 er gruppert etter avverka og selt virke, medan hovudtabellane 22 og 24 er grupperte etter storleiken på balansekvantumet. Gruppering etter avverka og selt virke er formålstenleg når ein vil sjå på korleis det økonomiske resultatet er avhengig av produsert mengd. Dei andre hovudtabellane (og figurane) viser først og fremst samanhengen mellom ressursar og økonomisk resultat. Sjå elles i kapittel 1.7.3 om resultatmål og resultatutrekning.

Ein bør vere noko kritisk til å bruke driftsoverskot i skogbruket direkte som mål for lønsemd. Utrekninga av driftsoverskot tek ikkje omsyn til endringar i den ståande trekapitalen, og ei sterk under- eller overavverking vil kunne gi eit feil bilde av lønsemda.

3.3.2 Produksjonsinntekter

Som oftast blir salsvirket levert ved bilveg, i somme tilfelle på industri- eller sagbrukstomt. Tømmeret blir betalt etter bruttopris, med dei tillegg eller frådraga som sortiment, leveringsstad og leveringstidspunkt tilseier. Posten «Bruttoinntekt sal»

omfattar brutto salsverdi av dette virket (inklusive endringar av lager). Det er ikkje gjort fråtrekk for avvergingsavgift, måleavgift eller avsetnad til skogfond.

Rotsal er ikkje vanleg på bruk i granskingane, men skjer av og til. Avtalane kan vere ulike. I nokre tilfelle skjer avverkinga i regi av skogeigaren, og eigaren får da i tillegg til rotprisen betaling for utført arbeid ved avverking. I granskingane blir ei slik oppgjersform vurdert som ordinært sal etter bruttopris. Rotprisen og betalinga for utført arbeid er slått saman til ein bruttopris. For rotsal der kjøparen har stått for avverkinga, er det frå og med 1990 gjennomført omrekning til bruttosal. Salet går derfor inn i linja «Bruttoinntekt sal». Driftsutgifter i samanheng med rotsal er tekne inn i linja «Leigd arbeid og utstyr». Rotsal er rekna om til bruttopris etter følgjande formel: $\text{«Verdi rotsal»}/0,55$. Driftsutgiftene er utrekna som $(\text{«Verdi rotsal»}/0,55) \times 0,45$.

Posten «Eige forbruk, bruttoverdi» omfattar stipulert salsverdi av det virket som anten blir vidareforedla av eigaren, eller som blir brukt til å dekkje gards- og husbehov på bruket.

Posten «Driftstilskot» omfattar tilskot som har gått direkte til drifta, for eksempel tilskot til tynning.

Posten «Andre inntekter» er ein samlepost som blant anna inneheld etterbetalingar for tidlegare levert virke, kjøreinntekter (maskindel) eller anna justering av tømmeroppgjeret. Utmarksinntekter (som jakt, fiske og bygslingsinntekter) er trekte ut av skogbruksinntekta, og blir behandla som inntekt frå tilleggsnæring. PynTEGRONT, og foredlingsverdien av vedproduksjon, blir også behandla som tilleggsnæring.

3.3.3 Kostnader

Avgrensinga mellom variable og faste kostnader er i hovudtabell 23 forenkla noko i forhold til den generelle definisjonen, ved at alle kostnader utanom avskrivingar blir behandla som variable. Det er gjort slik fordi omfanget av aktiviteten i gardsskogene varierer mykje frå år til år. I hovudtabell 22 er kostnadene meir oppsplitta. Dette lettar samanlikninga med annan skogstatistikk. Legg merke til at inndelingskriteriet i hovudtabell 23 er avvergingsgruppe. Alle arbeids- og maskinkostnader, unnateke avskrivingar, er vurderte som variable kostnader. Dette gjeld også vegvedlikehald, anlegg av provisoriske vegar, samt avvergings- og måleavgifter. Administrasjonskostnadene er alle vurderte som variable kostnader, sjølv om ein del av desse eigentleg er faste kostnader. Avskrivingane er faste kostnader. Dei kjem derfor ikkje til frådrag ved rånettoutrekninga. I hovudtabell 23 er eigen arbeidsinnsats kostnadsført for å få eit fullstendig bilde av ressursbruken.

Ein del av kostnadene på bruka er felles for jord- og skogbruk. Dette gjeld først og fremst trekkrafta, men også i nokre tilfelle den faste leigde hjelpa. I slike tilfelle er kostnadene fordelte mellom jord- og skogbruk etter tal arbeidstimar i dei to produksjonsgreinene. Trekkrafta er vanlegvis balanseført på jordbruket. Da blir skogbruket belasta med leigeutgift når trekkrafta blir brukt i skogen. Jordbruket blir på si side godskrive leigeinntekta.

Posten «Vedlikehald utstyr, drivstoff» inneheld også lagerendringar for drivstoff. Posten «Vedlikehald/anlegg enkle vegar» består av netttotal. Eventuelle tilskot er allereie fråtrekte. Posten «Salsutgifter, diverse trekk» inneheld i hovudsak måle- og

avverkingsavgifter. Avskrivingar er delte på to linjer, idet avskrivingar på vegar er skilte ut frå dei andre avskrivingane (hovudtabell 22).

Teknisk utstyr blir avskrive lineært over forventa brukstid. Generell avskrivings-tid er 15 år. Større, varige vegar blir balanseførte utan avskriving. Provisoriske vegar som er meinte å bli brukte i berre nokre få år, blir anten førte direkte til utgift i an-leggsåret eller kostnadsfordelte over ein femårsperiode.

Kulturkostnadene omfattar godtgjersle til leigd arbeid og utstyr samt kjøp av planter, gjødsel osv. Det er vidare gjort fråtrekk for tilskot til skogkulturtiltaka, slik at kulturkostnadene blir utrekna «netto». Kostnadene til skogkultur er som regel tilplanting etter hogst, eller det kan vere skogreising, avstandsregulering, rydding eller andre kulturtiltak. Skogkultur er ein kostnad (vedlikehald) som blir utgiftsført direkte i året. Det blir altså ikkje teke omsyn til om skogkulturen fører til høgare verdi av skogen. Det er også i samsvar med det som er nemnd tidlegare, om at skogkapitalen ikkje blir justert for over- eller underavverking.

Graden av eigen arbeidsinnsats i skogen vil sterkt påverke dei direkte utgiftene den enkelte eigaren har i skogsdrifta. For at ein lettare skal kunne samanlikne nivået på kostnader i dei ulike skogane, er det ønskjeleg å kostnadsføre arbeidet til eigaren og familien når det gjeld drift og vedlikehald (sjå hovudtabell 23). Vederlaget for arbeidsinnsatsen til familien i skogen blir fastsett slik som forklart i kapittel 1.7.3.

3.3.4 Resultat

I driftsgranskingane blir det brukt ulike resultatmål, alt etter kva «nivå» ein vil stu-dere. Ein har såleis resultat før avskrivingar, resultat før skogkultur, driftsoverskot og driftsresultat. I driftsresultatet er verdien av eigen innsats fråtrekt.

I utrekningane av både driftsoverskot og driftsresultat er kostnadene til skog-kultur fråtrekte direkte (inga balanseføring). Hovudtabellane 22 og 23 viser elles korleis dei ulike resultatmåla kjem fram. Eit uttrykk som er mykje brukt i skogbru-ket, er «rånetto». Ein definisjon av omgrep er gitt i kapittel 1.8.

I gruppa med «Ikkje noko salsvirke» er rånettoen som regel negativ. Det viser at verdien av vederlag for eigen arbeidsinnsats og eige utstyr er større enn verdien av det virket som blir drive fram.

Skogfond er ein type fond som er spesiell for skogbruket. Korleis skogfondet inngår i rekneskapsoppgjeret, går fram av kapittel 1.7.3.

Hovudtabell 24 presenterer driftsoverskot i jord- og skogbruk, for grupper som er inndelte etter regionar og etter storleiken på balansekvantumet i skogbruket. Vi-dare viser tabellen dei same overskota når deltakarane er grupperte etter jordbruks-areal og balansekvantum.

3.3.5 Investering og finansiering

Sjølv om skogkulturtiltaka er førte som utgifter i året i dei andre hovudtabellane, er dei i hovudtabell 25 vurderte som investeringar. Investeringsbeløpa er brutto. Det vil seie at dei omfattar også kalkulert arbeidsvederlag til brukarfamilien, samt den delen av investeringane som er finansiert med offentlege tilskot.

Investeringstiltaka er delte i tre hovudgrupper:

- *Skogkultur. Grofthing, gjødsling, anlegg av bestand, bestandspleie fram til tynningsalder*
- *Vegar. Varige vegar og enklare vegar som blir balanseførte og avskrivne*
- *Anna. Følgjande verdiar er balanseførte på skogbruket: Skog og grunn, driftsbygningar i skogbruket, yrkesbil, traktorar, maskinar, reiskapar og skogtakstar.*

I hovudtabell 25 er ordet «investeringsfrekvens» brukt. Med det meiner ein kor mange prosent av skogeigedomane som har vore gjenstand for investeringar i løpet av året.

Tilskot og skogfondmiddel blir ofte utbetalte i ettertid. Under «Finansieringskjelde» kan ein derfor finne overfinansiering av investeringane i året. Dette vil komme fram som eit negativt tal under «Anna investering».

3.3.6 Balanse

Hovudtabell 25 inneheld også ei oversikt over omløpsmiddel og anleggsmiddel i skogbruket. Omløpsmidla i skogbruket er lager av trevirke (avverka), diesel, olje og andre innkjøpte varer. Den største delen av anleggsmidla er skog og grunn. Større maskinar, som for eksempel traktor, er oftast førte i balansen på jordbruket.

3.4 Hovudtrekk ved driftsgranskingane i skogbruket i 2007

Skogstorleiken på deltakarbruka i 2007 var i gjennomsnitt 1 260 daa. På desse eigedomane blei det i 2007 avverka 109 prosent av balansekvantumet (sjå kapittel 1.7). Dette var det høgaste nivået sidan 1988. Rekna per bruk var avverkinga i 2007 i alt 310 m³ i gjennomsnitt, som var ein auke på 78 m³ samanlikna med året før. Av virket som blei drive fram med jordbrukstraktor eller skogstraktor, blei 87 prosent drive fram med skogstraktor i 2007. Av alt virke som blei framdrive i 2007, var 86 prosent drive fram av entreprenør. Dette er den høgaste entreprenørdelen som nokon gong er registrert i driftsgranskingane. I 2003 var delen 70 prosent, og i 2002 var han 60 prosent.

Prisoppgangen på tømmer var stor i 2007, noko som førte til stor avverking samanlikna med tidlegare år. Inntekta frå skogbruket steig med nesten kr 39 000 mens kostnadene steig med berre kr 14 000 i 2007. Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per skogeigedom auka derfor med kr 25 000 i 2007, til kr 59 300. Driftsoverskotet i skogbruket utgjorde 21 prosent av samla driftsoverskot frå jord- og skogbruk i 2007, mot 16 prosent i 2006. Dersom ein set inn tariff-løn for arbeidsinnsatsen til brukarfamilien, og trekkjer verdien av dette arbeidet frå driftsoverskotet, blir gjennomsnittleg overskot i 2007 kr 47 200. Det vil seie kr 27 000 meir enn i 2006.

Prisen på selt virke var kr 368 per m³ i 2007, mot kr 312 i 2006. Statistisk sentralbyrå har utrekna prisen på selt virke i 2007 til kr 375 per m³. Noko av årsaka til at det er skilnad her, kan vere at vedsal ikkje er med i SSB sin statistikk. Utrekna per m³ var heile produksjonsinntekta i 2007 kr 371, mens kostnadene kom opp i kr 180. Dette gav eit driftsoverskot på kr 191 per m³. Tilsvarende tal for 2006 var kr 329, kr 182 og kr 147 per m³.

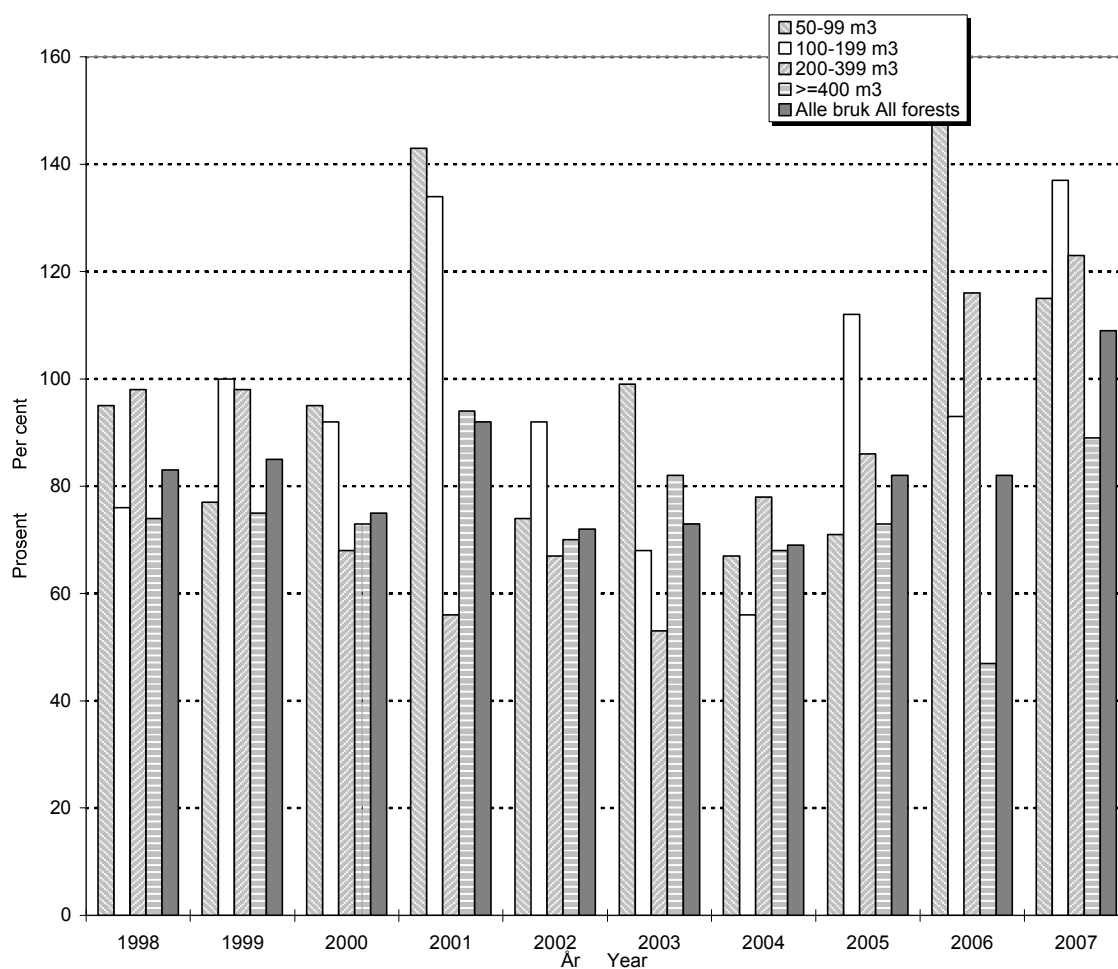
Familien la ned i gjennomsnitt 80 arbeidstimar i skogbruket i 2007. Dette var 20 timar mindre enn i 2006. Arbeidsinnsatsen i jordbruket for familiane var 2 000 timar i 2007.

Investeringsane i 2007 utgjorde 41 prosent av resultat før skogkultur, mot 45 prosent året før. Skogfond har vanlegvis vore den viktigaste finansieringskjelda ved investeringar. I 2007 utgjorde skogfond 36 prosent av finansieringa. Delen var 4 prosentpoeng høgare enn i 2006. I gjennomsnitt stod det kr 29 000 inne på skogfondkontoen ved utgangen av 2007. Dette var ein auke på kr 10 500 samanlikna med 2006.

3.5 10-arsoversikter

Dette kapitlet handlar om 10-årsoversikter for avverkingsnivå, arbeidstimar i jord- og skogbruk, økonomisk resultat, investeringsnivå og korleis investeringane er finansierte.

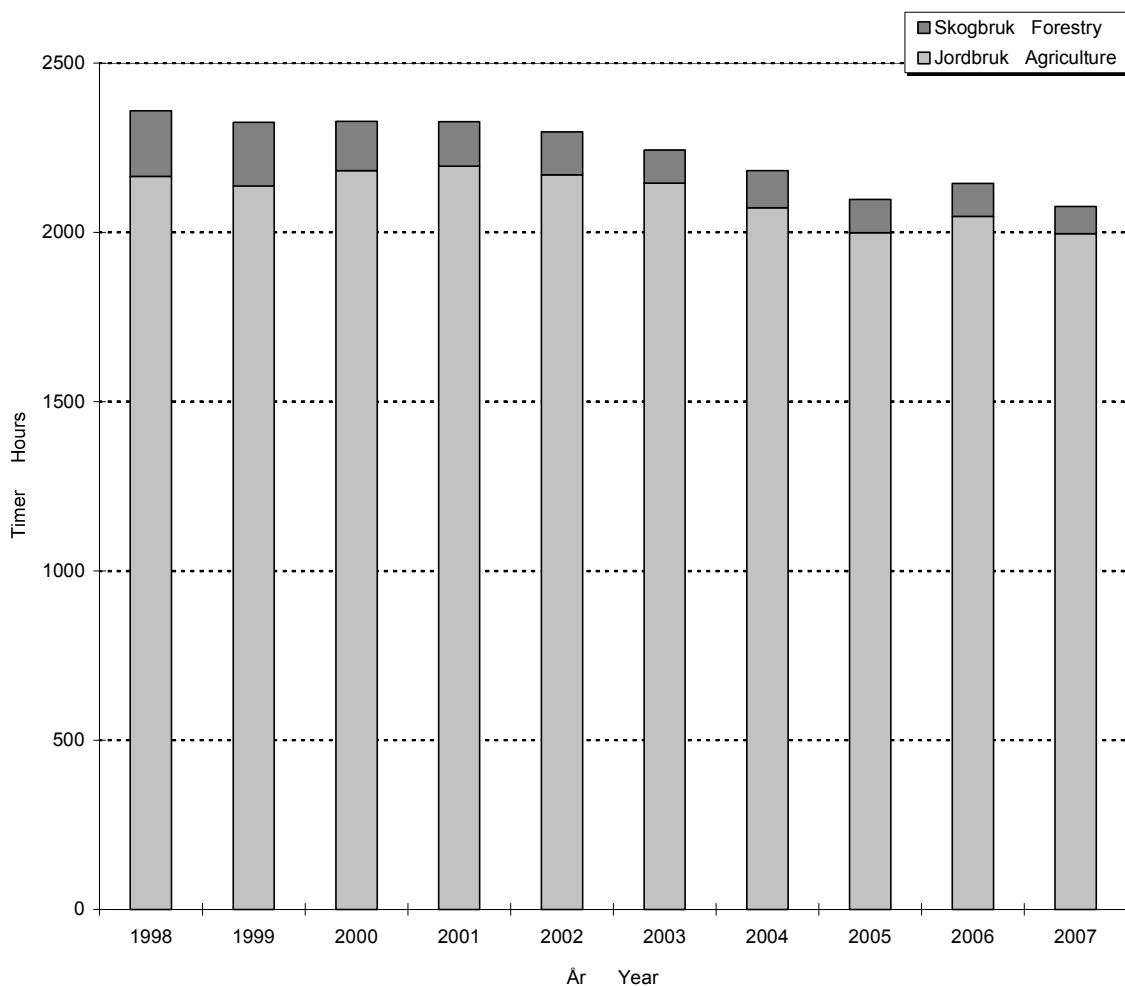
Figur 3.1 viser stor variasjon i avverkingsnivå frå år til år og mellom grupper. Størst variasjon finn ein i dei minste gruppene. Ein ser at dei minste skogeigedomane over tid jamt over har ein høgare avverkingsprosent enn dei store. I gjennomsnitt for alle skogar i undersøkinga har avverkingsprosenten variert frå 69 til 109 i tiårsperioden.

Figur 3.1 *Avverkning i prosent av balansekvantumet 1998–2007*

Roundwood cut as per cent of sustained yield 1998–2007

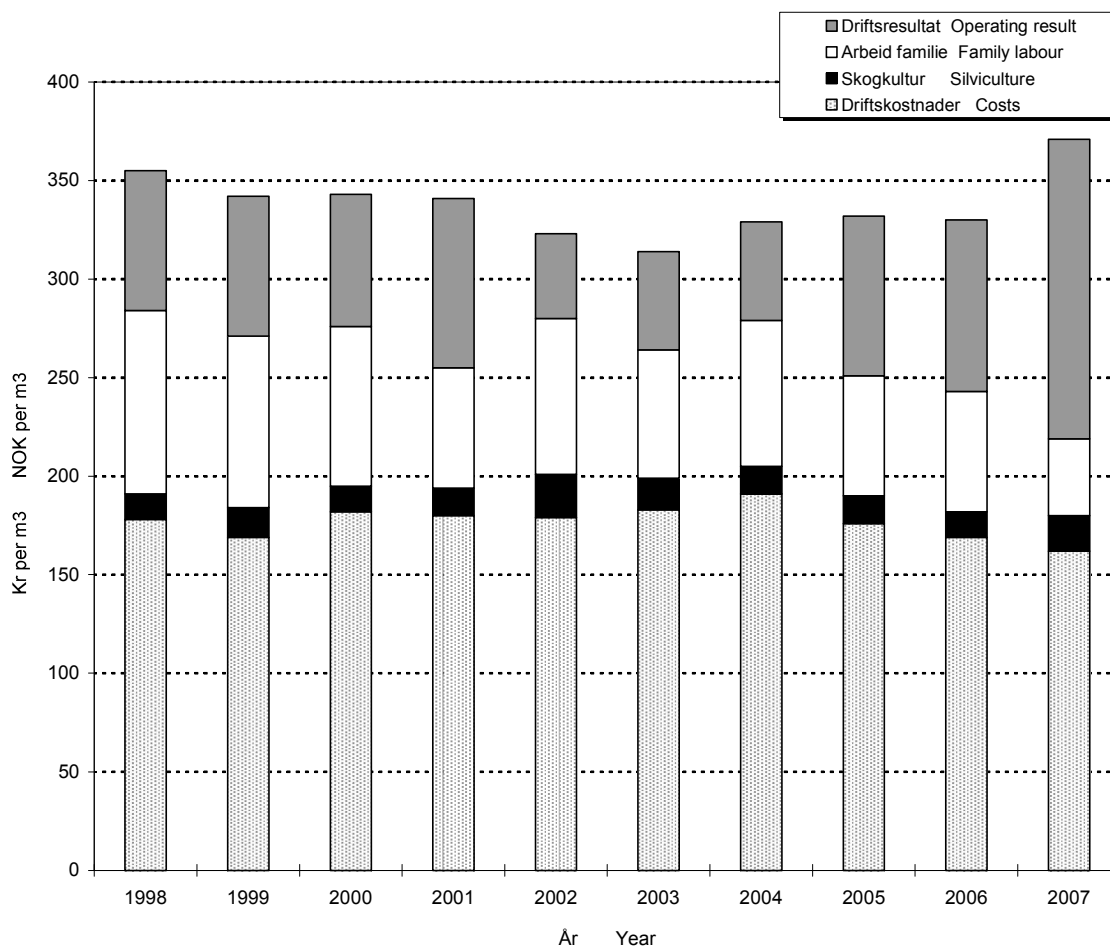
Figur 3.2 viser nivået for arbeidsinnsatsen til familien i jord- og skogbruk. Skogbruket sin del held seg innanfor intervallet 80–200 timar i tiårsperioden, med minkande tendens mot slutten av perioden. Dette skuldast at innsatsen i skogbruket har vore minkande generelt, men også at meir og meir av arbeidet i skogen blir sett bort til entreprenørar.

Figur 3.2 Arbeidstimane til familien i jord- og skogbruk 1998–2007
Family labour (hours) in agriculture and forestry sector 1998–2007

Figur 3.3 viser driftsresultatet per m³ og korleis dette er komme fram. Tala er ikkje justerte for prisstiging. Den totale høgda i søylediagramma representerer produksjonsinntektene per m³ i skogbruket. Summen av driftsresultatet og verdien av eige arbeid utgjør driftsoverskotet. Resultatet per m³ var særleg godt i 2007.

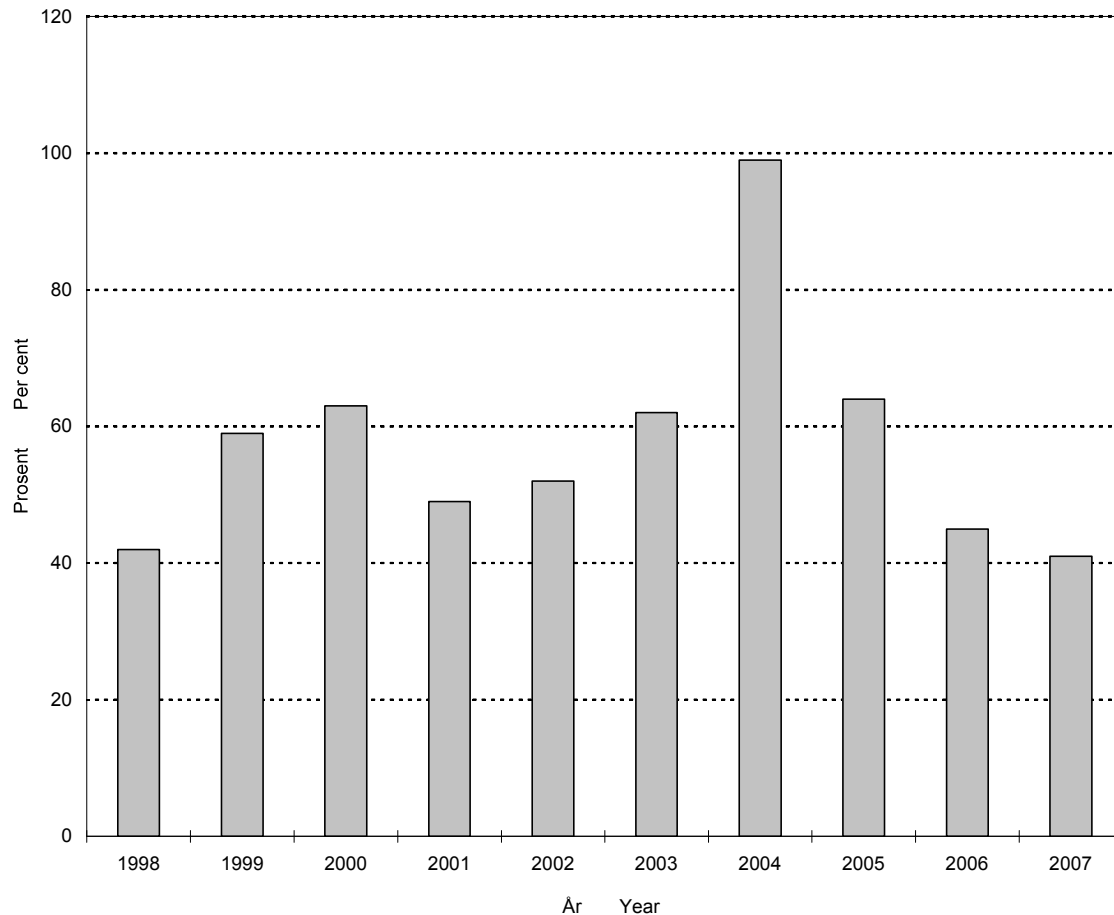
Sjølv om det er faktorane tømmerpris og avverka kvantum som først og fremst påverkar inntektene i skogbruket, er det i gardsskogbruket til ei viss grad mogeleg å kompensere for store utgifter til drift, eller for fråfall av inntekter. Dette kan til dømes gjerast med større eigeninnsats og lågare aktivitet i skogkultur for ein kortare periode. Fleire og større drifter i eit område vil også gi lågare driftskostnader. Det kan derfor vere lønsamt å samarbeide med naboane når ein vil leige entreprenør i ein gardsskog.

Figur 3.3 Resultat for skogbruket 1998–2007, kroner per m^3

Results in forestry sector 1998–2007, NOK per m^3

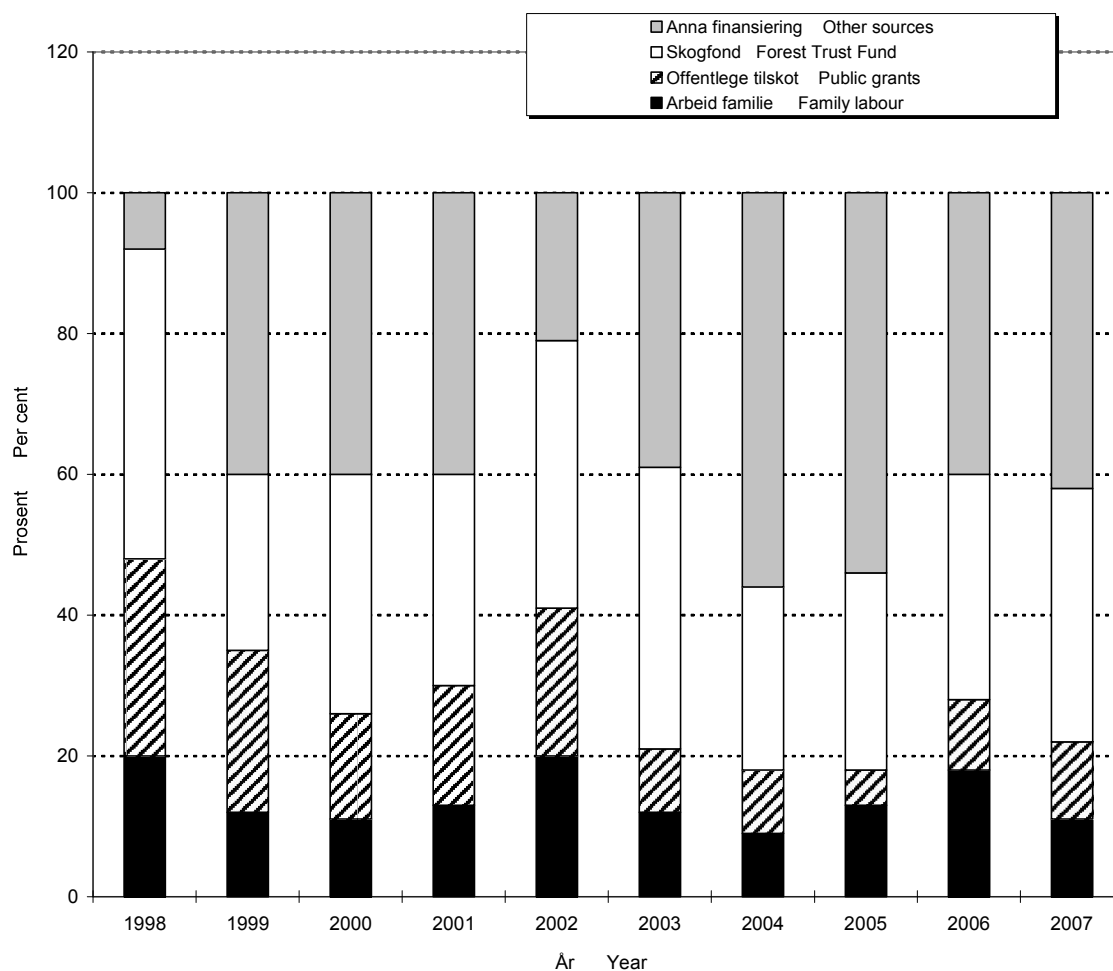
Figur 3.4 viser storleiken på investeringane som del av resultat for skogkultur. I ti-årsperioden er tendensen at denne investeringsindikatoren har vore stigande, og at han har halde seg i nærleiken av 50–60 prosent. I 2007 var han 41 prosent, men i 2004 var han heile 99 prosent.

Figur 3.4 Investeringane rekna i prosent av resultat for skogkultur 1998–2007

Reinvestments as per cent of net forest income (silviculture costs excl.) 1998–2007

Figur 3.5 viser korleis investeringane er finansierte. «Anna finansiering» har utgjort stadig større del av finansieringa i tiårsperioden, samtidig som skogfond som finansieringskjelde har gått tilbake. Skogfond er likevel den viktigaste kjelda til finansiering og har auka sin del igjen i dei siste rekneskapsåra. I gjennomsnitt for tiårsperioden er fordelinga slik: «Skogfond» 33 prosent, «Anna finansiering» 38 prosent, «Ofentlege tilskot» 15 prosent og «Eigeninnsats» 14 prosent.

Figur 3.5 Finansiering av investeringane 1998–2007, prosent
Financing of investments 1998–2007, per cent

4 Samla økonomisk resultat for brukar-familien

4.1 Innleiing

Jordbruket i Noreg er i endring. Tradisjonelt har det norske jordbruket vore eit typisk familiejordbruk. Vi ser no fleire variantar med omsyn til organisering av jordbruksverksemdene. Likevel er familiebruket framleis dominerande. Derfor rettar driftsgranskingane framleis søkjelys mot *brukarfamilien*.

Brukarfamilien hentar inntektene frå fleire ulike kjelder i tillegg til jord- og skogbruk. Datamaterialet i driftsgranskingane gir grunnlag for å seie noko også om dei delane av økonomien til brukarfamilien som vedkjem andre forhold enn landbruksdrift.

4.2 Tilleggsnæringar

4.2.1 Definisjonar og avgrensing

Tilleggsnæring vert definert som næringsverksemd utanom tradisjonelt jord- og skogbruk, med basis i ressursane på bruket. Det gjeld innsats av areal, bygningar, maskinar etc., men inkluderer ikkje personressursar eller kompetanse. Leigekjøring med traktor og maskinar, foredling av eigenproduserte råvarer og utleige av hus som naturleg høyrer til på garden, er eksempel på aktuelle tilleggsnæringar. Driftsgranskingane opererer med faste reglar for registrering av tilleggsnæring: For at eit deltakarbruk skal bli definert som eit bruk *med* tilleggsnæring, må anten familien ha utført minst 200 timar i verksemda, driftsoverskotet må vere på minst kr 10 000, eller egedelane i verksemda må ha ein verdi på minst kr 100 000.

Dersom det skal registrerast fleire tilleggsnæringar på bruket, må kvar enkelt tilleggsnæring omfatte minst 50 arbeidstimar, 25 prosent av det samla driftsoverskotet eller 25 prosent av innsett kapital i tilleggsnæringane. Oppfyller fleire enn to tilleggsnæringar desse krava, vert bruket rubrisert som eit bruk med «*ikkje klassifisert tilleggsnæring*».

Anna næringsverksemd der ein ikkje nyttar ressursane på bruket, såkalla «anna næring», er også registrert. Kjøring med tømmerbil eller gravemaskin, legepraksis og konsulentverksemd er eksempel på anna næring.

Dei seinare åra har det vore stor interesse for økonomiske data frå tilleggsnæringar, men til no har det vore få datakjelder. Etter kvart som tal årsverk i tradisjonelt jordbruk har gått ned, er det satsa ein god del offentlege middel på å utvikle alternativ næringsverksemd med basis i ressursar på norske gardsbruk.

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk inneheld data frå all næringsaktivitet på deltakarbruka. Frå 1997 er næringsaktivitet utanom jord- og skogbruk som er basert på ressursane på bruket, registrert spesielt. Frå rekneskapsåret 2005 vart denne registreringa utvida, slik at inndeling og registrering av ulike tilleggsnæringar og anna næringsverksemd blei meir detaljert. I 2007 vart det gitt ut ein eigen publikasjon⁵ med ein grundig analyse av tilleggsnæringsdata. Her og no vert ein del hovudtal presenterte på same måte som tidlegare år, for å kunne samanlikne registreringane og analysere utviklinga over tid.

Omfanget av tilleggsnæringar blir påverka av det utvalet av bruk vi har i driftsgranskingane. I heile landet var det i 2007 om lag 47 500 bruk som søkte om produksjonstilskot, medan driftsgranskingane henta deltakarar frå eit utval på om lag 33 300 bruk. Grunnen til den store skilnaden er at på bruk som er med i driftsgranskingane, skal inntektene frå jordbruket ha eit «vesentleg omfang». Det vil seie at mange små bruk fell utanom utvalet til driftsgranskingane.

4.2.2 Klassifisering av bruk med tilleggsnæring

I denne publikasjonen blir tilleggsnæring inndelt i desse kategoriane:

- Utmarksnæring
- Utmarksnæring og vareproduksjon
- Utmarksnæring og maskinkjøring
- Utmarksnæring og turisme
- Utmarksnæring og anna tenesteyting
- Vareproduksjon
- Vareproduksjon og maskinkjøring
- Vareproduksjon og turisme
- Vareproduksjon og anna tenesteyting
- Maskinkjøring
- Turisme
- Utleigerom og utleigehus
- Maskinkjøring og turisme
- Maskinkjøring og anna tenesteyting
- Turisme og anna tenesteyting
- Anna tenesteyting
- Ikkje klassifisert tilleggsnæring.

4.2.3 Omfang av ulike tilleggsnæringar

I driftsgranskingsmaterialet for 2007 er 499 bruk, det vil seie 55 prosent av deltakarbruka, registrerte med tilleggsnæring (etter definisjonen til NILF). Delen er 2 prosentpoeng høgare enn i 2006. I høve til 2006 er det ein auke frå 53 til 71 bruk som driv med vare-

---

⁵ Tilleggsnæringar og annan næringsaktivitet på yrkesmessig drevne gardsbruk. NILF notat 2007-9. Erland Kjesbu, Agnar Hegrenes, Siv Karin Paulsen Rye, Otto Sjelmo og Kristin Stokke

produksjon, og det er ein reduksjon i tal bruk som driv med utmarksnæring. Dei andre kategoriane er om lag som tidlegare.

Tilleggsnæring er mest utbreidd på Austlandet, der 64 prosent av brukarane i flatbygdene og 63 prosent av brukarane i «andre bygder» driv med ei eller anna form for slik verksemd. I «andre bygder» i Rogaland og Agder er det også tilleggsnæring på 63 prosent av bruka. Det er minst tilleggsnæring på Jæren og i Nord-Noreg, kor høvesvis 37 og 46 prosent av bruka oppfyller det definerte minstekravet.

Tabell 4.1 Tal bruk fordelt regionvis på dei ulike tilleggsnæringane

Number of holdings. Classification of farm-based supplementary enterprises

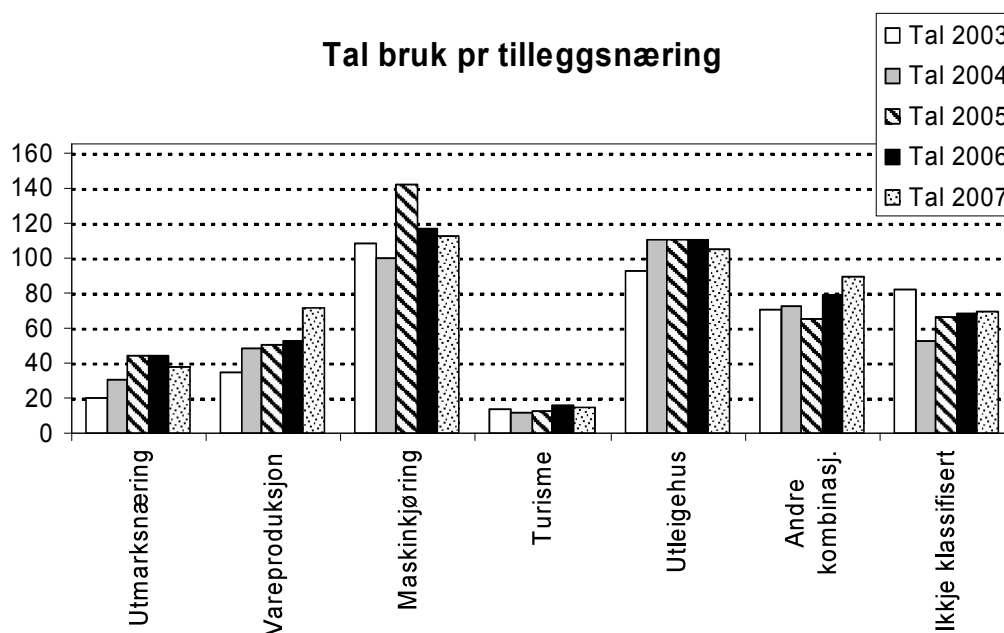
Regionar	Utmarks- næring med diverse komb.	Vareprod. med diverse kombinasjonar	Maskin- kjøring	Turisme	Utleige- hus	Andre kombinasjonar	Ikkje klassifisert
<i>Regions</i>	<i>Utilization of non-agricultural farm areas</i>	<i>Production of goods</i>	<i>Machine driving</i>	<i>Tourism</i>	<i>Rental housing</i>	<i>Other combinations</i>	<i>Not classified</i>
Austlandet flatbygder	6	8	24		41	22	20
Austlandet andre bygder	7	12	21	4	19	18	20
Jæren			4	1	7	5	1
Agder/Rogaland andre b.	1	12	15	2	5	13	4
Vestlandet	4	17	20	7	15	12	10
Trøndelag flatbygder	6	4	6		10	3	5
Trøndelag andre bygder	11	2	10		4	5	4
Nord-Noreg	3	16	12	1	5	11	5
Landet	38	71	112	15	106	89	69

Tabell 4.1 viser at maskinkjøring er den vanlegaste tilleggsnæringa. Over 22 prosent av driftsgranskingsdeltakarane har maskinkjøring som den viktigaste tilleggsnæringa. I tillegg kjem deltakarar som driv med maskinkjøring i kombinasjon med andre tilleggsnæringar.

Maskinkjøring er enkelt å kombinere med gardsdrift. Å utnytte eigen maskinpark til oppdrag for andre er også med på å redusere maskinkostnadene i jordbruksdrifta. Snøbrøyting og rundballepressing er vanlege oppdrag innan maskinkjøring.

Utleige av hus er nesten like mykje utbreidd som maskinkjøring. 21 prosent av bruka med tilleggsnæring har slik verksemd. Mange bruk har eitt eller fleire ledige bustadhus som dei leiger ut for lengre eller kortare tidsrom. Vareproduksjon omfattar blant anna foredling av eigenproduserte råvarer, som til dømes ved, kjøtt og mjølk. Denne aktiviteten har gått frå å omfatte 11 prosent av bruka i 2006 til å gjelde 14 prosent i 2007.

Det er også ein viss grad av tilleggsnæring på dei 403 bruka som etter vår definisjon ikkje blir klassifiserte med tilleggsnæring. I gjennomsnitt var det kr 1 100 i driftsoverskot frå tilleggsnæring på desse bruka i 2007.

Figur 4.1 Tal deltakarbruk med ulike tilleggsnæringar. Heile landet, 2003–2007

Number of survey holdings with farm-based supplementary enterprises. All regions, 2003–2007

4.2.4 Driftsoverskot fra tilleggsnæring

På mange bruk utgjør driftsoverskotet frå tilleggsnæring ein vesentleg del av den totale inntekta. I gjennomsnitt for alle deltakarane med tilleggsnæring var driftsoverskotet frå slik verksemd kr 71 300 i 2007. Beløpet var kr 7 100 høgare enn i 2006. Tilleggsnæring stod for om lag 10 prosent av totale inntekter på desse bruka i 2007.

Tabell 4.2 viser driftsoverskotet fordelt på dei ulike kategoriane av tilleggsnæring. Under enkelte kategoriar finst det berre nokre få bruk, så der vil resultatet vere usikkert. Grupper med færre enn fem observasjonar er ikkje presenterte i tabellane.

Turisme er ei lita gruppe som hadde 15 observasjonar for 2007 og eit resultat på kr 79 400 per bruk. Overskotet var 40 prosent høgare enn i 2006. Gruppa med «ikkje klassifisert» hadde 69 bruk, og høgast gjennomsnittleg driftsoverskot i 2007, med kr 124 300 per bruk. Ekstraordinære inntekter på enkeltbruk stod for den store inntektsauken på «ikkje klassifisert». Vareproduksjon hadde 71 observasjonar og eit gjennomsnittleg driftsoverskot på kr 54 700. Det var ein nedgang på 34 prosent frå 2006. Utmarksnæring hadde 38 observasjonar og eit driftsoverskot på kr 93 500. Talet på bruk med utmarksnæring hadde ein liten nedgang frå 2006 til 2007. For maskinkjøring, som er den mest utbreidde tilleggsnæringa, låg driftsoverskotet på kr 58 900 i 2007. Beløpet innebar ein auke på 10 prosent frå 2006.

I flatbygdene på Austlandet var gjennomsnittleg driftsoverskot frå tilleggsnæring kr 112 600 i 2007. Beløpet utgjorde 13 prosent av total inntekt på dei bruka som var definerte med tilleggsnæring. Jæren hadde lågast gjennomsnittleg bidrag frå tilleggsnæ-

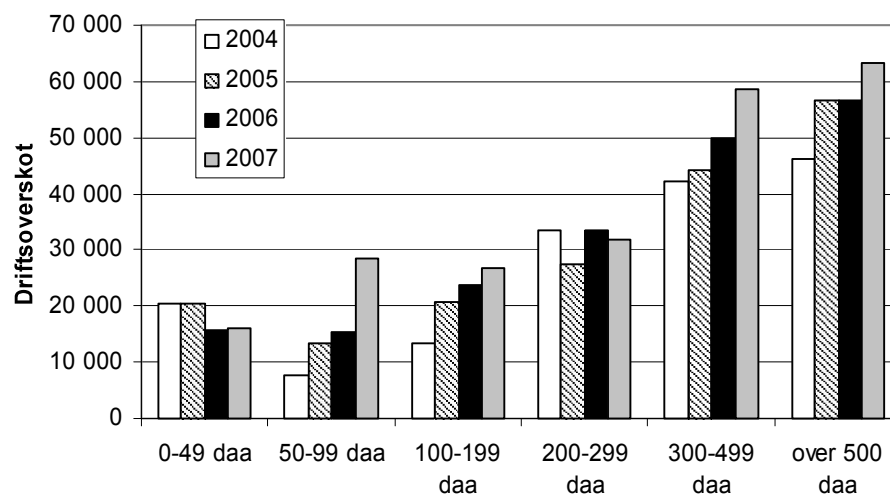
ring, med kr 40 700 per bruk. Dette utgjorde 4 prosent av totalinntekta for dei bruka på Jæren som var registrerte med tilleggsnæring.

Tabell 4.2 Gjennomsnittleg driftsoverskot for dei enkelte tilleggsnæringane. Kroner

Net income. Average results originated from categories of farm-based supplementary enterprises. NOK

Regionar	Utmarksnæring med diverse kombinasjonar	Vareproduksjon med diverse kombinasjonar	Maskinkjøring	Turisme	Utleigehus	Andre kombinasjonar	Ikkje klassifisert	Gjennomsnitt
<i>Regions</i>	<i>Utilization of non-agricultural farm areas</i>	<i>Production of goods</i>	<i>Machine driving</i>	<i>Tourism</i>	<i>Rental housing</i>	<i>Other combinations</i>	<i>Not classified</i>	<i>Average</i>
Austlandet flatbygder	202 800	88 600	78 500		56 300	91 600	274 600	112 600
Austlandet andre b.	106 100	93 800	44 300		33 900	71 500	52 200	58 900
Jæren					30 800	71 200		40 700
Agder / Rogaland a. b.		50 800	63 100		23 700	98 900		69 400
Vestlandet		27 900	45 300	110 100	20 000	66 200	38 900	43 700
Trøndelag flatbygder	66 400		43 100		42 800		222 300	90 000
Trøndelag andre b.	71 500		37 600			29 800		52 200
Nord-Noreg		51 200	97 500		17 500	63 600	22 600	57 500
Landet	93 500	54 700	58 900	79 400	42 400	82 100	124 300	71 300

Figur 4.2 viser at gjennomsnittleg driftsoverskot frå tilleggsnæring aukar med aukande storleik på bruket. Denne figuren er bygt på tal frå alle dei 902 bruka i driftsgranskingane.

Figur 4.2 Driftsoverskot frå tilleggsnæring, 2004–2007. Arealgrupper. Nominelle kroner per bruk

Net income from farm-based supplementary enterprises, 2004-2007. Farm size. Current NOK per holding

4.2.5 Kva tilleggsnæringane betyr for total inntening på bruket

Overskotet frå tilleggsnæring utgjorde nesten 6 prosent av samla inntening på alle bruk (902) i 2007. Bidraget varierte naturleg nok med både ulike regionar og ulike tilleggsnæringar. Av tabell 4.3 går det fram at tilleggsnæringane spelar minst rolle på Jæren. Inntektsdelen som kjem frå tilleggsnæring, er størst på Austlandet, framfor alt i flatbygdene. Driftsoverskotet frå tilleggsnæringar auka frå 2006 til 2007, men andre inntekter auka enda meir, så det prosentvise bidraget frå tilleggsnæringar gjekk ned i perioden.

Tabell 4.3 Bidrag fra tilleggsnæring. Driftsoverskot i prosent av total inntening

Significance of farm-based supplementary enterprises. Net income as percentage of total family income

Regionar	Regions	1997	1999	2001	2003	2005	2006	2007
Austlandet	Flatbygder <i>Lowlands</i>	4,7	7,1	6,1	7,2	8,6	9,4	8,8
Austlandet	Andre bygder <i>Other parts</i>	3,5	8,0	6,2	5,8	5,9	5,1	5,7
Jæren		0,5	3,6	2,5	1,6	1,3	1,7	1,7
Agder/ Rogaland	Andre bygder <i>Other parts</i>	2,3	4,1	3,6	4,5	7,1	7,9	6,7
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	2,2	4,8	3,8	4,9	4,8	5,2	3,5
Trøndelag	Flatbygder <i>Lowlands</i>	0,9	2,6	2,3	4,6	4,8	5,5	6,3
Trøndelag	Andre bygder <i>Other parts</i>	2,2	4,9	4,3	6,3	4,3	5,0	4,0
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	2,1	2,5	3,5	2,1	2,8	3,7	4,6
Landet	<i>All regions</i>	2,9	5,5	4,6	5,2	5,7	6,1	5,7

I den siste tiårsperioden har den innteninga på bruket som kjem frå tilleggsnæring, auka noko. Men i 2007 var det framleis berre ein liten del av den samla inntekta til brukarfamilien som kom frå tilleggsnæring. Ei av årsakene til dette kan vere at det utvalet av bruk som er med i driftsgranskingane, har relativt stor jordbruksaktivitet. Det kan da vere lita tid til, og mindre trong for, å byggje opp andre næringar på desse bruka. God tilgang på løna arbeid kan vere ei anna forklaring. I gjennomsnitt for alle deltakarbruk utgjorde driftsoverskotet frå tilleggsnæring kr 39 900 i 2007, ein auke på kr 4 700 (13 prosent) frå 2006.

4.3 Balanse

4.3.1 Eigedelar

Verdien av dei balanseførte eigedelane til brukarfamilien (totalkapitalen) er vist i hovudtabell 12. Fordelinga mellom gjeld og eigenkapital er også presentert der.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk auka totalkapitalen i løpet av 2007 med 9 prosent, til kr 3 482 400. Jæren og flatbygdene på Austlandet skil seg ut ved at

deltakarane der hadde større totalkapital enn kva vi fann i dei andre regionane. Dei nordnorske deltakarane hadde lågast gjennomsnittleg totalkapital.

Ved utgangen av 2007 var 75 prosent av totalkapitalen til brukarfamiliane anleggsmiddel. 25 prosent var altså omløpsmiddel. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde i gjennomsnitt 52 prosent, men berre 33 prosent på bruk med 50–100 dekar, og så mykje som 61 prosent på bruk med meir enn 500 dekar.

Ved slutten av året 2007 var 43 prosent av omløpsmidla på gjennomsnittsbuket bankinnskott og kontantar. Varelageret til jordbruket, medrekna slaktedyr, utgjorde 18 prosent av omløpsmidla.

4.3.2 Nettoinvestering utanom jordbruket

Hovudtabell 11 viser at samla nettoinvestering i andre sektorar enn jordbruket var kr 30 400 per deltakarbruk i 2007. Av denne summen gjaldt kr 22 500 private eigedelar. I tilleggsnæringar var nettoinvesteringa kr 4 400 per bruk. Skogbruk og «anna næring» er dei to andre sektorane som går inn i oversikta over nettoinvesteringar, med respektive beløp per bruk på kr 3 600 i pluss og kr 300 i minus for 2007.

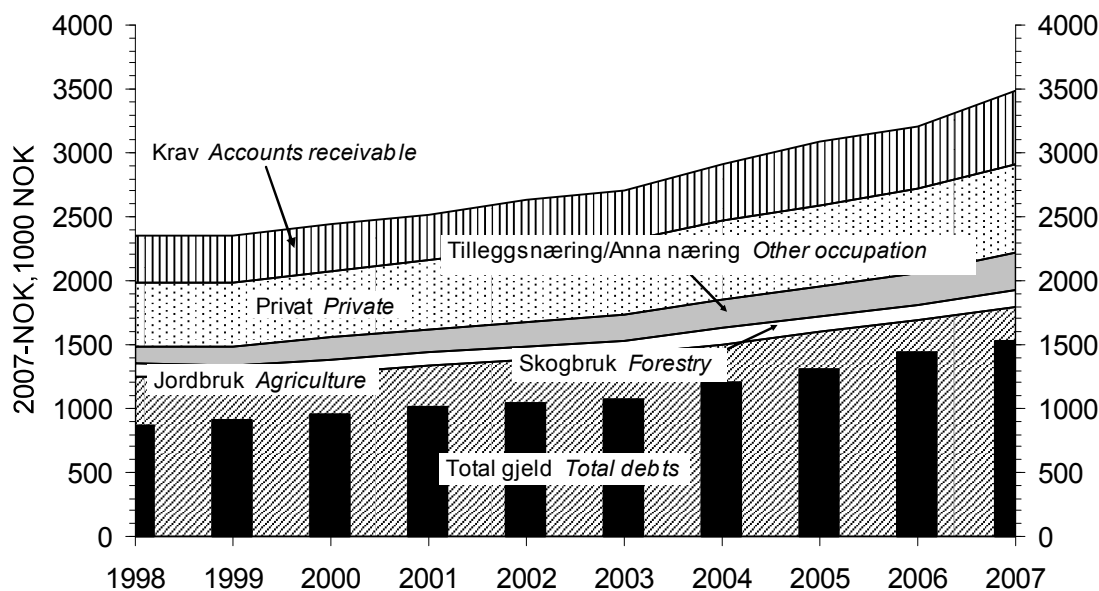
4.3.3 Gjeld og eigenkapital

I løpet av 2007 auka det samla gjeldsbeløpet per deltakarbruk med 7 prosent. Ved utgangen av året hadde gjennomsnittleg gjeld kome opp i kr 1 532 600. Det vil seie at gjeldsprosenten var 44, og dermed 1 prosentpoeng lågare enn ved utgangen av 2006. Gjeldsprosenten stig, i grove trekk, med aukande bruksstorleik. Ved slutten av 2007 utgjorde gjeld i gjennomsnitt 37 prosent av totalkapitalen på bruk med 50–100 dekar jordbruksareal. Til samanlikning var gjeldsprosenten 50 i storleiksgruppa med meir enn 500 dekar. Mellom dei regionale gruppene varierte gjeldsprosenten frå 36 i «andre bygder» på Austlandet til 54 i Nord-Noreg.

Eigenkapitalen på deltakarbruka auka med 11 prosent i løpet av 2007. Ved utgangen av året hadde den gjennomsnittlege deltakarfamilien kr 1 949 900 i eigenkapital. Jæren hadde størst eigenkapital per bruk på det tidspunktet. Deltakarane i Nord-Noreg var registrerte med mindre eigenkapital enn deltakarar frå dei andre regionane.

I 2007 hadde deltakarane ein gjennomsnittleg gjeldsrentefot på 4,4 prosent. Rentefoten er utrekna ut frå forholdet mellom betalte renter og storleiken på totalt gjeldsbeløp. Leverandørgjeld og gjeld til skattefuten inngår i samla gjeld, men er ikkje renteberande. Det betyr at den reelle rentefoten på vanlege lån låg høgare enn 4,4 prosent.

Utviklinga gjennom 10 år er illustrert i figur 4.3. I 1998 var den gjennomsnittlege gjeldsprosenten på deltakarbruka 37. Jordbruket sin del av totalkapitalen på eit gjennomsnittleg deltakarbruk utgjorde 53 prosent i 1998.

Figur 4.3 Samansetjing av eigedelar og total gjeld. Gjennomsnitt for alle bruk, 1998–2007. Faste 2007-kroner

Assets and debts per holding, 1998–2007. 2007-NOK

4.4 Nettoinntekt per familie

Nettoinntekta blir presentert i hovudtabell 18.

Nettoinntekta er samla arbeidsvederlag og forrenting som familien oppnår, etter frådrag av betalte gjeldsrenter og kår (sjå kapittel 1.7). I gjennomsnitt var nettoinntekta på deltakarbruka kr 624 100 i 2007. Auken, sett i forhold til året før, var på 18 prosent.

Gjennomsnittsbruket i flatbygdene på Austlandet hadde kr 725 400 i nettoinntekt i 2007. På bruka i Nord-Noreg var gjennomsnittleg nettoinntekt kr 519 900. Dei andre regionale gruppene låg mellom desse ytterpunktene. Vi ser klar tendens til ein slik samanheng: Jo større areal, desto høgare nettoinntekt.

I 2007 utgjorde driftsoverskotet i jordbruket 41 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting på det gjennomsnittlege deltakarbruket. Året før stod jordbruket for ein inntektsdel som var 3 prosentpoeng lågare. Inntektsdelen til jordbruket i 2007 var høgast på Jæren med 60 prosent, og lågast i flatbygdene på Austlandet med 32 prosent. I bruksgruppa med meir enn 500 dekar jordbruksareal kom 53 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting frå driftsoverskotet i jordbruket. Ingen av dei andre storleiksgruppene blei registrerte med så høg «jordbruksdel» av samla arbeidsvederlag og forrenting. Rekkjefølgja mellom storleiksgruppene har eit mønster som seier at jo mindre jordbruksarealet er, jo lågare inntektsdel stammar frå jordbruket.

I gjennomsnitt for alle bruk i 2007 utgjorde driftsoverskot i skogbruket 3 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting. Delen var 1 prosentpoeng høgare enn i året før. Sjølv i «andre bygder» på Austlandet, kor skogen er viktigare, økonomisk sett,

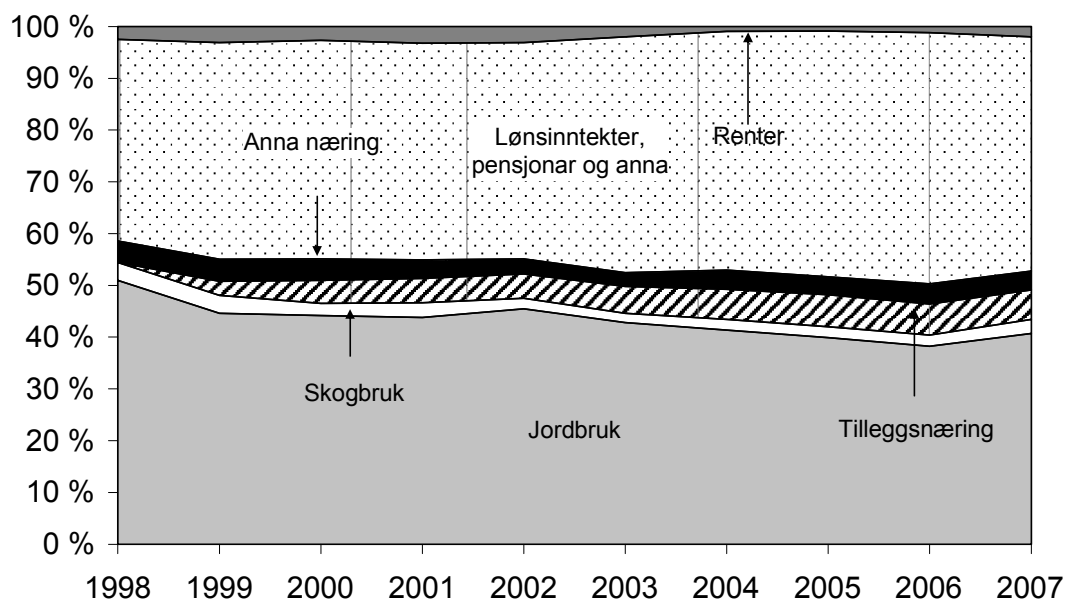

enn i dei andre regionane, utgjorde inntektsdelen til skogbruket berre 5 prosent i 2007.

Tilleggsnæring og «anna næring» har fått litt meir å seie for totalinntekta til deltakarfamiliane i dei seinare åra. Men framfor alt er det lønsarbeid som har stått for ein aukande del av samla arbeidsvederlag og forrenting på driftsgranskingsbruka gjennom den siste tiårsperioden. Rett nok gjekk delen til lønsarbeid ned med 3 prosentpoeng frå 2006 til 2007.

I 2007 kom 6 prosent av det samla vederlaget frå tilleggsnæring, 4 prosent frå «anna næring» og 38 prosent frå lønsarbeid. I 1998 var den respektive delen til lønsinntekta på 32 prosent. Figur 4.4 illustrerer korleis inntektssamansetjinga til deltakarfamiliane har utvikla seg.

Privatforbruket, eksklusive betalte skattar, var i gjennomsnitt for alle deltakarfamiliar kr 399 900 i 2007. Samanlikna med 2006 hadde privatforbruket stege med 7 prosent. I 2007 var privatforbruket størst i flatbygdene på Austlandet, og minst i Nord-Noreg. Privatforbruket var høgare på store bruk enn på små.

Figur 4.4 Samansetjing av samla arbeidsvederlag og forrenting på driftsgranskingsbruka, 1998–2007
Composition of the farmer family's income from all sources, 1998–2007

4.5 Tilgang på og bruk av middel

4.5.1 Arbeidskapital

Likviditeten på bruka er nært knytt til storleiken på arbeidskapitalen. Arbeidskapital, som er omløpsmiddel minus kortsiktig gjeld, vert presentert i tabellane 4.4 og 4.5.

Likviditeten på deltakarbruka blei gjennomgåande styrka i løpet av 2007. Arbeidskapitalen auka med 25 prosent for alle bruk sett under eitt, til kr 602 200 ved utgangen av året. I 2007 hadde dessutan, for første gong sidan 2003, alle regionar og alle storleiksgrupper positiv utvikling i arbeidskapitalen.

4.5.2 Sparing

I driftsgranskingane er sparing definert som auke i eigenkapital i løpet av rekneskapsåret. At «sparing» og «auke i eigenkapitalen» (kapittel 4.3.3) ikkje er identiske omgrep, skuldast at i kapittel 4.3.3 er det eigenkapitalen i utgåande balanse for *deltakarbruka frå året før* som er samanlikningsgrunnlaget. Sparing blir derimot rekna ut frå inngåande balanse for *deltakarane det aktuelle året*. Av tabell 4.5 kan ein sjå at gjennomsnittleg sparing på deltakarbruka i 2007 utgjorde kr 130 400. Beløpet tilsvarte 7 prosent av verdien som eigenkapitalen hadde i inngåande balanse.

Tabell 4.4 Tilgang på og bruk av middel. Endring i arbeidskapital. Regionar

Flow analysis and working capital. Regions

Regionar <i>Regions</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	Jæren	A. bygder <i>Other parts</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	
Nettoinntekt <i>Net family income</i>	725 400	498 800	582 500	489 200	497 700	551 100	505 700	469 300
+ Verdiregulering levert <i>Extraordinary items income</i>	84 300	68 900	59 700	53 900	53 100	74 300	38 700	34 700
- Verdiregulering motteke <i>Extraordinary items costs</i>	10 400	11 100	36 400	5 200	18 500	8 600	7 400	10 300
- Privatforbruk <i>Private consumption</i>	456 000	350 200	404 000	386 000	349 700	426 100	340 600	330 100
- Betalte skattar <i>Taxes</i>	185 300	134 200	154 400	138 200	125 200	168 800	127 000	111 700
= Sparing <i>Savings</i>	158 100	72 200	47 400	13 800	57 400	21 900	69 400	51 800
Avskrivningar, jordbruket <i>Depreciation, agriculture</i>	106 500	72 100	131 100	95 300	80 600	82 600	78 500	74 000
Frasal og investeringstilskot, jordbruket <i>Sales and investment grants, agriculture</i>	30 600	26 600	28 100	33 500	30 300	27 100	70 500	39 100
Ny langsiktig gjeld <i>New long term liabilities</i>	320 000	264 000	518 000	149 300	135 400	233 900	222 600	251 900
Arbeidskapital 1/1-07 <i>Working capital 07.01.07</i>	516 800	619 400	201 500	263 200	411 400	475 100	409 000	216 300
Sum tilgang på middel <i>Total capital supply</i>	1 132 000	1 054 300	926 000	555 200	715 000	840 600	849 800	633 200
Investert i jord, bygningar og maskinar i jordbruket <i>Investments in farm land, out-buildings, machinery and equipment</i>	159 600	152 400	325 400	193 600	178 000	133 100	277 600	205 400
Endring i andre eigedelar inklusive buskap <i>Change in other assets, livestock included</i>	55 900	89 700	66 200	32 600	17 900	44 300	28 100	25 000
Avdrag på langsiktig gjeld <i>Longterm liabilities, repayment</i>	248 300	141 900	104 000	76 200	79 800	151 400	81 600	177 300
Arbeidskapital 31/12-07 <i>Working capital 07.12.31</i>	668 100	670 300	430 300	252 900	439 300	511 800	462 500	225 600
Sum bruk av middel <i>Total capital spent</i>	1 132 000	1 054 300	926 000	555 200	715 000	840 600	849 800	633 200
Endring i arbeidskapital 2007 <i>Working capital, change 2007</i>	151 400	45 400	94 600	114 300	113 800	110 900	69 200	51 900
Endring i arbeidskapital 2006 <i>Working capital, change 2006</i>	51 100	50 900	228 800	- 10 400	27 900	36 700	53 500	9 300

Tabell 4.5 Tilgang på og bruk av middel. Endring i arbeidskapital. Storleiksgrupper

Flow analysis and working capital. Farm size

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50–100	100–200	200–300	300–500	> 500	Alle 2007 <i>All 2007</i>
Nettoinntekt <i>Net family income</i>	564 200	576 500	601 600	673 900	734 400	624 100
+ Verdiregulering levert <i>Extraordinary items, income</i>	46 800	43 100	58 000	75 200	85 500	60 100
- Verdiregulering motteke <i>Extraordinary items costs</i>	17 400	5 600	4 900	18 100	13 400	10 300
- Privatforbruk <i>Private consumption</i>	354 000	376 100	394 700	426 600	438 300	400 000
- Betalte skattar <i>Taxes</i>	126 400	138 000	129 600	156 000	176 100	143 500
= Sparing <i>Savings</i>	113 000	99 900	130 300	148 400	192 100	130 400
Avskrivningar, jordbruket <i>Depreciation, agriculture</i>	39 600	65 400	84 900	110 500	166 900	91 100
Frasal og investeringstilskot i jordbruket <i>Sales and investment subsidies, agriculture</i>	13 400	22 800	31 700	42 500	86 400	36 100
Ny langsiktig gjeld <i>New long term liabilities</i>	43 800	170 200	126 900	311 000	431 500	205 100
Arbeidskapital 1/1-07 <i>Working capital 07.01.01</i>	432 500	561 100	430 300	540 900	507 100	505 900
Sum tilgang på middel <i>Total capital supply</i>	642 400	919 400	804 100	1 153 400	1 294 000	968 500
Investert i jord, bygningar og maskinar, jordbruket <i>Investments in farm land, outbuildings, machinery and equipment</i>	73 300	124 300	134 100	239 400	415 900	181 600
Endring i andre eigedelar inklusive buskap <i>Change in other assets, livestock included</i>	8 200	58 600	24 700	49 400	56 400	44 500
Avdrag på langsiktig gjeld <i>Long term liabilities, repayment</i>	49 600	107 900	124 600	198 000	196 600	140 200
Arbeidskapital 31/12-07 <i>Working capital 07.12.31</i>	511 200	628 600	520 700	666 700	625 000	602 200
Sum bruk av middel <i>Total capital spent</i>	642 400	919 400	804 100	1 153 400	1 294 000	968 500
Endring i arbeidskapital 2007 <i>Working capital, change 2007</i>	78 600	67 500	90 400	125 800	117 900	96 300
Endring i arbeidskapital 2006 <i>Working capital, change 2006</i>	41 800	29 800	55 400	29 500	123 000	44 800

4.6 Skatt

Dei siste åra er skatt og inntektsfrådrag blitt ein del av inntektspolitikken i jordbruksforhandlingane. Frå og med skatteåret 2000 vart det innført eit inntektsfrådrag i jordbruket.

Jordbruksfrådraget kan ein trekkje frå næringsinntekta i landbruket. Tabell 4.6 viser korleis frådraget er bygt opp, og endringar sidan 2000. Tabellen viser også kor stor næringsinntekta må vere for å oppnå maksimalt frådrag.

Tabell 4.6 Jordbruksfradraget, 2000–2007. Kroner

Farmer's allowance, 2000-2007. NOK

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Botnfradrag, kroner	18 000	36 000	36 000	36 000	36 000	36 000	36 000	45 000
<i>Basic allowance, NOK</i>								
Prosentvis fradrag	---	---	9	19	19	19	19	32
<i>Percentage allowance</i>								
Maksimalt fradrag, kroner	18 000	36 000	47 500	61 500	61 500	61 500	71 500	142 000
<i>Maximal allowance, NOK</i>								
Jordbruksinntekt (minimum) som trengst for å oppnå maksimalt fradrag, kroner	18 000	36 000	163 800	170 200	170 200	170 200	228 800	348 100
<i>Required income from agriculture (minimum) to achieve maximum allowance, NOK</i>								

I 2007 auka maksimalt jordbruksfrådrag til kr 142 000. Størst moglege skattereduksjon per bruk for 2007 var 28 prosent av kr 142 000, altså kr 39 700. Maksimal skattereduksjon var avhengig av ei næringsinntekt på minst kr 348 100. Andre frådrag kan redusere effekten av jordbruksfradraget.

I driftsgranskingane er alle dei sentrale resultatmåla som tradisjonelt har vist inntekt og inntektsutvikling, upåverka av skatteforhold og endringar i skattereglar. Eventuelle skattereduksjonar på bakgrunn av jordbruksfradraget vil derfor ikkje påverke resultata i driftsgranskingane. For rekneskapsåret 2007 har vi innført eit nytt resultatmål: Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital. I kapittel 2 er det skattejusterte vederlaget sett i samanheng med dei tradisjonelle resultatmåla.

Jordbruksfradraget for 2007 vart registrert for alle deltakarbruk i driftsgranskingane. I gjennomsnitt per deltakarbruk for heile landet var jordbruksfradraget kr 100 700 i 2007, ein auke på om lag kr 41 300. Maksimalt frådrag vart auka med kr 70 500. Det vil seie at utnyttingsgraden av den siste auken i jordbruksfradraget var 59 prosent for deltakarane. Mange av dei har ikkje oppnådd maksimalt jordbruksfradrag, på grunn av for låg næringsinntekt frå jordbruket.

Tabell 4.7 Jordbruksfradrag gruppert etter driftsform

Farmer's allowance according to type of farming

Driftsformer <i>Type of farming</i>		Tal bruk <i>Total number of holdings</i>	Tal bruk med maksimalt fradrag <i>Number of holdings with maximum Farmer's allowance</i>	Tal bruk utan fradrag <i>Number of holdings without Farmer's allowance</i>	Jordbruksfradrag, kroner <i>Farmer's allowance, NOK</i>	Inntektsverknad, kr per årsverk <i>Income effect, NOK per man-year</i>
Produksjon av kumjolk og storfe-slakt	<i>Combined dairy and beef farming</i>	365	135	3	115 600	26 000
Produksjon av kumjolk og svinekjot	<i>Combined dairy and pig farming</i>	31	21	0	130 300	24 000
Kumjolkproduksjon og sauehald	<i>Combined dairy and Sheep farming</i>	48	18	0	117 600	23 700
Kornproduksjon	<i>Cereal production</i>	94	9	20	57 900	46 900
Produksjon av korn og svinekjot	<i>Combined cereal production and pig farming</i>	39	28	1	127 800	32 900
Produksjon av kumjolk, storfeslakt og korn	<i>Combined dairy, beef farming and cereal production</i>	22	12	0	124 500	24 400
Sauehald	<i>Sheep farming</i>	95	8	6	72 700	25 200
Geitehald	<i>Production of goat's milk</i>	21	5	0	112 700	27 100
Andre driftsformer	<i>Others</i>	187	38	15	88 300	28 400
Alle	<i>All holdings</i>	902	274	45	100 700	27 200

Tabell 4.7 viser at det er stor skilnad mellom driftsformer med tanke på gjennomsnittleg jordbruksfrådrag. Kornproduksjon og sauehald hadde lågast gjennomsnittleg frådrag blant dei registrerte driftsformene. Blant sauebruka var 6 prosent utan jordbruksfrådrag. Det same gjaldt for 21 prosent av kornbruka. Trass i lågare jordbruksfrådrag per bruk, hadde kornbruka høgast inntektsverknad per årsverk. Dette skuldast lågt arbeidsforbruk, om lag eit halvt årsverk, i gjennomsnitt på desse bruka. Innafor driftsformer kor mjølkeproduksjon inngår, var gjennomsnittleg jordbruksfrådrag langt høgare. Likevel var inntektsverknaden per årsverk på desse bruka mykje lågare enn i kornproduksjonen. Årsaka er at gjennomsnittleg arbeidsforbruk var så høgt som rundt 2 årsverk innan driftsformene med mjølkeproduksjon.

Gjennomsnittsbruket i denne undersøkinga hadde eit jordbruksfrådrag på kr 100 700 for 2007. Fem prosent av bruka i driftsgranskingane hadde så låg næringsinntekt at dei ikkje oppnådde noko jordbruksfrådrag i det heile, medan 30 prosent oppnådde maksimalt frådrag. Gruppa med maksimalt frådrag gjekk ned frå 51 prosent til 30 prosent frå 2006 til 2007. Grunnen til det er at kravet til maksimal næringsinntekt auka frå kr 228 800 til kr 348 100.

Tabell 4.8 Jordbruksfradrag gruppert etter region

Farmer's allowance according to regions

Regionar		Tal bruk	Tal bruk med maksimalt fradrag	Tal bruk utan fradrag	Jordbruksfradrag, kroner	Inntektsverknad, kroner per årsverk
<i>Regions</i>		<i>Total number of holdings</i>	<i>Number of holdings with maximum Farmer's allowance</i>	<i>Number of holdings with no Farmer's allowance</i>	<i>Farmer's allowance, NOK</i>	<i>Income effect, NOK per man-year</i>
Austlandet, flatbygder	<i>Lowlands</i>	190	63	18	95 800	33 300
Austlandet, andre bygder	<i>Other parts</i>	160	35	11	91 300	25 000
Jæren		49	24	0	109 800	23 700
Agder og Rogaland, andre bygder	<i>Other parts</i>	82	22	1	106 000	26 600
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	168	35	10	95 900	24 000
Trøndelag, flatbygder	<i>Lowlands</i>	68	21	3	99 500	29 400
Trøndelag, andre bygder	<i>Other parts</i>	70	28	1	112 200	26 200
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	115	46	1	115 000	29 300
Alle	<i>All holdings</i>	902	274	45	100 700	27 200

Ser vi på jordbruksfrådraget relatert til regionar (tabell 4.8), finn vi mindre skilnader. Nord-Noreg låg resultatmessig øvst for 2007, med eit gjennomsnittleg jordbruksfrådrag på kr 115 000. Flest bruk utan frådrag fanst på Austlandet. Det var i hovudsak kornbruk i flatbygdene på Austlandet og sauebruk i dei andre bygdene på Austlandet som ikkje hadde stor nok næringsinntekt til å kvalifisere for jordbruksfrådrag. Inntektsverknaden per årsverk var størst i flatbygdene på Austlandet, på grunn av færre årsverk per bruk. På Jæren oppnådde 49 prosent av bruka maksimalt frådrag, medan berre 21 prosent av bruka på Vestlandet oppnådde fullt frådrag. Inntektsverknaden per årsverk var likevel litt høgare på Vestlandet enn på Jæren.

Tabell 4.9 Jordbruksfradrag gruppert etter bruksstorleik

Farmer's allowance according to farm size

Storleiksgruppe, dekar	Tal bruk	Tal bruk med maksimalt fradrag	Tal bruk uten fradrag	Jordbruksfra- drag, kroner	Inntektsverk- nad, kroner per årsverk
<i>Farm size, Decares</i>	<i>Total number of holdings</i>	<i>Number of holdings with maximum Farmer's allowance</i>	<i>Number of holdings with no Farmer's allowance</i>	<i>Farmer's allowance, NOK</i>	<i>Income effect, NOK per man- year</i>
0-50	20	3	2	77 700	29 200
50-100	54	3	4	72 500	27 200
100-200	269	44	19	88 700	27 000
200-300	233	68	9	102 600	27 700
300-500	237	104	8	112 200	27 300
> 500	89	52	3	123 800	26 000
Alle	902	274	45	100 700	27 200

Jordbruksfrådraget for 2007, relatert til storleiksgrupper, er vist i tabell 4.9. Som venta, auka frådraget med storleiken på bruket. Unntaket er bruk med mindre enn 50 dekar. Dei hadde eit større jordbruksfrådrag enn gruppa med 50–100 dekar. I den minste gruppa finn ein gjerne spesialiserte produsentar med gris eller høner. I alle storleiksgrupper fanst bruk som var utan jordbruksfrådrag.

I gjennomsnitt for driftsgranskingsmaterialet var maksimal skattereduksjon for 2007 kr 28 200. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget, med 33 prosent marginals-katt, er kalkulert til kr 42 100 per deltakarbruk for 2007. Beløpet er kr 17 300 høgare enn det som gjaldt for 2006. Det tilsvare i overkant av kr 27 200 per årsverk. I gjennomsnitt oppnådde deltakarbruka i driftsgranskingane 71 prosent av maksimalt jordbruksfrådrag for 2007. Delen var 12 prosentpoeng lågare enn i 2006. Nedgangen skuldast at maksimalt frådrag auka til kr 142 000 i 2007. Dermed vart det kravt ei høgare næringsinntekt for å oppnå maksimalt frådrag.

4.7 Samanlikning med andre yrkesgrupper

«Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene» reknar ut gjennomsnittleg årsløn for heiltidstilsette innafor ulike yrke. Ein heiltidstilsett er ein arbeidstakar som har utført eit fullt, avtalefesta normalt årsverk, utan overtid.

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk omfattar berre eit lite utval av dei som er sysselsette i norsk jordbruk. Dei økonomiske resultata som driftsgranskingane viser, er framkomne etter heilt andre utrekningsmetodar enn dei som vert brukte av «det tekniske beregningsutvalget». Likevel er ei samanlikning interessant.

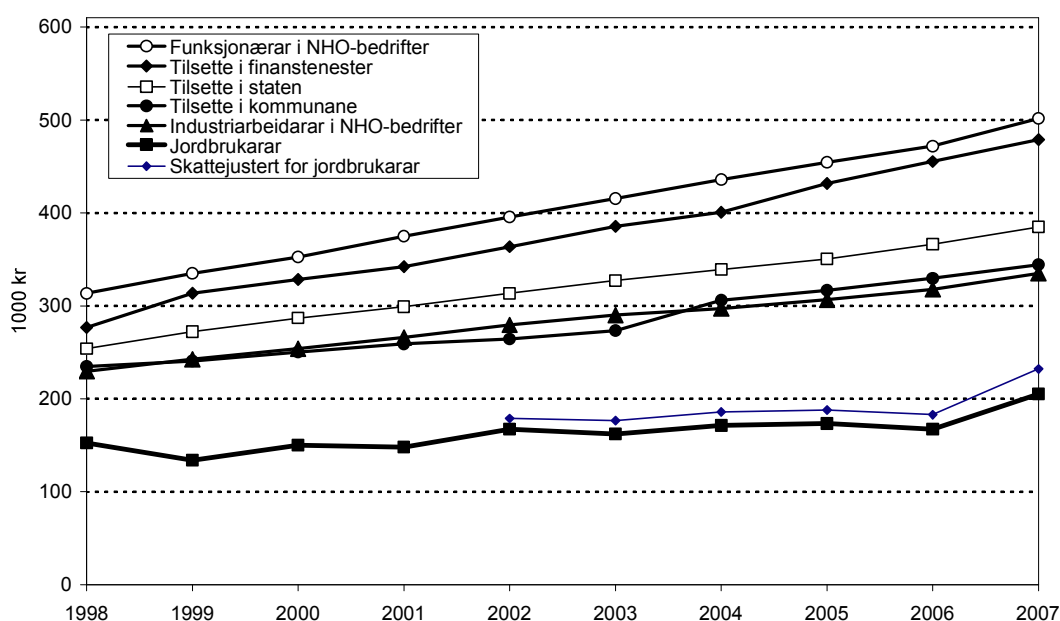
I figur 4.5 er jordbruket sitt vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, slik det blir rekna ut i driftsgranskingane, presentert saman med resultata til «det tekniske beregningsutvalget». Samanlikninga strekkjer seg over 10 år, og det er ikkje tvil om at vederlaget i jordbruket, som i utgangspunktet låg på eit lågt nivå, har hatt svakast vekst fram til og med 2006. For 2007 er situasjonen ein annan: Jordbruket si kurve stig brattast.

For jordbruk er det rekna med 1 875 timar per årsverk for åra 1997–1999, 1 860 timar per årsverk i 2001 og 1 845 timar per årsverk frå og med 2002. Tal timar i eit avtalefesta årsverk for andre yrkesgrupper har også endra seg i løpet av tiårsperioden.

I 2007 utgjorde vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka i driftsgranskingane 61 prosent av ei gjennomsnittleg årsløn for industriarbeidarar i NHO-bedrifter.

For dei seks siste rekneskapsåra har figur 4.5 også med ei kurve som viser det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i jordbruket. Det skattejusterte vederlaget i 2007 var 69 prosent av ei vanleg årsløn for ein industriarbeidar.

Figur 4.5 Samanlikning mellom jordbruket sitt vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk og årsløn for heiltidstilsette i andre yrke, løpende kroner

Comparison of farmers' return on labour and own capital per man-year to yearly wages for workers employed in other professions, current NOK

Summary

About the survey

The survey of account statistics for agriculture and forestry is aimed to present current results, and development during a certain period, for financial conditions on holdings where income from agriculture has a substantial extent.

The survey is based on tax accounts for holdings that are located all over Norway. First step of the survey process is converting the tax accounts into management accounts. As regards 2007 the agricultural part of the survey involved 902 family holdings. Hereof 155 holdings contributed additional forestry data. 32 dairy joint operations also delivered data to the survey.

The survey mainly deals with family-run holdings where the annual labour input totals 1 800–6 000 standard hours. The unit «man-year» is now defined to be 1,845 hours.

Organic farming, farm-based supplementary operations and joint operations are special items in the survey. These topics are referred to in distinct parts of this report.

Financial results of agriculture

Labour input, agricultural area and herds

In 2007 the total labour input into agriculture amounted to 2,855 hours at the average sample holding. Hereof the farmer's family contributed 78 per cent. Compared to results from the previous year, total labour input in agriculture decreased by 39 hours per holding.

Mean size of the holdings' agricultural area was 284 decares¹, of which 101 decares were rented land. The average farmland size rose by 6 decares since 2006.

Sheep, and cattle other than milking cows, were the animal categories with the utmost number increase per holding from 2006 to 2007. The number of pigs for slaughter was a little reduced, though breeding pigs got more numerous.

Agricultural assets and investments

At the end of 2007 the value of agricultural assets at the average sample holding had grown by 7 percent since the end of 2006 and was NOK 1,797,200. Gross investment amounted to NOK 181,600 in 2007, while net investment made NOK 54,500.

---

¹ 1 dekar = 0,1 hectare

Crops, livestock production and prices

In 2007 the average yield for all kinds of crops at all the sample holdings summed up to 359 FUm² per decaire. Hence, the average yield was 4 per cent lower than the comparable average result for the period 2004–2006. While barley crops dropped a little, oats and wheat gave slightly larger crops than in the foregoing year. The crops of oats, wheat and barley were respectively 1 per cent, 5 per cent and 9 per cent lower, compared to the average of the previous three years. The coarse fodder crops now tend to be going downwards over years. In 2007 the coarse fodder crops showed a 2 per cent decrease compared to the average 2004–2006 result.

Both cows and goats produced more milk per animal in 2007 than in 2006. Compared to the mean yield for the period 2004–2006, the milk production per cow was 4 per cent higher in 2007. Goats' milk yield ended up at a similar 8 per cent increase. In 2007 the amount of produced mutton and lamb per winter fed sheep kept an unchanged level compared to the previous years.

The prices of piglets and of mutton and lamb climbed more than other farm product prices from 2006 to 2007. Wool, potatoes and wheat are products which were affected by moderate price drops.

Costs and income

Total costs of agriculture on the average sample holding rose by 7 per cent in 2007, to NOK 743,100.

The holdings' average output from agriculture in 2007 was NOK 1,026,400, which made a 12 per cent higher level than in 2006. Plant products were accounting for 12 per cent, livestock products for 58 per cent and other income (various production allowances etc.) for 31 per cent of the total output. Total production allowances received at the sample holdings increased by 8 per cent from 2006 to 2007.

Financial results: In general, and particularly for the most common categories of farming

In 2007 the sample holdings' average return on labour and own capital per man-year was NOK 205,100. This result implies a 23 per cent increase since 2006. Return on family labour and own capital per man-year climbed by 27 per cent and was NOK 190,200 as an average. Family labour income per man-year was NOK 151,100 in 2007. Compared to the previous year a 26 per cent increase had occurred.

As an average for all sample holdings of 2007 the net farm income rose by 27 per cent from 2006 and made NOK 283,300.

Here follows a short overview of the financial results from the most common categories of farming among the survey participants:

Combined dairy and beef farming

Accounts from 365 holdings with dairy and beef farming were recorded. In average these farms were at disposal of 19.2 cows and 286 decares of agricultural land. Re-

---

² FUm = feed unit milk

turn on labour and own capital per man-year in 2007 was NOK 199,400. This result was 22 per cent higher than what was achieved in 2006.

Accounts from 2007 for 32 dairy joint operations have been analysed to provide supplementary data to the survey, in which these farms are not included as holdings. Return on labour and own capital per man-year amounted to NOK 257,600 for the dairy joint operations. Organic dairy farming of 31 holdings has been analyzed for the year 2007. Their achieved return on labour and own capital per man-year was NOK 205,800.

Combined dairy and pig farming

This group consisted of 31 holdings. The average herd size in 2007 was 21.3 cows and 30.9 breeding pigs. A mean agricultural area of 284 decares was at these farmers' disposal. Return on labour and own capital per man-year rose by 70 per cent to NOK 274,800.

Combined dairy, beef farming and cereal production

These 22 holdings were relatively large. Their average size of agricultural area in 2007 was 583 decares. Mean herd size was 23.2 cows. Cereal production occupied 314 decares. Return on labour and own capital per man-year went up by 29 per cent, to NOK 252,700.

Combined dairy and sheep farming

The 48 holdings with dairy and sheep farming were in average feeding 15.6 cows and 90 winter-fed sheep. Their mean agricultural area in 2007 was 317 decares. Return on labour and own capital per man-year was in average NOK 184,100. This return was 13 per cent higher than the comparable result from the foregoing year.

Cereal production

94 holdings belonged to this group. In 2007 the agricultural area per holding was 355 decares. From 2006 to 2007 the crops of both wheat, oats and barley increased slightly. Return on labour and own capital per man-year rose by 4 per cent since 2006 and was NOK 152,500 in 2007.

Sheep farming

The group of sheep farmers included 95 farms. Their average farm land size was 187 decares in 2007. These holdings' mean herd consisted of 129 winter-fed sheep. Return on labour and own capital per man-year increased by 13 per cent since the foregoing year. For 2007 the result was NOK 130,100.

Production of goat's milk

The 21 sample holdings that produced goat's milk had in average 129 decares of agricultural land at their disposal. 13 of the holdings belonged to Northern Norway. The group's mean herd in 2007 was counting 81.7 goats. Return on labour and own capital per man-year turned out at NOK 182,500. This amount made a 5 per cent higher level than what was achieved in 2006.

Combined cereal production and pig farming

For these 39 sample holdings the average agricultural area in 2007 was 378 decares. Mean herd size was 45.4 breeding pigs. Return on labour and own capital per man-year increased by 55 per cent since 2006, to a sum of NOK 335,400.

Beef farming

This group consisted of 47 holdings with an average agricultural area of 282 decares. The farms' mean amount of sold beef and cow's meat was 5,773 kg. Return on labour and own capital per man-year amounted to NOK 92,800 in 2007. This result implied an 11 per cent elevation since 2006.

Farm forestry statistics

155 holdings have contributed farm forestry data concerning 2007. In the following this group is referred to as «forest holdings». These holdings' average productive forestry area was 1,260 decares, and their average amount of roundwood cut was 310 m³. This was approximately 109 per cent of sustainable yield, a rate that is the highest since 1988. 87 per cent of roundwood cut and logging quantities carried out by tractors, were handled by tractors specialized for logging. A little more than 86 per cent of all roundwood cut and logging quantities were carried out by entrepreneurs.

Mean family labour input on the forest holdings in 2007 was about 80 hours in the forestry sector. The family labour input in forestry was then 20 hours less than in 2006. These families had a mean labour input of 2,000 hours in the agricultural sector in 2007.

In 2007 the average forest holding's net income from forestry increased by NOK 25,000 to NOK 59,300. The forestry sector then contributed 21 per cent of total net income from agriculture and forestry. That is a rate which lies 5 percentage points higher than in 2006. If the farmer's family should have been paid tariff wages, the mean 2007 operating result would have been NOK 47,200. That is NOK 27,000 more than the similar result from 2006.

The forest holdings' average sales' price for timber was NOK 368 per m³ in 2007. This price exceeded the 2006 result by NOK 56 per m³. Statistics Norway presents an average 2007 timber sales' price of NOK 375 per m³. However, the calculations of Statistics Norway do not include firewood. This factor may explain the difference between their result and the price from farm forestry statistics. The average output of 2007 was NOK 371 per m³, and the mean costs were NOK 180 per m³, leading to a net income in forestry of NOK 191 per m³. Corresponding amounts for 2006 were NOK 329, NOK 182 and NOK 147 per m³. The forestry investments of 2007 made 41 per cent of the result before silviculture. That rate was 4 percentage points below the comparable rate recorded for 2006.

Overall financial results

Farm-based supplementary enterprises

Farm-based supplementary enterprises are enterprises that involve the holdings' resources (for instance area, buildings or machinery) for other purposes than ordinary agriculture or forestry. 55 per cent of the sample holdings in 2007 were involved in enterprises of these kinds, to an extent that exceeded a defined minimum level. In 2007 the sample holdings' net income from farm-based supplementary enterprises increased by 11 per cent and amounted to NOK 71,300 as an average. This sum made 10 per cent of the involved families' total income of 2007.

Balance sheet

The average total value of all holding families' assets rose by 9 per cent during the year of 2007 and ended up at a level of NOK 3,482,400. The percentage distribution between fixed assets and current assets was 75 to 25. Agricultural assets made 52 per cent of the total assets' value. Bank deposits and cash constituted 43 per cent of current assets' value. Total net investment outside of agriculture amounted to NOK 30,400. Of this sum NOK 22,500 were spent on private assets. Average total liabilities were recorded at NOK 1,532,600 at the end of 2007 and had thereby increased by 7 per cent in one year. At the termination point of 2007 the farming families' mean value of own capital reached NOK 1,949,900 after having grown by 11 per cent during the last year. At the same time total liabilities as percentage of total assets' value made 44 and then kept a level which was 1 percentage point lower than at the end of 2006.

Total net income per family

Total net income includes the farmer family's income from all sources, after deduction of interest paid on debts, and after deduction of payment in money or kind to the previous owners. In average total net income increased by 18 per cent from 2006 to 2007. This means that the 2007 average net income on the sample holdings was NOK 624,100. During the last ten years wage income has become a continually more important part of the average holdings' total earnings. Nevertheless, as concerns 2007, both agriculture and forestry increased their income shares, whereas the share of wage income went down a little.

Flow analysis and working capital

Working capital is the difference between liquid assets and short-time liabilities. During 2007 the sample families' average working capital increased by 25 per cent, to NOK 602,200. The families saved a mean amount of NOK 130,400 in 2007. That sum made 3 per cent of the average own capital at the start of the year.

Taxes

Taxes and Farmer's allowance are now parts of Norwegian agricultural policy. The maximum Farmer's allowance of 2007 was NOK 142,000. Taxes are reduced by 28 per cent of Farmer's allowance. Merely farmers that achieved a total net income from agriculture of NOK 348,100 in 2007, were entitled to maximum Farmer's allowance. The owners of the sample holdings had NOK 100,700 as an average Farmer's allowance. Hence, their largest possible 2007 tax reduction was NOK 39,700 in average. The corresponding effect on income was NOK 42,100 per holding and NOK 27,200 per man-year. Farmer's allowance does not influence on any of the financial results of agriculture that have traditionally been employed in the survey. However, we now present a new notion: Tax-adjusted return on labour and own capital. This measure allows for the income effect of Farmer's allowance.

Comparison to other categories of workers

In 2007 the average return on labour and own capital per man-year on the sample holdings made 61 per cent of Norwegian industrial workers' average yearly wages. The corresponding share for tax-adjusted return on labour and own capital per man-year was 69 per cent.

1 Purpose, sample and methods

All figures (1.x) and tables (1.x) referred to in this chapter are presented in the Norwegian version of Chapter 1. However, Table 1.5 is worked out especially for this English version and will be found below.

1.1 Purpose

The main purpose of the survey of account statistics for agriculture and forestry is to present current results, and development during a certain period, for financial conditions on holdings where income from agriculture has a substantial extent.

Further the survey is aimed to:

- Present financial results for the farmer's family, specified for different categories of holdings as regards size, site and type of farming
- Provide data that make comparisons to other national and international statistics possible and relevant
- Provide material for further research work and analysis
- Contribute to advisory services and education
- Contribute to public politics and administration
- Prove the value added to society by farming and farm-based supplementary operations

Each year since 1950 close to 1,000 holdings (a little less than 1,000 as concerns the last ten years) have taken part in the survey. In the process of selecting participants, we have tried to ensure that the survey shall include a representative sample of agricultural holdings where a substantial share of the family's income derives *from the holding*. As regards the year of 2007, the survey included 902 family holdings. 32 dairy joint operations also delivered accounting data from 2007. However, their data were handled separately and are not included in the overall survey material

Since 1964 a number of the participants have provided additional account data concerning farm forestry. 155 holdings have been contributing to the forestry account statistics for 2007.

Organic farming, farm-based supplementary operations and joint operations are special items in the survey. These topics are referred to in distinct parts of this report.

1.2 Principles and methods of sampling

New participants are selected from lists of farmers, randomly drawn from the register of grants run by the Norwegian Agricultural Authority (SLF). The sample popu-

lation is defined in terms of standard gross margin. Merely farmers with a standard gross margin of agriculture exceeding 8 ESU (European Size Units) are included in the sample population. 1 ESU = Euro 1,200. The standard gross margin expresses extent of production and has no link to financial results actually achieved by the current farmer.

Participation in the survey is voluntary. No upper limit exists as concerns the number of years a holding may be involved in the survey. However, the farmer may not be more than 67 years old. Approximately 10 per cent of the survey holdings will normally be replaced from one year to another.

Merely farm forests with a sustainable yield of at least 50 m³ may be involved in forestry account statistics.

1.3 Presentation

One or more holding groups may be omitted in some result presentations. The omissions occur when the groups contain too few holdings (less than six). However, the data from these «undersized» groups are included in the overall averages.

1.4 Criteria for classification

1.4.1 Agriculture

Regions

The various regions are pointed out in Figure 1.1. «Eastern Norway» and «Trøndelag» are both subdivided into *lowlands* and *other parts*. «Agder and Rogaland» is split up into *Jæren* and *other parts*. The subdivisions are due to a substantially better production basis found in the lowland regions and at Jæren.

Size groups

The holdings are divided into size groups according to their area of agricultural land, as shown in Table 1.1.

Categories of farming

The holdings are classified according to their main category of farming. Types of production that account for less than 10 per cent of a holding's total enterprise, are not taken into account when the farming category is being determined. Cereal production will come to expression in the chosen category only if more than 40 per cent of the agricultural area is occupied by cereals.

Among the 902 holdings participating in the 2007 survey, 762 were classified in one of the nine categories of farming listed in Tables 1.2 and 1.3 and in Appendix table 17. The remaining holdings were either engaged in more than two main categories of production, or their types of farming were more rare.

1.4.2 Forestry

Regions

All the holdings involved in the farm forestry part of the survey are located in coniferous forest areas. The participants are split up according to three regions: «Eastern Norway», «Agder» and per m³. «Central Norway» consists of *Nord-Trøndelag*, *Sør-Trøndelag*, the southern part of *Nordland* and the northern part of *Møre og Romsdal*. So these regions differ from those in the agricultural part of the survey, see Figure 1.2.

Size groups based on roundwood cut

Holdings where no roundwood has been cut, or where the roundwood cut has been used merely by the farmer's family, constitute a separate category. For holdings where roundwood has been cut *for sale*, possibly in addition to a quantity cut for family utilization, the total quantity cut is used as a criterion for classification. This is done to point out how the financial results depend on the quantity produced. These size groups are defined:

• Total cut	< 100 m ³
• Total cut	100–199 m ³
• Total cut	200–399 m ³
• Total cut	≥ 400 m ³

1.5 Representativeness

The number of participants in farm forestry account statistics is rather low. Furthermore, recent national data for forest allocation lack completely. Therefore the extent of representativeness in the forestry part of the survey will not be discussed here.

Table 1.4 compares the size group allocation of the survey holdings to a similar overview of all Norwegian holdings with farm land exceeding 5 decares, and with at least 50 per cent of the family's income deriving from the holding. The table indicates that small holdings are somewhat under-represented and large ones slightly over-represented in the survey sample. In order to obtain large enough groups of holdings for some typical categories of farming, we have given lower priority to achieving a representative survey sample as regards size groups and regions. For the time being we keep an eye on the allocation situation and will try to prevent it from developing in an undesirable direction.

1.6 Accounting principles

The Norwegian Agricultural Economics Research Institute converts tax accounts to management accounts for all holdings in the survey. The most important differences between tax accounts and management accounts are mentioned below.

- Unpaid labour executed by close relatives to the farmer's family is, in management accounts, recorded by number of hours and classified as hired labour. Nevertheless, hired labour costs merely include wages actually paid.
- Management accounts present a clearer distinction between agriculture, forestry, other enterprises and private finances than what is the case for tax accounts. Therefore, certain assets and certain items of income and expenditure may be wholly or partly transferred during the conversion process from tax accounts to management accounts.
- Management accounts present the agricultural output as a total, and also split up into three main categories: Output from crop production, output from livestock production and a miscellaneous category including support, grants and other income. Similarly farm forestry output is classified according to origin: Timber sales, grants and other sources. The costs of both agriculture and forestry are divided into fixed and variable ones.
- In management accounts each item of output and expenditure is adjusted for changes in the balance sheet.
- The value given for livestock in a management account (with some few exceptions) is the break-up value. Tax accounts value livestock according to standardized unit prices for variable rearing and breeding costs.
- Management accounts make use of linear depreciation, while reducing balance depreciation is found in tax accounts.
- In management accounts, as distinct from tax accounts, profits or losses on sales of fixed assets are down-written or depreciated.
- Management accounts value the stocks of farm products for sale by utilizing estimated sales values at the end of the year. At this point tax accounts use standardized production costs.
- Management accounts include an imputed value for family labour connected to investments. This value is capitalized under investment costs and is also recorded as a separate item of income.
- Size of agricultural land, disposal of acreage, labour input and achieved agricultural yields are variables recorded in management accounts. For farm forestry sustainable yield and some technical data on the current financial year's operations are registered.
- Tax accounts measure the average forestry result from the last five years, whereas management accounts focus on the current forestry result for each financial year.
- Management accounts treat payments to the Forest Trust Fund as allocations to reserves and disregard these transactions. Similarly, refunds from the Forest Trust Fund are not recorded as income.
- The construction of forestry roads leads to directly charged expenses in tax accounts whereas management accounts capitalize these investments.

1.7 Result measures and calculations

Various result measures are utilized in the survey of account statistics. The ones most frequently in use are pointed out by bold print in the following section, which shows the connection between output, costs and other recordings.

1.7.1 Calculation of results in agriculture

	Output
-	Variable costs
=	Gross margin
-	Fixed costs excluding depreciation
=	Result before depreciation
-	Depreciation
=	Net income

Net income from agriculture is called «net farm income». Net farm income expresses the payment for family labour and for own and borrowed capital. There are several ways to split the net farm income in order to measure different kinds of return on labour and capital:

- 1)   Net farm income
  - Required return on agricultural assets
  - =   Family labour income
  - +   Costs of hired labour
  - =   Capacity to pay

- 2)   Net farm income
  - Family payment for labour (imputed value)
  - =   Return on capital

- 3)   Net farm income
  - +   Costs of hired labour
  - Share of interest on debt and payments to previous owner (assigned to agriculture)
  - =   **Return on labour and own capital**

- 4)   Return on labour and own capital
  - +   Adjustment for income effect of Farmer's allowance
  - =   **Tax adjusted return on labour and own capital**

- 5)   Net farm income
  - Share of interest on debt and payments to previous owner (assigned to agriculture)
  - =   **Return on family labour and own capital**

Family labour income, return on labour and own capital (also the tax-adjusted return) and return on family labour and own capital are often calculated per man-year. Hours of unpaid hired labour and hours of family labour then are merged. One man-year is defined to be 1,845 hours of labour. Capacity to pay per hour worked is another usual measure.

The required rate of return was 5.0 per cent for 2007, 4.0 per cent for 2006, 3.0 per cent for 2005, 4.0 per cent for 2004 and 5.0 per cent for 2003. The comparable require was 7.0 per cent during the years 1999–2002.

1.7.2 Total income of the family

Total net income measures the family's total income:

	Net farm income
+	Net income, forestry
+	Net income, other occupations
+	Wage income and pensions
+	Family labour connected to investments (imputed value)
+	Interest earnings
=	Total return on labour and capital
-	Interest payments
-	Payments to previous owner
=	Total net income

The private consumption of the family is measured this way:

	Total net income
-	Extraordinary items, debit (bad debts, gifts given etc.)
+	Extraordinary items, credit (child benefit, inheritance, gifts received etc.)
-	Closing balance
+	Opening balance
-	Taxes paid
=	Private consumption

1.7.3 Calculation of results in forestry

The result measures used for forestry are different from those of agriculture. Profitability is calculated both excluding and including silviculture activities.

Changes of growing stock are not taken into consideration when calculating forestry results.

	Output
-	Costs excluding silviculture
=	Result before silviculture
-	Silviculture (net)
=	Net income, forestry

To allow comparison with results from other forestry statistics, an imputed value of family labour input is included:

	Income from timber sales
-	Variable costs including imputed value of family labour
=	Net conversion return
+	Other income
=	Result before depreciation
-	Depreciation
=	Result before silviculture
-	Silviculture (net) including value of family labour
=	Operating result, forestry
+/-	Forest Trust Fund
=	Adjusted operating result, forestry

1.7.4 Variation of results within certain categories of farming

Average results solely do not communicate the fact that wide ranges may exist between single results. The spreading of results within the farming categories «dairy and beef farming», «cereal production» and «sheep farming» is discussed in chapter 2.3. The discussion is based on mean results for «the best third» and «the weakest third» among the farmers.

1.7.5 Dairy joint operations

Results from a selection of dairy joint operations are presented along with «dairy and beef farming» in chapter 2.3.1.

1.7.6 Organic dairy farming

The chapter of «dairy and beef farming» (2.3.1) also contains a discussion of some results from organic dairy farming.

1.8 Definitions and explanations of terms

Agricultural land: The areas occupied by different crops are registered in decares. 1 decare = 0.1 hectare. Areas of uncultivated and surface-cultivated meadow are reduced by the area considered to be unproductive. Shares of cultivated common pasture are considered to be part of the holding. The agricultural area includes both own and rented land. The number of decares of rented land is recorded.

Assets: See fixed assets and current assets.

The **balance sheet** is a statement of the family's total assets, liabilities and own capital on 31 December.

Capacity to pay (calculated for agriculture only) shows the return on total labour input. It is given in NOK per holding or per hour.

The percentage **capacity to pay** (calculated for agriculture only) shows the achieved return on total labour input as a percentage of total labour costs, when total labour costs are calculated at the assumption that tariff wages are paid to both family and hired workers.

Capitalization thresholds: Fixed assets are capitalized if their cost price is at least NOK 15,000, which is the same threshold as found for tax accounts. For types of machinery and equipment that are used only a few hours per year, capitalization may be appropriate even if the cost price is below NOK 15,000.

In tax accounts only improvement of standard is capitalized as concerns major repairs and maintenance work. Management accounts often let a larger share of such work be capitalized. Then this work is subject either to ordinary depreciation or to cost allocation over a shorter period of time.

The **closing balance** is the balance at the end of the financial year.

Costs are the value of goods and services used in production during the financial year.

Crops: The quantities recorded are storable crops. Cereal quantities are measured by kg and refer to 15 per cent water content. Root crops, potatoes and hay are also measured by kg, while silage quantities are recorded either by kg or by m³. Grazing is quantified in terms of FUm, which is also the case for fresh harvested grass and green fodder. All crops are finally converted into FUm per decare.

Current assets are assets that are not acquired for permanent ownership or use, and that have longevity of less than one year. Current assets are linked to short term sales of goods and services. Examples of current assets are bank deposits, cash, other claims, animals for slaughter and stocks.

The **debt ratio** presents the family's debts expressed as a percentage of their total capital. In other words the debt ratio expresses the share of family assets financed by loan capital.

Depreciation is defined as the planned distribution of assets' value reduction throughout the expected asset lifetime. This reduction may be a result of wear and tear, age or obsolescence.

Tax accounts apply the principle of reducing balance depreciation for most depreciable assets. This means that a certain percentage of the asset's book value is depreciated each year. Consequently the annual depreciation drops year by year. Depreciable assets are divided into various groups. Buildings and installations are treated individually, while fixtures, equipment and machinery are treated collectively.

Management accounts use linear depreciation, which means depreciation by the same amount each year. Depreciable assets are treated individually, and the depreciation pe-

period is determined by expected asset lifetime. For example second-hand equipment will be depreciated over a shorter period than what is the case for new equipment.

The depreciation rates for various types of assets in both tax accounts and management accounts are shown in Table 1.1.

Tabell 1.1 Capitalization and depreciation in tax accounts and management accounts

Assets	Tax accounts	Management accounts
<i>Agricultural and forestry areas</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Farm roads</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Forestry roads</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Forestry tracks</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Linear depreciation, max. 10 years</i>
<i>Cultivation of new land</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Levelling agricultural land</i>	<i>Cost allocation over 10 years</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Orchards</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Direct charge offs</i>
<i>Ditches, piped</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Ditches, open</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Irrigation equipment, portable</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Irrigation equipment, permanent, including pumps</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 8 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Water conduit</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 4 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Outbuildings</i>		
<i>Expected life > 20 years</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 4 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 30 years</i>
<i>Expected life < 20 years (for farms and greenhouses)</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 8 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 15 years</i>
<i>Fixtures in outbuildings</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Machinery and equipment</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Vans and lorries</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Breeding livestock</i>	<i>Treated as current assets</i>	<i>Capitalized according to slaughter value</i>
<i>Stocks of farm products for sale</i>	<i>Production value, standard unit prices</i>	<i>Estimated sales value, prices at the end of the year</i>
<i>Stocks of purchased goods</i>	<i>Purchased price</i>	<i>Purchased price</i>
<i>Stocks of fodder grown on the holding</i>	<i>Production value, standard unit prices</i>	<i>Valued as fodder</i>
<i>Forestry plan</i>	<i>Linear depreciation, 10 years *</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Farmhouses</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Linear depreciation, 50 years</i>
<i>Private vehicle</i>	<i>Depreciation varies with age of vehicle</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>

The **family** consists of the farmer and spouse or partner (if any), and any children aged under 17.

Family labour income (calculated for agriculture only) is found by deducting the required rate of return on agricultural assets from the net farm income. When calculating family labour income *per man-year*, hours of unpaid hired labour and hours worked by the family are merged. The average of opening and closing balances gives the value of agricultural assets.

Family payment for labour is the imputed value of family labour input. The calculations are based on expected costs of hiring corresponding labour at standard wages (holiday allowances and payment for public holidays included). Employer's national insurance contributions, which vary from one region to another, are also included in the calculations. Thus the hourly pay varies from one region to another.

Farm-based supplementary enterprises are enterprises that involve the holding's resources (for instance area, buildings or machinery) for other purposes than ordinary agriculture or forestry.

The **farmer** is the person administratively responsible for the holding. He or she is normally the owner of all, or part of, the real property. Generally the farmer is the person who works the most hours on the holding.

Fixed assets are assets for permanent ownership or use. All assets, except current ones, are fixed. Fixed assets have an effective lifetime on the holding of more than one year. Agricultural land and forest, outbuildings, machinery and breeding livestock exemplify fixed assets.

Fixed costs are costs which, during a certain period, do not vary significantly with the size of production. Examples are depreciation and maintenance of outbuildings.

The **gross margin** is defined as output minus variable costs.

A **holding** is an operating unit in agriculture. It may consist of both own and rented land.

Investment frequency (calculated for forestry only) shows the percentage of forests where investments have been made during the account year.

Joint operations are management units where outbuildings, agricultural areas and milk quotas belonging to two or more farms are joined and operated by mutual labour. In this report the term is used only for units with a certain degree of equality between the partners.

Labour, done by family and hired workers, is recorded by hours. For persons aged under 18 or over 65, hours actually worked are converted into standard hours in accordance with the following table:

Age	Multiplication factor
12–14 years	0.6
15–16 years	0.8
17 years	0.9
66–70 years	0.9
over 70 years	0.7

Agricultural or forestry labour provided by previous owners, or by own children aged over 17, is recorded as hired labour in management accounts. Hired labour is split up into two categories: Paid and unpaid. Unpaid hired labour is given a zero value. An imputed value for family labour connected to investments is recorded separately and is object to capitalization. Family labour input in various occupations is recorded weekly or annually by the survey participants.

In tax accounts **livestock** is classified as current assets and is given a value according to standardized unit prices for variable rearing and breeding costs (production value). Management accounts instead generally utilize break-up values for livestock. Laying hens, piglets and horses are exceptions. Management accounts classify cattle for slaughter, piglets, pigs for slaughter and poultry for slaughter as current assets. The rest of the livestock is given status as fixed assets (breeding animals). Both tax accounts and management accounts let animals keep the value they once received as grown-ups in the balance sheet.

Long-term liabilities normally have a date of payment which lies one year or more ahead of the closing of accounts. These liabilities are not directly linked to the holding's short-term sales of goods and services.

A **man-year** is defined to be 1,845 registered hours of labour.

Net conversion return is the output from timber sales minus variable costs, including the imputed value of family labour, but excluding the costs of silviculture. Variable costs include all labour (executed by family and hired workers), rental and maintenance of equipment, fuel, selling costs etc. Depreciation of own equipment is not included.

Net income is output minus costs and expresses what the family receives as compensation for own labour and for own and borrowed capital.

Net investments are gross investments minus depreciation, sales and investment grants.

Net mechanization costs include all costs related to machinery (tractors, harvesters, farm cars and other machinery and equipment), including interest, minus income from hiring out machinery:

	Depreciation and maintenance
+	Fuel costs
+	Cost of rented machinery and equipment
+	Required return on capital
=	Total mechanization costs
-	Income, rent of machinery
=	Net mechanization costs

NOK is the monetary unit in Norway. In 2007 NOK 1,000 were USD 171, or Euro 125.

The **opening balance** is the balance at the beginning of the financial year.

Other occupations are enterprises that are carried out by farmers, without involving the farm resources.

Output is the value of the goods and services produced during the year. Output includes sales, consumption and changes in stocks.

Own capital is the value of total assets minus total debt.

The **percentage cut** is the total roundwood cut expressed as a percentage of the sustainable yield.

Productive forest: All forest land where productivity corresponds to, at least, the one required for the lowest class in a scale of site quality classes.

Return on labour and own capital (calculated for agriculture only) is net farm income plus the costs of hired labour minus the share of interest on debt and payments to previous owners assigned to agriculture. This share is put at the value of agricultural assets as a percentage of total assets.

Return on labour and own capital adjusted for income effect of Farmer's allowance (tax-adjusted return on labour and own capital). The income effect of Farmer's allowance is calculated by the premises that taxes are reduced by 28 per cent by Farmer's allowance, and that the marginal rate of taxation is 33 per cent. The income effect (which also is called the tax adjustment) makes 41.79 per cent of Farmer's allowance and is added to the return on labour and own capital.

Return on family labour and own capital (calculated for agriculture only) shows net farm income minus the share of interest on debt and payments to previous

owners assigned to agriculture. This share is put at the value of agricultural assets as a percentage of total assets.

The **required return on agricultural assets** is the calculated interest on the average value of agricultural assets.

Root value is the difference between the sales' price for timber and the logging costs.

Sales of capitalized fixed assets. Tax accounts present accrual profits or losses from sales of both non-depreciable fixed assets and assets which are depreciated individually. When handling fixed assets that are depreciated collectively, it is not possible to determine the profit or loss. Therefore the whole sales' price is written down in the appropriate asset group. In management accounts, profits from sales are written down, and losses from sales are depreciated. If agricultural land or forest is sold off, the book value of the area sold is written down to zero in management accounts. If the sales income is taxable (sales for building sites), the remaining part after down-writing is classified as income from other occupations. In cases where the sales' income is not taxable, the remaining part after down-writing is recorded under extraordinary items.

Savings are any increase in own capital during the year.

Short-term liabilities normally have a date of payment which lies less than one year ahead of the closing of accounts. Short-time liabilities may be directly linked to the holding's short-term sales of goods and services.

The **sustainable yield** is the largest amount of timber, measured by m³ without bark, that can be logged each year in a forest without reducing future yields.

Total net income is the net income from all occupations, together with wages, pensions, any imputed value for investments' family labour and interest earnings. Interest charges and payments to previous owners are deducted.

Unpaid, hired labour: Management accounts record unpaid, hired labour by number of hours worked. This labour is often carried out by close relatives.

Valuation: Both management accounts and tax accounts use the historical cost when giving values to fixed assets in the balance sheet. Grants are deducted. If the farmer's family has been executing labour connected to investments, this labour is given an imputed value in management accounts. The current labour will then be added to the cost price. Tax accounts do not record any labour value in these cases. In tax accounts, as distinct from management accounts, fixed assets of forestry are written down by contributions received from the Forest Trust Fund. The principles of annual depreciation also differ between the two types of accounts (see *depreciation*

and *sales*). Both categories of accounts register stocks of purchased goods in the balance sheet by purchase price plus freight charges. In tax accounts the production value is used for stocks of farm products. Standard unit prices are utilized. Current production values apply for forestry products. In management accounts products for sale are valued by estimated sales values at 31 December. Fodder grown on the holding is given a value on basis of the barley price at the end of the year. Different types of fodder are valued by their feed concentration. The valuation of animals for slaughter is described under the heading *livestock*.

Variable costs are costs that, during a given period, vary with production. Costs concerning seed, fertilizer and fodder may be mentioned as examples. Fuel costs are considered to be fixed.

Working capital is defined as current assets minus short-term liabilities and measures liquidity.

Hovudtabellar

Main tables

Hovudtabellane ligg også ute på heimesidene til NILF:

<http://www.nilf.no/Driftsgranskinger/Nn/Driftsgranskinger.shtml>

The main tables are also available at our homepages:

<http://www.nilf.no/Engelsk/Hoved.shtml>

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 *Account statistics for agriculture 2007*

Hovudtabell 1 Bruksstorleik, dekar. Alder på brukar

Size of holdings, decares. ¹⁾ Farmer's age

Regionar Regions		Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Tal bruk <i>Num .of holdings</i>	Jordbruksareal, daa			Bortleigd areal, daa <i>Area rented out, decares</i>	Alder på brukar <i>Farmer's age</i>
				<i>Agricultural area, decares</i>				
				Totalt <i>Total</i>	Leigd <i>Rented</i>	Fulldyrka <i>Cultivated</i>		
Austlandet	Eastern Norway							
Flatbygder	Lowlands	0- 49,9	6	22	4	22	74	34
		50- 99,9	5	69		69	58	46
		100-199,9	32	159	14	158		49
		200-299,9	40	243	48	236	13	49
		300-499,9	59	379	102	378	5	50
		500-	48	701	331	696	4	51
		Alle All	190	375	128	372	9	49
Andre bygder	Other parts	50- 99,9	12	81	16	78		51
		100-199,9	62	157	38	149	1	51
		200-299,9	35	242	66	228		48
		300-499,9	35	373	156	357	1	51
		500-	16	652	283	630		47
		Alle All	160	267	93	255	1	50
Agder & Rogaland								
Agder and Rogaland								
Jæren		0 - 49,9	2	15	10	15	73	44
		50- 99,9	2	77	6	77		41
		100-199,9	14	177	27	145		47
		200-299,9	14	269	67	214	1	43
		300-499,9	14	404	161	299		38
		500-	3	728	320	366		49
		Alle All	49	291	93	214	3	43
Andre bygder	Other parts	0- 49,9	2	27		27	29	51
		50- 99,9	5	79	16	73		54
		100-199,9	28	162	62	122		47
		200-299,9	22	247	109	202	5	45
		300-499,9	21	383	177	275	1	46
		500-	4	593	410	494		47
		Alle All	82	254	117	195	2	47
Vestlandet	Western Norway	0- 49,9	10	36	1	33	10	52
		50- 99,9	21	73	12	64		50
		100-199,9	68	156	51	122		47
		200-299,9	35	242	103	200		45
		300-499,9	29	362	152	311	1	44
		500-	5	837	354	818		41
		Alle All	168	212	80	179	1	47
Trøndelag								
Flatbygder	Lowlands	50- 99,9	2	68	8	68		46
		100-199,9	13	167	26	165	11	48
		200-299,9	22	250	51	240		48
		300-499,9	26	377	81	368		47
		500-	5	645	243	630		45
		Alle All	68	306	71	298	2	47
Andre bygder	Other parts	100-199,9	25	171	34	169		47
		200-299,9	17	251	68	244		49
		300-499,9	25	383	169	346		41
		500-	3	782	400	739		43
		Alle All	70	292	106	275		45

1) 1 decares = 0,1 hectare

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Tal bruk <i>Num. of holdings</i>	Jordbruksareal, dekar <i>Agricultural area, decares</i>			Bortleigd areal, daa <i>Area rented out, decares</i>	Alder på brukar <i>Farmer's age</i>
			Totalt <i>Total</i>	Leigd <i>Rented</i>	Fulldyrka <i>Cultivated</i>		
Nord-Noreg Northern Norway	50- 99,9	7	79	28	79		55
	100-199,9	27	153	39	146		53
	200-299,9	48	247	92	235	1	49
	300-499,9	28	378	176	358		47
	500-	5	592	268	512	5	50
	Alle All	115	262	104	247		50
Alle bruk All holdings	0- 49,9	20	29	3	28	37	46
	50- 99,9	54	76	14	71	6	50
	100-199,9	269	160	39	143	1	49
	200-299,9	233	247	77	226	3	47
	300-499,9	237	378	140	346	2	47
	500-	89	689	321	658	2	49
	Alle All	902	284	101	262	3	48

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 *Account statistics for agriculture 2007*

Hovudtabell 2   Bruk av jordbruksarealet, dekar

Use of agricultural area, decares

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Kveite <i>Wheat</i>	Oljefrø, anna korn o.l. <i>Oilseeds, other cereals etc.</i>	Grasfrø <i>Grass seeds</i>	Poteter <i>Potatoes</i>
Austlandet Eastern Norway							
Flatbygder Lowlands	100-199,9	54	19	36	5		2
	200-299,9	64	25	39	8	1	
	300-499,9	101	53	105	16	4	9
	500-	121	85	260	55	14	17
	Alle All	85	47	113	21	5	8
Andre bygder Other parts	50- 99,9	5					
	100-199,9	4	12	5			
	200-299,9	24	20	16	2		
	300-499,9	18	33	18	1		5
	500-	135	33	95			11
	Alle All	24	20	19	1		2
Agder & Rogaland							
Jæren	100-199,9	16					1
	200-299,9	6					
	300-499,9	7				1	
	Alle All	12					1
Andre bygder Other parts	100-199,9			2			5
	200-299,9	5					2
	300-499,9	7	12			1	10
	Alle All	6	3	1		1	7
Vestlandet Western Norway							
	0- 49,9						
	50- 99,9						
	100-199,9						
	200-299,9	2					
	300-499,9	7	3	3			
	Alle All	3	1				
Trøndelag							
Flatbygder Lowlands	100-199,9	84	2				
	200-299,9	104	17	2			
	300-499,9	173	10	5	4	2	
	Alle All	141	12	4	2	1	1
Andre bygder Other parts	100-199,9	11					
	200-299,9	6					
	300-499,9	15		1			
	Alle All	17					
Nord-Noreg Northern Norway							
	50- 99,9						
	100-199,9						1
	200-299,9	1					1
	300-499,9						1
	Alle All	1					1
Alle bruk All holdings							
	0- 49,9	2	1	1			
	50- 99,9	4		2			4
	100-199,9	13	5	6	1		1
	200-299,9	26	9	9	2		
	300-499,9	50	21	30	5	1	4
	500-	121	54	158	29	9	13
	Alle All	36	15	28	5	1	3

Eng og beite	Grønsaker	Frukt og bær	Brakk	I alt
<i>Grass and pasture</i>	<i>Vegetables</i>	<i>Fruits and berries</i>	<i>Fallow</i>	<i>Total</i>
37		6		159
105			1	243
88	2		1	379
138	7	1	1	701
91	2	2	1	375
75			2	81
134			1	157
181				242
298				373
377			1	652
200			1	267
161				177
250	13			269
394	1			404
274	4			291
153	1		1	162
235	5	1		247
347	4	3		383
230	4	1	1	254
13		22	1	36
49		23	1	73
155				156
240				242
349			1	362
203		4		212
81				167
126				250
182				377
146				306
159			1	171
245				251
367				383
274				292
71			8	79
152				153
244			1	247
375			2	378
259			1	262
8	1	13	3	29
53	1	10	2	76
133		1		160
198	1			247
266	1		1	378
299	5	1	1	689
193	1	1	1	284

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 *Account statistics for agriculture 2007*

Hovudtabell 3 Avling, kg per dekar

Crop yields, kg per decare

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Kveite <i>Wheat</i>	Oljefrø <i>Oilseeds</i>	Grasfrø <i>Grass seeds</i>	Poteter <i>Potatoes</i>
Austlandet Eastern Norway							
Flatbygder Lowlands	100-199,9	373	437	446	226		2513
	200-299,9	370	457	474	175	28	
	300-499,9	423	437	482	244	44	2405
	500-	454	464	464	178	49	2391
	Alle All	420	451	469	194	46	2358
Andre bygder Other parts	50- 99,9	113					680
	100-199,9	404	259	347	63		1600
	200-299,9	291	318	419	63		838
	300-499,9	422	376	353			1424
	500-	396	379	406			2276
	Alle All	374	335	391	63		1854
Agder & Rogaland							
Jæren	100-199,9	270					708
	200-299,9	514					2500
	300-499,9	430					
	Alle All	371					1404
Andre bygder Other parts	100-199,9			550			1321
	200-299,9	591					2849
	300-499,9	296	350				1980
	Alle All	275	350	550		57	1776
Vestlandet Western Norway	0- 49,9						
	50- 99,9						1143
	100-199,9						1294
	200-299,9	339					1143
	300-499,9	441	360				800
	Alle All	295	360				1161
Trøndelag							
Flatbygder Lowlands	100-199,9	297					2500
	200-299,9	353	345	332			1450
	300-499,9	314	264	613		51	2000
	Alle All	331	312	505		51	2610
Andre bygder Other parts	100-199,9	240					1000
	200-299,9	243					
	300-499,9	513		168			4167
	Alle All	424		168			3436
Nord-Noreg Northern Norway	50- 99,9						
	100-199,9						1020
	200-299,9	50					1441
	300-499,9						1804
	Alle All	50					1513
Alle bruk All holdings	0- 49,9	296	186	259			2400
	50- 99,9	365		410			1682
	100-199,9	335	337	431	171		1624
	200-299,9	354	391	456	149	28	1838
	300-499,9	383	407	472	244	45	2133
	500-	417	450	458	178	50	2335
	Alle All	384	412	459	190	47	2121

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 *Account statistics for agriculture 2007*

Hovudtabell 4   Avling, FEm per dekar

Crop yields, FUm per decare

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Korn inkl. halm <i>Cereals inc. straw</i>	Eng og beite <i>Grass and pasture</i>	Grovfôr i alt <i>Total coarse fodder crops</i>	Avling i alt <i>Total crops</i>
Austlandet Eastern Norway					
Flatbygder Lowlands	100-199,9	401	384	384	397
	200-299,9	406	378	378	394
	300-499,9	431	412	411	427
	500-	436	402	402	429
	Alle All	428	398	398	421
Andre bygder Other parts	50- 99,9	109	277	277	267
	100-199,9	284	333	333	326
	200-299,9	307	319	319	316
	300-499,9	360	311	311	320
	500-	386	290	290	329
	Alle All	348	313	313	322
Agder & Rogaland					
Jæren	100-199,9	319	516	516	499
	200-299,9	583	508	508	510
	300-499,9	486	492	492	492
	Alle All	434	492	492	490
Andre bygder Other parts	100-199,9	545	325	325	328
	200-299,9	574	357	357	361
	300-499,9	292	331	331	329
	Alle All	297	336	336	334
Vestlandet Western Norway	0- 49,9		462	462	462
	50- 99,9		317	317	317
	100-199,9		349	349	349
	200-299,9	329	351	351	351
	300-499,9	375	301	301	302
	Alle All	298	332	332	332
Trøndelag					
Flatbygder Lowlands	100-199,9	283	461	461	371
	200-299,9	335	333	333	334
	300-499,9	312	339	339	325
	Alle All	323	346	346	334
Andre bygder Other parts	100-199,9	232	427	427	415
	200-299,9	236	352	352	349
	300-499,9	484	327	327	334
	Alle All	413	354	354	357
Nord-Noreg Northern Norway	50- 99,9		224	224	224
	100-199,9		293	293	293
	200-299,9	49	288	288	288
	300-499,9		252	252	252
	Alle All	49	279	279	279
Alle bruk All holdings	0- 49,9	253	429	429	372
	50- 99,9	384	294	294	304
	100-199,9	350	359	359	358
	200-299,9	368	345	345	349
	300-499,9	399	330	330	350
	500-	422	346	346	388
	Alle All	400	342	342	359

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 5 Storleik på buskapen, gjennomsnitt per bruk

Numbers of livestock per holding

Regionar	Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Kyr <i>Cows</i>	Kviger og kalvar <i>Heifers and calves</i>	Oksar >1år <i>Steers >1 year</i>	Grisar <i>Pigs</i>		Sauer <i>Sheep</i>	Geiter <i>Goats</i>	Fjørfe <i>Poultry</i>
						Avlssvin <i>Breeding pigs</i>	A. > 2 mnd <i>Other >2 months</i>			
Austlandet Eastern Norway										
Flatbygder	Lowlands	100-199,9	3,4	4,7	0,1	1,3	16,2	0,9		751
		200-299,9	8,4	13,4	3,0	7,2	13,6	2,7		520
		300-499,9	7,9	12,7	1,3	7,6	39,7	0,1	0,6	344
		500-	10,7	16,5	1,9	3,1	26,5	4,2		614
		Alle All	7,5	11,7	1,5	4,8	25,2	1,8	0,2	679
Andre bygder	Other parts	50- 99,9	0,7	0,6				48,9	6,0	265
		100-199,9	6,9	9,2	1,0	1,9	3,0	31,3	7,8	68
		200-299,9	11,1	16,3	1,1	5,7	3,5	20,1		58
		300-499,9	16,3	23,6	4,4			22,5		117
		500-	19,6	34,8	7,5			27,3	0,1	391
		Alle All	10,7	15,8	2,4	2,0	1,9	27,8	3,5	124
Agder & Rogaland										
Jæren		100-199,9	14,3	21,1	3,6	5,4	12,1	47,0		73
		200-299,9	23,5	35,0	2,8	24,6	60,5	29,9		282
		300-499,9	32,9	54,6	11,3	3,0	37,1	45,7		
		Alle All	23,4	36,8	5,9	12,9	38,2	44,5		104
Andre bygder	Other parts	100-199,9	8,1	8,9	0,3	3,5	19,6	35,3		533
		200-299,9	15,9	25,5	4,7			20,7		
		300-499,9	17,0	31,0	5,4	2,2	7,5	81,3		1
		Alle All	12,9	19,6	3,2	2,7	14,0	43,1		256
Vestlandet Western Norway										
		0- 49,9						10,3	10,2	
		50- 99,9	1,2	2,6	0,3		5,9	24,9	5,0	
		100-199,9	10,2	13,9	2,5	2,5	7,4	33,9	5,2	111
		200-299,9	16,0	20,1	2,9	2,6	17,0	36,7		
		300-499,9	18,4	25,9	3,1	5,5	19,5	55,6	0,6	
		Alle All	11,9	16,5	2,6	2,5	10,6	34,7	3,5	45
Trøndelag										
Flatbygder	Lowlands	100-199,9	7,8	9,8	0,6	15,2	70,7			
		200-299,9	9,1	13,1	1,9	4,8	27,4	12,3		
		300-499,9	12,8	20,1	2,6	5,4	23,5	3,8		308
		Alle All	10,5	16,1	2,5	8,3	35,9	7,6		118
Andre bygder	Other parts	100-199,9	13,0	18,1	3,0	1,6	3,6	26,9	0,2	
		200-299,9	14,3	23,3	5,6			33,8		
		300-499,9	22,5	33,4	6,9			36,4		
		Alle All	17,7	26,5	5,4	0,6	1,3	30,8	0,1	
Nord-Noreg Northern Norway										
		50- 99,9				7,1	28,7	10,1	52,7	
		100-199,9	5,4	6,6	1,1			40,0	34,8	2
		200-299,9	10,8	14,9	2,4		0,1	45,3	5,9	1
		300-499,9	19,2	28,7	3,4	0,1	1,8	7,3		1
Alle All	11,9	17,2	2,5	0,5	2,5	30,7	13,8	1		
Alle bruk All holdings										
		0- 49,9				8,5	19,6	5,1	5,1	2023
		50- 99,9	1,1	1,5	0,1	1,8	7,2	25,6	10,1	61
		100-199,9	8,3	11,0	1,5	2,7	10,9	28,5	6,6	193
		200-299,9	12,5	18,3	2,8	4,4	11,7	25,7	1,2	115
		300-499,9	16,1	24,9	3,9	3,5	17,9	25,2	0,2	137
		500-	18,3	29,8	5,7	3,3	23,1	16,2		401
		Alle All	11,8	17,6	2,8	3,5	14,1	25,0	3,1	211

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 6 Husdyrproduksjon
Livestock production

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Kumj�lk I omsett <i>Cow milk, I sold</i>	Mj�lk, kg/årsku <i>Milk, kg/cow</i>	Storfekj�t, kg omsett <i>Beef, kg sold</i>	Svinekjøt, kg omsett <i>Pork, kg sold</i>
Austlandet Eastern Norway					
Flatbygder Lowlands	100-199,9	9353	6551	578	5924
	200-299,9	32533	6709	2793	2635
	300-499,9	37471	7415	1899	10114
	500-	51187	7245	2334	8005
	Alle All	32991	7149	1865	6943
Andre bygder Other parts	50- 99,9	2901	6143	13	
	100-199,9	34652	6423	1413	1128
	200-299,9	51138	6532	2309	555
	300-499,9	75637	6789	4114	14
	500-	99971	6731	5889	12
	Alle All	51375	6620	2542	563
Agder & Rogaland					
J�eren	100-199,9	74323	6914	3148	2377
	200-299,9	147637	7415	4876	15819
	300-499,9	195639	7472	8300	11826
	Alle All	141206	7315	5197	9115
Andre bygder Other parts	100-199,9	47047	7094	1188	3521
	200-299,9	89703	6781	4238	
	300-499,9	101127	6742	4245	2373
	Alle All	70818	6757	3007	3519
Vestlandet Western Norway					
	0- 49,9				
	50- 99,9	6390	6581	516	2056
	100-199,9	55753	6692	2339	1307
	200-299,9	86457	6845	2911	3801
	300-499,9	108672	7095	3794	7458
	Alle All	66092	6870	2664	2865
Trøndelag					
Flatbygder Lowlands	100-199,9	35904	7558	1653	16548
	200-299,9	48346	7368	2828	4391
	300-499,9	63678	6998	3514	4956
	Alle All	53429	7093	3018	7653
Andre bygder Other parts	100-199,9	73484	7069	2875	1940
	200-299,9	88212	7157	4773	
	300-499,9	109078	6834	5101	
	Alle All	96773	7074	4442	693
Nord-Noreg Northern Norway					
	50- 99,9				8893
	100-199,9	28735	6843	1283	
	200-299,9	66292	7070	2571	8
	300-499,9	112453	6927	3911	311
	Alle All	71023	6981	2745	787
Alle bruk All holdings					
	0- 49,9				2373
	50- 99,9	4947	5608	265	2036
	100-199,9	43407	6799	1749	2765
	200-299,9	68252	6964	3102	2473
	300-499,9	86091	7027	3797	4922
	500-	97112	7045	4881	7204
	Alle All	63074	6956	2818	3642

Salbare smågr./purke <i>Piglets for sale/sow</i>	Gagnslam/ v.f. sau <i>Lambs/ w.f.sheep</i>	Kjøtt, kg/ v.f. sau <i>Meat, kg/ w.f.sheep</i>	Geitemjølkk, l omsett <i>Goat's milk, l sold</i>	Mjølkk, kg/ årsgeit <i>Goat's milk, kg/goat</i>	Egg, kg omsett <i>Eggs, kg sold</i>
21	1,6	44			
23	0,8	15			733
23	1,4	25			3012
39	1,0	17			3069
26	1,0	18			3272
	1,5	31	2303	712	6967
23	1,5	30	3052	609	1216
11	1,5	29			1025
	1,6	35			2341
	1,7	38			10366
15	1,6	32	1355	621	2767
34	1,2	24			1468
16	1,0	20			4974
33	1,4	29			
20	1,2	24			1872
42	1,3	27			4439
	1,5	29			
10	1,5	32			2
34	1,5	30			3822
	1,7	35	4119	588	
	1,3	23	1756	484	
25	1,3	24	2203	656	1701
27	1,4	28			
21	1,3	27			
24	1,3	26	1356	608	688
20					1
17	1,6	31			
20	1,9	36			
19	1,5	30			
18	1,4	27			
	1,5	28			
	1,6	33			
18	1,5	30			
20	1,5	33	27318	668	
	1,3	28	17517	780	11
	1,3	28	2834	679	4
49	1,6	35			15
22	1,4	28	6958	733	8
19	1,7	35	2059	588	22819
29	1,4	28	4736	637	1577
26	1,3	27	3018	710	1250
18	1,4	27	584	679	579
22	1,5	31			1098
28	1,4	27			3519
22	1,4	28	1380	686	1758

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 7 Arbeidsforbruk per bruk, fullverdige timar

Labour input, hours per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Jordbruk Agriculture							Fam.arb. Årsverk à 1845 t. Family man-years (1845 h.)
		Ubet. leigd arb. Unpaid hired labour	Bet. l. arb. Paid hired labour	Brukar Farmer	Ektefelle Spouse	Familien elles Other family	Familien i alt Total family	Arbeid i alt Total labour input	
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	100-199,9	102	246	894	163	3	1060	1408	0,6
	200-299,9	95	303	1419	246	2	1666	2063	0,9
	300-499,9	107	428	1511	293	19	1823	2358	1,0
	500-	88	623	1986	233	9	2227	2938	1,2
	Alle All	95	416	1456	245	9	1710	2220	0,9
Andre bygder Other parts	50- 99,9	24	249	1143	163	36	1342	1615	0,7
	100-199,9	83	361	1790	331	10	2131	2574	1,2
	200-299,9	149	329	1629	522	9	2159	2638	1,2
	300-499,9	169	521	2129	541	41	2711	3401	1,5
	500-	115	740	2471	434	70	2975	3830	1,6
	Alle All	115	418	1848	416	24	2289	2823	1,2
Agder & Rogaland Jæren	100-199,9	258	437	1810	375		2185	2880	1,2
	200-299,9	261	700	2393	537	27	2957	3918	1,6
	300-499,9	590	713	2569	427	66	3062	4365	1,7
	Alle All	351	602	2177	423	28	2628	3581	1,4
	Alle All	351	602	2177	423	28	2628	3581	1,4
Andre bygder Other parts	100-199,9	35	399	1634	360	14	2008	2441	1,1
	200-299,9	141	505	2205	327	31	2563	3209	1,4
	300-499,9	62	809	2271	420	10	2700	3572	1,5
	Alle All	67	651	1929	412	17	2357	3075	1,3
	Alle All	67	651	1929	412	17	2357	3075	1,3
Vestlandet Western Norway	0- 49,9	288	478	1288	375	22	1685	2451	0,9
	50- 99,9	116	527	1621	169	16	1805	2448	1,0
	100-199,9	257	345	1796	306	8	2111	2713	1,1
	200-299,9	340	441	2196	539	40	2775	3556	1,5
	300-499,9	180	455	2472	558	53	3083	3719	1,7
	Alle All	269	425	1983	378	24	2384	3078	1,3
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	167	301	1355	485	2	1842	2310	1
	200-299,9	54	308	1534	267	15	1815	2177	1
	300-499,9	136	342	1863	246	39	2148	2626	1,2
	Alle All	173	353	1738	327	22	2087	2613	1,1
	Alle All	173	353	1738	327	22	2087	2613	1,1
Andre bygder Other parts	100-199,9	238	375	2059	463	37	2559	3172	1,4
	200-299,9	98	542	2278	277	10	2565	3205	1,4
	300-499,9	276	500	2107	431	14	2552	3329	1,4
	Alle All	243	490	2125	418	21	2564	3297	1,4
	Alle All	243	490	2125	418	21	2564	3297	1,4
Nord-Noreg Northern Norway	50- 99,9		560	1357	317		1674	2234	0,9
	100-199,9	74	493	1583	550	11	2144	2710	1,2
	200-299,9	123	471	1915	362	4	2282	2876	1,2
	300-499,9	50	606	2188	597	17	2801	3457	1,5
	Alle All	81	557	1897	488	8	2394	3032	1,3
Alle bruk All holdings	0- 49,9	163	436	1088	353	11	1452	2051	0,8
	50- 99,9	57	449	1337	197	15	1549	2055	0,8
	100-199,9	151	363	1653	352	11	2015	2529	1,1
	200-299,9	156	423	1875	385	15	2275	2855	1,2
	300-499,9	164	515	2031	426	30	2487	3166	1,3
	500-	226	803	2228	403	20	2651	3680	1,4
	Alle All	158	469	1835	376	18	2229	2855	1,2

Skogbruk Forestry			Nyanlegg Investments			Familiens arbeidsvederlag		
Brakar	Ektefelle	Familien elles	Brakar	Ektefelle	Familien elles	Family labour imputed value		
Farmer	Spouse	Other family	Farmer	Spouse	Other family	Jordbruk	Skogbruk	Nyanlegg
						Agriculture	Forestry	Investments
39	6		31	3	0	160411	6880	5227
62	6		18		0	252179	10244	2649
33			30		0	275468	5046	4490
62	1		3		0	337141	9548	391
47	3		19	1	0	258651	7438	2931
44					0	194641	6481	
40	2		19	1	0	306084	6046	2848
18	13		27	9	1	312167	4502	5413
49		3	43	29	0	392340	7627	10390
83	3		36	4	0	434425	12689	5819
42	4	1	26	9	0	330759	6751	5142
11			57	11	0	330733	1622	10380
					0	446692		
			115	29	0	463451		21786
3			50	12	0	397503	525	9283
69	9		6	1	0	300719	11602	1073
14			2		0	382821	2144	337
10			118	15	0	398403	1450	19991
35	4		33	4	0	351082	5825	5576
15	1		20		0	247199	2289	2935
9	1		16		0	266140	1483	2285
31	4		14	1	0	311549	5079	2231
34	1	1	34	39	0	409272	5271	10724
26			75		0	456345	3787	11017
26	2		29	8	0	352070	4129	5499
82	8		108		0	276861	13720	16301
42	1		33	9	0	272811	6570	6330
62	2	1	65	8	0	324448	9704	10972
55	3		56	6	0	314664	8793	9360
43	1		12		0	364538	6432	1738
23			55	30	0	363077	3242	11896
37			93		0	364108	5266	12976
36	2		51	7	0	365197	5425	8144
4	2			29	0	231358	792	3984
47	1		25		0	296050	6638	3373
25	2		12	1	0	314652	3692	1739
18	1		58		0	386148	2713	8003
27	1		26	2	0	330264	3869	3891
14			10		0	215616	2128	1467
22	1		6	4	0	227012	3353	1405
42	3		24	1	0	293874	6715	3782
31	3		22	10	0	331720	5047	4735
32		1	64	8	0	364657	4915	10576
53	3		10	1	0	394190	8341	1543
36	2		31	6	0	326408	5669	5399

Hovudtabell 8 Oppnådde priser på garden, kroner per kg/l/stk.

Prices at farm gate, NOK per kg/ l /animal

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Kveite <i>Wheat</i>	Poteter <i>Potatoes</i>	Kumjolk per l <i>Cow's milk per l</i>	Kukjøtt <i>Meat (cow)</i>
Austlandet Eastern Norway							
Flatbygder Lowlands	100-199,9	1,80	1,67	2,07	2,13	3,85	30,85
	200-299,9	1,74	1,59	1,99		3,87	31,39
	300-499,9	1,83	1,61	2,02	1,80	4,02	33,17
	500-	1,84	1,62	2,07	1,84	3,86	32,32
	Alle All	1,82	1,62	2,05	1,85	3,92	32,21
Andre bygder Other parts	50- 99,9	1,69			3,00	3,73	21,62
	100-199,9	1,71	1,60	2,59	1,92	3,71	30,23
	200-299,9	1,69	1,52	1,99	3,94	3,72	31,42
	300-499,9	1,74	1,58	1,90	4,34	3,84	31,50
	500-	1,78	1,61	1,97	1,83	3,82	31,68
	Alle All	1,75	1,58	2,01	2,43	3,78	31,17
Agder & Rogaland							
Jæren	100-199,9	1,50			4,32	3,87	30,30
	200-299,9	1,52				3,91	30,97
	300-499,9	1,75				3,86	31,80
	Alle All	1,55			4,16	3,89	31,37
Andre bygder Other parts	100-199,9		1,58		3,32	3,79	30,42
	200-299,9	1,70			2,64	3,82	31,11
	300-499,9	1,58	1,60		3,37	3,89	30,90
	Alle All	1,69	1,60		3,22	3,84	30,99
Vestlandet Western Norway							
	0- 49,9						
	50- 99,9					3,78	28,90
	100-199,9					3,68	31,12
	200-299,9	1,54			3,59	3,67	30,49
	300-499,9	1,46	1,45			3,78	30,58
	Alle All	1,49	1,45		3,59	3,71	30,74
Trøndelag							
Flatbygder Lowlands	100-199,9	1,58	1,27		3,13	3,79	29,92
	200-299,9	1,65	1,93	1,70	6,13	3,87	29,93
	300-499,9	1,69	1,60	1,82	7,39	4,02	31,36
	Alle All	1,70	1,80	1,72	2,02	3,91	30,54
Andre bygder Other parts	100-199,9	1,64			4,20	3,75	31,03
	200-299,9	1,52				3,79	30,74
	300-499,9	1,43		1,73	3,68	3,73	30,69
	Alle All	1,62		1,73	3,74	3,75	30,70
Nord-Noreg Northern Norway							
	50- 99,9						
	100-199,9				8,37	3,83	29,00
	200-299,9				7,96	3,74	29,51
	300-499,9				6,07	3,72	29,27
	Alle All				7,60	3,74	29,31
Alle bruk All holdings							
	0- 49,9	1,70	1,70	2,05	1,94		
	50- 99,9	1,66		1,98	2,73	4,00	29,87
	100-199,9	1,71	1,63	2,15	3,11	3,75	30,55
	200-299,9	1,69	1,63	1,99	4,14	3,78	30,65
	300-499,9	1,76	1,60	2,01	2,43	3,84	31,07
	500-	1,82	1,62	2,06	1,89	3,81	31,43
	Alle All	1,77	1,62	2,04	2,27	3,80	30,89

Anna storfekjøtt <i>Meat (beef)</i>	Smågris per stk <i>Piglets (each)</i>	Svinekjøtt <i>Pork</i>	Saue- og lammekjøtt <i>Mutton and lamb</i>	Ull <i>Wool</i>	Geitemjolk per l <i>Goat's milk per l</i>	Egg <i>Eggs</i>
35,70	822	21,15	25,78	30,56		
38,58	864	23,98	31,96	34,55		11,88
39,39	801	22,35				11,97
37,89	860	22,26	32,03	23,76		11,65
38,55	843	22,23	31,28	27,33		11,85
			32,97	32,76	4,87	10,63
36,11	926	22,06	34,30	32,85	4,99	14,70
38,08	817	21,58	34,63	35,62		11,93
37,45		23,37	34,95	33,77		11,96
37,54		21,14	35,12	27,52		12,62
37,33	878	21,96	34,40	32,86	4,98	12,42
36,53	827	23,33	34,77	29,87		11,35
36,19	942	21,92	31,87	30,18		11,78
37,15	798	21,35	36,52	32,54		
36,87	914	21,84	34,64	30,07		11,91
32,16	866	23,11	34,85	31,73		11,46
37,20			34,15	29,31		
37,24	858	22,11	35,34	30,03		10,98
37,04	850	22,60	35,02	29,75		11,68
			32,03	30,64	4,19	
37,60		23,44	33,91	30,00	4,17	
37,37	804	21,85	33,71	31,73	4,25	11,37
35,64	806	23,18	34,97	33,57		
36,65	871	23,01	35,08	34,88		
36,77	807	22,88	34,38	32,68	4,22	11,37
39,13	790	22,34				11,00
36,40	866	22,13	39,36	29,32		
37,39	794	22,65	38,74	32,09		
37,19	805	22,53	38,58	30,09		11,00
35,57	819	22,15	33,03	33,47		
35,93			35,53	34,62		
36,40			36,34	36,29		
36,08	819	22,15	35,17	35,14		
		20,90	30,20	35,99	4,28	
33,13			31,94	34,12	4,51	11,74
34,33		18,68	32,55	30,13	4,43	11,00
34,67	1043	19,99	31,61	24,26		15,39
34,43	1043	20,43	32,23	31,27	4,44	13,21
	981	21,50	32,03	30,64	4,19	11,85
37,11	789	21,89	33,26	31,49	4,33	10,89
36,30	846	22,08	33,68	32,44	4,58	12,15
36,53	881	22,61	34,08	32,08	4,43	11,84
37,10	804	22,34	35,43	32,77		11,97
37,15	852	22,30	34,31	26,12		12,16
36,81	861	22,29	34,29	31,93	4,50	11,94

Hovudtabell 9 Eignedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk
Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper <i>Farm size,</i>	Avlingslager etc. <i>Harvested crops etc. in stock</i>							I alt
		Bygg	Havre	Kveite	Poteter	Grønsaker	Ull	Anna	
Austlandet Eastern Norway									
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	16,9	4,1	6,1	7,4			0,4	34,9
	200-299,9	6,3	6,7	10,3				0,8	24,0
	300-499,9	33,5	13,5	44,1	16,7	0,7		16,6	125,2
	500-	52,4	34,0	145,1	27,5	0,2	0,2	12,0	271,4
	Alle <i>All</i>	28,0	14,9	53,6	13,8	0,3		8,4	119,0
Andre bygder <i>Other regions</i>	50- 99,9						0,3		0,3
	100-199,9	0,8	2,2	1,1			0,6		4,7
	200-299,9	1,9	3,7	3,5			0,1		9,3
	300-499,9	3,7	7,1	5,1	6,8		0,9		23,6
	500-	33,9	9,6	15,9	26,3		0,5	5,4	91,7
	Alle <i>All</i>	4,9	4,2	3,9	4,1		0,5	0,5	18,2
Agder & Rogaland									
Jæren	100-199,9								
	200-299,9					12,9			12,9
	300-499,9	5,5					0,1		5,6
	Alle <i>All</i>	1,6			0,5	3,7			5,8
Andre bygder <i>Other regions</i>	100-199,9				1,7				1,7
	200-299,9								
	300-499,9				7,1		0,4		7,6
	Alle <i>All</i>				3,2	1,1	0,2		4,4
Vestlandet Western Norway									
0- 49,9	50- 99,9						0,9		0,9
	100-199,9					0,2	0,8		1,0
	200-299,9						1,2		1,2
	300-499,9						0,8		0,8
	Alle <i>All</i>					0,1	0,8		0,9
Trøndelag									
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	4,3			0,1				4,4
	200-299,9	15,2	4,6	1,0	0,4		0,5		21,7
	300-499,9	33,7	3,6	3,1					40,4
	Alle <i>All</i>	28,5	4,1	1,5	0,1		0,1	0,1	34,5
Andre bygder <i>Other regions</i>	100-199,9	1,0			0,1		1,0		2,1
	200-299,9						1,1		1,1
	300-499,9	0,4		0,3	0,4				1,1
	Alle <i>All</i>	3,0		0,1	0,2		0,6		3,9
Nord-Noreg Northern Norway									
50- 99,9	100-199,9				0,3				0,3
	200-299,9				0,3		1,4		1,6
	300-499,9				4,1		0,8		4,9
	Alle <i>All</i>				0,8				0,8
					2,2		0,7		2,9
Alle bruk All holdings									
0- 49,9	50- 99,9	0,8			1,8	0,1	0,4	0,1	3,2
	100-199,9	2,5	1,0	1,0	1,1		0,6	0,1	6,2
	200-299,9	2,8	2,1	2,4	0,9	0,8	0,5	0,1	9,6
	300-499,9	12,9	4,8	12,1	5,9	0,2	0,3	4,1	40,4
	500-	43,9	21,0	81,1	20,6	1,1	0,2	7,4	175,4
	Alle <i>All</i>	9,2	4,2	12,1	4,3	0,4	0,4	1,9	32,5

Produksjonsmiddel		Means of production		
Innkjøpte fôrmiddel	Grovfôr Coarse	Handels- gjødsel	Anna	I alt
5,8	9,2	13,4	8,6	37,0
5,0	21,7	15,8	9,7	52,3
7,5	22,3	30,2	14,2	74,2
9,6	34,4	81,7	29,8	155,5
7,0	21,7	35,8	15,6	80,1
1,4	12,1	2,2	1,2	16,9
5,9	31,1	6,1	2,1	45,3
5,0	37,1	10,0	5,5	57,6
6,1	61,7	12,5	3,9	84,2
9,5	84,8	45,7	10,8	150,7
5,8	43,1	12,0	4,0	64,9
6,1	49,0	1,2	1,9	58,2
12,7	74,6	10,6	9,6	107,5
16,5	107,1	6,8	5,7	136,0
11,8	74,2	5,9	6,2	98,1
7,2	28,3	6,7	2,6	44,8
8,5	45,4	7,7	3,7	65,4
9,6	62,6	21,0	5,4	98,6
8,3	41,7	12,3	4,3	66,6
0,2	3,8	0,5	3,3	7,8
1,4	8,6	2,4	4,9	17,2
6,4	35,1	4,0	4,5	50,0
8,8	54,1	8,0	6,1	77,1
9,1	54,6	12,8	4,3	80,8
6,5	41,6	6,9	4,9	59,8
16,5	23,1	8,2	3,7	51,5
5,9	26,5	20,6	4,9	57,9
8,2	37,2	23,9	9,3	78,5
9,2	30,5	19,3	6,7	65,6
5,9	51,8	9,9	5,9	73,4
6,6	57,4	15,6	3,5	83,1
7,4	82,2	24,5	8,8	122,9
6,6	67,0	17,8	6,9	98,4
4,2	11,1	0,5	3,4	19,2
4,3	34,2	4,2	3,3	45,9
5,0	52,8	7,2	5,4	70,4
7,6	69,4	17,0	7,2	101,1
6,1	54,1	10,5	5,3	76,1
3,8	1,9	0,9	2,9	9,4
1,8	8,5	2,6	3,0	15,9
6,5	32,0	6,5	4,1	49,1
6,6	43,8	11,4	6,2	67,9
8,3	54,2	20,4	8,2	91,1
11,0	66,3	62,4	21,6	161,3
7,1	42,2	16,6	7,4	73,2

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 9 Forts. Cont. Eigedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk
Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Husdyr Livestock						I alt Total
		Storfe Cattle	Grisar Pigs	Sauer Sheep	Geiter Goats	Fjørfe Poultry	Andre Other	
Austlandet Eastern Norway								
Flatbygder Lowlands	100-199,9	41,3	20,5	0,4		3,7		65,9
	200-299,9	120,9	49,5	1,1		18,7		190,2
	300-499,9	113,9	66,4	0,1	0,1	11,1	2,0	193,4
	500-	152,4	46,2	1,5		10,7		210,8
	Alle All	106,3	47,0	0,7		13,6	0,6	168,2
Andre bygder Other parts	50- 99,9	7,8		23,4	2,1	8,5		41,8
	100-199,9	85,2	11,2	15,1	1,4	2,0	0,7	115,5
	200-299,9	139,9	24,2	9,6		2,3	1,0	177,0
	300-499,9	225,2		10,6		5,9		241,7
	500-	310,4		13,3		23,9		347,6
	Alle All	144,5	9,6	13,3	0,7	5,6	0,5	174,3
Agder & Rogaland								
Jæren	100-199,9	188,6	40,3	21,8		0,2		251,0
	200-299,9	302,4	152,8	13,1		11,3		479,5
	300-499,9	501,2	45,6	22,4				569,2
	Alle All	333,4	78,7	20,8		3,4	0,1	436,4
Andre bygder Other parts	100-199,9	84,8	42,8	17,2		14,2	6,1	165,1
	200-299,9	224,3		9,3				233,5
	300-499,9	277,5	11,0	38,9		0,1	42,4	369,9
	Alle All	179,6	27,8	20,6		5,7	13,0	246,8
Vestlandet Western Norway								
	0- 49,9			5,0	2,1			7,2
	50- 99,9	18,5	8,2	12,1	1,0			39,9
	100-199,9	133,5	16,3	16,3	1,1	2,9	0,9	171,1
	200-299,9	196,2	26,1	16,2			0,5	238,9
	300-499,9	237,5	45,7	26,9	0,1		2,2	312,4
	Alle All	155,3	21,0	16,4	0,7	1,2	0,8	195,4
Trøndelag								
Flatbygder Lowlands	100-199,9	87,0	135,5					222,5
	200-299,9	108,0	38,6	5,9				152,6
	300-499,9	169,6	47,0	2,0				218,6
	Alle All	137,8	65,5	3,8				207,1
Andre bygder Other parts	100-199,9	165,8	10,6	12,6	0,1			189,1
	200-299,9	207,4		15,7				223,1
	300-499,9	319,1		16,6				335,7
	Alle All	246,3	3,8	14,3				264,4
Nord-Noreg Northern Norway								
	50- 99,9		58,1	4,6	9,5			72,1
	100-199,9	62,7		18,7	6,4	0,1	1,6	89,6
	200-299,9	138,3	0,1	21,8	1,2		1,7	163,2
	300-499,9	261,5	2,2	3,2				266,9
	Alle All	157,2	5,0	14,6	2,6		1,1	180,5
Alle bruk All holdings								
	0- 49,9		33,4	2,5	1,0	31,2		68,2
	50- 99,9	12,8	17,7	12,4	2,1	2,0	0,2	47,0
	100-199,9	102,9	23,2	13,6	1,2	3,1	1,2	145,3
	200-299,9	164,4	28,9	11,9	0,3	4,2	0,6	210,3
	300-499,9	228,0	31,2	12,0		3,6	4,5	279,4
	500-	274,8	38,5	7,5		10,1		331,0
	Alle All	160,9	28,2	11,8	0,6	4,8	1,7	208,0

Anleggsmiddel <i>Fixed assets</i>								Eigedeler i alt	
Mask., reisk.	Traktor	Skurtreskar	Yrkesbil	Driftsbygninger	Vassanlegg	Grøfter	Jord etc.	I alt	i jordbruket
<i>Mach., equip.</i>	<i>Tractor</i>	<i>Comb. harv.</i>	<i>Farm car</i>	<i>Outbuildings</i>	<i>Water supply</i>	<i>Drainage</i>	<i>Farmland etc.</i>	<i>Total</i>	<i>Total assets agric.</i>
98,8	116,3	25,9	14,0	700,2	10,9	6,2	287,0	1259,3	1397,1
104,4	152,6	25,1	14,1	711,5	7,0	3,0	281,7	1299,5	1566,0
159,2	187,3	34,2	10,4	838,6	4,8	12,2	476,0	1722,8	2115,6
296,1	224,4	126,6	36,7	1313,6	8,9	22,0	531,5	2559,8	3197,5
165,4	172,0	52,4	17,8	911,9	7,3	11,2	401,2	1739,3	2106,6
48,1	85,0			196,4	0,3	2,2	94,7	426,8	485,8
97,2	128,5	1,8	10,4	419,0	7,2	3,9	154,0	822,0	987,5
121,1	200,4	2,6	16,8	560,2	3,1	3,2	219,8	1127,3	1371,2
162,8	164,7	6,3	11,9	731,1	5,6	5,7	262,8	1350,8	1700,3
261,3	254,1	52,7	26,2	1313,4	4,2	19,3	555,1	2486,3	3076,3
129,5	161,4	7,9	13,0	590,9	5,1	5,6	227,8	1141,2	1398,6
64,9	137,6			840,3	2,6	29,1	522,4	1596,9	1906,1
183,4	144,7	1,4	4,2	2298,5	0,3	71,9	638,5	3342,9	3942,8
286,3	212,1		2,3	1704,9		100,1	944,8	3250,5	3961,3
181,9	177,4	3,7	1,9	1711,2	1,5	65,7	812,6	2955,9	3496,2
81,3	151,6		7,3	678,2	0,2	20,1	198,3	1137,1	1348,7
176,9	211,5		3,2	877,5	1,0	27,3	375,8	1673,1	1972,0
169,2	183,4	3,3	1,1	1836,6	14,3	30,0	468,3	2706,2	3182,3
137,9	174,5	0,9	4,7	1065,8	4,7	22,5	311,6	1722,6	2040,4
35,6	92,2		4,5	157,9	4,0	12,7	224,0	530,7	545,7
48,8	86,3		0,2	218,5	2,0	10,6	203,4	569,7	627,7
106,8	138,3		5,9	499,3	7,6	16,6	204,4	979,0	1201,1
116,3	157,4		0,7	702,7	2,4	13,8	247,7	1241,1	1558,3
185,2	232,3		10,6	1143,5	1,5	34,5	519,1	2126,5	2520,5
123,3	153,9	0,1	4,7	687,6	4,3	18,1	288,6	1280,6	1536,7
77,6	105,6	7,1	1,5	1018,0	0,9	2,1	175,0	1387,8	1666,2
113,4	124,6	40,7	1,6	757,3	1,8	17,1	248,1	1304,7	1536,9
171,0	222,3	23,0	13,6	704,5	0,3	10,4	449,5	1594,6	1932,1
140,3	159,7	27,0	6,8	818,0	1,8	10,3	332,0	1495,9	1803,1
96,1	191,3	0,5	5,5	397,8	2,3	3,4	239,9	936,9	1201,5
81,9	123,4	0,1	2,6	497,4	4,4	4,1	229,4	943,2	1250,5
207,9	193,7		1,0	1075,5	1,0	3,9	384,1	1867,1	2326,8
140,5	180,6	0,9	2,9	736,6	2,3	3,6	300,6	1368,0	1734,7
37,8	68,6			418,1	0,5		86,8	611,8	703,4
67,6	40,2		6,6	323,2	0,6	3,5	201,5	643,3	780,4
128,6	109,6		13,7	439,8	2,2	5,1	219,9	918,9	1157,4
184,0	131,6		7,5	1019,3	1,1	4,0	336,5	1684,1	2052,9
143,3	106,6		10,4	573,5	1,4	4,2	259,3	1098,7	1358,2
56,1	82,6		2,2	757,5	2,8	8,4	239,7	1149,2	1227,1
45,6	88,2	0,5	0,1	275,4	2,1	5,4	165,9	583,2	649,3
92,5	128,3	3,9	7,6	539,0	5,4	10,2	220,1	1006,9	1207,5
124,5	152,0	8,6	8,8	731,2	3,1	12,9	277,9	1319,0	1606,8
180,7	188,5	12,3	8,4	1031,3	3,7	18,7	447,7	1891,2	2302,1
322,1	248,5	83,0	27,9	1549,5	7,0	21,3	630,8	2890,3	3558,0
143,0	158,7	14,8	9,5	806,8	4,3	13,9	332,6	1483,5	1797,2

Hovudtabell 10 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot
Investments, depreciation, sales, grants

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Maskinar, reiskapar Machinery, equipment			Traktor Tractor			Yrkesbil, skurtreskar Farm car, comb. harvester		
		Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Sal/tilskot Sales/grants	Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Sal/tilskot Sales/grants	Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Sal/tilskot Sales/grants
Austlandet Eastern Norway										
Flatbygder Lowlands	100-199,9	17,7	11,2	2,1	29,3	15,7	3,2	14,7	4,1	
	200-299,9	16,2	13,4	5,8	26,9	16,1	12,3		4,6	0,7
	300-499,9	24,0	20,9	4,1	29,7	22,0	2,2	9,5	7,4	0,4
	500-	72,3	37,7	21,7	47,4	26,8	25,7	54,3	18,6	9,5
	Alle All	32,6	21,1	8,3	36,5	20,2	12,5	19,2	8,7	2,7
Andre bygder Other parts	50- 99,9	9,0	6,9			10,1				
	100-199,9	20,5	11,7	2,1	42,7	16,1	12,2		2,1	
	200-299,9	30,7	14,5	8,6	84,7	22,0	39,1		1,9	0,4
	300-499,9	28,5	19,7	7,3	58,6	28,3	20,3	2,0	3	0,7
	500-	70,3	29,8	14,0	121,9	26,7	63,6	14,4	11,9	
	Alle All	28,6	15,5	5,7	60,1	20,7	24,1	1,9	3	0,3
Agder & Rogaland										
Jæren	100-199,9	13,1	10,3	2,9	62,1	16,1	1,8			
	200-299,9	65,3	23,3	4,6	15,3	30,9	12,5	3,9	0,7	
	300-499,9	76,3	33,3	2,0	24,2	27,7			0,6	
	Alle All	53,2	22,6	5,2	50,2	25,7	9,9	1,1	1,2	5,4
Andre bygder Other parts	100-199,9	23,5	11,5	3,4	61,4	18,8	24,4	2,9	1,9	
	200-299,9	26,8	20,3	3,2	100,5	25,5	21,1		0,4	
	300-499,9	50,0	20,8	0,7	29,2	23,7	39,1		0,8	
	Alle All	36,3	17,1	3,0	55,4	21,5	24,0	2,2	1,2	
Vestlandet Western Norway										
	0-49,9	3,9	6,0		11,6	18,1			1,1	
	50- 99,9	9,2	6,2		9,3	13,2				
	100-199,9	36,1	12,9	5,3	49,6	15,0	16,1	0,7	0,6	
	200-299,9	27,3	17,2	5,7	24,3	18,4	2,8		0,1	
	300-499,9	38,9	25,6	13,1	64,5	28,6	10,6	11,4	0,8	
	Alle All	36,1	16,2	5,7	38,9	18,6	9,5	2,2	0,5	
Trøndelag										
Flatbygder Lowlands	100-199,9	10,8	11,2	2,8	1,2	15,5	31,9		1,8	
	200-299,9	23,1	15,5	13,1	48,6	16,8	12,8		4,2	
	300-499,9	45,3	20,3	9,2	77,5	22,6	16,2	7,7	4,6	
	Alle All	36,7	17,6	9,7	50,7	18,6	18,6	2,9	4,3	
Andre bygder Other parts	100-199,9	23,4	13,1	4,5	59,9	19,1	28,3		0,5	
	200-299,9	9,3	11,5		4,5	17,8	0,9		0,2	
	300-499,9	48,8	22,1	10,3	35,7	21,5	43,4		0,4	
	Alle All	33,4	16,8	6,6	35,9	20,2	25,8		0,4	
Nord-Noreg Northern Norway										
	50- 99,9	3,6	6,9		21,4	6,4				
	100-199,9	13,6	10,5	5,6	22	6,3	7,7		0,5	
	200-299,9	32,0	17,2	16,7	7,2	16,2	6,6	9,6	1,3	0,4
	300-499,9	38,4	25,5	0,9	18,5	18,3	0,8		1,3	
	Alle All	35,3	18,9	11,5	14	14,8	4,8	4,0	1,2	0,2
Alle bruk All holdings										
	0- 49,9	8,1	7,6		29,8	14,9	21,0		0,6	
	50- 99,9	7,6	6,8	0,8	25,8	11,2	2,8		0,2	
	100-199,9	23,2	11,8	3,7	43,3	15,3	14,8	2,2	1,5	
	200-299,9	27,4	16,2	8,4	37,8	19,3	13,8	2,2	1,9	0,3
	300-499,9	38,5	22,6	6,1	42,4	23,8	14,7	4,9	3,2	0,2
	500-	100,9	38,4	22,1	58,1	28,1	29,7	33,0	13,8	8,1
	Alle All	34,7	18,0	7,1	41,8	19,6	15,4	5,8	3,1	0,9

og nettoinvestering i jordbruket, 1000 kroner per bruk

and net investment in agriculture, NOK 1000 per holding

Driftsbygninger Outbuildings			Grøfter, vassanlegg Drainage, water supply			Jord, mjølkekvote etc. Farmland, milk quota etc.		I alt Total			Netto investering Net investment
Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Salg/tilsk. Sales/grants	Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Salg/tilsk. Sales/grants	Nyanl. Invest.	Salg/tilsk. Sales/grants	Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Salg/tilsk. Sales/grants	
14,4	40,7	1,5	1	1,8	0,1	19,4		96,6	73,9	6,8	15,8
61,9	41,0	0,8		1,3		0,9	0,2	105,9	76,5	19,7	9,8
29,6	53,5	4,4	2,4	2,0	0,8	5,9	1,2	101,0	105,8	13,1	-17,8
145,7	74,4	14,6	3	3,0	2,6	7,1		330,0	160,6	74,2	95,2
62,6	54,3	5,8	1,7	2,0	1,0	7,1	0,4	159,6	106,5	30,6	22,4
10,2	11,7	3,5		0,4				19,2	29,2	3,5	-13,5
27,1	27,1	3,6	1,2	1,3		5,0	0,6	96,5	58,2	18,5	19,8
45,4	32,6	2,4		1,2		10,9	0,1	171,7	72,2	50,7	48,8
76,7	44,7	5,7	2,6	1,0		16,3	0,3	184,6	96,8	34,2	53,6
149,7	75,1	23,4		2,6		1,9	0,6	358,2	146,0	101,5	110,6
53,0	35,8	5,8	1	1,3		8,0	0,4	152,6	76,3	36,2	40,1
190,0	47,9			2,6		0,8		266,1	76,9	4,6	184,5
261,9	136,5	9,5	4,4	7,1		10,2	3,3	361,0	198,5	29,9	132,6
232,8	77,8	132,3		6,0		15,7		348,9	145,3	134,3	69,3
202,9	92,4	43,0	1,3	5,1		10,4	0,9	319,1	146,9	64,4	107,7
48,7	44,1	2,5	2,2	1,7		13,5	1,6	152,2	78,2	31,8	42,2
18,9	52,9	7,8	1,3	2,8		11,3	0,9	158,8	102,2	33,1	23,5
548,2	91,2	14,8		4,0		8,8	17,3	636,2	140,8	71,8	423,6
169,8	60,8	7,2	1,1	2,5		10,2	5,8	274,9	103,3	39,9	131,7
17,0	12,0			2,7	0,1	18,7	2,4	51,2	47,2	2,5	1,5
4,0	16,4	0,2		1,3		50,0	9,6	72,5	40,4	9,8	22,3
18,1	35,8	1,3	3,3	2,3		5,9	2,1	113,7	66,7	24,7	22,3
31,3	45,9	2,7	0,6	1,4		2,8	1,3	86,4	83,4	12,5	-9,5
105,6	68,6	22,1	3,8	2,8		24,5	4,4	248,7	126,6	50,2	71,9
60,6	42,7	6,6	2,1	2,1		14,8	3,2	154,8	81,0	25,1	48,7
258,5	60,0	1,6		0,5			3,1	270,5	89,1	39,3	142,1
145,1	45,7	28,2		2,1		3,0	3,2	219,8	84,4	57,4	78,0
44,1	44,8	9,7	0,2	1,3		25,4	0,1	200,3	93,7	35,2	71,4
120,9	49,9	14,6	0,1	1,4		14,6	1,7	225,9	91,7	44,6	89,6
21,4	28,2			0,5		23,1	0,7	127,7	61,7	33,4	32,6
35,8	38,5			0,7		1,7	0,4	51,4	68,6	1,3	-18,5
156,7	57,1	18,4	0,4	0,4		14,4	1,2	256,0	101,8	73,2	80,9
133,0	44,8	15,5	0,1	0,5		13,8	0,7	216,2	82,8	48,6	84,8
13,3	29,4	11,1		0,1		1,7	18,5	40,0	42,8	29,6	-32,4
12,8	23,4	10,0		0,5		22,7	6,2	71,2	41,1	29,6	0,6
10,5	31,3	11,7	0,6	1,1		17,4	5,2	77,3	67,1	40,7	-30,6
183,0	58,2	14,7		1,1		18,9	2,3	258,8	104,4	18,7	135,7
53,8	37,0	11,5	0,2	0,9		17,8	5,4	125,1	72,8	33,4	18,9
24,3	51,2	3,0		1,7	0,1	9,5	1,2	71,7	79,8	25,2	-33,3
14,8	19,0	3,0		0,8		25,2	6,9	73,3	39,6	13,4	20,3
43,3	35,1	2,7	1,4	1,5		10,8	1,7	124,3	65,4	22,8	36,0
58,2	45,6	7,3	0,6	1,8		7,9	1,9	134,1	84,9	31,7	17,5
136,9	58,8	18,5	1,5	2,0	0,2	15,1	2,8	239,4	110,5	42,5	86,3
215,6	83,8	24,8	1,6	2,7	1,4	6,7	0,2	415,9	166,9	86,4	162,7
86,6	48,2	10,2	1,1	1,8	0,2	11,6	2,2	181,6	91,1	36,1	54,5

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 11 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i
Investments, depreciation, sales, grants and net investment in

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Skogbruk Forestry			Tilleggsnæring Other, farm-based		
		Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Sal/tilskot Sales/grants	Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Sal/tilskot Sales/grants
Austlandet Eastern Norway							
Flatbygder Lowlands	100-199,9	6,8	0,7	0,1	4,4	4,5	1,2
	200-299,9		1,0		12,6	3,3	1,4
	300-499,9	2,3	0,9		4,9	5,8	0,5
	500-	3,3	1,2	0,2	8,6	6,7	3,1
	Alle All	2,7	0,9	0,1	7,2	5	1,4
Andre bygder Other parts	50- 99,9		0,4	0,8	3,3	4,1	
	100-199,9	1,9	0,7		4,4	4,2	0,4
	200-299,9	1,7	2,0	0,2	9,8	4,7	
	300-499,9	3,7	1,6	1,1	21,1	3,3	
	500-	23,4	4,3	3,0	17,7	8,2	
	Alle All	4,2	1,5	0,6	10,5	4,5	0,1
Agder & Rogaland							
Jæren	100-199,9				8,9	3,8	
	200-299,9				8,8	4,7	7,5
	300-499,9				0,2	1,2	
	Alle All				10,1	5,3	4,1
Andre bygder Other parts	100-199,9	6,6	1,7	5,5	24,6	3,6	9,6
	200-299,9	9,5	2,4		66	11,3	22,7
	300-499,9	0,7	1,4		4,8	5,4	1,7
	Alle All	5,3	1,8	2,1	27,6	6,8	9,8
Vestlandet Western Norway	0- 49,9		0,7			6	
	50- 99,9		0,8		29,3	8,9	16,4
	100-199,9	2,4	1,6	0,2	11,6	6,4	0,7
	200-299,9	0,6	1,1		18,8	3,6	
	300-499,9	0,4	0,6	0,3	56,6	1,9	25,5
	Alle All	1,1	1,1	0,1	22,1	5,3	6,7
Trøndelag							
Flatbygder Lowlands	100-199,9		0,8			0,9	
	200-299,9	8,7	1,4		31,4	26,8	19,8
	300-499,9	2,7	1,5		2,5	2,2	
	Alle All	3,8	1,2		11,1	9,9	6,4
Andre bygder Other parts	100-199,9	17,4	1,8	2,4	3,7	1,1	1,2
	200-299,9		1,3		11,5	2,2	0,6
	300-499,9	47,6	1,5	3,8		3,1	
	Alle All	33,8	1,6	2,3	4,8	2,2	0,6
Nord-Noreg Northern Norway	50- 99,9		0,6			1,7	
	100-199,9	3,5	0,6	2,0	18	1,9	13,3
	200-299,9	6,1	0,7	1,6	22,3	2,8	11,6
	300-499,9	3,6	0,6	3,5	9,1	2,1	1,6
	Alle All	4,3	0,6	2,0	15,7	2,3	8,4
Alle bruk All holdings	0- 49,9		0,3			3,1	
	50- 99,9	0,1	0,5	0,2	12,9	5,1	6,4
	100-199,9	4,5	1,1	1,0	9,6	4	2,9
	200-299,9	3,3	1,2	0,4	21,6	6,4	7,1
	300-499,9	7,0	1,0	1,0	13,1	3,5	3,6
	500-	14,5	1,7	0,9	11,1	7,8	2,7
	Alle All	5,5	1,1	0,8	13,8	4,9	4,3

skogbruk, anna næring og privat, 1000 kroner per bruk
forestry, other occupations and private , NOK 1000 per holding

Anna næring Other, off-farm			Privat Private			Nettoinvestering S+ Tn+An+P
Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Sal/tilskot Sales/grants	Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Sal/tilskot Sales/grant.	Net investment
44,0	2,2	65,0	191,6	45,4	4,9	122,8
24,9	5,5	16,0	40,2	35,3	13,0	2,2
1,8	3,0	0,2	94,8	43,2	13,9	36,3
12,3	3,4		53,3	40,2	19,7	3,0
16,5	3,4	14,4	98,2	41,2	13,9	44,3
2,8	3,5	8,2	115,6	38,7	2,2	66,8
9,1	1,2		98,3	38,1	14,3	58,4
	3,6		29,7	35,5	4,9	4,5
			138,1	44,8	16,3	102,6
3,1	2,5	3,2	88,6	37,6	6,7	49,7
				40,1		-41,1
	65,3			51,4		-116,7
			4,3	30,8		-21,4
			39,0	38,6	118,0	-121,0
				57,8		-57,8
1,4	2,0		45,6	35,7		20,1
	0,5		24,6	34,4		28,8
6,0	2,5		86,1	36,6	9,5	40,5
			10,5	34,0		-45,9
			65,5	39,5	11,5	7,8
	0,7		20,9	32,8		-9,4
	2,0		107,0	40,8	0,3	69,0
10,5	0,3		3,6	29,9	49,6	-51,0
	3,2	0,5	54,9	32,8	3,3	43,8
				32,6		-36,9
59,2	5,6	33,6	52,8	32,1	37,3	1,7
	0,5		80,7	38,3	5,6	28,4
	1,0		45,3	36,0	4,8	5,0
			82,7	26,1	1,2	62,8
	0,2		25,5	38,3	2,4	23,8
	4,9		33,3	40,1		245,2
	2,5		187,6	29,9	103,7	55,2
10,8	1,3	2,0	58,5	34,3	2,7	40,7
5,6	7,7		72,2	42,0	31,5	1,5
				32,6		-32,7
1,2	0,9		171,1	44,7	15,8	107,5
	3,3		45,4	33,3	1,0	8,6
8,9	2,3	11,3	103,8	37,2	13,5	53,5
9,4	1,5	3,1	52,6	34,4	20,1	12,7
1,8	2,9	0,1	60,6	38,6	9,9	21,9
6,6	2,0		61,6	39,3	13,5	25,9
6,2	2,3	4,2	73,1	37,0	13,6	30,4

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 12a Eigedelar 31.12, 1000 kr per bruk

Assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions		Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Omløpsmiddel Current assets							
			Kontantar Cash	Bank- innskot Bank	Skog- fond Forest	Andre krav Other	Lettoms. verdipapir Securities	Varelager og slak- tedyr i jordbruket Agricult. stocks+	Skogbruk, varelager Forestry	Tilleggs- næring Other,
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	100-199,9	0,4	458,6	19,5	85,7	184,6	93,8	0,2	3,6	
	200-299,9	1,0	317,9	15,7	162,9	147,8	145,8		0,8	
	300-499,9	0,7	359,5	16,6	249,4	188,2	274,8		2,5	0,2
	500-	0,5	429,5	24,4	306,3	167,7	494,6		2,8	0,9
	Alle All	0,6	380,7	18,4	210,3	174,8	258,8		2,2	0,5
Andre bygder Other parts	50- 99,9	1,2	413,0	10,8	31,0	54,2	17,7		7,5	1,4
	100-199,9	1,1	500,1	13,1	129,3	255,3	72,8		2,6	6,1
	200-299,9	0,3	379,1	22,1	106,8	65,9	100,8	6,9	3,5	0,4
	300-499,9	0,9	432,1	18,5	220,8	281,5	157,9		6,1	2,4
	500-	1,3	374,2	13,8	168,0	126,9	332,1	0,5	1,9	
	Alle All	0,9	439,6	16,1	140,9	191,7	119,3	1,6	3,9	3,1
Agder & Rogaland Jæren	100-199,9	0,1	618,6		94,2	160,8	127,3			
	200-299,9	3,7	410,0		220,4	185,9	252,4		0,3	
	300-499,9	0,2	280,9		1957,1	76,2	308,7			
	Alle All	1,2	422,3		692,9	136,1	225,0		0,1	
Andre bygder Other parts	100-199,9	0,2	166,6	5,6	87,0	105,2	88,0	0,8	0,1	0,5
	200-299,9	0,1	470,1	17,7	90,7	15,0	118,5	0,5	25,3	
	300-499,9	1,0	236,1	9,6	250,9	90,1	185,5		22,9	
	Alle All	0,5	295,2	11,5	148,4	99,2	133,3	0,5	13,2	0,2
Vestlandet Western Norway	0- 49,9	3,9	481,4	0,8	70,0	68,6	7,8	0,2		3,2
	50- 99,9	2,6	504,7	2,7	94,7	32,5	33,2		43,4	
	100-199,9	0,3	406,4	2,1	113,3	192,1	93,7	0,4	0,2	
	200-299,9	2,2	567,0	0,9	107,5	349,9	133,7	1,1		0,9
	300-499,9	0,1	249,1	5,7	142,1	52,6	158,8			1,3
	Alle All	1,1	425,2	2,4	118,4	168,0	109,5	0,4	5,5	0,6
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	11,0	303,7	5,5	142,7	37,9	175,9	1,0	1,5	
	200-299,9	1,3	310,5	7,0	137,3	86,9	132,4	1,7	1,9	
	300-499,9	1,2	465,3	5,3	117,2	381,4	181,5	0,9	2,4	
	Alle All	3,0	378,6	5,6	122,5	208,0	176,2	1,1	1,8	
	Andre bygder Other parts	100-199,9	0,2	483,6	11,3	132,3	218,4	115,3	4,2	
200-299,9		0,4	351,3	17,8	66,6	116,7	140,9	2,3		0,1
300-499,9		0,4	279,2	13,3	206,2	49,5	204,4	0,7	3,9	
Alle All		0,3	372,0	13,3	160,9	127,5	163,5	2,4	1,4	1,7
Nord-Noreg Northern Norway	50- 99,9	0,4	257,4		26,0	4,6	65,9	0,9		
	100-199,9	0,7	299,3	3,6	79,9	12,4	59,9	0,8	2,3	0,3
	200-299,9	0,6	192,0	1,4	107,6	32,7	101,5	1,1	3,6	1,2
	300-499,9	0,5	285,2	2,3	169,8	37,2	156,8	0,2	1,6	0,5
	Alle All	0,6	244,5	2,0	112,9	26,0	115,8	0,8	2,4	0,7
Alle bruk All holdings	0- 49,9	2,0	442,2	4,7	105,3	171,9	27,3	0,1		2,3
	50- 99,9	1,4	406,8	5,2	83,2	76,5	35,8	0,1	18,6	0,6
	100-199,9	1,0	411,7	8,1	109,8	172,1	92,6	0,7	1,4	1,9
	200-299,9	1,0	360,2	10,1	122,0	123,9	130,3	1,8	4,0	0,4
	300-499,9	0,7	335,5	10,7	304,6	158,8	205,8	0,2	4,4	0,6
	500-	0,6	380,8	17,2	273,5	141,7	436,2	0,3	2,3	0,7
	Alle All	0,9	375,7	9,9	178,6	147,4	161,2	0,8	3,9	1,0

Anleggsmiddel <i>Fixed assets</i>							Eigedelar i alt
Jordbruk	Skogbruk <i>Forestry</i>		Tilleggs-	Anna	Privat <i>Private</i>		Total
<i>Agriculture</i>	Skog og vegar <i>Forest and</i>	Anna <i>Other</i>	næring <i>Other</i>	næring <i>Other</i>	Hovedbyggn. <i>Farmhouse</i>	Anna <i>Other</i>	
1303,4	161,3	7,2	96,8	29,3	633,0	271,6	3349,0
1420,3	215,5	8,2	100,7	102,3	415,6	188,2	3242,7
1840,8	205,6	5,5	149,7	30,5	716,2	221,7	4261,9
2702,9	243,7	7,5	191,8	108,0	667,4	263,5	5611,5
1847,9	205,7	6,8	134,3	65,3	632,9	233,3	4172,5
468,1	74,5	1,4	79,1	18,2	389,7	155,6	1723,4
914,7	138,2	8,2	109,7	92,0	521,9	160,9	2926,0
1270,5	272,5	19,1	85,7	21,2	469,4	193,7	3017,8
1542,4	131,2	9,5	82,5	116,4	588,2	128,2	3718,5
2744,2	735,4	30,0	181,9		617,4	291,0	5618,6
1279,3	221,0	12,5	103,4	67,1	524,6	173,5	3298,5
1778,8	0,1		88,4		504,7	179,6	3552,6
3690,4	0,1		78,1		834,9	98,9	5775,1
3652,6	0,1		53,8	1,7	879,1	132,4	7342,8
3271,2	0,6		92,2	9,8	758,9	140,8	5751,1
1260,7	150,1	8,3	67,0	29,1	529,8	164,6	2663,6
1853,6	153,7	14,1	151,1	9,5	526,5	109,6	3556,0
2996,8	152,1	4,8	123,9	32,7	543,2	118,8	4768,3
1907,1	139,8	9,3	129,0	20,8	509,8	136,3	3554,1
537,9	9,6	4,6	108,8		550,3	190,6	2037,7
594,6	17,7	3,0	182,7	2,9	379,4	141,8	2035,9
1107,4	34,3	9,4	104,5	5,7	576,6	162,3	2808,7
1424,6	27,3	6,5	91,0	10,1	472,1	105,2	3299,9
2361,7	43,2	4,2	63,7	51,7	451,1	160,5	3745,7
1427,3	29,8	6,5	105,7	13,7	517,4	146,2	3077,7
1490,3	80,3	7,5	39,5	74,6	365,1	187,3	2923,9
1404,4	99,8	14,6	216,1	6,9	452,8	350,3	3223,9
1750,6	112,3	8,4	35,8	48,0	523,6	189,0	3822,8
1626,9	91,9	9,4	101,7	34,9	494,7	237,6	3493,9
1086,2	75,5	18,7	32,4		411,6	139,5	2733,6
1109,7	57,1	7,8	49,4		392,4	108,4	2421,0
2122,4	115,6	14,2	109,3	10,5	428,0	151,1	3708,7
1571,1	96,1	14,5	66,5	4,0	435,2	134,5	3164,9
637,5	5,3	7,4	13,8	25,0	290,7	277,1	1611,9
720,5	34,0	3,9	35,0	30,8	238,9	142,9	1665,2
1055,9	25,8	3,5	45,6	22,4	353,2	154,2	2102,3
1896,1	17,2	3,2	43,8	89,4	424,5	185,0	3313,3
1242,4	23,4	3,6	38,8	40,3	337,5	167,2	2358,9
1199,8	49,1	2,3	60,1	19,3	747,4	235,6	3069,4
613,5	44,0	3,4	106,1	16,8	391,2	161,7	1964,9
1114,9	89,6	8,5	83,2	35,8	502,7	173,2	2807,3
1476,5	115,4	9,2	96,2	28,4	456,8	166,3	3102,6
2096,3	115,9	6,5	92,0	51,0	573,2	170,6	4126,7
3121,7	278,3	11,4	195,5	59,0	668,1	228,1	5815,4
1636,0	118,2	8,0	100,8	38,7	524,4	176,9	3482,4

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 12b Gjeld og egenkapital 31.12, 1000 kroner per bruk

Liabilities and own capital on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions		Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Gjeld <i>Liabilities</i>					Eigen- kapital <i>Own capital</i>	
			Kortsiktig <i>Short-term</i>			Langsiktig <i>Long-term</i>			Gjeld i alt <i>Total liabilities</i>
			Driftskreditt <i>Working credit</i>	Skattefuten <i>Indirect taxes</i>	Anna <i>Other</i>	Familien <i>Family</i>	Anna <i>Other</i>		
Austlandet Eastern Norway Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	42,4	23,0	87,0	32,8	1069,0	1254,2	2094,8	
	200-299,9	79,9	38,1	142,7	92,9	1141,2	1494,8	1747,7	
	300-499,9	179,7	49,8	157,7	211,9	1459,2	2058,3	2203,7	
	500-	297,2	63,3	302,3	81,8	1754,9	2499,5	3112,	
	Alle <i>All</i>	155,8	44,5	178,0	122,5	1404,9	1905,7	2266,8	
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	10,9	9,1	22,6	18,3	344,2	405,1	1318,1	
	100-199,9	42,2	18,2	112,5	89,9	842,6	1105,4	1820,6	
	200-299,9	46,3	18,7	64,7	63,8	844,6	1038,1	1979,6	
	300-499,9	74,7	29,8	125,9	54,3	908,6	1193,3	2525,0	
	500-	206,9	33,9	209,4	316,9	1715,0	2482,1	3136,5	
	Alle <i>All</i>	64,3	21,7	107,9	93,7	907,3	1195,0	2103,4	
Agder & Rogaland Jæren	100-199,9	55,3	39,6	163,2	211,8	1206,5	1676,4	1876,3	
	200-299,9	239,5	48,9	205,3	71,4	2082,0	2647,1	3128,0	
	300-499,9	107,6	61,2	293,1	679,4	1912,4	3053,8	4288,9	
	Alle <i>All</i>	137,1	58,2	235,1	421,7	1941,4	2793,5	2957,6	
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	113,9	17,2	163,8	187,6	1108,1	1590,6	1073,1	
	200-299,9	31,4	26,1	164,2	120,0	1216,1	1557,8	1998,1	
	300-499,9	109,0	34,2	398,0	45,7	2006,9	2593,8	2174,6	
	Alle <i>All</i>	84,7	29,9	250,2	124,8	1409,6	1899,2	1654,9	
Vestlandet Western Norway	0- 49,9		14,1	41,4	16,0	233,1	304,6	1732,9	
	50- 99,9	21,4	6,1	85,8	50,6	463,6	627,5	1408,4	
	100-199,9	38,3	17,3	71,5	35,4	764,2	926,8	1882,0	
	200-299,9	109,4	24,7	123,2	94,8	831,9	1184,0	2116,0	
	300-499,9	139,0	31,9	167,3	15,1	1588,9	1942,1	1803,7	
	Alle <i>All</i>	70,6	20,7	104,3	64,0	934,3	1194,0	1883,8	
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	109,9	39,8	108,3	6,3	1379,5	1643,8	1280,0	
	200-299,9	64,1	46,5	97,9	165,3	1118,7	1492,4	1731,5	
	300-499,9	85,2	40,3	134,7	67,8	1086,8	1414,8	2408,1	
	Alle <i>All</i>	84,6	44,0	114,6	93,8	1209,0	1546,0	1947,8	
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	28,1	30,8	73,1	14,8	499,4	646,3	2087,2	
	200-299,9	73,3	42,4	125,5	14,9	798,3	1054,4	1366,4	
	300-499,9	126,3	34,4	203,1	90,2	1189,1	1643,1	2065,6	
	Alle <i>All</i>	87,9	36,0	145,0	41,2	899,0	1209,1	1955,7	
Nord-Noreg Northern Norway	50- 99,9	82,0	41,6	128,8		822,1	1074,5	537,5	
	100-199,9	45,5	28,7	44,1	7,4	504,0	629,8	1035,6	
	200-299,9	89,2	25,4	90,4	30,4	862,5	1097,8	1004,6	
	300-499,9	135,8	31,8	176,6	58,2	1485,3	1887,8	1425,4	
	Alle <i>All</i>	97,5	30,5	115,0	28,6	999,3	1270,8	1087,9	
Alle bruk <i>All holdings</i>	0- 49,9	17,9	39,6	120,9	127,5	1094,0	1400,0	1669,4	
	50- 99,9	27,6	18,3	71,1	50,6	566,0	733,6	1231,3	
	100-199,9	51,7	22,8	96,4	66,6	856,4	1093,8	1713,7	
	200-299,9	84,2	31,2	117,6	78,3	1029,2	1340,6	1762,0	
	300-499,9	127,5	39,2	188,0	130,6	1402,8	1888,1	2238,7	
	500-	257,9	59,1	311,1	225,5	2076,1	2929,7	2885,6	
	Alle <i>All</i>	98,2	33,0	146,1	102,5	1152,8	1532,6	1949,9	

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 13a Variable kostnader, 1000 kroner per bruk

Variable costs, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Så Korn <i>Cereal seeds</i>	Andre så- varer og pl. <i>Other seeds/plants</i>	Handels- gjødelse <i>Fertilizer</i>	Kalk <i>Lime</i>	Plantevern- middel <i>Pesticides</i>	Konserv. middel <i>Preserva- tives</i>	Kraftfôr <i>Feed concentrate</i>	Meieri- produkt <i>Dairy products</i>
Austlandet Eastern Norway									
Flatbygder Lowlands	100-199,9	11,2	1,8	21,2	1,8	9,2	0,7	163,6	1,4
	200-299,9	13,9	0,9	30,6	1,4	6,9	4,4	216,1	12,8
	300-499,9	23,8	4,6	48,0	2,7	20,5	2,6	220,8	12,7
	500-	38,4	9,2	92,3	5,1	44,6	2,9	226,6	5,7
	Alle All	22,1	4,4	48,6	2,8	21,0	2,6	216,1	8,3
Andre bygder Other parts	50- 99,9	0,7	0,7	9,6	2,0	1,1	1,0	61,0	1,4
	100-199,9	2,0	2,0	16,0	0,2	1,2	3,9	90,4	3,3
	200-299,9	6,0	2,9	26,9	2,5	4,0	4,0	106,0	1,8
	300-499,9	5,0	7,8	35,5	3,5	5,0	5,7	126,3	3,5
	500-	16,0	8,6	68,7	3,4	19,3	6,8	215,5	4,8
	Alle All	4,8	4,0	27,5	1,9	4,4	4,4	112,0	3,0
Agder & Rogaland									
Jæren	100-199,9	1,1	6,2	28,9	0,7	2,3	8,0	171,2	4,3
	200-299,9	0,5	44,3	43,8	3,0	13,5	13,3	481,9	8,5
	300-499,9	1,0	4,3	55,8	3,1	3,1	11,8	382,4	22,0
	Alle All	1,1	16,8	42,5	2,0	5,8	10,5	355,5	10,8
Andre bygder Other parts	100-199,9		9,4	25,2	0,8	3,1	3,7	175,2	21,0
	200-299,9	0,7	7,7	35,9	3,5	3,3	6,0	138,0	7,2
	300-499,9	1,3	32,6	47,2	6,0	8,3	5,8	205,6	23,3
	Alle All	0,7	16,8	33,9	2,9	5,1	4,5	205,4	15,8
Vestlandet Western Norway									
	0- 49,9		1,9	4,5		11,9	0,7	12,6	0,1
	50- 99,9		3,0	9,9	-0,1	13,0	2,0	37,5	2,4
	100-199,9	0,1	1,2	17,6	1,1	1,2	5,0	130,1	6,6
	200-299,9	0,2	1,7	23,6	1,4	1,7	7,2	172,7	12,3
	300-499,9	1,4	2,4	37,5	2,0	2,3	7,0	259,2	11,4
	Alle All	0,4	2,1	22,6	1,1	3,8	5,2	147,7	8,2
Trøndelag									
Flatbygder Lowlands	100-199,9	5,5	2,8	19,4	5,5	2,3	2,0	253,9	16,2
	200-299,9	6,2	3,0	23,8	1,2	2,0	4,5	122,5	6,6
	300-499,9	9,4	4,8	33,2	3,8	4,4	6,3	206,1	5,7
	Alle All	8,9	3,7	29,4	3,0	3,9	4,3	195,2	8,9
Andre bygder Other parts	100-199,9	0,5	3,5	21,0	2,0	0,6	6,8	123,3	2,7
	200-299,9	0,8	4,5	23,5	1,9	0,8	7,8	128,4	5,8
	300-499,9	2,2	6,4	41,0	3,7	1,5	8,2	162,6	6,8
	Alle All	1,4	4,9	31,1	2,6	1,5	8,1	147,9	4,8
Nord-Noreg Northern Norway									
	50- 99,9		1,1	7,3	0,3	0,1	2,7	161,7	4,7
	100-199,9	0,1	2,3	17,9	0,3	0,3	3,9	90,7	6,4
	200-299,9	0,1	3,9	26,0	0,7	0,6	4,3	118,5	4,3
	300-499,9	0,1	5,0	35,5	1,4	0,6	7,5	193,3	4,0
	Alle All	0,1	3,8	27,4	0,8	0,7	5,1	143,6	5,1
Alle bruk All holdings									
	0- 49,9	0,4	1,4	4,6		7,6	0,4	286,2	0,8
	50- 99,9	0,7	4,0	10,0	0,8	7,3	1,5	79,3	2,2
	100-199,9	2,2	3,0	19,5	1,1	2,3	4,2	133,2	6,7
	200-299,9	4,1	5,7	28,2	1,7	3,5	5,7	166,3	7,5
	300-499,9	8,3	7,5	41,4	3,1	7,7	6,0	208,7	10,3
	500-	25,9	10,4	82,6	3,9	29,9	5,1	271,5	7,9
	Alle All	6,5	5,6	32,8	2,0	7,2	4,9	175,4	7,5

Anna for Other fodder	Veterinær, insem. og medis. Vet. insem and med.	Fjøskontroll + anna til husdyrhaldet Misc. costs, livestock production	Innkjøp av dyr		Purchase of livestock			Andre forbruksart. Other varia- ble costs	Variable kostn. i alt Total variable costs
			Storfe Cattle	Grisar Pigs	Sauer Sheep	Fjørfe Poultry	Geiter o.a. Goats, other		
0,3	4,7	3,9	7,5	48,2	0,1	43,3		18,4	337,3
9,8	15,0	1,0	17,2	17,4	0,2	45,6		24,6	417,8
6,5	17,9	2,8	10,0	20,3		15,9		21,4	430,5
3,6	17,2	3,0	13,7	41,8		28,3		29,1	561,5
5,1	13,9	2,6	11,4	30,9	0,1	34,1		23,4	447,4
3,2	4,2	2,5	3,3		0,8		0,7	6,9	99,1
7,2	13,9	2,8	5,6	4,9	0,4	2,4	0,2	14,7	171,1
9,7	17,6	3,5	5,2	7,8	0,4	2,2	1,2	18,9	220,6
16,2	18,2	4,0	14,4	0,2	0,2			25,8	271,3
22,0	25,8	7,3	34,7	0,2	0,4	23,5	0,6	29,6	487,2
10,9	16,1	3,6	10,2	3,6	0,4	3,8	0,5	19,0	230,1
13,5	25,5	2,9	8,2	6,4				17,1	296,3
10,7	62,1	6,4	13,6	137,0	0,6	10,4		117,8	967,4
36,7	55,9	4,7	49,7	123,5	1,3			42,2	797,5
20,3	49,2	4,5	24,1	79,3	0,7	3,0		56,3	682,4
11,1	19,4	8,4	6,3	13,2	1,1	18,5	0,9	21,1	338,4
29,1	19,8	3,4	25,5		0,3			18,6	299,0
53,0	32,0	10,7	44,1	11,2	3,9	0,1	20,7	36,8	542,6
27,3	23,3	7,0	22,7	18,7	1,8	13,1	5,6	27,1	431,7
0,7	2,0	0,4			0,8			18,1	53,7
3,0	3,1	0,5	4,0	21,8	0,4			15,2	115,7
9,5	16,3	3,1	15,0	6,8	0,5	4,3	0,1	16,1	234,6
12,1	25,2	3,4	9,7	9,6	0,4			28,0	309,2
18,9	32,2	5,8	23,5	10,2	0,7			29,8	444,3
10,9	19,4	3,2	14,7	9,2	0,5	1,8		22,0	272,8
4,0	25,4	1,6	9,3	38,3				17,9	404,1
12,3	18,1	2,1	9,5	6,5				16,2	234,5
11,7	22,6	2,4	9,1	6,7	0,1	18,5		22,5	367,3
10,0	22,7	2,0	8,6	14,1		7,1		19,9	341,7
7,0	20,4	2,7	2,2	2,7	0,5			15,2	211,1
13,1	20,0	2,8	13,5		0,3			22,4	245,6
17,8	27,2	1,8	20,1					28,4	327,7
13,0	23,6	2,5	16,7	1,0	0,3			22,0	281,4
3,4	9,2	1,0		23,1	0,3			41,3	256,2
11,7	11,7	1,7	2,1		0,5	0,1	0,7	13,6	164,0
8,8	19,1	2,9	7,7		1,4		0,6	22,2	221,1
12,5	28,7	2,8	24,1	1,7				33,4	350,6
9,9	20,6	2,4	10,1	4,7	0,7		0,4	25,3	260,7
2,0	12,3	1,6		21,2	0,4	52,7		24,2	415,8
3,6	5,0	1,0	2,3	12,3	0,4	8,7	0,2	17,8	157,1
8,0	15,5	3,4	7,9	12,4	0,5	8,7	0,2	16,4	245,2
12,3	21,7	2,9	11,9	14,4	0,6	8,8	0,3	27,8	323,4
17,8	26,0	4,0	20,3	15,6	0,5	6,0	1,8	27,9	412,9
11,6	27,6	4,2	27,0	39,5	0,5	19,5	0,1	33,7	600,9
11,6	20,4	3,3	13,6	16,6	0,5	10,1	0,6	24,3	342,9

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 13b Faste kostnader og kostnader i alt, 1000 kroner per bruk

Fixed costs and total costs, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Leigd arbeid	Hired labour	Drivstoff o.l Fuel etc.	Vedlikehald		Maintenance		
		Avløysar, m.m. Regular paid labour	Sos. utg. Social costs		Mask., reisk. Mach. and equipment	Traktor Tractor	Yrkesbil, skurtr. Farm car, comb. harv.	Driftsbyggn. Out- buildings	Grøfter, vassanl. Drainage, water supply
Austlandet Eastern Norway									
Flatbygder Lowlands	100-199,9	27,9	3,4	11,6	13,7	8,5	4,0	15,5	1,6
	200-299,9	45,2	1,8	15,3	19,1	12,2	4,5	19,7	4,2
	300-499,9	57,8	4,1	26,9	29,8	17,8	7,1	25,0	3,3
	500-	87,3	6,7	49,2	40,5	22,1	15,2	29,5	3,3
	Alle All	56,8	4,3	26,2	26,3	15,5	7,8	23,0	3,0
Andre bygder Other parts	50- 99,9	32,2	1,1	5,7	11,6	8,7		16,7	
	100-199,9	53,4	1,2	14,1	16,2	11,1	1,8	19,0	1,3
	200-299,9	49,2	0,8	20,5	26,7	11,5	1,9	28,0	0,3
	300-499,9	75,8	1,9	27,1	28,4	19,6	4,0	24,8	1,2
	500-	112,0	3,6	42,0	41,6	27,0	7,3	62,1	5,8
	Alle All	61,6	1,5	20,5	23,4	14,5	2,7	26,4	1,4
Agder & Rogaland									
Jæren	100-199,9	68,3	0,2	10,2	22,5	11,3	0,4	32,9	1,3
	200-299,9	186,2	18,7	18,8	43,4	12,6	2,0	55,4	1,3
	300-499,9	109,9	2,9	20,0	43,6	21,6	0,4	61,2	0,4
	Alle All	112,7	6,7	18,6	38,2	15,8	1,1	49,5	1,3
Andre bygder Other parts	100-199,9	53,3	3,7	13,0	22,7	13,0	2,9	27,6	0,9
	200-299,9	66,5	3,2	17,8	29,4	12,2	0,7	23,8	0,8
	300-499,9	110,1	5,4	25,5	38,2	15,4	1,3	33,4	1,5
	Alle All	86,4	5,4	19,1	28,5	14,0	1,9	30,0	1,1
Vestlandet Western Norway	0- 49,9	54,6	4,7	7,0	17,5	4,3	0,2	17,3	1,3
	50- 99,9	53,9	3,6	5,8	15,7	5,5	0,6	11,0	1,3
	100-199,9	54,9	1,4	12,0	24,8	7,9	1,1	21,0	1,0
	200-299,9	65,6	1,6	17,3	22,4	10,6	1,2	25,5	1,3
	300-499,9	72,9	1,8	23,3	37,4	20,8	1,1	34,9	0,4
	Alle All	61,8	2,0	15,2	26,0	10,9	1,1	23,4	1,0
Trøndelag									
Flatbygder Lowlands	100-199,9	48,3	1,0	12,4	17,6	6,7	0,7	19,3	0,3
	200-299,9	52,5	0,4	15,5	22,4	12,4	1,7	25,1	1,0
	300-499,9	52,4	0,9	22,6	23,2	16,7	2,6	22,9	3,5
	Alle All	55,5	1,2	19,4	22,4	12,9	2,5	24,2	1,7
Andre bygder Other parts	100-199,9	60,8	0,8	18,2	18,4	13,3	0,9	27,3	0,2
	200-299,9	85,8	0,3	18,8	22,7	12,6	1,9	27,8	0,7
	300-499,9	75,1	1,4	23,8	31,2	16,3	1,1	33,6	1,5
	Alle All	76,2	0,8	20,3	24,8	14,8	1,2	34,2	0,8
Nord-Noreg Northern Norway	50- 99,9	78,5	0,9	5,7	9,8	3,1	1,8	12,4	1,3
	100-199,9	66,0	1,6	10,9	15,3	9,6	0,3	18,1	0,4
	200-299,9	70,0	0,9	18,8	25,6	14,5	1,4	21,6	0,3
	300-499,9	89,9	0,9	25,0	32,6	16,3	2,1	26,4	0,7
	Alle All	79,2	1,2	18,5	25,7	14,1	1,5	23,2	0,5
Alle bruk All holdings	0- 49,9	52,4	5,3	7,8	16,3	5,7	0,6	19,2	1,1
	50- 99,9	50,2	2,9	5,9	12,7	6,8	0,9	15,1	1,0
	100-199,9	53,2	1,7	12,9	19,2	10,0	1,6	21,4	1,0
	200-299,9	68,1	2,3	17,8	25,1	12,4	2,0	25,8	1,3
	300-499,9	75,0	2,5	25,0	31,8	18,0	3,3	29,9	1,8
	500-	114,0	6,3	46,6	44,4	25,0	11,2	45,6	3,1
	Alle All	68,6	2,7	20,1	26,1	13,9	3,0	26,7	1,5

Jord, vegar Agric. land etc.	Vedlikehold i alt Total maintenance	Sum avskrivn. Total depreciation	Maskinleige Rented machinery	Jordleige Rented farmland	Anna leige Other rent	Forsik- ringar Insurance	El. kraft Electricity	Privatbil i J.B. Private car in agric.	Admini- strasjon Admini- stration	Faste kostn. i alt Total fixed costs	Kostnader i alt Total costs
6,6	49,9	73,9	24,1	2,2		14,4	11,6	6,8	18,2	244,0	581,3
5,3	65,0	76,5	40,1	8,7	18,0	23,1	19,8	7,2	23,7	344,4	762,2
7,4	90,4	105,8	47,1	27,3	12,6	23,6	22,3	10,0	35,3	463,2	893,7
9,4	120,0	160,6	101,1	99,4	17,2	33,7	23,8	9,4	55,2	763,6	1325,1
7,3	82,9	106,5	53,3	35,8	12,1	24,0	19,9	8,5	34,5	464,8	912,2
4,0	41,0	29,2	9,2	0,4		10,6	8,5	10,1	14,5	162,5	261,6
2,4	51,8	58,2	23,4	3,1		15,6	14,1	10,6	23,3	268,8	439,9
4,3	72,7	72,2	23,2	5,4		17,9	14,6	12,9	25,3	314,7	535,3
4,9	82,9	96,8	41,3	15,2	3,6	21,6	19,8	10,2	32,4	428,6	699,9
8,5	152,3	146,0	91,9	49,9	8,2	26,8	26,9	12,9	48,8	721,3	1208,5
4,1	72,5	76,3	33,0	10,7	1,6	18,2	16,3	11,2	27,6	351,0	581,1
3,5	71,9	76,9	44,5	7,8	13,8	15,5	20,3	8,1	29,6	367,1	663,4
4,4	119,1	198,5	92,4	27,1	0,3	28,8	67,6	8,6	45,5	811,6	1779,0
2,5	129,7	145,3	91,4	63,1	10,1	26,6	33,8	9,5	56,3	698,6	1496,1
5,5	111,4	146,9	78,9	35,7	6,9	23,7	40,2	8,2	43,1	633,0	1315,4
2,3	69,4	78,2	27,7	8,4	28,2	15,7	15,5	7,6	36,2	356,9	695,3
4,7	71,6	102,2	15,1	20,1		18,3	16,6	10,7	29,9	372,0	671,0
3,1	92,9	140,8	55,9	19,8	13,7	22,9	15,6	9,8	33,4	545,8	1088,4
3,2	78,7	103,3	37,1	16,3	18,4	20,1	17,2	9,2	33,8	445,0	876,7
4,3	44,9	47,2	1,4	1,1	0,4	6,3	5,6	8,0	19,1	200,3	254,0
2,4	36,5	40,4	4,2	2,4	1,5	8,4	6,5	6,8	16,3	186,3	302,0
2,4	58,2	66,7	15,6	3,5	7,4	13,2	13,4	8,0	24,5	278,8	513,4
3,2	64,2	83,4	32,6	7,5	5,7	17,6	17,6	10,7	28,1	351,9	661,1
5,5	100,1	126,6	35,4	7,2	16,5	19,4	20,4	11,6	37,1	472,3	916,6
3,6	66,0	81,0	23,5	5,6	7,2	14,6	14,5	9,1	26,5	327,0	599,8
0,6	45,2	89,1	22,4	3,2	0,8	18,4	16,1	7,3	26,2	290,4	694,5
2,5	65,1	84,4	32,9	7,2	1,6	17,3	16,7	7,4	30,4	331,4	565,9
2,1	71,0	93,7	33,9	14,6	0,8	22,8	19,9	7,1	41,7	381,4	748,7
2,1	65,8	91,7	32,8	11,1	1,1	20,6	18,6	7,2	35,1	360,1	701,8
1,3	61,4	61,7	12,1	2,7	0,1	18,6	14,4	10,7	24,7	286,2	497,3
5,5	71,2	68,6	32,6	7,1	1,3	20,0	20,1	7,8	31,4	365,0	610,6
5,3	89,0	101,8	72,0	18,2	8,2	23,5	24,1	11,3	38,7	487,1	814,8
3,8	79,6	82,8	41,1	9,8	3,3	21,5	20,6	10,2	32,3	398,5	679,9
1,0	29,4	42,8	30,3	0,4		12,2	18,6	4,9	28,4	252,1	508,3
0,8	44,5	41,1	29,3	0,4	0,1	12,7	15,4	11,7	19,4	253,1	417,1
2,1	65,5	67,1	47,4	2,0	0,2	19,7	16,3	10,0	32,1	350,0	571,1
2,0	80,1	104,4	32,0	2,4	2,2	23,7	23,2	10,8	38,8	433,4	784,0
1,7	66,7	72,8	40,5	2,3	1,5	19,2	18,9	10,3	31,4	362,5	623,2
9,2	52,1	79,8	10,9	2,0	0,2	12,5	17,0	7,0	24,2	271,2	687,0
2,3	38,8	39,6	10,1	1,5	6,6	10,6	9,5	7,7	18,4	201,8	358,9
2,6	55,8	65,4	22,6	3,6	5,6	15,0	14,4	9,0	24,5	283,7	528,9
3,8	70,4	84,9	37,5	8,6	4,2	19,9	20,3	9,6	29,4	373,0	696,4
4,7	89,5	110,5	47,6	19,2	8,7	22,8	21,8	10,1	37,6	470,3	883,2
8,6	137,9	166,9	103,1	74,3	13,3	32,9	28,2	9,9	52,9	786,3	1387,2
4,2	75,4	91,1	39,9	15,8	6,8	19,8	19,0	9,4	31,6	400,2	743,1

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 14a *Inntekter frå planteproduksjon,*

Output from crop products,

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Kveite <i>Wheat</i>	Oljefrø, a. korn o.a. <i>Oilseeds, other cereals</i>	Grasfrø <i>Grass seeds</i>	Poteter <i>Potatoes</i>
Austlandet Eastern Norway							
Flatbygder Lowlands	100-199,9	36,6	14,0	33,0	3,4		12,1
	200-299,9	40,7	18,1	35,2	5,9	0,9	
	300-499,9	83,3	36,8	104,1	12,2	3,8	37,4
	500-	101,2	66,2	257,9	37,6	14,3	74,1
	Alle All	66,7	34,4	110,9	15,1	5,0	32,8
Andre bygder Other parts	50- 99,9	0,9					
	100-199,9	2,4	4,8	4,3			
	200-299,9	11,6	10,2	14,1	0,4		0,3
	300-499,9	11,7	19,2	12,9	0,2		19,8
	500-	93,0	19,5	74,4			61,8
	Alle All	15,4	10,2	15,0	0,1		10,6
Agder & Rogaland							
Jæren	100-199,9	3,8					14,9
	200-299,9	4,7					
	300-499,9	4,5					
	Alle All	5,5					5,1
Andre bygder Other parts	100-199,9		1,5				38,7
	200-299,9	3,1					8,8
	300-499,9	1,9	6,4				64,2
	Alle All	1,8	2,2	0,7		0,9	41,8
Vestlandet Western Norway							
	0- 49,9						
	50- 99,9						0,1
	100-199,9						0,1
	200-299,9	0,6					0,2
	300-499,9	2,8	1,7				
	Alle All	1,0	0,3				0,1
Trøndelag							
Flatbygder Lowlands	100-199,9	36,6	0,4				0,4
	200-299,9	56,3	9,9	2,2			0,5
	300-499,9	87,5	5,1	6,5	1,0	1,7	0,1
	Alle All	74,4	6,5	3,8	0,4	0,7	6,3
Andre bygder Other parts	100-199,9	2,7					0,2
	200-299,9	1,4					
	300-499,9	9,8		0,3			0,4
	Alle All	10,9		0,1			0,2
Nord-Noreg Northern Norway							
	50- 99,9						0,1
	100-199,9						2,1
	200-299,9						4,8
	300-499,9						0,5
	Alle All						2,9
Alle bruk All holdings	0- 49,9	1,1	0,3	0,4			0,5
	50- 99,9	2,6		1,6			14,4
	100-199,9	7,1	3,0	4,9	0,4		6,5
	200-299,9	14,8	5,6	8,4	1,1	0,1	2,0
	300-499,9	33,9	13,3	28,6	3,2	1,1	18,0
	500-	89,8	40,2	153,6	20,3	8,5	57,7
	Alle All	23,9	9,8	26,4	3,2	1,2	13,8

1000 kroner per bruk

NOK 1000 per holding

Grøn- saker <i>Vegetables</i>	Frukt og bær <i>Fruit and berries</i>	Grovfôr <i>Coarse fodder</i>	Andre planteprod. <i>Other plant prod.</i>	Planteprod. i alt <i>Total plant prod.</i>
0,3	41,8	6,6		147,8
1,4	1,7	7,9	0,3	112,1
4,5		11,9		294,0
16,9	5,2	18,4	2,2	594,0
6,0	14,1	11,2	0,6	296,8
		5,0		5,9
		6,3	0,1	17,9
		9,0	0,2	45,8
1,2		14,6		79,6
		27,2	0,4	276,3
0,3		10,7	0,1	62,4
		16,8	0,4	35,9
636,9		31,3	0,7	673,6
4,4		29,4	0,6	38,9
189,0		23,3	0,5	223,4
11,9	1,0	10,5		63,6
25,7	11,6	5,6		54,8
32,3	19,5	25,0		149,3
35,0	11,2	13,5		107,1
	197,9	0,4	39,7	238,0
	157,5	1,2		158,8
0,5	0,5	4,7	0,1	5,9
2,2		9,3		12,3
		10,2		14,7
0,7	31,7	7,7	2,4	43,9
		4,9		42,3
0,6		4,2		73,7
	1,1	8,1		111,1
0,2	0,4	5,8		98,5
		8,6		11,5
		10,1		11,5
		13,1		23,6
		11,1		22,3
		2,2		2,3
	0,2	8,2		10,5
0,1	0,5	12,2		17,6
		10,9		11,4
0,1	0,2	11,1		14,3
12,3	122,9	1,0	19,9	158,4
4,7	75,4	2,9		101,6
1,4	5,2	7,3	0,1	35,9
41,4	1,5	10,2	0,1	85,2
4,4	1,9	13,9		118,3
21,2	2,8	23,1	1,3	418,5
14,9	9,9	10,9	0,6	114,6

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 14b *Inntekter frå husdyrproduksjon,*

Output from livestock products,

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Storfe Cattle				Grisar Pigs		
		Mjølkk Milk	Livdyr Sold live	Kuslakt Beef (cows)	Anna slakt Beef (other)	Smågris Piglets	Slaktegris Pork	Purker/rånar Sows and boars
Austlandet Eastern Norway								
Flatbygder Lowlands	100-199,9	36,0	8,4	11,0	13,1	9,6	128,1	2,3
	200-299,9	125,9	8,5	27,7	78,2	113,9	74,2	9,8
	300-499,9	150,8	9,1	33,8	57,2	50,6	232,3	20,0
	500-	197,7	11,3	41,6	63,7	48,1	199,9	11,0
	Alle All	129,3	8,9	28,7	52,5	53,4	164,9	11,5
Andre bygder Other parts	50- 99,9	10,8	0,6	2,0	0,8			
	100-199,9	128,7	6,3	22,9	30,1	30,0	26,0	3,4
	200-299,9	190,1	9,5	38,8	54,4	38,9	11,9	24,7
	300-499,9	290,2	13,5	51,2	113,2		0,3	
	500-	382,2	22,6	75,0	172,9		0,2	0,1
Alle All	194,0	9,8	36,2	65,7	20,1	12,8	6,7	
Agder & Rogaland								
Jæren	100-199,9	287,5	44,0	39,4	65,2	129,3	58,9	6,1
	200-299,9	577,7	24,7	90,3	95,6	292,5	349,5	92,5
	300-499,9	754,4	21,4	114,8	243,0	80,0	256,2	2,4
	Alle All	549,1	30,7	81,6	131,5	212,5	191,3	37,4
Andre bygder Other parts	100-199,9	178,5	24,5	20,7	13,1	110,6	100,9	7,7
	200-299,9	342,5	17,5	57,9	102,3			
	300-499,9	393,2	23,7	68,4	141,2	2,7	48,6	4,4
	Alle All	271,6	23,7	44,3	79,0	58,2	86,2	6,9
Vestlandet Western Norway								
	0- 49,9							
	50- 99,9	24,1	0,9	2,5	17,7	-1,8	52,9	
	100-199,9	205,2	13,2	31,7	61,4	40,8	26,6	5,0
	200-299,9	317,1	20,3	45,9	64,1	20,0	89,2	6,9
	300-499,9	410,3	16,5	68,3	83,1	11,5	175,4	26,4
	Alle All	245,2	12,6	40,2	65,2	22,4	66,2	8,0
Trøndelag								
Flatbygder Lowlands	100-199,9	135,9	24,6	24,3	37,6	56,1	395,5	25,8
	200-299,9	187,3	33,9	38,4	46,8	26,6	95,2	5,0
	300-499,9	256,2	18,1	45,6	84,3	22,8	119,8	32,3
	Alle All	209,1	23,0	38,3	66,7	38,6	177,9	22,2
Andre bygder Other parts	100-199,9	275,8	14,4	37,0	64,7	3,0	44,4	1,7
	200-299,9	334,0	14,1	53,4	108,8			
	300-499,9	407,1	16,9	75,0	135,4			
	Alle All	363,0	18,5	60,2	110,5	1,1	15,8	0,6
Nord-Noreg Northern Norway								
	50- 99,9					15,6	189,0	10,1
	100-199,9	110,1	5,7	13,0	23,5			
	200-299,9	247,7	7,4	32,2	58,0		0,3	
	300-499,9	417,9	15,0	61,9	96,9	2,3	6,2	0,5
	Alle All	265,4	9,1	36,8	63,4	1,8	16,9	0,7
Alle bruk All holdings								
	0- 49,9			-0,7	-1,3	168,8	32,5	20,9
	50- 99,9	19,8	3,4	1,4	7,4	28,1	45,9	3,6
	100-199,9	162,6	13,7	24,7	39,0	39,6	64,7	4,8
	200-299,9	257,9	14,8	42,5	70,9	48,5	58,0	12,5
	300-499,9	330,4	15,2	57,4	103,0	21,7	112,6	12,4
	500-	369,8	20,2	72,6	136,4	36,4	172,4	10,0
	Alle All	239,6	14,1	40,7	70,9	39,1	84,4	9,6

eksklusive pristilskot. 1000 kroner per bruk
price support not included. NOK 1000 per holding

Sauer Sheep			Geiter Goats		Fjørfe Poultry		Hestar og hestehald	A. inntekter fra husd.h. Livestock, other	Husdyrprod. i alt Livestock total
Livdyr Sold live	Slakt Mutton and lamb	Ull Wool	Livd./slakt Sold live/meat	Mjølkk Milk	Livd./slakt Sold live/meat	Egg Eggs	Horses		
0,1	1,1	0,1			213,1			0,3	423,2
	1,7	0,3			215,9	8,7		0,5	665,3
					33,2	36,0		13,7	636,7
	4,1	0,6			124,1	35,8		0,1	738,0
	1,6	0,3			137,2	38,8		4,4	631,5
2,1	47,3	8,0	2,0	11,2	-9,5	74,1			149,4
2,0	33,4	4,9	0,4	15,2	2,0	17,9		0,3	323,5
1,3	25,2	3,6			-0,6	12,2	0,2		410,2
2,8	27,1	4,6			-0,1	28,0		0,3	531,1
2,3	35,9	4,9			30,8	130,8		0,5	858,2
2,1	31,5	4,8	0,3	6,7	3,0	34,4		0,2	428,3
2,2	38,0	5,9			-3,5	16,7			689,7
2,4	23,3	3,8			-2,6	58,6		6,8	1615,1
1,1	43,5	5,3						0,7	1522,8
1,7	36,9	5,4			-1,8	22,3	-0,1	2,1	1300,6
0,2	29,6	4,0			39,1	50,9		28,7	608,5
0,9	23,2	3,4						3,1	550,8
3,5	96,6	12,5			0,1			41,0	835,9
1,5	45,9	6,0			33,6	44,6		21,3	722,8
0,2	11,0	2,0	2,0	17,3					32,5
	19,4	4,4	0,2	7,3				0,1	127,7
2,0	27,3	4,2	0,2	9,4	1,4	19,4		0,1	447,9
3,5	37,4	6,2						0,1	610,7
6,5	48,8	7,1	0,4		0,1		1,5	0,2	856,1
2,7	30,3	4,9	0,3	5,7	0,6	7,9	0,3	0,1	512,6
0,7	19,0	0,9							699,8
	4,5	0,9			84,5			0,2	453,8
0,4	9,2	0,9			32,3			0,1	669,2
									618,7
0,2	28,2	4,6							474,0
3,4	48,6	5,9							568,2
2,2	46,9	6,7						0,1	690,3
1,7	38,6	5,5							615,5
	10,6	2,0	12,7	117,0					357,0
	46,3	7,5	6,8	79,0		0,1		0,7	292,7
5,4	41,5	5,4	0,4	12,5				0,8	411,6
0,2	6,6	1,0			-0,1	0,2			608,6
2,3	30,5	4,4	2,5	30,9		0,1		0,5	465,3
0,1	5,5	1,0	1,0	8,6	116,3	270,4		0,1	623,2
0,9	22,0	4,2	2,2	20,5	35,6	17,2		0,3	212,5
1,1	27,0	4,1	0,8	13,8	30,1	15,2		3,2	444,4
2,4	27,2	3,7	0,1	2,6	36,8	6,9		1,0	585,8
1,8	27,3	3,9	0,1		17,5	13,1	0,2	7,2	723,8
0,6	16,3	2,3			72,5	42,8		0,1	952,4
1,5	25,3	3,7	0,4	6,2	34,9	21,0	0,1	3,1	594,6

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 14c Tilskot, andre inntekter

Grants, other income

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Refusjon av avløysarutg. Refunding of expenses for substitutes	Produksjonstilskot Production allowances						Pris- tilskot Deficiency payment
			Arealtilskot Acreage support			Kultur- landskapstilskot Cultural landscape support	Husdyr Livestock support	Botn- frådrag Basic deduction	
			Grovfôr Coarse fodder	Korn Cereals	Salgsavling Crops for sale				
Austlandet Flatbygder	Eastern Norway Lowlands								
	100-199,9	9,5	3,3	13,0	1,4	31,6	16,7	-5,3	11,5
	200-299,9	35,4	9,1	15,6	0,1	48,8	43,7	-5,0	26,4
	300-499,9	23,9	7,4	32,4	0,9	75,2	41,5	-5,0	20,9
	500-	30,1	9,6	59,7	2,4	131,4	48,6	-5,0	29,3
	Alle All	24,7	7,2	30,9	1,4	72,9	37,9	-5,1	21,9
Andre bygder	Other parts								
	50- 99,9	23,8	14,7	0,7		17,9	41,5	-5,0	29,8
	100-199,9	40,7	25,3	4,1		31,9	51,5	-5,0	67,5
	200-299,9	37,7	29,6	11,4		47,3	55,0	-5,3	66,2
	300-499,9	46,9	35,3	11,3	0,3	69,0	78,8	-5,3	89,4
	500-	48,0	32,4	41,2	0,5	120,2	91,3	-5,3	92,7
	Alle All	40,9	28,3	10,7	0,1	51,1	61,5	-5,2	71,7
Agder & Rogaland									
Jæren									
	100-199,9	49,8	3,3	2,4	0,1	37,9	86,1	-5,0	41,8
	200-299,9	50,4	4,7	1,6	1,3	47,6	110,6	-5,1	53,6
	300-499,9	55,2	6,9	1,1	0,3	67,6	139,5	-6,4	75,6
	Alle All	49,5	4,3	2,4	1,0	52,4	109,1	-5,5	55,2
Andre bygder	Other parts								
	100-199,9	40,1	24,1	0,7	1,0	30,3	60,7	-5,0	57,5
	200-299,9	45,5	37,7	2,0	1,5	46,1	74,9	-5,0	89,7
	300-499,9	52,8	40,6	4,7	2,6	69,8	106,0	-6,0	97,3
	Alle All	45,2	32,0	3,0	1,9	47,0	77,8	-5,3	76,9
Vestlandet	Western Norway								
	0- 49,9	8,8	2,4		10,5	7,5	14,1	-4,5	66,3
	50- 99,9	15,6	9,2		9,2	14,4	22,4	-5,0	76,8
	100-199,9	39,9	28,1		0,2	31,6	66,0	-5,5	80,8
	200-299,9	46,9	38,1	0,2	0,1	44,0	84,1	-5,4	102,3
	300-499,9	49,2	44,2	3,5		67,3	98,3	-5,2	112,1
	Alle All	38,4	30,0	1,1	1,9	40,1	68,6	-5,3	92,0
Trøndelag									
Flatbygder	Lowlands								
	100-199,9	33,6	9,5	20,6	0,2	34,6	48,2	-5,4	31,8
	200-299,9	36,7	11,6	29,3		49,5	51,1	-5,2	39,6
	300-499,9	37,7	15,4	45,8	0,1	71,8	60,2	-5,3	46,7
	Alle All	36,8	12,9	37,7	0,1	59,6	56,6	-5,3	40,7
Andre bygder	Other parts								
	100-199,9	49,4	29,4	3,2		38,1	67,3	-5,0	82,3
	200-299,9	66,5	36,1	2,1		52,0	79,1	-5,0	100,2
	300-499,9	56,3	40,0	4,1		73,0	96,0	-5,2	106,0
	Alle All	56,0	35,1	4,5		56,9	82,3	-5,1	98,2
Nord-Noreg	Northern Norway								
	50- 99,9	51,0	22,1		0,3	19,8	59,3	-5,0	195,0
	100-199,9	49,8	37,2		0,9	34,2	67,5	-5,0	161,9
	200-299,9	45,6	48,6	0,2	1,3	51,7	68,7	-5,0	154,5
	300-499,9	56,6	55,1		0,8	72,4	80,1	-5,4	215,1
	Alle All	51,3	46,6	0,2	1,1	53,2	72,8	-5,1	182,5
Alle bruk	All holdings								
	0- 49,9	17,4	2,0	0,7	6,7	7,0	20,7	-4,8	34,5
	50- 99,9	21,6	11,3	1,3	4,9	17,1	30,3	-5,0	66,9
	100-199,9	38,6	23,0	4,0	0,4	32,9	56,7	-5,2	70,9
	200-299,9	43,8	29,3	7,7	0,5	48,4	66,9	-5,1	84,4
	300-499,9	43,6	28,9	16,1	0,6	71,5	77,8	-5,4	86,9
	500-	41,6	22,2	48,2	1,9	126,1	78,1	-5,2	79,5
	Alle All	40,1	24,9	12,2	1,0	54,7	64,6	-5,2	78,4

og produksjonsinntekt i alt, 1000 kroner per bruk

and total output., NOK 1000 per holding

Tilsk. økol. drift	Miljø- tilskot	Andre tilskot	Tilskot i alt	Leigeinntekter			Sal av mjølkekvote	Andre inntekter	I alt	Produksjons- inntekt i alt
<i>Grants for organic production</i>	<i>Environ- mental grants</i>	<i>Other grants</i>	<i>Total grants</i>	<i>Traktor i skogen Rent tractor, forestry</i>	<i>Traktor og mask. i anna næring Rent tractor etc., other occupations</i>	<i>Yrkesbil brukt privat Farm car used privately</i>	<i>Sale of milk quotas</i>	<i>Other income</i>	<i>Total</i>	<i>Total Output</i>
0,8	6,6	6,5	95,6	1,5	8,2	1,8		11,5	23,0	689,6
1,6	8,1	7,0	190,8	2,4	7,4	1,4	9,3	4,7	25,2	993,4
6,5	14,1	5,4	223,2	1,0	17,4	1,0		12,9	32,3	1186,2
6,4	24,5	7,8	344,8	0,9	31,5	4,8		5,6	42,9	1719,7
4,1	13,6	7,1	216,6	1,3	16,4	2,1	2	10	31,8	1176,7
	1,1	25,5	150,0	0,8	2,4			0,7	3,9	309,2
1,8	6,3	22,3	246,4	1,0	4,6	0,1		1,0	6,8	594,6
	8,2	17,2	267,3	3,1	16,7			0,3	20,1	743,4
5,4	13,2	21,4	365,7	2,5	22,1	1,4		1,7	27,8	1004,2
8,0	27,3	31,0	487,3	4,9	13,6			0,7	19,2	1641,0
2,7	9,9	22,1	293,8	2,2	11,8	0,4		1,0	15,3	799,8
	3,5	10,3	230,2	0,1	2,1			2,3	4,5	960,3
	6,9	9,0	280,6		3,1	0,8		18,5	22,4	2591,7
	6,8	19,7	366,3		18,5			5,9	24,5	1952,5
1,9	5,4	13,4	289,1	0,1	8,8	0,2		9,0	18,1	1831,2
0,9	4,1	10,3	224,7	3,6	8,1		4,8	6,6	23,1	919,9
3,9	5,1	11,9	313,3	1,1	13,4			2,8	17,4	936,3
8,5	12,0	24,6	412,9	0,3	25,6			15,5	41,4	1439,5
3,5	6,8	15,0	303,8	1,7	17,6		3,8	7,5	30,5	1164,2
	4,2	9,4	118,7	0,5	7,9			2,9	11,3	400,5
	1,3	25,5	169,4	0,4	3,4			3,7	7,4	463,3
1,1	5,1	15,4	262,7	1,7	6,9	1,8		7,6	18,0	734,5
3,0	6,2	21,8	341,3	1,3	7,6			1,1	10,0	974,3
3,1	8,7	26,3	407,5	1,1	19,2	0,4		4,3	25,0	1303,3
1,6	5,4	19,4	293,2	1,2	9,3	1,0		4,7	16,3	866,0
	5,5	5,2	183,8	3,7	0,2		8,4	6,0	18,3	944,2
12,6	10,9	6,0	242,1	1,5	3,2		9,2	0,9	14,8	784,4
13,7	11,9	5,8	303,8	1,9	4,3	0,6		1,6	8,5	1092,6
9,5	10,7	6,0	265,3	2,0	2,8	0,2	4,6	2,3	11,9	994,4
	4,0	17,8	286,5	0,8	4,3			0,1	5,2	777,2
4,4	3,5	18,4	357,3	0,8	5,9			0,3	7,0	944,0
8,0	4,0	24,2	406,4	1,3	10,8			0,4	12,5	1132,8
4,1	3,8	20,3	356,1	1,1	6,9			0,3	8,3	1002,2
	3,9	17,3	363,7	0,4	1,2		15,3		16,9	739,9
	6,3	19,6	372,4	2,3	3,1	0,2	6,7	-6,5	5,7	681,3
2,1	6,8	20,0	394,5	2,4	9,5				12,0	835,7
1,8	8,5	11,3	496,3	1,9	12,5	0,2		0,1	14,6	1130,9
1,3	7,3	17,9	429,1	2,3	8,3	0,1	2,5	-1,5	11,7	920,4
	3,1	4,7	92,0	0,3	7,2			14,0	21,5	895,1
0,4	2,4	21,7	172,9	0,5	2,2		5,2	4,0	11,9	498,9
0,9	5,4	15,3	242,9	1,7	5,5	0,7	1,6	4,0	13,4	736,6
3,0	7,1	14,8	300,8	1,9	9,1	0,3	2,5	2,5	16,2	988,0
6,1	10,7	15,6	352,4	1,3	16,4	0,6		6,0	24,3	1218,8
5,9	21,3	15,8	435,4	1,9	26,3	3,0		3,8	35,1	1841,4
3,3	8,6	15,4	298,0	1,6	11,2	0,7	1,4	4,3	19,2	1026,4

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 15 Netto mekaniseringskostnad, 1000 kroner per bruk

Net costs of mechanisation, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Avskrivningar og vedlikehald Depreciation and maintenance	Drivstoff Fuel	Leigeutgifter mask. og redsk. Rented machinery	Rentekrav 4,0 % Required return on capital	Brutto mekani- seringskostnad Total costs of mechanisation	Leigeinntekter Income, rent of machinery	Netto mek.- kostnad Net costs of mechan.
Austlandet Eastern Norway								
Flatbygder Lowlands	100-199,9	58,3	11,6	24,1	12,5	106,5	11,5	95,0
	200-299,9	69,8	15,3	40,1	15,0	140,2	11,2	129,0
	300-499,9	106,7	26,9	47,1	20,1	200,8	19,3	181,5
	500-	160,7	49,2	101,1	33,3	344,3	37,2	307,1
	Alle All	100,4	26,2	53,3	20,3	200,2	19,8	180,4
Andre bygder Other parts	50- 99,9	38,9	5,7	9,2	7,5	61,3	3,2	58,1
	100-199,9	60,9	14,1	23,4	12,2	110,6	5,8	104,8
	200-299,9	79,7	20,5	23,2	16,8	140,2	19,8	120,4
	300-499,9	103,0	27,1	41,3	17,0	188,4	26,1	162,3
	500-	144,1	42,0	91,9	28,2	306,2	18,6	287,6
	Alle All	81,3	20,5	33,0	15,6	150,4	14,4	136,0
Agder & Rogaland								
Jæren	100-199,9	60,6	10,2	44,5	9,0	124,3	2,2	122,1
	200-299,9	112,5	18,8	92,4	16,3	240,0	3,8	236,2
	300-499,9	127,2	20,0	91,4	24,1	262,7	18,5	244,2
	Alle All	104,4	18,6	78,9	17,4	219,3	9,0	210,3
Andre bygder Other parts	100-199,9	70,8	13,0	27,7	11,3	122,8	11,7	111,1
	200-299,9	88,5	17,8	15,1	18,2	139,6	14,6	125,0
	300-499,9	100,2	25,5	55,9	18,0	199,6	25,9	173,7
	Alle All	84,1	19,1	37,1	15,2	155,5	19,3	136,2
Vestlandet Western Norway								
0- 49,9	50- 99,9	50,1	7,0	1,4	7,6	66,1	8,4	57,7
	100-199,9	41,1	5,8	4,2	6,8	57,9	3,7	54,2
	200-299,9	63,1	12,0	15,6	12,0	102,7	10,4	92,3
	300-499,9	70,9	17,3	32,6	13,9	134,7	8,9	125,8
	Alle All	114,1	23,3	35,4	20,5	193,3	20,7	172,6
Trøndelag	100-199,9	74,0	15,2	23,5	13,7	126,4	11,6	114,8
	200-299,9	53,6	12,4	22,4	10,9	99,3	4,0	95,3
	300-499,9	74,7	15,5	32,9	14,4	137,5	4,7	132,8
	Alle All	90,0	22,6	33,9	20,1	166,6	6,8	159,8
	Alle All	78,9	19,4	32,8	16,4	147,5	5,0	142,5
Andre bygder Other parts	100-199,9	65,4	18,2	12,1	14,2	109,9	5,1	104,8
	200-299,9	66,5	18,8	32,6	10,8	128,7	6,8	121,9
	300-499,9	92,5	23,8	72,0	20,5	208,8	12,1	196,7
	Alle All	78,2	20,3	41,1	16,3	155,9	8,0	147,9
Nord-Noreg Northern Norway								
50- 99,9	100-199,9	27,9	5,7	30,3	5,0	68,9	1,6	67,3
	200-299,9	42,2	10,9	29,3	5,6	88,0	5,6	82,4
	300-499,9	76,1	18,8	47,4	12,8	155,1	12,0	143,1
	Alle All	95,7	25,0	32,0	15,8	168,5	14,5	154,0
Alle bruk All holdings	100-199,9	76,0	18,5	40,5	12,9	147,9	10,7	137,2
	50- 99,9	47,0	7,8	10,9	7,6	73,3	7,5	65,8
	100-199,9	38,9	5,9	10,1	6,5	61,4	2,7	58,7
	200-299,9	60,3	12,9	22,6	11,4	107,2	7,9	99,3
	Alle All	77,3	17,8	37,5	14,7	147,3	11,3	136,0
300-499,9	500-	103,0	25,0	47,6	19,3	194,9	18,3	176,6
	Alle All	160,7	46,6	103,1	32,8	343,2	31,3	311,9
	Alle All	84,3	20,1	39,9	16,1	160,4	13,5	146,9

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 16 Driftsresultat i jordbruket,
Operating results, agriculture.

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Resultat før avskrivning <i>Result before depreciation</i>	Drifts- overskot <i>Net income agriculture</i>	Kalkulert rente 5,0 % <i>Required return on capital</i>	Familiens arbeidsforsteneste <i>Family labour income</i>	
					per bruk <i>per holding</i>	per årsverk <i>per man-year</i>
Austlandet Eastern Norway						
Flatbygder Lowlands	100-199,9	182,2	108,3	69,1	39,2	62,2
	200-299,9	307,7	231,2	77,3	153,9	161,2
	300-499,9	398,3	292,5	104,9	187,6	179,4
	500-	555,2	394,6	155,9	238,7	190,2
	Alle All	371,0	264,5	103,8	160,7	164,3
Andre bygder Other parts	50- 99,9	76,8	47,6	24,7	22,9	30,9
	100-199,9	212,9	154,7	48,7	106,0	88,4
	200-299,9	280,3	208,1	66,5	141,6	113,2
	300-499,9	401,1	304,3	83,0	221,3	141,8
	500-	578,5	432,5	149,5	283,0	169,0
	Alle All	295,0	218,7	68,4	150,3	115,4
Agder & Rogaland						
Jæren	100-199,9	373,8	296,9	90,4	206,5	156,0
	200-299,9	1011,2	812,7	191,7	621,0	356,0
	300-499,9	601,7	456,4	194,3	262,1	132,4
	Alle All	662,7	515,8	170,8	345,0	213,7
Andre bygder Other parts	100-199,9	302,8	224,6	66,0	158,6	143,2
	200-299,9	367,5	265,3	98,1	167,2	114,1
	300-499,9	491,9	351,1	145,5	205,6	137,4
	Alle All	390,8	287,5	97,8	189,7	144,4
Vestlandet Western Norway						
	0- 49,9	193,7	146,5	27,2	119,3	111,5
	50- 99,9	201,7	161,3	30,7	130,6	125,5
	100-199,9	287,8	221,1	59,2	161,9	126,2
	200-299,9	396,6	313,2	77,6	235,6	139,5
	300-499,9	513,3	386,7	123,4	263,3	148,9
	Alle All	347,2	266,2	75,1	191,1	132,9
Trøndelag						
Flatbygder Lowlands	100-199,9	338,8	249,7	78,9	170,8	156,8
	200-299,9	302,9	218,5	75,4	143,1	141,2
	300-499,9	437,6	343,9	95,1	248,8	201,0
	Alle All	384,3	292,6	88,2	204,4	166,9
Andre bygder Other parts	100-199,9	341,6	279,9	58,9	221,0	145,8
	200-299,9	402,0	333,4	63,0	270,4	187,4
	300-499,9	419,8	318,0	113,4	204,6	133,5
	Alle All	405,1	322,3	84,1	238,2	156,6
Nord-Noreg Northern Norway						
	50- 99,9	274,4	231,6	35,7	196,0	216,0
	100-199,9	305,3	264,2	39,0	225,2	187,3
	200-299,9	331,7	264,6	58,3	206,3	158,3
	300-499,9	451,3	346,9	98,3	248,6	160,9
	Alle All	370,0	297,2	66,9	230,3	171,7
Alle bruk All holdings						
	0- 49,9	287,9	208,1	63,7	144,4	165,0
	50- 99,9	179,6	140,0	31,8	108,2	124,3
	100-199,9	273,1	207,7	59,2	148,5	126,5
	200-299,9	376,5	291,6	79,4	212,2	161,0
	300-499,9	446,1	335,6	111,8	223,8	155,7
	500-	621,1	454,2	172,2	282,0	180,8
	Alle All	374,4	283,3	87,9	195,4	151,1

1000 kroner per bruk

NOK 1000 per holding

Lønseveve Capacity to pay			Vederlag til arbeid og egenkapital Return on labour and own capital		Vederlag til familiens arbeid og egenkapital Return on family labour and own capital		Skattejustert vederlag per årsv
i alt total	kr per time NOK per hour	%	per bruk per holding	per årsverk per man-year	per bruk per holding	per årsverk per man-year	Tax-adjusted re- turn per man-year
70,5	50,06	37	114,6	150,2	83,3	132,3	185,4
200,9	97,37	67	240,5	215,1	193,5	202,7	246,5
249,5	105,82	74	301,3	235,8	239,4	228,9	270,7
332,7	113,24	77	426,4	267,8	332,4	264,9	299,3
221,8	99,92	69	278,8	231,7	217,7	222,5	265,0
56,2	34,80	25	75,4	86,1	42,1	56,9	116,7
160,6	62,40	45	191,8	137,5	137,2	114,3	160,2
191,6	72,62	53	232,2	162,4	182,2	145,6	189,2
299,0	87,91	64	353,0	191,5	275,3	176,4	216,8
398,6	104,08	72	490,6	236,3	375,0	223,9	261,7
213,4	75,60	54	257,0	168,0	193,9	148,8	192,9
275,0	95,49	69	331,1	212,1	262,6	198,3	238,8
825,9	210,80	127	930,9	438,4	726,0	416,2	461,3
374,9	85,90	65	514,8	217,6	402,0	203,1	238,2
464,4	129,69	90	566,4	291,8	447,0	276,8	315,4
215,6	88,33	60	246,7	186,5	189,7	171,3	216,3
236,9	73,83	52	297,1	170,8	227,4	155,2	197,5
321,1	89,90	62	406,6	210,0	291,1	194,5	236,2
281,5	91,54	64	335,0	201,0	243,2	185,1	227,6
178,6	72,85	58	201,9	152,0	142,6	133,3	173,7
188,1	76,85	58	210,1	158,3	152,6	146,6	181,1
218,2	80,44	59	260,2	177,0	203,9	158,9	202,6
302,8	85,15	64	354,8	184,1	287,6	170,3	208,6
338,0	90,89	64	399,6	198,2	324,9	183,7	220,8
254,9	82,80	61	303,3	181,8	239,5	166,6	205,8
220,1	95,27	67	255,0	203,7	205,7	188,9	234,3
196,0	90,01	60	235,4	199,5	182,5	180,2	232,1
302,1	115,03	80	359,5	252,6	306,2	247,3	284,0
261,1	99,93	70	308,6	217,9	251,9	205,6	247,3
282,6	89,08	66	324,3		262,7	173,3	215,4
356,5	111,24	79	390,2	224,6	304,1	210,7	252,7
281,1	84,45	64	342,9	190,0	266,4	173,8	215,8
315,2	95,61	71	365,3	204,4	288,3	189,5	230,6
275,4	123,25	89	284,0	234,5	204,6	225,5	271,1
292,8	108,05	81	316,2	215,3	248,6	206,8	246,8
277,2	96,40	72	304,4	195,3	233,5	179,1	225,0
339,4	98,19	71	377,8	201,6	287,0	185,7	229,3
310,7	102,47	76	340,6	207,3	260,2	194,0	236,5
202,1	98,54	74	239,0	215,0	181,3	207,1	244,2
161,3	78,49	58	181,5	163,0	128,4	147,5	190,2
203,4	80,44	58	240,9	175,7	186,0	158,4	202,7
282,6	98,98	70	327,2	211,4	256,8	194,9	239,1
301,3	95,16	68	363,2	211,7	285,7	198,8	239,0
402,3	109,32	78	497,1	249,2	376,8	241,6	275,1
266,7	93,43	67	317,4	205,1	246,1	190,2	232,3

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17a

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands			
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	200-300	300-500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		11	11	30
Alder på brukar	Age of farmer	år year	46	53	51
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	257	377	343
herav leigd	of which rented land	" "	85	141	131
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1464789	2216403	2065237
Varelager	Stocks	"	82453	138995	119386
Buskap	Livestock	"	260339	323941	317702
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	165156	245470	239049
Traktorar	Tractors	"	171410	137537	192817
Driftsbygningar	Outbuildings	"	469322	851000	801266
Jord etc.	Farmland etc.	"	316108	519460	395017
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3022	3849	3565
herav familien	of which family	" "	2362	2929	2576
Arealbruk:	Land use:				
Korn	Cereals	daa decares	52,1	104,0	71,0
Poteter	Potatoes	" "			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	204,3	272,5	271,1
Anna	Other	" "	1,1	0,1	0,4
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Korn	Cereals	kg	344	352	363
Poteter	Potatoes	"			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	426	410	404
I alt	Total	"	408	394	395
Storfehold:	Cattle:				
Årskyr	Cows	stk no.	18,6	23,2	21,6
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	28,1	37,0	34,8
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	4,9	3,7	4,1
Mjøl/årsku	Milk/cow	kg	6765	7213	6846
Omsett mjølk	Milk sold	l	113673	149986	133104
Mjølkekvote	Milk quota	l	114795	148836	137160
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	9063	9162	8409
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	11,0	11,7	12,6
Pris: Mjøl utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	3,82	4,08	3,96
Kukjøt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	30,65	33,51	32,29
Anna storfe kjøt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	38,89	38,16	38,64
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk	NOK	433978	612080	527592
Driftstilskot	Production allowance	"	56027	56027	55923
Distriktstilskot	Other support	"	9075	11769	11145
Prod. inntekt kukjøt	Total output meat(cow)	"	66264	105435	95305
" anna storfe kjøt	" meat(beef)	"	140298	147493	134596
Tilskot kjøt	Support	"	3001	12034	8577
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	12063	27073	24567
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	439	1916	1188
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	572	614	593
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2627	2603	2477
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	209131	216361	196443
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	192035	198072	172047
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	153001	163107	133135
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	238806	243855	222065

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølke og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands			
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings			11	11	30
Produksjonsinntekt i alt: Output:		NOK	1006064	1372698	1212451
Planteprodukt Plant products		"	40988	73773	52830
Husdyrprodukt Livestock products		"	653041	893997	783248
Tilskot Support		"	293331	391256	350766
Andre inntekter Other income		"	18703	13672	25607
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	329744	392528	364007
Såvarer Seeds		"	10164	22240	17100
Handelsgjødsele og kalk Fertilizer and lime		"	34819	27161	32404
Plantevernmiddele Pesticides		"	3109	4698	3291
Konserveringsmiddele Preservatives		"	6445	10235	8892
Fôrmiddele Fodder		"	192621	229588	198636
Div, til husdyrhaldet Misc. for animal husbandry		"	29070	40246	36054
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	21457	23827	29827
Andre forbruksartiklar Other variable costs		"	32058	34533	37803
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:		"			
Leigd arbeid Hired labour		"	80265	121342	120961
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	30632	48139	41938
Traktorar Tractors		"	20636	20034	19790
Driftsbygningar Outbuildings		"	27334	35753	35795
Jord, grøfter og vassanl, Farmland, drainage and water supply		"	8038	15457	10397
Drivstoff Fuel		"	21562	28575	24229
Maskinleige Rented machinery		"	37291	70275	67729
Jordleige Rented farmland		"	13674	40937	27840
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	78061	103762	92890
Registrerte kostnader i alt Total registered costs		"	647237	876801	805574
Resultat før avskrivningar Result before depreciation		"	358827	495897	406877
Avskrivningar: Depreciation:		"			
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	20313	31630	28249
Traktorar Tractors		"	18305	19812	21976
Driftsbygningar Outbuildings		"	35665	60275	52702
Jord, grøfter og vassanl, Farmland, drainage and water supply		"	1630	1745	1998
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5,0 %		"	73906	110622	101788
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture		"	282912	382434	301952
+ " skogbruk + " forestry		"	45319	13220	57796
+ " till,næring + " other farm-based		"	27929	31607	40375
+ " a, næring + " other off-farm		"	66258	62801	47163
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading		"	6190	11226	12183
+ Lønsinntekter + Wage income		"	118020	217685	187372
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay		"	8410	58511	51411
+ Fam, arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"		17201	6307
+ Renteinntekter + Interest received		"	6741	10594	11010
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner		"	42548	100573	81266
= Nettoinntekt = Total net income		"	519232	704706	634302
Endring i eigenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	81325	125198	184485
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.		"	519450	556907	507041
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	-46371	-21910	-26768
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:		"			
Jordbruk Agriculture		"	1464789	2216403	2065237
Skogbruk Forestry		"	222290	383377	274796
A. næring + till.næring Other occupations		"	252444	411452	326188
Hovudbygning og privat Farmhouses and private		"	560883	713726	616227
Krav og kontantar Outstanding claims and cash		"	527536	532728	594943
Eigedelar i alt Total assets		"	3027942	4257686	3877390
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	259620	482457	444778
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	866501	1512080	1299376
Eigenkapital Own capital		"	1901821	2263149	2133236

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts					Alle
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	>500	
Tal bruk Number of holdings			26	16	15	6	64
Alder på brukar Age of farmer		år year	52	48	48	45	49
Jordbruksareal Agricultural land		daa decares	164	252	360	633	275
herav leigd of which rented land		" "	40	74	146	320	100
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets:		NOK	992166	1432911	2227236	3488599	1619699
Varelager Stocks		"	59654	68857	112546	234678	90253
Buskap Livestock		"	161355	231961	293319	494107	240078
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	128354	152063	209831	358208	174940
Traktorar Tractors		"	144221	239886	200621	253050	192844
Driftsbygningar Outbuildings		"	334108	516471	1024274	1660104	661689
Jord etc. Farmland etc.		"	164474	223674	386645	488452	259894
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)		timer hours	2974	3384	3972	4160	3409
herav familien of which family		" "	2439	2668	2963	3513	2710
Arealbruk: Land use:							
Korn Cereals		daa decares		3,9	8,7	84,0	10,9
Poteter Potatoes		" "	0,2		3,5	0,2	0,9
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		" "	163,4	248,4	347,9	548,7	262,9
Anna Other		" "	0,3				0,1
Avlingar pr daa: Crops per decare:							
Korn Cereals		kg		178	273	293	279
Poteter Potatoes		"	1467		1226	1000	1247
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		FEmFUm ¹	356	337	348	300	338
I alt Total		"	356	334	346	299	335
Storfehold: Cattle:							
Årskyr Cows		stk no.	12,4	17,4	21,2	28,8	17,2
Kviger og kalvar (gj.sn.) Heifers, calves (average)		" "	17,6	25,8	30,9	51,9	25,8
Oksar over 1 år (gj.sn.) Steers > 1 year (average)		" "	1,4	2,2	6,3	14,7	4,0
Mjôlk/årsku Milk/cow		kg	6557	6454	6739	6673	6599
Omsett mjôlk Milk sold		l	73881	101337	127231	171972	101835
Mjôlkekvote Milk quota		l	73997	96841	127342	164774	100219
Kraftfôr/årsku Feed concentrate/cow		NOK	8194	6992	7848	8861	7876,0
Grovfôr/årsku Coarse fodder/cow		daa decares	13,1	14,3	16,4	19,0	15,30
Pris: Mjôlk utan tilskot Milk price excl. support		NOK/l	3,73	3,72	3,85	3,78	3,77
Kukjôt utan tilskot Meat(cow), excl. support		NOK/kg	29,86	30,81	31,27	33,24	30,96
Anna storfekjôt u.tilsk. Meat(beef), excl. support		"	36,62	36,12	37,11	37,28	37
Produksjonsinntekt mjôlk: Total output milk		NOK	275583	377140	490175	650705	384160
Driftstilskot Production allowance		"	53800	53800	54127	65600	54983
Distriktstilskot Other support		"	27366	36607	42338	44407	34595
Prod. inntekt kukjôt Total output meat(cow)		"	43463	63925	68201	120544	61308
" anna storfekjôt " meat(beef)		"	52611	73140	144703	286435	100579
Tilskot kjôt Support		"	15465	17734	29192	37919	21128
Produksjonsinntekt livdyr Total output cattle sold live		"	13259	16556	12285	26843	15038
Anna husdyrhald Other animal husbandry		"	5505		15	12198	3383
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare		"	703	562	557	459	573
Dekningsbidrag/daa Gross margin/decare		"	3083	2640	2413	1936	2526
Vederl til arb. og EK Return on labour and own capital		NOK/man-year	161423	181755	188449	238937	182791
Vederl til fam. arb og EK Return on family l. and own capital		"	137886	164942	172154	223199	164233
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.		"	109198	139445	139169	165209	131087
Skattejust. vederlag til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap.		"	186460	207288	213692	264992	208180

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjøl og storfeslakt

combined dairy and beef farming

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts				
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	>500 Alle
Tal bruk Number of holdings			26	16	15	6 64
Produksjonsinntekt i alt: Output:		NOK	695113	897708	1191485	1742535 954714
Planteprodukt Plant products		"	6804	9662	28634	85700 20129
Husdyrprodukt Livestock products		"	390421	530761	715379	1096725 564468
Tilskot Support		"	292457	343348	423036	538782 356660
Andre inntekter Other income		"	5431	13937	24437	21329 13457
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	189937	231531	322472	517433 260454
Såvarer Seeds		"	2983	6007	9762	12931 6214
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime		"	18424	25485	36693	69084 28979
Plantevernmidler Pesticides		"	500	551	2046	3817 1178
Konserveringsmidler Preservatives		"	5938	6794	7991	7160 6655
Førmiddel Fodder		"	111359	135332	181420	280817 148380
Div. til husdyrholdet Misc. for animal husbandry		"	22088	24836	30462	39241 26130
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	9003	8208	17671	74571 17458
Andre forbruksartiklar Other variable costs		"	19643	24318	36426	29812 25459
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:		"				
Leigd arbeid Hired labour		"	73758	72901	98807	99598 80967
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	19044	34080	39900	57300 31119
Traktorar Tractors		"	13020	14761	24834	21214 16801
Driftsbygningar Outbuildings		"	23282	32673	37049	76620 33686
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	3382	5747	4217	15878 5288
Drivstoff Fuel		"	14707	23230	32853	38860 23137
Maskinleige Rented machinery		"	23863	22658	44305	103546 35450
Jordleige Rented farmland		"	4775	6024	11306	54291 11186
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	69110	86567	97033	116343 84165
Registrerte kostnader i alt Total registered costs		"	434879	530172	712776	1101084 582253
Resultat før avskrivningar Result before depreciation		"	260234	367536	478709	641451 372461
Avskrivningar: Depreciation:		"				
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	15499	18082	24660	37533 20484
Traktorar Tractors		"	21276	24594	36701	26025 26227
Driftsbygningar Outbuildings		"	25141	34769	59311	84245 40752
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	1227	1533	749	1990 1244
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5.0 %		"	49432	68399	109172	166657 78832
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture		"	197092	288559	357287	491658 283755
+ " skogbruk + " forestry		"	13672	6199	7649	786 8994
+ " till.næring + " other farm-based		"	27513	35554	51064	23343 34330
+ " a. næring + " other off-farm		"	5674	19910	107149	667 33105
+ Aksjeutbytte og handel + Dividend and stock trading		"	27272	5890	1102	11444 13883
+ Lønsinntekter + Wage income		"	270735	205731	193191	295003 234659
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay		"	26010	40808	35049	14875 30378
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"	847	4198	7303	12799 4305
+ Renteinntekter + Interest received		"	27888	17154	16701	10233 21132
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner		"	28771	55416	95274	89769 53288
= Nettoinntekt = Total net income		"	567931	568586	681222	771037 608252
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	123649	173535	130553	305980 154873
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.		"	680310	479246	949801	874221 718655
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	5335	-34924	-57444	-126288 -31333
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:		"				
Jordbruk Agriculture		"	992166	1432911	2227236	3488599 1619699
Skogbruk Forestry		"	82905	130921	63708	622430 140429
A. næring + till.næring Other occupations		"	324700	224100	506596	217154 327224
Hovudbygning og privat Farmhouses and private		"	672569	545343	801667	929023 690265
Krav og kontantar Outstanding claims and cash		"	610449	488272	613972	698851 596988
Eigedelar i alt Total assets		"	2682789	2821547	4213180	5956057 3374605
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	149438	177753	318055	432127 220526
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	615443	779535	1476712	1929540 971906
Eigenkapital Own capital		"	1917908	1864259	2418413	3594390 2182173

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar Regions		Agder & Rogaland Jæren				
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		6	7	6	20
Alder på brukar	Age of farmer	år year	47	43	37	42
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	175	276	401	299
herav leigd	of which rented land	" "	10	41	195	86
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1743542	2458972	4741110	3499136
Varelager	Stocks	"	71394	114717	154255	114836
Buskap	Livestock	"	272028	413164	639603	471416
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	61767	95040	457951	234676
Traktorar	Tractors	"	182726	102637	202177	201195
Driftsbygningar	Outbuildings	"	618925	932396	1741457	1351622
Jord etc.	Farmland etc.	"	536703	801018	1545668	1125391
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3263	4189	4545	4048
herav familien	of which family	" "	2615	3413	3270	3140
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares				3,5
Poteter	Potatoes	" "		0,1		0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	175,2	275,4	401,2	295,3
Anna	Other	" "				
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	kg				469
Poteter	Potatoes	"		2500		2500
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	585	532	584	579
I alt	Total	"	585	532	584	578
Storfehold:	Cattle:					
Årskyr	Cows	stk no.	21,1	32,1	43,3	33,7
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	28,5	48,1	74,8	54,3
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	4,3	4,4	12	7,8
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	7092	7560	7498	7352
Omsett mjølk	Milk sold	l	131738	211823	284732	218104
Mjølkekvote	Milk quota	l	126189	201752	291811	214134
Krafftfor/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	7138	8548	9508	8756
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	8,3	8,6	9,3	8,8
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	3,88	3,89	3,87	3,88
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	30,34	30,54	32,61	31,29
Anna storfe kjøtt u. tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	35,53	36,14	37,57	37,00
Produksjonsinntekt mjølkk:	Total output milk	NOK	511583	824353	1101617	845832
Driftstilskot	Production allowance	"	53800	53800	94467	66000
Distriktstilskot	Other support	"				
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	67761	122851	150811	120552
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	85216	149317	309529	196333
Tilskot kjøtt	Support	"				
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	16832	31053	29680	32779
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	2655	759	11724	4579
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	681	641	789	772
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3840	3622	3282	3490
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	227171	246536	204856	218773
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	222698	237344	186669	207995
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	173994	196133	109855	146059
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap. "	"	256004	268898	225492	242145

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjøl og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions

Agder & Rogaland
Jæren

Storleiksgupper Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings		6	7	6	20
Produksjonsinntekt i alt: Output:	NOK	915583	1433658	2045465	1533782
Planteprodukt Plant products	"	11948	8822	26935	17877
Husdyrprodukt Livestock products	"	684046	1128333	1603362	1200076
Tilskot Support	"	218939	277178	368897	294989
Andre inntekter Other income	"	650	19325	46272	20840
Variable kostnader i alt: Total variable costs:	"	242880	435650	728638	490782
Såvarer Seeds	"	4892	6523	5992	6921
Handels gjødsel og kalk Fertilizer and lime	"	28916	44277	68262	49349
Plantevernmiddel Pesticides	"	1899	4743	4030	3802
Konserveringsmiddel Preservatives	"	8078	11397	13885	11066
Fôrmiddel Fodder	"	159583	288427	462814	319189
Div. til husdyrholdet Misc. for animal husbandry	"	25817	49838	71219	49052
Innkjøp av dyr Purchase of cattle	"		8511	61239	23771
Andre forbruksartiklar Other variable costs	"	13697	21933	41198	27633
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid Hired labour	"	64983	73227	121239	84634
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	25134	32149	61653	42460
Traktorar Tractors	"	11063	14439	26649	18503
Driftsbygningar Outbuildings	"	31437	43441	61279	48650
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	3023	2442	2624	3752
Drivstoff Fuel	"	10930	12975	26494	19264
Maskinleige Rented machinery	"	30856	71234	127890	85408
Jordleige Rented farmland	"	4625	23094	95852	43116
Andre faste kostnader Other fixed costs	"	67547	93438	149622	104968
Registrerte kostnader i alt Total registered costs	"	492477	802090	1401939	941536
Resultat før avskrivningar Result before depreciation	"	423107	631568	643526	592247
Avskrivningar: Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	10932	14631	52386	29499
Traktorar Tractors	"	20184	22759	23656	25836
Driftsbygningar Outbuildings	"	39713	61301	94784	77128
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	3437	8721	9348	7675
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5.0 %	"	85744	122110	237727	174441
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture	"	348841	524156	463352	452108
+ " skogbruk + " forestry	"	800	200		235
+ " till.næring + " other farm-based	"	17620	14253	37453	20510
+ " a. næring + " other off- farm	"		-339	3453	917
+ Aksjeutbytte og handel + Dividend and stock trading	"				
+ Lønsinntekter + Wage income	"	302922	219583	188382	224245
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay	"		5241	9010	4537
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments	"			1514	454
+ Renteinntekter + Interest received	"	14142	4097	2378	7238
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner	"	28970	56088	106831	86132
= Nettoinntekt = Total net income	"	655354	711102	598710	624113
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)	"	191596	133185	147238	138089
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.	"	1481477	398156	180014	638705
Endring i arbeidskapital Change in working capital	"	-14049	-27865	-84393	-37508
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:	"				
Jordbruk Agriculture	"	1743542	2458972	4741110	3499136
Skogbruk Forestry	"	167	143		1300
A. næring + till.næring Other occupations	"	456050	177097	131166	267649
Hovudbygning og privat Farmhouses and private	"	825321	703744	948515	901311
Krav og kontantar Outstanding claims and cash	"	1150156	324903	513311	646293
Eigedelar i alt Total assets	"	4175235	3664859	6334103	5315690
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities	"	147740	258917	637815	386398
Langsiktig gjeld Long-term liabilities	"	1042334	957269	2296068	2008697
Eigenkapital Own capital	"	2985161	2448672	3400220	2920594

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Agder & Rogaland Andre bygder Other parts				
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings			12	16	9	38
Alder på brukar Age of farmer		år year	49	45	47	47
Jordbruksareal Agricultural land		daa decares	166	249	366	245
herav leigd of which rented land		" "	55	112	176	107
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets:		NOK	1102968	2213149	3522174	2118627
Varelager Stocks		"	44181	73832	88677	66361
Buskap Livestock		"	140182	272295	391103	252832
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	88359	198327	152459	147523
Traktorar Tractors		"	154781	246766	248954	211769
Driftsbygningar Outbuildings		"	416144	1018536	2135133	1067988
Jord etc. Farmland etc.		"	259322	403393	505849	372155
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)		timer hours	2380	3337	3671	3080
herav familien of which family		" "	1997	2756	2753	2493
Arealbruk: Land use:						
Korn Cereals		daa decares		2,5	3,3	1,8
Poteter Potatoes		" "		0,8	0,2	0,4
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		" "	165,4	243,3	362,3	241,8
Anna Other		" "	0,8	1,9		1,0
Avlingar pr daa: Crops per decare:						
Korn Cereals		kg		506	514	509
Poteter Potatoes		"		1831	1500	1769
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		FEmFUm ¹	342	370	350	357
I alt Total		"	341	368	352	357
Storfehold: Cattle:						
Årskyr Cows		stk no.	12,1	18,4	26,1	17,9
Kviger og kalvar (gj.sn.) Heifers, calves (average)		" "	14,4	30,7	42,2	27,6
Oksar over 1 år (gj.sn.) Steers > 1 year (average)		" "	0,4	5,9	5,8	4,0
Mjøl/årsku Milk/cow		kg	6945	6776	6457	6693
Omsett mjølk Milk sold		l	73166	112889	152665	107382
Mjølkekvote Milk quota		l	76669	113444	166909	112322
Kraftfôr/årsku Feed concentrate/cow		NOK	7378	9082	8273	8444
Grovfôr/årsku Coarse fodder/cow		daa decares	13,7	13,2	13,9	13,5
Pris: Mjøl/utan tilskot Milk price excl. support		NOK/l	3,80	3,82	3,94	3,86
Kukjøl/utan tilskot Meat(cow), excl. support		NOK/kg	30,10	31,12	31,47	30,96
Anna storfekjøl u.tilsk. Meat(beef), excl. support		"	33,58	37,26	37,06	36,91
Produksjonsinntekt mjøl/ Total output milk		NOK	277867	431466	602258	414074
Driftstilskot Production allowance		"	53800	52119	60578	54697
Distriktstilskot Other support		"	18201	28939	31510	25539
Prod. inntekt kukjøl Total output meat(cow)		"	36777	70120	103686	65940
" anna storfekjøl " meat(beef)		"	23951	127189	152444	97232
Tilskot kjø Support		"	7294	21495	16786	15381
Produksjonsinntekt livdyr Total output cattle sold live		"	17605	19552	16490	18189
Anna husdyrhald Other animal husbandry		"	1698	4369	6856	4000
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare		"	640	549	423	522
Dekningsbidrag/daa Gross margin/decare		"	2687	2797	2567	2694
Vederl til arb. og EK Return on labour and own capital		NOK/man-year	153854	181545	217805	182605
Vederl til fam. arb og EK Return on family l. and own capital		"	130884	165396	192483	160917
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.		"	109029	119164	139631	120808
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap. "		"	184447	208751	244942	210516

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølke og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions		Agder & Rogaland Andre bygder Other parts				
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings			12	16	9	38
Produksjonsinntekt i alt: Output:		NOK	623938	1024993	1360766	957062
Planteprodukt Plant products		"	7114	26567	20266	18472
Husdyrprodukt Livestock products		"	357898	652696	881735	599436
Tilskot Support		"	238663	325706	422685	315716
Andre inntekter Other income		"	20263	20024	36081	23439
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	177506	329915	421574	296856
Såvarer Seeds		"	782	4633	4899	3374
Handelsgjødse og kalk Fertilizer and lime		"	25220	37074	44490	34330
Plantevernemiddel Pesticides		"	413	1437	1960	1206
Konserveringsmiddel Preservatives		"	4799	6355	5502	5510
Førmiddel Fodder		"	102640	202352	285698	186715
Div. til husdyrhaldet Misc. for animal husbandry		"	20032	26956	32182	25605
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	7165	31669	20512	20455
Andre forbruksartiklar Other variable costs		"	16455	19440	26331	19662
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:						
Leigd arbeid Hired labour		"	53956	71895	146230	82459
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	25779	33305	41418	32024
Traktorar Tractors		"	13253	14642	15826	14123
Driftsbygningar Outbuildings		"	20555	25975	43537	27926
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	1534	5645	3823	3807
Drivstoff Fuel		"	14045	19189	24771	18444
Maskinleige Rented machinery		"	15613	15905	36398	20476
Jordleige Rented farmland		"	3528	17918	11480	11377
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	59492	76946	79554	70858
Registrerte kostnader i alt Total registered costs		"	385260	611335	824610	578351
Resultat før avskrivningar Result before depreciation		"	238677	413659	536156	378712
Avskrivningar: Depreciation:						
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	13760	22515	19787	18512
Traktorar Tractors		"	19062	29830	32883	26367
Driftsbygningar Outbuildings		"	28376	62775	110062	61584
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	2165	3893	4285	3347
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5.0 %		"	54968	109884	160807	101920
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture		"	175314	294646	369140	268902
+ " skogbruk + " forestry		"	-4067	4547	-2038	284
+ " till.næring + " other farm-based		"	15401	22668	54752	28628
+ " a. næring + " other off-farm		"	20774	1014	-2558	6381
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading		"	5244	3843	7557	5066
+ Løsinntekter + Wage income		"	228079	205633	200263	216257
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay		"	30653	24657	94656	45400
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"		464	42064	10158
+ Renteinntekter + Interest received		"	6948	8823	2934	6646
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner		"	72382	57975	113797	75075
= Nettoinntekt = Total net income		"	405964	508318	652972	512647
Endring i eigenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	2754	55615	132804	54518
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.		"	285018	374955	104063	276865
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	149707	-26717	-13384	32866
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:						
Jordbruk Agriculture		"	1102968	2213149	3522174	2118627
Skogbruk Forestry		"	274889	183666	231079	219448
A. næring + till.næring Other occupations		"	244379	34002	169700	145364
Hovudbygning og privat Farmhouses and private		"	729348	537570	562410	600097
Krav og kontantar Outstanding claims and cash		"	236683	390124	405573	338483
Eigedelar i alt Total assets		"	2588267	3358511	4890936	3422019
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	144654	174431	499270	237476
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	1451727	1205142	2388514	1555674
Eigenkapital Own capital		"	991885	1978938	2003153	1628869

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Vestlandet Western Norway				
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		30	18	12	67
Alder på brukar	Age of farmer	år year	49	46	48	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	159	243	353	252
herav leigd	of which rented land	" "	47	91	145	86
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1223354	1531023	2371069	1798158
Varelager	Stocks	"	62276	88676	101151	83806
Buskap	Livestock	"	194286	240793	304590	243469
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	142303	114600	164162	156847
Traktorar	Tractors	"	156476	148473	186468	165080
Driftsbygningar	Outbuildings	"	411363	624372	1048259	778160
Jord etc.	Farmland etc.	"	256650	314108	566439	370796
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2777	3439	3892	3268
herav familien	of which family	" "	2223	2762	3275	2597
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares		1,2	15,6	7,3
Poteter	Potatoes	" "	0,1	0,3		0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	159,1	240,6	335,4	244,2
Anna	Other	" "		0,4	1,7	0,4
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	kg		397	377	294
Poteter	Potatoes	"	1933	1200		1475
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	405	382	367	371
I alt	Total	"	405	382	365	368
Storfehold:	Cattle:					
Årskyr	Cows	stk no.	14,8	18,0	23,3	18,2
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	21,3	24,3	34,4	26,4
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	2,3	3,6	3,6	3,5
Mjøl/årsku	Milk/cow	kg	6771	6983	7508	7023
Omsett mjølk	Milk sold	l	90864	111088	159082	115401
Mjølkekvote	Milk quota	l	88779	108592	153876	113242
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	9003	9173	9995	9445
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	10,8	13,4	14,4	13,40
Pris: Mjøl utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	3,67	3,68	3,78	3,71
Kukjø utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	30,92	30,01	30,48	30,57
Anna storfe kjø u. tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	37,14	34,56	36,64	36,22
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk	NOK	333613	408393	601465	428350
Driftstilskot	Production allowance	"	53800	57189	53800	54710
Distriktstilskot	Other support	"	30483	37690	54042	38967
Prod. inntekt kukjø	Total output meat(cow)	"	49354	52009	82941	61230
" anna storfe kjø	" meat(beef)	"	65892	67315	94187	84696
Tilskot kjø	Support	"	13696	14818	20779	17121
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	21039	24093	29041	21518
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	3081	21034	3993	7738
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	614	503	455	522
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3345	2693	2507	2645
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	194367	191552	212762	196562
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	176369	176127	203908	181286
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	141538	144320	170629	144035
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	221071	216494	237807	221603

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølke og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions

Vestlandet
Western Norway

Storleksgrupper Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings		30	18	12	67
Produksjonsinntekt i alt: Output:	NOK	763188	931171	1277905	960494
Planteprodukt Plant products	"	5452	13448	24527	13813
Husdyrprodukt Livestock products	"	472979	572843	811626	603533
Tilskot Support	"	272513	337501	403282	328285
Andre inntekter Other income	"	12244	7378	38470	14863
Variable kostnader i alt: Total variable costs:	"	230583	278001	393912	293942
Såvarer Seeds	"	1983	1995	4264	2886
Handelsgjødse og kalk Fertilizer and lime	"	23992	25253	47052	31517
Plantevernmidde Pesticides	"	1372	1625	2274	1860
Konserveringsmidde Preservatives	"	6355	7459	8189	6967
Fôrmidde Fodder	"	143772	175369	250267	184142
Div. til husdyrhaldet Misc. for animal husbandry	"	20739	28439	44045	29066
Innkjøp av dyr Purchase of cattle	"	15930	9247	12385	14882
Andre forbruksartiklar Other variable costs	"	16439	28614	25438	22622
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid Hired labour	"	59636	73635	71488	67897
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	26488	21167	36367	28833
Traktorar Tractors	"	8656	11041	24339	14008
Driftsbygningar Outbuildings	"	25871	25246	32854	27128
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	3389	4533	7393	5218
Drivstoff Fuel	"	12181	14827	24156	17003
Maskinleige Rented machinery	"	16843	33063	43436	31011
Jordleige Rented farmland	"	3394	3896	4372	3538
Andre faste kostnader Other fixed costs	"	62029	79645	92936	74299
Registrerte kostnader i alt Total registered costs	"	449069	545054	731253	562875
Resultat før avskrivningar Result before depreciation	"	314119	386116	546652	397619
Avskrivningar: Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	17237	17457	21798	20179
Traktorar Tractors	"	14984	18685	28458	19547
Driftsbygningar Outbuildings	"	33743	40989	62934	46884
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	2020	907	2977	1837
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5.0 %	"	59193	75846	114714	86475
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture	"	246136	308079	430485	309172
+ " skogbruk + " forestry	"	1108	-121	-286	425
+ " till.næring + " other farm-based	"	15647	19380	31930	18771
+ " a. næring + " other off-farm	"	2305	6522	3848	2817
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading	"	10567	11131	2158	8187
+ Løsinntekter + Wage income	"	311984	195647	282901	264201
+ Pensjonar/sjuepengar + Pensions/sick pay	"	42149	24666	1090	27245
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments	"	1012	4019	9414	3219
+ Renteinntekter + Interest received	"	16284	26295	8253	16848
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner	"	31213	53641	77733	54245
= Nettoinntekt = Total net income	"	615979	541978	692060	596640
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)	"	112438	171081	117336	131006
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.	"	816701	1078866	214350	739564
Endring i arbeidskapital Change in working capital	"	-20615	-28531	90464	13902
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:	"				
Jordbruk Agriculture	"	1223354	1531023	2371069	1798158
Skogbruk Forestry	"	60073	53691	25380	46749
A. næring + till.næring Other occupations	"	347506	643407	141008	373235
Hovudbygning og privat Farmhouses and private	"	718405	406196	608903	615448
Krav og kontantar Outstanding claims and cash	"	545970	695495	322928	543787
Eigedelar i alt Total assets	"	2895307	3329812	3469288	3377377
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities	"	124350	325713	368305	241989
Langsiktig gjeld Long-term liabilities	"	652146	819147	1412076	1059946
Eigenkapital Own capital	"	2118812	2184953	1688908	2075442

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Trøndelag			
		Flatbygder Lowlands			
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings			8	11	24
Alder på brukar Age of farmer		år year	52	45	47
Jordbruksareal Agricultural land		daa decares	247	367	307
herav leigd of which rented land		" "	54	124	102
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets:		NOK	1798529	1973648	1809402
Varelager Stocks		"	102116	109605	100355
Buskap Livestock		"	249441	278005	261657
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	123747	265383	201261
Traktorar Tractors		"	154770	262924	219829
Driftsbygningar Outbuildings		"	842816	527323	611337
Jord etc. Farmland etc.		"	325639	530409	414964
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)		timer hours	3575	3308	3519
herav familien of which family		" "	3018	2647	2814
Arealbruk: Land use:					
Korn Cereals		daa decares	39,9	66,6	49,8
Poteter Potatoes		" "	0,5	0,1	0,5
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		" "	206,3	299,9	256,2
Anna Other		" "	0,1	0,4	0,2
Avlingar pr daa: Crops per decare:					
Korn Cereals		kg	368	361	364
Poteter Potatoes		"	1450	2000	2070
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		FEmFUm ¹	388	310	334
I alt Total		"	384	319	337
Storfehold: Cattle:					
Årskyr Cows		stk no.	18,7	20,7	19,0
Kviger og kalvar (gj.sn.) Heifers, calves (average)		" "	26,9	31,5	28,9
Oksar over 1 år (gj.sn.) Steers > 1 year (average)		" "	4,3	3,2	4,7
Mjøl/årsku Milk/cow		kg	7342	6947	7215
Omsett mjølk Milk sold		l	124043	126750	122143
Mjølkekvote Milk quota		l	116185	125572	117411
Kraftfôr/årsku Feed concentrate/cow		NOK	8425	9025	9053
Grovfôr/årsku Coarse fodder/cow		daa decares	11,0	14,5	13,5
Pris: Mjøl/utan tilskot Milk price excl. support		NOK/l	3,89	4,07	3,96
Kukjø/utan tilskot Meat(cow), excl. support		NOK/kg	30,39	31,89	30,93
Anna storfekjø/utan tilsk. Meat(beef), excl. support		"	36,90	36,71	36,57
Produksjonsinntekt mjølk: Total output milk		NOK	482098	515367	483153
Driftstilskot Production allowance		"	53800	53800	53771
Distriktstilskot Other support		"	15523	15407	14855
Prod. inntekt kjø/utan tilsk. Total output meat(cow)		"	96866	75765	78704
" anna storfekjø " meat(beef)		"	100483	125094	111955
Tilskot kjø Support		"	9486	12738	12243
Produksjonsinntekt livdyr Total output cattle sold live		"	20066	15817	18806
Anna husdyrhald Other animal husbandry		"	77	13438	6185
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare		"	503	418	464
Dekningsbidrag/daa Gross margin/decare		"	2967	2225	2452
Vederl til arb. og EK Return on labour and own capital		NOK/man-year	206077	251541	211726
Vederl til fam. arb og EK Return on family l. and own capital		"	187806	245146	197117
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.		"	150779	211307	166997
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap. "		"	233815	278494	237009

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjøl og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions		Trøndelag			
		Flatbygder Lowlands			
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings			8	11	24
Produksjonsinntekt i alt: Output: Plant products		NOK	1038838	1163681	1069808
Planteprodukt Livestock products		"	25210	48544	34442
Husdyrprodukt Support		"	699590	745481	698803
Tilskot Other income		"	306368	362185	329715
Andre inntekter		"	7670	7471	6849
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	306626	347246	317901
Såvarer Seeds		"	11340	11801	10783
Handelsgjødse og kalk Fertilizer and lime		"	34961	32667	32372
Plantevernmidde Pesticides		"	2363	1748	1872
Konserveringsmidde Preservatives		"	7917	8983	7426
Fôrmidde Fodder		"	176830	209986	190561
Div. til husdyrhaldet Misc. for animal husbandry		"	28630	31181	30743
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	22514	19245	18090
Andre forbruksartiklar Other variable costs		"	22071	31634	26055
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:		"			
Leigd arbeid Hired labour		"	85195	80643	79772
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	28727	27153	28637
Traktorar Tractors		"	12221	15565	13123
Driftsbygningar Outbuildings		"	38429	29989	33721
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	2203	4028	3161
Drivstoff Fuel		"	17009	22748	21016
Maskinleige Rented machinery		"	17036	19360	17396
Jordleige Rented farmland		"	10475	17843	14948
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	86056	93617	85641
Registrerte kostnader i alt Total registered costs		"	603976	658193	615316
Resultat før avskrivningar Result before depreciation		"	434862	505489	454492
Avskrivningar: Depreciation:		"			
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	18557	28213	25243
Traktorar Tractors		"	22119	22511	22075
Driftsbygningar Outbuildings		"	55575	38414	43259
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	1858	916	1368
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5.0 %		"	84535	96158	88033
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture		"	336753	415436	362548
+ " skogbruk + " forestry		"	6147	13474	12694
+ " till.næring + " other farm-based		"	25089	42074	48067
+ " a. næring + " other off-farm		"	7955	2624	3854
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading		"	602	54167	25062
+ Lønsinntekter + Wage income		"	138611	113463	149434
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay		"	17510	25050	33517
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"	17029	8046	9364
+ Renteinntekter + Interest received		"	15637	10645	11853
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner		"	35305	86025	67891
= Nettoinntekt = Total net income		"	530028	598953	588502
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	51984	117414	114419
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.		"	228210	669399	475675
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	-27720	-54908	-28866
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:		"			
Jordbruk Agriculture		"	1798529	1973648	1809402
Skogbruk Forestry		"	109312	133633	117611
A. næring + till.næring Other occupations		"	50249	581605	292325
Hovudbygning og privat Farmhouses and private		"	545199	674643	592511
Krav og kontantar Outstanding claims and cash		"	306630	407037	377261
Eigedelar i alt Total assets		"	2809919	3770566	3189110
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	253836	310917	261035
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	618418	1297927	1006479
Eigenkapital Own capital		"	1937664	2161723	1921596

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Trøndelag				
		Andre bygder Other parts				
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings			19	14	18	54
Alder på brukar Age of farmer		år year	47	49	42	45
Jordbruksareal Agricultural land		daa decares	174	251	393	301
herav leigd of which rented land		" "	39	61	168	108
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets:		NOK	1198926	1305361	2789197	1911377
Varelager Stocks		"	80480	92619	140400	112753
Buskap Livestock		"	208528	251825	378818	294473
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	92741	85955	239747	151290
Traktorar Tractors		"	177785	96284	181622	165093
Driftsbygningar Buildings		"	367964	510470	1389780	841272
Jord etc. Farmland etc.		"	271427	268208	458830	346495
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)		timer hours	3421	3392	3588	3535
herav familien of which family		" "	2758	2710	2719	2730
Arealbruk: Land use:						
Korn Cereals		daa decares	6,0	6,1	19,3	18,9
Poteter Potatoes		" "	0,1		0,3	0,1
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		" "	167,6	244,9	372,9	281,4
Anna Other		" "			0,3	0,1
Avlingar pr daa: Crops per decare:						
Korn Cereals		kg	285	182	480	441
Poteter Potatoes		"	1000		4167	3436
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		FEmFUm ¹	439	379	353	374
I alt Total		"	434	374	360	379
Storfehold: Cattle:						
Årskyr Cows		stk no.	15,5	16,6	24,2	19,7
Kviger og kalvar (gj.sn.) Heifers, calves (average)		" "	22,7	28,3	39,0	31,4
Oksar over 1 år (gj.sn.) Steers > 1 year (average)		" "	3,9	6,8	8,6	6,7
Mjølkk/årsku Milk/cow		kg	7069	7157	6834	7074
Omsett mjølk Milk sold		l	96690	107114	151497	125446
Mjølkekvote Milk quota		l	92028	102057	149525	122097
Kraftfôr/årsku Feed concentrate/cow		NOK	8090	9363	8683	8816
Grovfôr/årsku Coarse fodder/cow		daa decares	10,8	14,8	15,4	13,5
Pris: Mjølkk utan tilskot Milk price excl. support		NOK/l	3,75	3,79	3,73	3,75
Kukjøtt utan tilskot Meat(cow), excl. support		NOK/kg	31,05	30,74	30,65	30,69
Anna storfe kjøtt u. tilsk. Meat(beef), excl. support		"	35,48	35,93	35,67	35,77
Produksjonsinntekt mjølk: Total output milk		NOK	362829	405627	565430	470567
Driftstilskot Production allowance		"	53800	53800	57189	54930
Distriktstilskot Other support		"	26593	31390	40394	33651
Prod. inntekt kjøtt Total output meat(cow)		"	46744	64817	91469	73152
" anna storfe kjøtt " meat(beef)		"	80836	132127	156963	131358
Tilskot kjøtt Support		"	16269	24784	23980	23023
Produksjonsinntekt livdyr Total output cattle sold live		"	16235	17116	13294	19712
Anna husdyrhald Other animal husbandry		"	577			203
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare		"	573	475	555	507
Dekningsbidrag/daa Gross margin/decare		"	3461	2887	2275	2585
Vederl til arb. og EK Return on labour and own capital		NOK/man-year	196011	220739	194005	209114
Vederl til fam. arb og EK Return on family l. and own capital		"	182549	205140	178645	195072
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.		"	155505	183941	131361	160536
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap. "		"	222390	249138	219520	235133

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjøl og storfeslakt
combined dairy and beef farming

		Trøndelag				
Regionar Regions		Andre bygder Other parts				
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings			19	14	18	54
Produksjonsinntekt i alt: Output:		NOK	815803	999775	1283499	1091933
Planteprodukt Plant products		"	10007	11000	27554	24563
Husdyrprodukt Livestock products		"	507222	619687	827156	694992
Tilskot Support		"	292412	361466	413904	362973
Andre inntekter Other income		"	6162	7622	14885	9405
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	214797	275030	389882	314859
Såvarer Seeds		"	3949	5561	8634	6456
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime		"	24881	27795	48015	36366
Plantevernmiddel Pesticides		"	709	721	1778	1712
Konserveringsmiddel Preservatives		"	8494	8769	10565	9894
Førmiddel Fodder		"	132626	166157	230149	186607
Div. til husdyrhaldet Misc. for animal husbandry		"	25537	25307	34176	29481
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	2906	16399	22796	19961
Andre forbruksartiklar Other variable costs		"	15694	24321	33770	24383
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:		"				
Leigd arbeid Hired labour		"	64604	93989	83985	83943
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	17126	25065	33916	25905
Traktorar Tractors		"	13585	12955	17146	15389
Driftsbygningar Outbuildings		"	31048	29900	39339	39177
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	1692	7426	5941	4652
Drivstoff Fuel		"	19794	18322	25746	21272
Maskinleige Rented machinery		"	10624	34199	87687	45965
Jordleige Rented farmland		"	3555	5660	24304	11584
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	66033	81914	107046	87979
Registrerte kostnader i alt Total registered costs		"	442857	584459	814994	650727
Resultat før avskrivningar Result before depreciation		"	372946	415316	468506	441206
Avskrivningar: Depreciation:		"				
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	12910	11608	25521	18010
Traktorar Tractors		"	18392	15292	20233	18923
Driftsbygningar Outbuildings		"	27400	42346	70391	50483
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	668	721	840	702
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5.0 %		"	59032	65690	135858	92477
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture		"	313577	345348	351521	353088
+ " skogbruk + " forestry		"	19675	19554	68257	36626
+ " till.næring + " other farm-based		"	22535	28494	26055	32211
+ " a. næring + " other off-farm		"	23390	11938	51763	37582
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading		"	4802	5682	15593	8813
+ Løsinntekter + Wage income		"	204854	168285	212542	195164
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay		"	5892	51238	11307	19126
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"	743	12465	16572	9017
+ Renteinntekter + Interest received		"	18586	23057	8857	15780
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner		"	32673	62668	89990	64053
= Nettoinntekt = Total net income		"	581380	603392	672476	643353
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	173792	132924	198026	176901
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.		"	768388	410614	469996	564179
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	-28009	19759	-143461	-67282
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:		"				
Jordbruk Agriculture		"	1198926	1305361	2789197	1911377
Skogbruk Forestry		"	81859	71856	134907	111771
A. næring + till.næring Other occupations		"	136967	188893	199887	173929
Hovudbygning og privat Farmhouses and private		"	563917	504558	618107	592891
Krav og kontantar Outstanding claims and cash		"	671465	374168	568519	572305
Eigedelar i alt Total assets		"	2653134	2444837	4310616	3362273
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	149688	264053	405076	299374
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	375179	932171	1440267	986185
Eigenkapital Own capital		"	2128266	1248612	2465273	2076714

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions		Nord-Noreg Northern Norway				
Storleiksrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings			9	31	24	68
Alder på brukar Age of farmer		år year	52	49	47	49
Jordbruksareal Agricultural land		daa decares	171	253	375	305
herav leigd of which rented land		" "	43	77	180	123
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets:		NOK	968967	1342740	1954401	1576410
Varelager Stocks		"	66180	84485	102249	96866
Buskap Livestock		"	168703	204783	259709	231334
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	71058	171562	172331	171307
Traktorar Tractors		"	43682	124582	119749	120468
Driftsbygningar Outbuildings		"	426675	471558	957450	647561
Jord etc. Farmland etc.		"	192668	285771	342913	308875
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)		timer hours	3095	3166	3645	3451
herav familien of which family		" "	2545	2502	2965	2738
Arealbruk: Land use:						
Korn Cereals		daa decares		1,2		1,2
Poteter Potatoes		" "	1,9	0,4	0,9	1,0
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		" "	169,3	250,2	372,2	301,7
Anna Other		" "		0,8	2,1	1,1
Avlingar pr daa: Crops per decare:						
Korn Cereals		kg		49		49
Poteter Potatoes		"	1053	1149	1804	1561
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		FEmFUm ¹	366	328	257	297
I alt Total		"	364	326	256	295
Storfehold: Cattle:						
Årskyr Cows		stk no.	13,0	15,6	18,7	17,1
Kviger og kalvar (gj.sn.) Heifers, calves (average)		" "	16,6	22,1	29,2	25,6
Oksar over 1 år (gj.sn.) Steers > 1 year (average)		" "	2,9	3,4	2,9	3,4
Mjølkk/årsku Milk/cow		kg	6861	7083	6950	7068
Omsett mjølk Milk sold		l	83697	101532	121329	112232
Mjølkekvote Milk quota		l	81012	99989,0	129207	113611
Kraftfôr/årsku Feed concentrate/cow		NOK	10052	10096	10815	10512
Grovfôr/årsku Coarse fodder/cow		daa decares	13,0	16,0	19,9	17,6
Pris: Mjølkk utan tilskot Milk price excl. support		NOK/l	3,84	3,74	3,72	3,74
Kukjøtt utan tilskot Meat(cow), excl. support		NOK/kg	29,00	29,44	29,55	29,37
Anna storfe kjøtt u.tilsk. Meat(beef), excl. support		"	33,69	34,32	34,59	34,44
Produksjonsinntekt mjølk: Total output milk		NOK	321322	379438	451609	420012
Driftstilskot Production allowance		"	59600	59600	59600	59600
Distriktstilskot Other support		"	72150	87228	121131	103374
Prod. inntekt kukjøtt Total output meat(cow)		"	30942	48150	64399	54364
" anna storfe kjøtt " meat(beef)		"	59421	84809	91247	90652
Tilskot kjøtt Support		"	25734	39783	41505	41592
Produksjonsinntekt livdyr Total output cattle sold live		"	10001	8031	17213	12200
Anna husdyrhald Other animal husbandry		"	1087	454	4270	1858
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare		"	539	617	407	517
Dekningsbidrag/daa Gross margin/decare		"	3341	2762	2124	2470
Vederl til arb. og EK Return on labour and own capital		NOK/man-year	209705	210045	200365	207432
Vederl til fam. arb og EK Return on family l. and own capital		"	200457	196277	185219	194285
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.		"	180759	172066	161837	171107
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap. "		"	238448	239792	227331	235202

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjolk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions		Nord-Noreg Northern Norway				
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings			9	31	24	68
Produksjonsinntekt i alt: Output:		NOK	793734	963659	1155938	1063732
Planteprodukt Plant products		"	17594	14522	12334	15893
Husdyrprodukt Livestock products		"	422773	520882	628737	579086
Tilskot Support		"	346626	415192	498047	455735
Andre inntekter Other income		"	6741	13063	16820	13019
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	221645	266031	359264	310595
Såvarer Seeds		"	4040	3395	5488	4618
Handelsgjødse og kalk Fertilizer and lime		"	21998	29853	35614	33870
Plantevernmiddel Pesticides		"	665	291	574	686
Konserveringsmiddel Preservatives		"	5811	5074	7853	6569
Fôrmiddel Fodder		"	144608	165486	215505	190586
Div. til husdyrholdet Misc. for animal husbandry		"	22435	28896	32685	31176
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	4992	8078	27650	15039
Andre forbruksartiklar Other variable costs		"	17095	24958	33895	28052
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:		"				
Leigd arbeid Hired labour		"	63234	76586	92926	88264
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	19574	28798	34405	30398
Traktorar Tractors		"	11706	17060	17068	17417
Driftsbygningar Outbuildings		"	13146	23525	27931	25651
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	504	2465	2770	2257
Drivstoff Fuel		"	12084	19964	25894	22126
Maskinleige Rented machinery		"	31818	48999	36008	46282
Jordleige Rented farmland		"	354	1689	3349	4484
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	62045	85515	97798	90197
Registrerte kostnader i alt Total registered costs		"	436112	570631	697414	637669
Resultat før avskrivningar Result before depreciation		"	357622	393028	458524	426063
Avskrivningar: Depreciation:		"				
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	10914	21281	24112	22496
Traktorar Tractors		"	7568	18029	18145	17705
Driftsbygningar Outbuildings		"	30553	35824	55803	42827
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	469	1769	1090	1322
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5.0 %		"	47936	67256	94678	77692
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture		"	308117	316124	359374	341712
+ " skogbruk + " forestry		"	16755	932	1078	3040
+ " till.næring + " other farm-based		"	1774	34349	32021	27293
+ " a. næring + " other off-farm		"	-3303	20648	2285	9976
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading		"	117	3220	-1204	1059
+ Lønsinntekter + Wage income		"	104536	199630	146133	156566
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay		"	30692	37005	61837	45649
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"	2014	2693	7478	4134
+ Renteinntekter + Interest received		"	4841	6437	8881	6800
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner		"	34831	56637	93987	70257
= Nettoinntekt = Total net income		"	430712	564401	523895	525972
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	112448	75258	121070	89616
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.		"	291547	248327	308416	253422
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	756	-10028	-28461	-12049
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:		"				
Jordbruk Agriculture		"	968967	1342740	1954401	1576410
Skogbruk Forestry		"	79617	25151	23142	30487
A. næring + till.næring Other occupations		"	27108	118418	187834	124916
Hovudbygning og privat Farmhouses and private		"	312510	561029	602075	538561
Krav og kontantar Outstanding claims and cash		"	335357	311644	487489	371048
Eigedelar i alt Total assets		"	1723559	2358983	3254942	2641421
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	158520	238539	371067	300508
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	465607	943389	1475074	1130195
Eigenkapital Own capital		"	1099432	1177054	1408801	1210718

Regionar Regions		Alle All					
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk Number of holdings			109	121	106	24	365
Alder på brukar Age of farmer		år year	49	48	46	47	48
Jordbruksareal Agricultural land		daa decares	167	252	373	656	286
herav leigd of which rented land		" "	41	78	160	309	105
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets:		NOK	1164650	1599249	2501975	4286162	1891564
Varelager Stocks		"	64967	85304	116428	209634	95549
Buskap Livestock		"	184387	248162	330996	525383	268922
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	113531	145974	219887	430855	174862
Traktorar Tractors		"	151377	161249	181593	331430	174358
Driftsbygningar Outbuildings		"	402729	628062	1139288	2045457	795270
Jord etc. Farmland etc.		"	247659	330498	513783	743402	382603
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)		timer hours	2967	3357	3749	4796	3431
herav familien of which family		" "	2389	2694	2921	3267	2694
Arealbruk: Land use:							
Korn Cereals		daa decares	2,4	9,4	24,3	73,9	15,8
Poteter Potatoes		" "	0,3	0,3	0,8	0,9	0,5
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		" "	163,7	241,4	347,7	581,5	269,2
Anna Other		" "	0,2	0,6	0,8		0,5
Avlingar pr daa: Crops per decare:							
Korn Cereals		kg	328	328	372	376	363
Poteter Potatoes		"	1459	1479	1602	1952	1591
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		FEmFUm ¹	405	373	346	326	362
I alt Total		"	403	370	347	331	361
Storfehold: Cattle:							
Årskyr Cows		stk no.	14,3	18,1	23,2	31,8	19,2
Kviger og kalvar (gj.sn.) Heifers, calves (average)		" "	19,9	27,1	36,4	57,8	29,4
Oksar over 1 år (gj.sn.) Steers > 1 year (average)		" "	2,2	4,3	5,3	12,6	4,4
Mjôlk/årsku Milk/cow		kg	6869	6992	7003	7007	6967
Omsett mjôlk Milk sold		l	88280	114048	147007	202636	120609
Mjôlkekvote Milk quota		l	86418	111175	149251	204970	120010
Kraftfôr/årsku Feed concentrate/cow		NOK	8308	8982	9242	9660	8996
Grovfôr/årsku Coarse fodder/cow		daa decares	11,5	13,3	15,0	18,3	14,0
Pris: Mjôlk utan tilskot Milk price excl. support		NOK/l	3,75	3,78	3,85	3,80	
Kukjôt utan tilskot Meat(cow), excl. support		NOK/kg	30,36	30,38	31,18	31,41	30,75
Anna storfekjôt u.tilsk. Meat(beef), excl. support		"	35,93	36,10	36,57	36,79	36,34
Produksjonsinntekt mjôlk: Total output milk		NOK	331189	430836	566212	770571	458444
Driftstilskot Production allowance		"	54362	55770	58843	57921	56357
Distriktstilskot Other support		"	28149	42105	51890	67329	42008
Prod. inntekt kukjôt Total output meat(cow)		"	46168	64833	85298	139448	69419
" anna storfekjôt " meat(beef)		"	58705	101555	137204	269229	108810
Tilskot kjôt Support		"	13354	21352	23949	46631	21114
Produksjonsinntekt livdyr Total output cattle sold live		"	17859	16616	18712	35341	18721
Anna husdyrhald Other animal husbandry		"	2774	3912	4260	3030	3562
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare		"	636	558	506	509	545
Dekningsbidrag/daa Gross margin/decare		"	3251	2810	2399	1972	2604
Vederl til arb. og EK Return on labour and own capital		NOK/man-year	184856	203216	206949	203010	199401
Vederl til fam. arb og EK Return on family l. and own capital		"	167706	188049	191803	183859	183240
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.		"	137915	156563	153965	132346	147996
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap.		"	211628	230497	232830	222858	225389

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions

Alle All

Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		109	121	106	24	365
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	752629	998410	1287476	1875890	1057112
Planteprodukt	Plant products	"	9044	17688	30239	72379	22169
Husdyrprodukt	Livestock products	"	456694	617752	811686	1217619	658956
Tilskot	Support	"	277948	349828	423526	561733	360945
Andre inntekter	Other income	"	8943	13142	22026	24158	15042
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	211105	291027	391582	582045	312690
Såvarer	Seeds	"	3076	5268	8861	15794	6280
Handelsgjødse og kalk	Fertilizer and lime	"	23181	30931	40586	68917	33627
Plantevernmidde	Pesticides	"	911	1376	2042	5084	1656
Konserveringsmidde	Preservatives	"	6386	6932	8877	11108	7533
Førmiddel	Fodder	"	128542	178251	237951	325891	188718
Div. til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	22615	28829	36677	50903	30425
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	8964	14547	23712	62380	18621
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	17430	24893	32877	41969	25831
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"					
Leigd arbeid	Hired labour	"	64469	77762	97616	154653	83932
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	22680	28881	38132	56460	31235
Traktorar	Tractors	"	11484	14920	19592	28648	16012
Driftsbygningar	Outbuildings	"	25522	28536	35954	69818	32194
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2585	4689	5565	10609	4658
Drivstoff	Fuel	"	14349	18885	26547	38045	20796
Maskinleige	Rented machinery	"	19604	35166	53861	115706	40853
Jordleige	Rented farmland	"	3561	8105	19480	39005	11978
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	64320	83048	100279	124606	84611
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	439680	591018	788609	1219594	638960
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	312949	407392	498867	656295	418152
Avskrivningar:	Depreciation:	"					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	14972	18681	26606	48658	21677
Traktorar	Tractors	"	17704	20808	24482	33717	21703
Driftsbygningar	Outbuildings	"	29946	43536	65057	100613	49013
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1536	2165	2002	2473	1929
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	57355	79061	121510	202334	92176
Driftsoverskot jordbruk	+ Net income agriculture	"	248793	322203	380721	470835	323831
+ " skogbruk	+ " forestry	"	14596	8442	15482	24217	13268
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	22952	27701	36930	44711	29899
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	8079	16938	31673	18942	18585
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	11050	5028	10203	10414	8615
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	255752	186712	190575	150838	207713
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	29918	29960	38222	38193	33066
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	776	4472	12883	3200	5666
+ Renteinntekter	Interest received	"	16765	13547	9400	11938	13172
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	37432	54182	93917	142510	66071
= Nettoinntekt	Total net income	"	571249	560822	632173	630777	587743
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	121874	108947	137584	254452	130000
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	685768	469919	454596	462535	529220
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	8610	-20338	-42578	-25045	-17873
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:	"					
Jordbruk	Agriculture	"	1164650	1599249	2501975	4286162	1891564
Skogbruk	Forestry	"	93606	91787	113309	258832	108657
A. næring + till.næring	Other occupations	"	269209	218554	289009	164536	250723
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	643792	533482	669174	838375	623527
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	553191	429775	491370	695943	502651
Eigedelar i alt	Total assets	"	2724448	2872847	4064836	6243847	3377121
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	140881	242051	400329	663145	282981
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	702375	908882	1571748	2924413	1166444
Eigenkapital	Own capital	"	1881192	1721914	2092760	2656290	1927697

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17b

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions		Agder & Rogaland Jæren		Vestlandet Western Norway	
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	Alle	100-200	Alle
Tal bruk Number of holdings			9	8	14
Alder på brukar Age of farmer		år year	36	45	45
Jordbruksareal Agricultural land		daa decares	339	167	227
herav leigd of which rented land		" "	115	70	102
Eigedelar i jordbruket Agricultural assets:		NOK	5834922	2212663	3186845
Varelager Stocks		"	145132	75086	84450
Buskap Livestock		"	729679	314605	402891
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	219314	118467	139259
Traktorar Tractors		"	257175	159791	200429
Driftsbygningar Outbuildings		"	3649539	1171245	1916938
Jord etc. Farmland etc.		"	834083	373469	442878
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)		timer hours	4117	4072	4390
herav familien of which family		" "	2579	3018	3404
Arealbruk: Land use:					
Korn Cereals		daa decares	42,2		12,1
Poteter Potatoes		" "		0,1	0,1
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		" "	295,4	166,9	214,9
Anna Other		" "			
Avlinger pr daa: Crops per decare:					
Korn Cereals		kg	416		366
Poteter Potatoes		"		625	625
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		FEm FUm ¹	541	359	365
I alt Total		"	523	359	349
Storfe- og svinehald: Dairy and pig farming:					
Årskyr Cows		stk no.	26,5	15,7	17,8
Mjølkk/årsku Milk/cow		kg	7393	6904	6991
Omsett mjølk Sold milk		l	179049	99956	113374
Mjølkekvote Milk quota		l	188029	91435	114857
Grovfôr/årsku Coarse fodder/cow		daa decares	11,2	10,6	12,1
Avlsgrisar (gj.snitt) Pigs for breeding (average)		stk no.	51,2	20,9	29,4
Smågriskull Litters		" "	93	53,0	58,0
Salbare smågrisar Piglets for sale		" "	976	518	594
Omsette slaktesvin Pigs for slaughter		" "	644	135	301
Innkjøp av svin Purchase of pigs		NOK	427746	41253	64674
Pris: Mjølkk utan tilskot Milk price excl. support			3,87	3,73	3,76
Kukjøtt utan tilskot Meat(cow) excl. support			31,93	31,56	31,08
Anna storfe kjøtt u.tilsk. Meat(beef) excl. support		"	36,16	36,01	36,71
Svine kjøtt Pork		"	21,77	22,11	22,93
Smågris, sal Piglets for sale		"	887	804	804
Produksjonsinntekt mjølk Total output milk		"	692908	372481	426197
Driftstilskot Production allowance		"	60578	53800	53764
Distriktstilskot Other support to milk		"		33902	38002
Prod. inntekt kjøtt Total output meat(cow)		"	98832	44843	62321
" anna storfe kjøtt " meat(beef)		"	108095	41966	65935
Tilskot kjøtt Support		"		7894	12447
Prod.innt. livdyr, storfe Total output cattle sold live		"	55896	22118	20427
" smågris " piglets		"	720258	346618	258814
" slaktesvin " pigs for fattening		"	1067109	194862	505036
" avlsgrisar " pigs for breeding		"	157159	42152	95175
Anna husdyrhald Other animal husbandry		"	22630	3727	3989
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare		"	887	648	674
Dekningsbidrag/dekar Gross margin/decare		"	5115	5414	4798
Vederl til arb. og EK Return on labour and own capital		NOK/man-year	344999	226440	230924
Vederl til fam. arb og EK Return on family l. and own capital		"	359370	211715	220374
Fam. arbeidsfort. Jårsverk Family labour income agric.		"	291779	173259	181210
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap. "		"	369810	252075	254282

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjøl og svinekjøt
combined dairy and pig farming

Regionar Regions			Agder & Rogaland Jæren	Vestlandet Western Norway	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle	100-200	Alle
Tal bruk	Number of holdings		9	8	14
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	3351806	1421086	1823767
Planteprodukt	Plant products	"	63190	5394	12352
Husdyrprodukt	Livestock products	"	2922887	1068767	1437894
Tilskot	Support	"	347478	298538	343952
Andre inntekter	Other income	"	18251	48387	29569
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	1617937	516948	734659
Såvarer	Seeds	"	9137	1207	2953
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	26746	16700	22835
Plantevernmiddel	Pesticides	"	3853	2962	3070
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	16377	6536	7688
Førmiddel	Fodder	"	920237	360460	529119
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	110192	47401	53729
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	479251	50836	78556
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	52145	30846	36710
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:				
Leigd arbeid	Hired labour	"	151673	93473	90288
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	45510	27920	35650
Traktorar	Tractors	"	19888	11635	13425
Driftsbygningar	Outbuildings	"	105614	29549	38263
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	10096	2802	2918
Drivstoff	Fuel	"	22158	14466	21377
Maskinleige	Rented machinery	"	135301	10683	31612
Jordleige	Rented farmland	"	44377	9520	12207
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	157223	143705	145276
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	2309778	860700	1125675
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	1042028	560387,0	698092
Avskrivningar:	Depreciation:				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	29009	12963	16312
Traktorar	Tractors	"	38579	21112	24030
Driftsbygningar	Outbuildings	"	182284	74679	115646
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	6446	7449	5742
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5,0 %	"	283791	111693,0	158747
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	785710	444184	536363
+ " skogbruk	+ " forestry	"	236	-3909	320
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	8805	8616	8992
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	6058	162	27719
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	11111	-2635	-18641
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	216039	278358	282503
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"		12686	8420
+ Fam. arbeid på nyanleg	+ Fam. labour: investments	"	8157	1046	4868
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	6916	5458	4750
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payment to previous owner	"	212913	58810	113004
= Nettoinntekt	= Total net income	"	830119	685155	742291
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	171313	191408	168461
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	342973	331954	305441
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-108804	32300	73012
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:				
Jordbruk	Agriculture	"	5834922	2212663	3186845
Skogbruk	Forestry	"	111	42392	34401
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	52150	158208	336027
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	971818	666813	746801
Krav og kontantlar	Outstanding claims and cash	"	557050	353918	364699
Eigedelar i alt	Total assets	"	7416052	3433994	4668773
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	711388	275093	418887
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	4395957	974316	2000971
Eigenkapital	Own capital	"	2308707	2184585	2248915

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17b Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for combined dairy

Regionar	Regions		Alle All
Storleiksgupper	Farm size	daa decares	100-200 200-300 300-500 Alle All
Tal bruk	Number of holdings		14 6 8 31
Alder på brukar	Age of farmer	år year	46 40 38 43
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	169 245 380 284
herav leigd	of which rented land	" "	64 102 106 96
Eigedelar i jordbruket	Agricultural assets:	NOK	2273177 5974769 4450419 3969217
Varelager	Stocks	"	70127 127590 133782 107142
Buskap	Livestock	"	322134 777784 533919 514924
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	111110 239354 217337 222989
Traktorar	Tractors	"	148313 173983 296473 226409
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1245953 4107799 2473842 2329257
Jord etc.	Farmland etc.	"	375540 548259 795068 568496
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3755 4539 4618 4179
herav familien	of which family	" "	2774 3147 3382 3018
Arealbruk:	Land use:		
Korn	Cereals	daa decares	12,4 14,7 56,4 24,1
Poteter	Potatoes	" "	0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	156,1 230,5 322,3 259,1
Anna	Other	" "	0,2 1,3 0,4
Avlingar pr daa:	Crops per decare:		
Korn	Cereals	kg	313 583 380 391
Poteter	Potatoes	"	625 625
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	395 521 436 431
I alt	Total	"	388 525 409 420
Storfe- og svinehald:	Dairy and pig farming:		
Årskyr	Cows	stk no.	14,3 22,4 22,5 21,3
Mjølkkårsku	Milk/cow	kg	6613 6920 7274 6841
Omsett mjølk	Sold milk	l	86797 140229 149200 133217
Mjølkekvote	Milk quota	l	82618 149723 164681 135771
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	10,9 10,3 14,3 12,2
Avlsgriser (gj sn)	Pigs for breeding (average)	stk no.	18,3 71,4 26,7 30,9
Smågriskull	Litters	" "	57,0 127,0 40,0 64,0
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	567 1312 439 674
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	225 759 470 409
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	37929 373292 255880 173695
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	3,72 3,81 3,87 3,79
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow) excl. support	NOK/kg	31,93 31,54 29,88 31,42
Anna storfekjøtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	35,33 35,57 36,61 35,91
Svinekjøtt	Pork	"	22,69 22,39 22,01 22,34
Smågris, sal	Piglets for sale	NOK/stk	812 920 801 854
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	"	322697 533693 577424 504319
Driftstilskot	Production allowance	"	53800 53800 54463 59187
Distriktstilskot	Other support to milk	"	24622 23336 25131 28572
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	39374 89811 103645 82450
" anna storfekjøtt	" meat(beef)	"	42764 83497 144279 88777
Tilskot kjøtt	Support	"	8072 10637 10349 13597
Prod.innt. livdyr, storfe	Total output cattle sold live	"	36770 27716 15149 32093
" smågris	" piglets	"	321977 799895 182290 370695
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	378224 1303809 788863 695536
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	32979 255004 102385 96949
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	2959 23104 3255 12518
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	691 1221 614 741
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	5605 7338 3396 4646
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	237556 319109 239236 274846
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	226818 325929 229358 269340
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	187917 279534 181063 220868
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	263502 343231 260727 298891

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk og svinekjøt
and pig farming

Regionar Regions

Alle All

Storleksgrupper	Farm size	daa	100-200	200-300	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		14	6	8	31
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1505335	3520940	2410034	2318389
Planteprodukt	Plant products	"	6676	42077	69585	32088
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1177744	3116529	1917290	1883336
Tilskot	Support	"	286082	358652	414154	376337
Andre inntekter	Other income	"	34833	3682	9006	26628
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	558144	1723007	1118194	999059
Såvarer	Seeds	"	3217	4818	6523	5000
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	16002	20271	40147	25395
Plantevernmiddel	Pesticides	"	2567	1938	4602	3120
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	7529	17754	10168	10196
Fôrmiddel	Fodder	"	402119	1104438	644332	645639
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	48870	120176	64136	71042
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	45828	402789	299917	196712
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	32011	50824	48371	41954
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid	Hired labour	"	91013	158963	114555	123634
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	27752	56994	36658	44757
Traktorar	Tractors	"	13372	12498	20252	17465
Driftsbygningar	Outbuildings	"	38963	81990	77009	66211
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3417	10661	1734	5474
Drivstoff	Fuel	"	14329	33036	23856	23547
Maskinleige	Rented machinery	"	25052	124911	69440	63641
Jordleige	Rented farmland	"	9864	24735	19626	20735
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	173062	186636	130945	165318
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	954967	2413432	1612269	1529841
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	550368	1107508	797766	788549
Avskrivningar:	Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	13483	28708	28448	25134
Traktorar	Tractors	"	18238	26099	39859	28481
Driftsbygningar	Outbuildings	"	74201	218622	127633	126183
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	5733	8065	1833	4988
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	113595	289042	217736	194659
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	438713	826015	599993	603763
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-2362	228	4353	1724
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	17567	8431	8405	14750
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	93	9087	67739	19282
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	-478	-23388	54	-4122
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	242102	208268	188558	226682
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	8448		24113	12794
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	597		16083	5241
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	8811	3793	4873	6628
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payment to previous owner	"	75012	255802	152819	147752
= Nettoinntekt	= Total net income	"	638479	776633	761352	738992
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	139711	244125	27899	151920
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	335952	296249	267443	403141
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-2954	2084	669	10327
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:	"				
Jordbruk	Agriculture	"	2273177	5974769	4450419	3969217
Skogbruk	Forestry	"	45933	8847	11300	28658
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	201096	384831	187577	357114
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	708806	826891	857183	753274
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	454625	449575	367921	483671
Eigedelar i alt	Total assets	"	3683636	7644913	5874399	5591934
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	417753	853413	460551	551233
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1254618	4448791	3692985	2840019
Eigenkapital	Own capital	"	2011266	2342709	1720863	2200682

Hovudtabell 17c

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar	Regions		Austlandet		Vestlandet		Alle All
			Eastern Norway	Agder & R.	Western Norway		
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Andre bygder	Andre bygder			
			Other parts	Other parts	200-300	300-500	
			Alle All	Alle All			
Tal bruk	Number of holdings		8	10	10	8	24
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	45	42	41	43
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	350	347	241	372	258
herav leigd	of which rented land	"	199	146	118	139	104
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1502028	2347169	1238776	2221786	1459127
Varelager	Stocks	"	92762	126257	71210	74505	67643
Buskap	Livestock	"	242210	298131	182741	314044	215974
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	119448	150832	100912	265806	149316
Traktorar	Tractors	"	179548	95741	165118	310786	202222
Driftsbygningar	Outbuildings	"	573911	1135805	488767	693500	498997
Jord etc	Farmland etc.	"	294149	540404	230029	563146	324974
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	4122	3570	3714	4081	3836
herav familien	of which family	" "	3354	2884	2693	3433	2973
Arealbruk:	Land use :						
Korn	Cereals	daa decares			4,2		1,8
Poteter	Potatoes	" "	0,4		0,1		0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	349,8	346,9	236,5	371,9	256,3
Anna	Other	" "	0,3	0,4			
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	kg			293		293
Poteter	Potatoes	"	1667		1000		1000
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	284	360	328	299	325
I alt	Total	"	284	360	328	299	325
Mjølkeproduksjon og sauehald:	Dairy and sheep farming:						
Årskyr	Cows	stk no.	15,1	16,3	11,6	18,8	13,6
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	24,9	26,9	15,8	25,1	17,6
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	2,9	2,2	1,7	3,2	1,8
Mjøl/årsku	Milk/cow	kg	7044	7224	6431	6257	6205
Omsett mjølk	Milk sold	l	95393	105930	63134	106250	74350
Mjølkekvote	Milk quota	l	89970	106416	60871	128601	80516
Vinterfôr sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	60,5	117	69	113	80
Gangslam/vfs	Lambs per wfs	stk no.	1,5	1,5	1,5	1,3	1,4
Omsett saue- og l. kjøt	Mutton sold	kg	1836	3369	2323	2612	2155
Pris: Mjøl utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	3,7	3,80	3,69	3,66	3,66
Kukjøt utan tilskot	Meat (cow) excl. support	NOK/kg	30,78	30,71	31,06	31,06	31,22
Anna storfekjøt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	35,64	37,26	37,58	35,71	36,48
Saue- og lammekjøt u.t.	Meat (mutton) excl. support	"	32,63	34,60	35,45	34,86	34,78
Ull	Wool	"	32,63	31,36	32,64	37,15	34,41
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	353188	402324	233023	388613	271940
Driftstilskot	Production allowance	"	50438	54520	53800	53800	53800
Distriktstilskot	Other support to milk	"	34384	20498	19001	36111	24213
Prod. inntekt kukjøt	Total output meat(cow)	"	61037	68348	36696	79483	49930
" anna storfekjøt	" meat(beef)	"	88384	121135	49614	95873	57527
Tilskot storfekjøt	Support	"	25444	16732	11029	17755	11602
Produk.inntekt livdyr storfe	Total output cattle sold live	"	13650	30930	21434	4159	13913
" saue- og lammekj.	" mutton	"	76400	125509	86731	101983	81277
Tilskot kjøt	Support (mutton)	"	16682	26998	18848	23443	18067
Prod.inntekt, livdyr sau	Total income sheep sold live	"	8767	900	11115	17635	12402
Prod.inntekt, ull	" wool	"	9355	19950	14288	14530	13110
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1777	12127	206	710	323
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	449	398	457	614	554
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2225	2354	2602	2144	2479
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	179789	213616	174202	167288	162907
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	159324	196887	161713	141204	143893
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	134166	158596	137108	106408	116495
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap. "	"	203233	239907	200142	187565	184966

¹ FUm = Feed Unit milk

kumjølksproduksjon og sauehald
combined dairy and sheep farming

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts		Agder & R. A. bygder Other parts		Vestlandet Western Norway	
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	Alle All	200-300	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holding s		8	10	10	8	24
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1093807	1274556	857413	1201164	908188
Planteprodukt	Plant products	"	14576	26650	8823	5541	7286
Husdyrprodukt	Livestock products	"	612557	781222	453108	702985	500421
Tilskot	Support	"	451740	433594	376333	477083	386529
Andre inntekter	Other income	"	14935	33090	19149	15556	13952
Variable kostnader i alt	Total variable costs	"	314240	456939	230748	403913	268154
Såvarer	Seeds	"	5655	3630	2071	1812	1567
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	39282	48738	30554	42800	30477
Plantevernemiddel	Pesticides	"	2408	1551	2716	1709	1722
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	2366	9361	8720	7638	7578
Fôrmiddel	Fodder	"	180355	243565	122803	223579	147933
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husb.	"	35154	46496	26383	38005	29441
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	20266	72360	7933	56744	23624
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	28755	31239	29568	31628	25812
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:							
Leigd arbeid	Hired labour	"	107722	92490	60846	95164	74696
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	28547	27678	25683	49949	34421
Traktorar	Tractors	"	20328	14023	9922	26848	14636
Driftsbygningar	Outbuildings	"	34177	48280	21337	36869	24482
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	9223	5371	4724	2927	3948
Drivstoff	Fuel	"	20623	16976	16360	27201	19635
Maskinleige	Rented machinery	"	49591	42426	25238	39858	24455
Jordleige	Rented farmland	"	23550	24730	12235	9470	9686
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	89519	93827	68274	82947	67995
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	697520	822740	475367	775146	542110
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	396288	451816	382046	426018	366078
Avskrivningar: Depreciation:							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	16651	19880	15044	35528	20131
Traktorar	Tractors	"	22960	13950	20382	33570	24348
Driftsbygningar	Outbuildings	"	35845	53972	35756	38007	33130
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	754	2456	2587	1769	2044
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	72562	103137	62583	109988	72703
Driftsoverskot jordbruk	Net income agricult ure	"	320078	361558	308277	317145	286424
+ " skogbruk	+ " forestry	"	1106	2777	-412	25932	9144
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	59955	22272	33071	7970	22986
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	35199		-14859	59249	13558
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	945	1069	3987	528	2212
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	127874	315704	225687	135450	197715
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	37659	23913	10423	289	6168
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	882	4123	31400		13083
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	12285	7282	11294	8770	13335
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	51780	68423	40330	67677	44315
= Nettoinntekt	= Total net income	"	544202	670275	568539	487656	520311
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	120629	149691	155609	109985	128951
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	454777	262995	497554	418021	578979
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	92149	-99124	23982	244851	81143
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	1502028	2347169	1238776	2221786	1459127
Skogbruk	Forestry	"	81817	50429	16231	21234	15758
Till.næring og a. næring	Other occupations	"	328221	235902	156471	204626	179016
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	612989	885635	793195	615752	652900
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	449216	422635	497213	495844	575071
Eigedelar i alt	Total assets	"	2974271	3941769	2701886	3559242	2881872
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	261329	418688	145717	212389	153134
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	670840	1553290	715500	1149730	788096
Eigenkapital	Own capital	"	2042102	1969791	1840670	2197124	1940642

Summary of accounts for

Regionar	Regions		Alle	All			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	Alle	All
Tal bruk	Number of holdings		9	13	22	48	
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	43	43	45	
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	151	250	385	317	
herav leigd	of which rented land	"	36	99	161	137	
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	823951	1350875	2490951	1858211	
Varelager	Stocks	"	58137	72323	107946	92132	
Buskap	Livestock	"	164951	193907	333792	268108	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	70716	114265	190816	141821	
Traktorar	Tractors	"	94981	172191	224249	168856	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	263279	508685	1089992	729828	
Jord etc	Farmland etc.		171888	289504	544156	457466	
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3381	3601	3938	3828	
herav familien	of which family	" "	2679	2648	3220	3022	
Arealbruk:	Land use :						
Korn	Cereals	daa decares		3,2		0,9	
Poteter	Potatoes	" "	0,3	0,1	0,1	0,1	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	151,0	246,3	385,2	315,5	
Anna	Other	" "			0,2	0,1	
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	kg		293		293	
Poteter	Potatoes	"	1667	1000	1000	1400	
Grovfor og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	436	331	316	327	
I alt	Total	"	436	330	316	326	
Mjølkeproduksjon og sauehald:	Dairy and sheep fa rming:						
Årskyr	Cows	stk no.	11,3	12,2	18,4	15,6	
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average	" "	13,9	16,8	30,3	23,6	
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	0,3	1,9	4,1	2,8	
Mjolk/årsku	Milk/cow	kg	6054	6677	6882	6731	
Omsett mjølk	Milk sold	l	61778	71046	113868	94187	
Mjølkekvote	Milk quota	l	60651	70945	118245	96363	
Vinterforede sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	57	73	104	90	
Gangslam/vfs	Lambs per wfs	stk no.	1,3	1,5	1,5	1,4	
Omsett saue- og l. kjøt	Mutton sold	kg	1314	2349	2849	2488	
Pris: Mjølk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	3,72	3,69	3,72	3,74	
Kukjøt utan tilskot	Meat (cow) excl. support	NOK/kg	30,85	30,86	30,98	30,96	
Anna storfekjøtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	35,07	37,61	36,54	36,48	
Saue- og lammekjøtt u.t.	Meat (mutton) excl. support	"	33,03	35,17	34,72	34,51	
Ull	Wool	"	32,83	33,28	33,37	32,71	
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	229929	262107	423781	352200	
Driftstilskot	Production allowance	"	53800	53800	57164	54781	
Distriktstilskot	Other support to milk	"	16580	18989	31560	24685	
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	39879	38943	74706	58773	
" anna storfekjøtt	" meat(beef)	"	28759	48307	129485	85794	
Tilskot storfekjøtt	Support	"	6088	10438	19907	14451	
Produk.inntekt livdyr storfe	Total output cattle sold live	"	13669	20299	18445	17569	
" saue- og lammekj.	" mutton	"	48407	86446	111766	94717	
Tilskot kjøtt	Support (mutton)	"	10261	18874	23476	19823	
Prod.inntekt, livdyr sau	Total income sheep sold live	"	5347	9599	9604	8302	
Prod.inntekt , ull	" wool	"	8939	14509	15832	14543	
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		159	6096	2984	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	588	448	477	463	
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	3341	2501	2272	2337	
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	162224	172877	206896	184109	
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	144364	159180	186867	165875	
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	126646	133438	148538	136392	
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap. "	"	184093	198396	231251	207797	

¹ FUm = Feed Unit milk

kumjolkproduksjon og sauehald
combined dairy and sheep farming

Regionar Regions

Alle All

Storleiksgupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		9	13	22	48
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	689452	878147	1302632	1077956
Planteprodukt	Plant products	"	12436	7796	16719	12884
Husdyrprodukt	Livestock products	"	374929	480368	789714	634882
Tilskot	Support	"	298822	375097	473585	413540
Andre inntekter	Other income	"	3266	14886	22614	16650
Variable kostnader i alt	Total variable costs	"	183774	253854	426976	337867
Såvarer	Seeds	"	1316	2433	3298	2952
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	20618	36475	47487	40576
Plantevernmiddel	Pesticides	"	295	2496	1999	1671
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	5689	8390	8394	7821
Fôrmiddel	Fodder	"	108962	138927	238336	187952
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husb.	"	24513	25872	43776	35363
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	10709	9790	50541	32127
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	11673	29472	33146	29404
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	66186	61503	102461	85458
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	28355	25161	38592	33185
Traktorar	Tractors	"	8121	10213	19855	15187
Driftsbygningar	Outbuildings	"	18730	25604	39428	31957
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	5572	4960	4265	5040
Drivstoff	Fuel	"	13917	16095	20915	20089
Maskinleige	Rented machinery	"	11486	22563	41196	32768
Jordleige	Rented farmland	"	7084	11708	21809	18794
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	54012	74559	91333	80631
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	397237	506220	806830	660976
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	292215	371927	495802	416980
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	7455	15678	27085	19702
Traktorar	Tractors	"	14986	20640	26104	21035
Driftsbygningar	Outbuildings	"	24895	34382	55842	42444
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1469	2282	2630	2216
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	40653	67653	114564	87766
Driftsoverskot jordbruk	Net income agricultur e	"	243409	298946	384139	331582
+ " skogbruk	+ " forestry	"	3245	303	8934	5356
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	48912	27442	11689	25215
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	-3714	-11210	43536	16222
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	1737	3086	4572	3263
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	283030	267110	186880	223379
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	6865	13282	19724	15008
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		24154	4223	8477
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	8154	11372	9973	10730
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	26777	50846	72407	62460
= Nettoinntekt	= Total net income	"	564862	583638	601263	576773
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	84946	156208	138832	132435
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	448486	460817	448063	461587
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-5036	15723	120865	80391
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	823951	1350875	2490951	1858211
Skogbruk	Forestry	"	11477	14563	46402	32266
Till.næring og a. næring	Other occupations	"	182983	129797	266551	229846
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	403997	1012053	723249	699083
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	373140	474812	480653	490871
Eigedelar i alt	Total assets	"	1795549	2982099	4007805	3310277
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	103426	151201	333815	256600
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	486570	907302	1343603	1128067
Eigenkapital	Own capital	"	1205552	1923597	2330387	1925610

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17d

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands					Alle
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	
Tal bruk Number of holdings			13	12	20	15	63
Alder på brukar Age of farmer		år year	47	51	46	50	49
Jordbruksareal Agricultural land		daa decares	163	231	379	760	381
herav leigd of which rented land		" "	9	26	86	307	107
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets:		NOK	1014301	927792	1434502	2472356	1446630
Varelager Stocks		"	63474	73653	146832	515077	197245
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	102722	66857	108201	295747	138969
Skurtreskar Combine harvester		"	37639	43363	28603	201554	73556
Traktorar Tractors		"	95685	169042	228150	183681	174327
Driftsbygningar Outbuildings		"	413638	304654	357600	626464	409738
Jord etc. Farmland etc.		"	300947	270223	564872	649832	452677
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)		timer hours	439	537	947	1689	900
herav familien of which family		" "	399	442	853	1499	799
Arealbruk: Land use:							
Bygg Barley		daa decares	87,1	85,9	99,6	161,2	105,2
Havre Oats		" "	30,2	61,1	107,8	159,1	90,2
Kveite Wheat		" "	30,5	52,7	136,7	322,5	137,7
Poteter Potatoes		" "				1,7	0,4
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		" "	5,4	18,4	6,8	10,7	9,3
Anna Other		" "	10,0	12,9	28,5	100,7	37,5
Avlingar pr daa: Crops per decare:							
Bygg Barley		kg	379	381	441	491	439
Havre Oats		"	402	474	437	453	445
Kveite Wheat		"	440	490	522	463	482
Poteter Potatoes		"				2356	2356
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture		FEm FUm ¹	274	318	332	189	279
I alt Total		"	375	390	435	411	413
Kornproduksjon: Cereal production:							
Pris: Bygg Price: Barley		NOK/kg	1,75	1,67	1,78	1,82	1,78
Havre Oats		"	1,54	1,59	1,63	1,61	1,61
Kveite Wheat		"	1,92	2,06	2,01	2,03	2,02
Variable kostnader Variable costs		NOK/decare	318	248	297	291	290
Produksjonsinntekt bygg Total output barley		NOK	60397	54732	80249	145916	83819
" havre " oats		"	19448	45116	74402	125250	66128
" kveite " wheat		"	26694	51204	145431	308300	135836
" oljefrø " oilseeds		"	939	9907	11479	36942	14521
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare		"	460	402	333	319	348
Dekningsbidrag/dekar Gross margin/decare		"	804	893	1027	995	982
Vederl til arb. og EK Return on labour and own capital		NOK/man-year	-126489	28629	215963	263645	179027
Vederl til fam. arb og EK Return on family l. and own capital		"	-126489	27532	214950	268745	177170
Fam. arbeidsfort. Jårsverk Family labour income agric.		"	-244055	-33146	134739	163170	85200
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap.		"	-93790	84378	277934	312112	231664

¹ FUm = Feed Unit milk

kornproduksjon

cereal production

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands				
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	> 500 Alle
Tal bruk Number of holdings			13	12	20	15 63
Produksjonsinntekt i alt: Output:		NOK	183117	263533	502205	977956 485430
Planteprodukt Plant products		"	119106	167064	335215	666552 323314
Husdyrprodukt Livestock products		"	390		174	4108 1114
Tilskot Support		"	56030	78620	129054	270486 132973
Andre inntekter Other income		"	7591	17849	37762	36810 28029
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	51895	57194	112676	221134 110722
Såvarer Seeds		"	14746	16854	30614	52911 28828
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime		"	25346	31101	58451	107468 55618
Plantevernemiddel Pesticides		"	8588	7303	20019	49423 21331
Konserveringsmiddel Preservatives		"			-1	
Førmiddel Fodder		"	67		183	2974 780
Diverse til husdyrholdet Misc. for animal husbandry		"			87	380 118
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	277			
Andre forbruksart. Other variable costs		"	2871	1936	3323	7978 3990
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:						
Leigd arbeid Hired labour		"		366	5349	14696 5267
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	12727	12342	16956	45666 21772
Traktorar Tractors		"	8678	6736	17404	19307 13439
Driftsbygningar Outbuildings		"	7992	6699	11220	12646 9793
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	4766	9955	7467	8358 7342
Drivstoff Fuel		"	7878	11922	17919	46840 20804
Maskinleige Rented machinery		"	9439	21591	34338	47954 28581
Jordleige Rented farmland		"	1592	4425	23449	88496 29686
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	34936	42079	49447	86717 53332
Registrerte kostnader i alt Total registered costs		"	139904	173309	296225	591814 300738
Resultat før avskrivningar Result before depreciation		"	43213	90224	205980	386142 184692
Avskrivningar: Depreciation:						
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	15196	13481	19427	57977 25834
Traktorar Tractors		"	12913	16696	23314	25526 19768
Driftsbygningar Outbuildings		"	21081	20740	23449	40135 25715
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply		"	1279	1343	1547	3232 1784
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5,0 %		"	50815	47546	72127	121696 72110
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture		"	-7255	37964	138244	259271 111591
+ " skogbruk + " forestry		"	62241	5835	9236	74768 35532
+ " till.næring + " other farm-based		"	7241	41700	263909	104292 117692
+ " a. næring + " other off-farm		"	93304	42112	46568	59297 56264
+ Aksjeutbytte og handel + Dividend and stock trading		"	1126	7210	3698	5947 4261
+ Løsinntekter + Wage income		"	564286	555322	466804	318834 462407
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay		"	20553	58599	44293	27127 46338
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"	4914	2523		
+ Renteinntekter + Interest received		"	40671	35746	8673	26149 24460
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner		"	65344	81666	78510	69480 71684
= Nettoinntekt = Total net income		"	721738	705346	902915	806205 788355
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	119098	104199	179594	162222 134896
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec .		"	591079	603531	513336	1250227 714563
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	259951	-25451	8023	14177 54419
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk Agriculture		"	1014301	927792	1434502	2472356 1446630
Skogbruk Forestry		"	180834	142466	154802	340516 197162
Till.næring og anna næring Other occupations		"	293712	309957	279802	302572 287366
Hovudbygning og privat Farmhouses and private		"	946951	612328	1031953	1171936 973300
Krav og kontantar Outstanding claims and cash		"	465862	532630	536084	968906 611891
Eigedelar i alt Total assets		"	2901661	2525173	3437143	5256285 3516349
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	100460	100686	208353	358194 194200
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	1111212	1146145	1447412	1053696 1214948
Eigenkapital Own capital		"	1689989	1278342	1781378	3844395 2107201

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17d Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts			Trøndelag Central Norway Flatbygder Lowlands	
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	Alle	Alle
Tal bruk	Number of holdings		6	6	18	13
Alder på brukar	Age of farmer	år year	52	50	53	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	157	222	290	320
herav leigd	of which rented land	" "		30	67	20
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	869996	582912	862053	984129
Varelager	Stocks	"	42211	40605	67549	85179
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	117175	62859	90813	72415
Skurtreskar	Combine harvester	"	18111	10405	18111	16197
Traktorar	Tractors	"	56511	74562	106940	189579
Driftsbygningar	Outbuildings	"	382244	193071	294456	338027
Jord etc.	Farmland etc.	"	253744	199058	283401	282733
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	653	752	968	715
herav familien	of which family	" "	632	643	872	657
Arealbruk:	Land use:					
Bygg	Barley	daa decares	12,7	89,7	84,2	196,3
Havre	Oats	" "	91,0	42,8	91,2	40,8
Kveite	Wheat	" "	39,5	77,7	94,9	6,7
Poteter	Potatoes	" "			0,2	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "		11,7	13,8	18,3
Anna	Other	" "	13,3		5,7	
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Bygg	Barley	kg	393	276	361	341
Havre	Oats	"	256	361	323	412
Kveite	Wheat	"	358	400	415	250
Poteter	Potatoes	"			1750	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹		283	268	27
I alt	Total	"	249	314	334	310
Kornproduksjon:	Cereal production:					
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	1,71	1,69	1,70	1,70
Havre	Oats	"	1,62	1,53	1,59	2,01
Kveite	Wheat	"	2,59	1,99	2,02	1,74
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	279	324	268	140
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	8841	41861	52173	102747
" havre	" oats	"	35213	26011	48858	27709
" kveite	" wheat	"	34596	61825	79367	6316
" oljefrø	" oilseeds	"	856		295	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	615	331	325	452
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	836	759	867	987
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-177967	52543	76645	69331
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	-177967	49929	72044	61286
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-241170	8099	18382	35280
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	-158557	82101	109535	119741

¹ FUm = Feed Unit milk

kornproduksjon

cereal production

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts			Trøndelag Central Norway Flatbygder Lowlands	
Storleiksgrupper Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	Alle	200-300	Alle
Tal bruk Number of holdings		6	6	18	6	13
Produksjonsinntekt i alt: Output:	NOK	174415	240459	329359	295438	387122
Planteprodukt Plant products	"	78847	131234	188345	142972	222529
Husdyrprodukt Livestock products	"		5966	1989		
Tilskot Support	"	80989	102178	119618	151302	163280
Andre inntekter Other income	"	14579	1081	19407	1164	1313
Variable kostnader i alt: Total variable costs:	"	43659	71981	77776	36651	71365
Såvarer Seeds	"	12031	21676	18769	7534	18135
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime	"	18674	35888	38147	21281	39628
Plantevernemiddel Pesticides	"	5088	10709	14905	2449	8870
Konserveringsmiddel Preservatives	"				192	88
Førmiddel Fodder	"		597	199		
Diverse til husdyrhaldet Misc. for animal husbandry	"		174	58		
Innkjøp av dyr Purchase of cattle	"		355	118		
Andre forbruksart. Other variable costs	"	7867	2583	5581	5196	4644
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:						
Leigd arbeid Hired labour	"		1290	3455	3949	11321
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	11509	16471	17059	13837	13807
Traktorar Tractors	"	5194	1941	7581	15990	11467
Driftsbygningar Outbuildings	"	9441	14002	12491	12368	8993
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	5883	1660	3266	3473	3455
Drivstoff Fuel	"	18465	9213	18119	17130	15238
Maskinleige Rented machinery	"	34630	15192	26573	24806	26509
Jordleige Rented farmland	"		6800	18535	958	3735
Andre faste kostnader Other fixed costs	"	38771	34694	41561	50627	53420
Registrerte kostnader i alt Total registered costs	"	167553	173244	226417	179789	219311
Resultat før avskrivningar Result before depreciation	"	6861	67215	102942	115649	167811
Avskrivningar: Depreciation:						
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	18570	10131	15146	16766	19715
Traktorar Tractors	"	9645	13783	17019	19090	20289
Driftsbygningar Outbuildings	"	17697	9669	15937	17099	17352
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	1470	1436	1786	2124	1481
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5,0 %	"	44793	28932	43675	47372	53227
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture	"	-40520	32195	53054	60569	108974
+ " skogbruk + " forestry	"	144421	80868	112512	44838	20499
+ " till.næring + " other farm-based	"	17892	23346	25248	145778	80112
+ " a. næring + " other off-farm	"	11367		26269	8835	2676
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading	"	12361	3905	6258	-81816	-29722
+ Lønsinntekter + Wage income	"	470109	566541	439563	531177	546438
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay	"	11755	6716	15945	41955	55281
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments	"			1177	505	1397
+ Renteinntekter + Interest received	"	23362	15654	18643	6328	17535
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner	"	89898	59192	59055	132364	86138
= Nettoinntekt = Total net income	"	560848	670032	639614	625805	717051
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)	"	200368	37757	113069	-99309	-5687
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.	"	1151355	527796	769286	591326	650469
Endring i arbeidskapital Change in working capital	"	-43411	-37425	-65932	50467	-9032
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk Agriculture	"	869996	582912	862053	984129	1068062
Skogbruk Forestry	"	392513	505430	486202	169551	124087
Till.næring og anna næring Other occupations	"	699368	152362	394017	815629	487032
Hovudbygning og privat Farmhouses and private	"	667086	1159107	764200	1060681	890729
Krav og kontantar Outstanding claims and cash	"	857046	456662	618213	430397	529783
Eigedelar i alt Total assets	"	3486007	2856473	3124685	3460386	3099693
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities	"	127873	74293	128304	129431	127745
Langsiktig gjeld Long-term liabilities	"	1445904	968440	928313	2358938	1483537
Eigenkapital Own capital	"	1912230	1813740	2068068	972017	1488411

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17d Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions		Alle All					
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle all
Tal bruk	Number of holdings		21	24	28	18	94
Alder på brukar	Age of farmer	år year	50	50	49	50	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	163	237	386	742	355
herav leigd	of which rented land	" "	6	25	86	283	87
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	897772	855656	1326377	2387169	1282335
Varelager	Stocks	"	53477	68273	144017	457877	160536
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	99552	67247	100020	282448	123471
Skurtreskar	Combine harvester	"	29165	28332	31520	182851	58461
Traktorar	Tractors	"	77647	150556	214554	184437	159184
Driftsbygningar	Outbuildings	"	368741	285102	342297	612859	376949
Jord etc.	Farmland etc.	"	269068	255559	493794	666697	403504
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	500	635	1062	1876	953
herav familien	of which family	" "	465	546	926	1591	827
Arealbruk:	Land use :						
Bygg	Barley	daa decares	75,0	114,5	126,1	195,6	121,6
Havre	Oats	" "	44,7	51,5	112,6	138,7	83,4
Kveite	Wheat	" "	30,2	47,4	114,9	301,6	111,6
Poteter	Potatoes	" "			0,1	5,9	1,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	3,3	16,7	9,3	11,9	10,1
Anna	Other	" "	10,0	6,5	23,0	84,3	26,9
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	362	344	395	482	405
Havre	Oats	"	317	438	400	452	412
Kveite	Wheat	"	409	445	508	464	472
Poteter	Potatoes	"			1750	2609	2578
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	274	214	283	232	244
I alt	Total	"	332	350	402	417	392
Kornproduksjon:	Cereal production:						
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	1,71	1,69	1,74	1,84	1,76
Havre	Oats	"	1,58	1,67	1,61	1,61	1,62
Kveite	Wheat	"	2,13	2,03	1,99	2,02	2,02
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	306	236	271	295	278
Produksjonsinntekt bygg	Tc Total output barley	NOK	47462	63518	88206	174393	86967
" havre	" oats	"	22328	35988	73013	108682	56790
" kveite	" wheat	"	26409	42637	118308	286604	107579
" oljefrø	" oilseeds	"	826	4954	8200	30795	9789
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	477	399	326	306	348
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	788	888	990	1012	965
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-130677	49258	196435	256693	152549
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	-130677	45633	194248	261601	148978
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-220765	-1994	120339	169489	73387
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap. "	"	-98743	95753	250099	301668	199417

¹ FUm = Feed Unit milk

kornproduksjon

cereal production

Regionar Regions

Alle All

Storleksgrupper Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle all
Tal bruk Number of holdings		21	24	28	18	94
Produksjonsinntekt i alt: Output:	NOK	178622	265741	486800	969898	441948
Planteprodukt Plant products	"	104035	152083	311158	666203	283531
Husdyrprodukt Livestock products	"	241	1491	124	3423	1127
Tilskot Support	"	65481	102680	141820	265311	134607
Andre inntekter Other income	"	8865	9486	33698	34961	22683
Variable kostnader i alt: Total variable costs:	"	49986	55755	104741	218813	98970
Såvarer Seeds	"	14036	15730	26749	52903	25423
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime	"	24833	29843	56048	104361	50061
Plantevernmiddel Pesticides	"	6764	6941	17704	51126	18377
Konserveringsmiddel Preservatives	"		48			12
Førmiddel Fodder	"	41	149	131	2478	561
Diverse til husdyrholdet Misc. for animal husbandry	"		43	62	317	90
Innkjøp av dyr Purchase of cattle	"	171	89			61
Andre forbruksart. Other variable costs	"	4141	2913	4048	7629	4385
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:	"					
Leigd arbeid Hired labour	"		1493	6632	17758	5757
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	12018	13748	15671	44617	19768
Traktorar Tractors	"	6975	7851	16326	18047	12044
Driftsbygningar Outbuildings	"	7671	9942	10731	13331	10199
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	4715	6261	6294	7462	6024
Drivstoff Fuel	"	10583	12546	18813	43366	19520
Maskinleige Rented machinery	"	16190	20795	36076	42313	27910
Jordleige Rented farmland	"	1057	4152	22004	84136	23962
Andre faste kostnader Other fixed costs	"	36866	42370	49964	83406	51090
Registrerte kostnader i alt Total registered costs	"	146061	174913	287252	573248	275245
Resultat før avskrivningar Result before depreciation	"	32561	90828	199547	396650	166703
Avskrivningar: Depreciation:	"					
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	15590	13465	18623	54136	22941
Traktorar Tractors	"	11544	16566	24715	25303	19314
Driftsbygningar Outbuildings	"	18608	17062	21871	38542	22686
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	1212	1562	1794	2800	1743
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5,0 %	"	45452	42849	66636	118252	64053
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture	"	-14393	42173	132545	275870	100020
+ " skogbruk + " forestry	"	80064	34344	28220	65628	48194
+ " till.næring + " other farm-based	"	9675	63131	196634	94942	94792
+ " a. næring + " other off-farm	"	60140	23265	46976	50563	43109
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading	"	4574	-15873	6183	5687	-56
+ Løsinntekter + Wage income	"	543561	552091	446246	331897	469654
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay	"	16082	41467	52464	25938	41755
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments	"	3042	1388	757	841	1420
+ Renteinntekter + Interest received	"	33940	23369	14398	22788	22388
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner	"	69215	88722	64817	68163	71264
= Nettoinntekt = Total net income	"	667471	676632	859605	805991	750012
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)	"	139914	36711	161205	136232	111274
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.	"	746656	581546	630179	1053772	716178
Endring i arbeidskapital Change in working capital	"	145525	-9465	-10841	-21247	22598
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec.:	"					
Jordbruk Agriculture	"	897772	855656	1326377	2387169	1282335
Skogbruk Forestry	"	225853	239978	198197	365393	242404
Till.næring og anna næring Other occupations	"	400402	396976	275776	302137	335402
Hovudbygning og privat Farmhouses and private	"	842622	861111	888761	1109135	921840
Krav og kontantar Outstanding claims and cash	"	587997	488080	597780	828798	601746
Eigedelar i alt Total assets	"	2954647	2841801	3286891	4992632	3383727
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities	"	104382	101274	177835	356798	172391
Langsiktig gjeld Long-term liabilities	"	1153306	1404917	1164811	1022036	1197205
Eigenkapital Own capital	"	1696959	1335610	1944245	3613798	2014131

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17e

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway		Trøndelag	
		Flatbygder Lowlands		Flatbygder Lowlands	
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	300-500	>500	Alle All
Tal bruk Number of holdings			11	6	25
Alder på brukar Age of farmer		år year	53	53	50
Jordbruksareal Agricultural land		daa decares	374	892	443
herav leigd of which rented land		"	100	574	194
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets		NOK	2859505	4971573	3201789
Varelager Stocks		"	191476	496595	231076
Buskap Livestock		"	355908	385220	354629
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	144139	348894	183640
Skurtreskar Combine harvester		"	80982	132616	76923
Traktorar Tractors		"	125092	241183	171191
Driftsbygningar Outbuildings		"	1575363	2827377	1791868
Jord etc. Farmland etc.		"	386544	539689	392463
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)		timer hours	2964	3497	2925
herav familien of which family		" "	2412	2805	2341
Arealbruk: Land use:					
Bygg Barley		daa decares	127,7	83,7	102,6
Havre Oats		" "	41,6	127,5	55,8
Kveite Wheat		" "	155,5	482,5	209,5
Poteter Potatoes		" "			0,2
Anna Other		" "	49,6	198,2	74,6
Avlingar pr daa: Crops per decare:					
Bygg Barley		kg	382	438	402
Havre Oats		"	500	496	496
Kveite Wheat		"	453	482	476
Poteter Potatoes		"			2000
I alt Total		FEm ¹	404	430	421
Avlsgrisar (gj.snitt) Pigs for breeding		stk no.	40,6	24,7	36,8
Smågriskull Litters		" "	75	92	84
Salbare smågrisar Piglets for sale		" "	940	951	941
Omsette slaktesvin Pigs for slaughter		" "	686	849	657
Innkjøp av svin Purchase of pigs		NOK	105660	321038	212993
Pris: Bygg Price: 1 Barley		NOK/kg	1,80	1,84	1,82
Havre Oats		"	1,58	1,63	1,64
Kveite Wheat		"	2,08	2,07	2,08
Slaktesvin Pork		"	22,36	22,29	22,29
Smågris, sal Piglets for sale		NOK/stk	801	860	843
Variable kostnader Variable costs		NOK/daa	2691	1566	2434
Prod.innt. bygg Total output barley		NOK	94026	53438	74964
" havre " oats		"	34378	103818	46355
" kveite " wheat		"	146960	490271	209469
" oljefrø " oilseeds		"	19444	48282	20143
" smågris " piglets		"	271190	385102	406172
" slaktesvin " pigs for fattening		"	1239659	1559953	1202544
" avlsgrisar " pigs for breeding		"	107479	88066	87051
Anna husdyrhald Other animal husbandry		"		8752	2210
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/daa		"	480	394	468
Dekningsbidrag/dekar Gross margin/decare		"	3130	2084	2865
Vederl til arb. og EK Return on labour and own capital		NOK/man-year	316621	376466	336253
Vederl til fam. arb og EK Return on family l. and own capital		"	318841	400163	347704
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.		"	289809	312403	297041
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap. "		"	350180	407256	369859

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av korn og svinekjøt
combined cereal production and pig farming

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway		Trøndelag	
		Flatbygder Lowlands		Flatbygder Lowlands	
Storleksgrupper Farm size (decares)	daa	300-500	>500	Alle All	Alle All
Tal bruk Number of holdings		11	6	25	10
Produksjonsinntekt i alt: Output:	NOK	2178780	3255535	2346180	1965231
Planteprodukt Plant products	"	318522	811796	392768	153710
Husdyrprodukt Livestock products	"	1618328	2041873	1697977	1554744
Tilskot Support	"	213165	346470	224250	240656
Andre inntekter Other income	"	28764	55397	31185	16121
Variable kostnader i alt: Total variable costs:	"	1007331	1396715	1077696	924083
Såvarer Seeds	"	29550	54810	31529	8351
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime	"	45334	132787	59030	18017
Plantevernemiddel Pesticides	"	30717	75212	35290	5305
Konserveringsmiddel Preservatives	"		197	71	
Fôrmiddel Fodder	"	718149	722378	658098	704567
Diverse til husdyrholdet Misc. for animal husbandry	"	47726	45053	45144	64837
Innkjøp av dyr Purchase of cattle	"	105660	321038	213153	90776
Andre forbruksart. Other variable costs	"	30195	45240	35381	32230
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:					
Leigd arbeid Hired labour	"	70572	105135	80863	78310
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	39497	58787	40456	21374
Traktorar Tractors	"	14371	26503	15981	15301
Driftsbygningar Outbuildings	"	37162	32790	31319	26051
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	13946	32924	17185	3269
Drivstoff Fuel	"	35446	63617	35864	20557
Maskinleige Rented machinery	"	46055	107918	60299	21495
Jordleige Rented farmland	"	26000	184618	58731	12791
Andre faste kostnader Other fixed costs	"	196656	297769	222095	125846
Registrerte kostnader i alt Total registered costs	"	1487035	2306777	1640489	1249076
Resultat før avskrivningar Result before depreciation	"	691746	948759	705691	716155
Avskrivningar: Depreciation:					
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	33099	63924	36281	21321
Traktorar Tractors	"	18418	25590	20295	15420
Driftsbygningar Outbuildings	"	98008	144137	103738	123971
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	445	1273	1444	3495
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5,0 %	"	143625	238825	157640	156605
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture	"	541775	713835	543932	551948
+ " skogbruk + " forestry	"	51672	18901	28270	16891
+ " till.næring + " other farm-based	"	75449	45997	50278	11407
+ " a. næring + " other off-farm	"	10590	17848	9652	5710
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading	"	2518	-22442	-8699	2263
+ Løsinntekter + Wage income	"	219357	210493	291795	192574
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay	"	74118	69363	51732	8952
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments	"				27247
+ Renteinntekter + Interest received	"	6870	3350	11120	14131
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner	"	176793	171459	156641	122235
= Nettoinntekt = Total net income	"	805556	885886	821439	708887
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)	"	78370	277012	173003	176537
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.	"	852819	809403	857167	687730
Endring i arbeidskapital Change in working capital	"	30748	-30388	52083	81122
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk Agriculture	"	2859505	4971573	3201789	3286537
Skogbruk Forestry	"	100025	216457	173885	85880
Till.næring og anna næring Other occupations	"	263595	1376483	507811	70396
Hovudbygning og privat Farmhouses and private	"	841113	829207	800845	729027
Krav og kontantar Outstanding claims and cash	"	808904	694899	781634	689039
Eigedelar i alt Total assets	"	4873141	8088618	5465964	4860878
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities	"	583872	996388	619403	521590
Langsiktig gjeld Long-term liabilities	"	2343915	3876074	2497270	2099832
Eigenkapital Own capital	"	1945354	3216156	2349291	2239456

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17e Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar Regions		Alle All					
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk Number of holdings			9	9	14	7	39
Alder på brukar Age of farmer		år year	49	41	52	51	49
Jordbruksareal Agricultural land		daa decares	150	249	371	850	378
herav leigd of which rented land		"	13	51	95	492	137
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets		NOK	2501633	3141488	2836399	4971551	3212783
Varelager Stocks		"	56028	106305	186261	474834	189551
Buskap Livestock		"	361594	408896	364787	395613	379762
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment		"	56959	170570	129306	347793	161349
Skurtreskar Combine harvester		"	10206	97906	68182	114528	69981
Traktorar Tractors		"	152822	121766	130061	215871	148801
Driftsbygningar Outbuildings		"	1708575	1876114	1588672	2888963	1916061
Jord etc. Farmland etc.		"	155449	359930	369130	533948	347279
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)		timer hours	2702	2803	3040	3519	2993
herav familien of which family		" "	2287	2040	2499	2819	2402
Arealbruk: Land use :							
Bygg Barley		daa decares	119,9	132,1	172,5	133,7	144,1
Havre Oats		" "	16,6	16,7	32,6	132,6	43,2
Kveite Wheat		" "	9,0	73,2	122,1	413,6	137,0
Poteter Potatoes		" "	0,6				0,1
Anna Other		" "	3,6	27,3	43,6	170,3	53,4
Avlingar pr daa: Crops per decare:							
Bygg Barley		kg	318	377	365	386	362
Havre Oats		"	382	301	500	465	452
Kveite Wheat		"	613	497	453	482	476
Poteter Potatoes		"	2000				2000
I alt Total		FEm ¹	342	374	386	418	393
Avlsgrisar (gj.snitt) Pigs for breeding		stk no.	42,4	63,8	41,3	33,8	45,4
Smågriskull Litters		" "	91	114	76	98	92
Salbare smågrisar Piglets for sale		" "	883	1177	928	975	984
Omsette slaktesvin Pigs for slaughter		" "	706	309	659	884	629
Innkjøp av svin Purchase of pigs		NOK	254331	123446	93103	293300	173245
Pris: Bygg Price: 1 Barley		NOK/kg	1,74	1,68	1,77	1,82	1,76
Havre Oats		"	2,04	1,56	1,59	1,64	1,65
Kveite Wheat		"	2,56	2,00	2,08	2,07	2,08
Slaktesvin Pork		"	21,85	22,98	22,42	22,47	22,35
Smågris, sal Piglets for sale		NOK/stk	883	854	801	853	847
Variable kostnader Variable costs		NOK/daa	6939	3351	2608	1619	2717
Prod.innt. bygg Total output barley		NOK	67257	87238	109919	80337	89531
" havre " oats		"	12919	8112	28856	100826	33309
" kveite " wheat		"	14114	74961	115469	420232	137432
" oljefrø " oilseeds		"		1727	12063	41384	12157
" smågris " piglets		"	332183	722346	246286	358677	396141
" slaktesvin " pigs for fattening		"	1234612	616748	1196226	1579993	1140240
" avlsgrisar " pigs for breeding		"	69448	153139	143657	98660	120644
Anna husdyrhald Other animal husbandry		"	-44	304		7501	1406
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/daa		"	585	645	454	383	466
Dekningsbidrag/dekar Gross margin/decare		"	5679	4182	3153	2139	3131
Vederl til arb. og EK Return on labour and own capital		NOK/man-year	328715	299871	330238	387247	335394
Vederl til fam. arb og EK Return on family l. and own capital		"	330944	313287	335607	413865	346354
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.		"	284014	253781	301027	329053	293850
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap. "		"	363626	332194	363668	417920	368311

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av korn og svinekjøt
combined cereal production and pig farming

Regionar Regions

Alle All

Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		9	9	14	7	39
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1887018	1877419	2136695	3194818	2209164
Planteprodukt	Plant products	"	95831	181676	292473	742549	302308
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1636199	1492537	1586169	2044832	1658431
Tilskot	Support	"	145668	186078	230772	357222	223515
Andre inntekter	Other income	"	9320	17128	27281	50215	24909
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	1037710	835109	967241	1376383	1026447
Såvarer	Seeds	"	8120	15051	24799	49066	23056
Handelskjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	12570	23558	39309	120399	44058
Plantevernmidler	Pesticides	"	6811	13949	26050	64473	25714
Konserveringsmidler	Preservatives	"		66		169	46
Fôrmiddel	Fodder	"	668306	556708	701923	756191	670394
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	52978	66870	52428	47363	54979
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	254331	123890	93103	293300	173347
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	34593	35017	29628	45424	34853
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	60195	101200	69308	103079	80626
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	15100	30157	37739	55536	33959
Traktorar	Tractors	"	10074	10852	15645	24492	14841
Driftsbygningar	Outbuildings	"	19651	27867	34651	35396	29757
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	7247	4501	11432	29346	12082
Drivstoff	Fuel	"	13963	15533	33739	59786	29649
Maskinleige	Rented machinery	"	13831	49728	40812	95563	46470
Jordleige	Rented farmland	"	2000	12062	25994	158244	40979
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	98484	194240	186671	276563	184201
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1278254	1281249	1423231	2214389	1499012
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	608764	596170	713463	980429	710151
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	9184	31612	28913	60358	30627
Traktorar	Tractors	"	17953	20334	17916	23077	19409
Driftsbygningar	Outbuildings	"	101662	99062	97359	149405	108086
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2793	2683	1239	1305	1943
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5,0 %	"	115762	155456	142217	240998	156897
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	477172	442479	568036	746284	550086
+ " skogbruk	+ " forestry	"	3098	41638	39052	39253	31388
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	4623	32431	62411	40326	38193
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	7394	1133	8321	15298	7701
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	-10284	742	3337	-19204	-4451
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	275871	337642	216175	210902	257036
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	6587	8518	64630	59454	37357
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	23546		4325		6986
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	22559	8063	11424	3257	11752
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	104397	142902	158666	175632	145550
= Nettoinntekt	= Total net income	"	706169	729744	819046	919939	790498
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	132490	228583	130198	286089	181412
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1314277	512996	885036	851698	892252
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	40134	281237	46917	-55084	81118
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	2501633	3141488	2836399	4971551	3212783
Skogbruk	Forestry	"	101102	542340	119973	192677	226137
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	556489	174627	240626	1184128	467634
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	648238	801240	805653	829601	772606
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	852655	432703	820846	705424	717898
Eigedelar i alt	Total assets	"	4660118	5092398	4823498	7883380	5397058
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	428535	400722	563356	899446	555036
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1965371	2172585	2151025	3782619	2406007
Eigenkapital	Own capital	"	2266212	2519091	2109117	3201315	2436015

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17f

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway		Alle All		Alle All	
		Flatbygder Lowlands		Andre bygder Other parts			
Storleksgrupper Farm size (decares)	daa	> 500	Alle All	Alle All	300-500	>500	Alle All
Tal bruk Number of holdings		10	13	6	7	14	22
Alder på brukar Age of farmer	år year	52	51	55	53	52	51
Jordbruksareal Agricultural land	daa decares	665	605	530	406	697	583
herav leigd of which rented land	" "	300	239	185	88	301	228
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets:	NOK	3091613	3151131	1829089	2401300	2997327	2712060
Varelager Stocks	"	377248	329106	149482	130775	335570	256544
Buskap Livestock	"	338848	351990	280114	319595	372706	343078
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	246636	235733	147533	150311	242185	203781
Skurtresker Combine harvester	"	182456	149940	43117	38138	142981	103123
Traktorar Tractors	"	171086	207149	148300	222924	162942	187700
Driftsbygningar Outbuildings	"	1120329	1163708	718183	1025101	1091841	1038942
Jord etc Farmland etc.	"	655010	713504	342361	514455	649102	578892
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)	timer hours	4060	3921	3840	3405	4308	3938
herav familien of which family	" "	2945	2758	2709	2398	2920	2725
Arealbruk: Land use :							
Bygg Barley	daa decares	65,6	77,5	102,3	82,0	134,7	111,8
Havre Oats	" "	71,6	56,5	98,2	49,4	60,9	60,1
Kveite Wheat	" "	256,4	208,8	58,0	54,0	196,7	142,4
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture	" "	219,0	221,8	255,0	216,6	262,1	241,0
Anna Other	" "	52,2	40,2	16,0	3,7	42,3	28,1
Avlingar pr daa: Crops per decare:							
Bygg Barley	kg	440	429	357	334	357	352
Havre Oats	"	456	459	437	472	441	449
Kveite Wheat	"	463	468	336	402	459	452
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	502	495	341	461	448	449
I alt Total	"	454	457	362	428	422	421
Storfehold: Cattle:A91							
Årskyr Cows	stk no.	23,7	24,1	20,1	20,6	25,6	23,2
Mjøl/årsku Milk/cow	kg	7741	7826	6816	7525	7348	7375
Omsett mjølk Milk sold	l	166071	171104	125349	141511	171516	156146
Mjølkekvote Milk quota	l	162071	164086	126728	132690	169227	152481
Krautfôr/årsku Feed concentrate/cow	NOK	9531	9890	6700	9899	8571	8874
Grovfôr/årsku Coarse fodder/cow	daa decares	9,3	9,2	12,7	10,5	10,2	10,4
Pris: Mjøl utan tilskot Milk price excl. support	NOK/l	3,80	3,81	3,93	3,87	3,81	3,83
Kukjøt utan tilskot Meat(cow) excl. support	NOK/kg	31,07	31,31	30,10	32,24	30,55	30,97
Anna storfe kjøt u.tilsk. Meat(beef) excl. support	"	37,55	37,69	36,50	37,30	37,15	37,20
Produksjonsinntekt mjølk Total output milk	NOK	632051	652609	493224	548207	653049	597864
Driftstilskot Production allowance	"	57720	57569	54617	55900	56600	56250
Distriktstilskot Other support to milk	"	13278	13662	10003	11299	13694	12468
Prod. inntekt kjøt Total output meat (cow)	"	103504	104400	49007	76342	97883	87222
" anna storfe kjøt meat (beef)	"	145055	157336	108432	152806	161554	151723
Tilskot kjøt Support	"			3655	390	1291	997
Produksjonsinntekt livdyr Total output cattle sold live	"	19123	23356	36024	28847	23921	24858
Anna husdyrhald Other animal husbandry	"	895	689	8655	7419	747	2836
Kornproduksjon: Cereal production:							
Pris: Bygg Price: Barley	NOK/kg	1,85	1,84	1,76	1,72	1,77	1,76
Havre Oats	"	1,66	1,66	1,59	1,61	1,66	1,63
Kveite Wheat	"	2,02	2,02	1,89	1,97	2,00	1,99
Variable kostnader Variable costs	NOK/daa	735	819	581	914	688	734
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decares	"	500	534	403	525	480	490
Dekningsbidrag/dekar Gross margin/decares	"	1979	2117	1851	2404	1904	2006
Vederl til arb. og EK Return on labour and own capital	NOK/man-year	273665	267198	242104	257391	259470	252686
Vederl til fam. arb og EK Return on family l. and own capital	"	266874	257897	221633	247389	245497	238203
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.	"	204757	199096	180561	194386	190236	185762
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on l. and own cap. "	"	298860	292514	264420	285537	283109	277048

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk, storfeslakt og korn
combined dairy, beef farming and cereal production

Regionar	Regions			Austlandet		Alle		
				Eastern Norway		All		
				Flatbygder	Andre bygder			
			Lowlands	Other parts				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	> 500	Alle All	Alle All	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		10	13	6	7	14	22
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1804690	1775346	1287709	1345958	1805671	1598753
Planteprodukt	Plant products	"	414276	359411	205194	140015	370209	283890
Husdyrprodukt	Livestock products	"	900629	938390	695341	813621	937154	864503
Tilskot	Support	"	462759	444095	377150	361867	477542	427310
Andre inntekter	Other income	"	27027	33451	10025	30455	20766	23050
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	488927	495002	307676	370776	479554	428490
Såvarer	Seeds	"	39397	34283	19777	15741	35326	28250
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	94268	85482	65130	49415	96586	78540
Plantevernmiddel	Pesticides	"	31021	25346	11544	4739	26947	18777
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	4090	5512	5225	6808	4917	5295
Førmiddel	Fodder	"	233145	252411	142764	222721	228471	217922
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	41619	40941	36151	30388	44831	38800
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	16164	17726	3212	12581	11546	11350
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	29223	33301	23872	28382	30930	29555
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:							
Leigd arbeid	Hired labour	"	152344	161957	178507	148675	182101	164314
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	72039	73866	38873	55546	65451	60171
Traktorar	Tractors	"	21940	23455	9504	17293	20837	19029
Driftsbygningar	Outbuildings	"	44923	42624	31777	24818	47952	41139
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	9827	8830	17892	7768	12446	10556
Drivstoff	Fuel	"	51415	51332	30821	35857	50883	44309
Maskinleige	Rented machinery	"	107925	102965	79657	57707	120160	96305
Jordleige	Rented farmland	"	82620	65497	28572	13717	73846	52204
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	117722	128413	101085	121175	126136	120613
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1149681	1153941	824363	853334	1179364	1037131
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	655009	621406	463346	492623	626306	561621
Avskrivningar:	Depreciation:							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	55951	50654	28696	29232	50629	41782
Traktorar	Tractors	"	22883	27125	19017	28947	21805	24092
Driftsbygningar	Outbuildings	"	75775	72929	55372	59900	73603	66954
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3579	3212	3739	1503	3998	3022
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5,0 %	"	151665	154120	91455	116660	147922	133321
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	496821	467486	356523	373041	476272	425771
+ " skogbruk	+ " forestry	"	54507	56969	108540	36421	71355	63670
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	69887	81683	9290	64882	56880	56841
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	11522	40401	48658	100278	8230	37144
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	12853	33530	20150	56008	12066	25564
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	145970	168406	136598	205334	176276	185824
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	21696	20907	41888	18218	29951	24856
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"			6114	5240		1667
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	23916	19472	12316	16503	18204	16871
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	81348	111063	74412	115882	90373	98398
= Nettoinntekt	= Total net income	"	755824	777791	665664	760043	758862	739811
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	190295	256795	183617	401943	173640	238342
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1015220	809111	674774	954684	778591	810153
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	24533	-43296	79585	-109707	24552	-9579
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:							
Jordbruk	Agriculture	"	3091613	3151131	1829089	2401300	2997327	2712060
Skogbruk	Forestry	"	227690	270237	283845	228659	236730	243129
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	509136	422183	1064947	1074632	481325	648874
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	856904	1170705	543141	1414811	864744	1011222
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	670912	669827	646961	832453	575449	641994
Eigedelar i alt	Total assets	"	5356255	5684084	4367983	5951855	5155575	5257279
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	446155	553408	375738	526603	476877	473198
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1218405	1646563	1203248	1737800	1401204	1519154
Eigenkapital	Own capital	"	3691695	3484113	2788997	3687451	3277494	3264928

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17f Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar Regions		Alle All			
Storleksgrupper	Farm size	daa	300-500	>500	Alle
Tal bruk	Number of holdings				
Alder på brukar	Age of farmer	år year			
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares			
herav leigd	of which rented land	" "			
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK			
Varelager	Stocks	"			
Buskap	Livestock	"			
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"			
Skurtresker	Combine harvester	"			
Traktor	Tractors	"			
Driftsbygningar	Outbuildings	"			
Jord etc	Farmland etc.	"			
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours			
herav familien	of which family	" "			
Arealbruk:	Land use:				
Bygg	Barley	daa decares			
Havre	Oats	" "			
Kveite	Wheat	" "			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "			
Anna	Other	" "			
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Bygg	Barley	kg			
Havre	Oats	"			
Kveite	Wheat	"			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹			
I alt	Total	"			
Storfehold:	Cattle:				
Årskyr	Cows	stk no.			
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "			
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "			
Mjøl/årsku	Milk/cow	kg			
Omsett mjølk	Milk sold	l			
Mjølkekvote	Milk quota	l			
Krafftôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK			
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares			
Pris: Mjøl utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l			
Kukjø utan tilskot	Meat(cow) excl. support	NOK/kg			
Anna storfe kjøt u. tilsk.	Meat(beef) excl. support	"			
Produksjonsinntekt mjøl	Total output milk	NOK			
Driftstilskot	Production allowance	"			
Distriktstilskot	Other support to milk	"			
Prod. inntekt kjøt	Total output meat(cow)	"			
" anna storfe kjøt	" meat(beef)	"			
Tilskot kjøt	Support	"			
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"			
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"			
Kornproduksjon:	Cereal production:				
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg			
Havre	Oats	"			
Kveite	Wheat	"			
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa			
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"			
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"			
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year			
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"			
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"			

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjolk, storfeslakt og korn
combined dairy, beef farming and cereal production

Regionar Regions		Alle All			
Storleksgrupper	Farm size	daa	300-500	>500	Alle
Tal bruk	Number of holdings				
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK			
Planteprodukt	Plant products	"			
Husdyrprodukt	Livestock products	"			
Tilskot	Support	"			
Andre inntekter	Other income	"			
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"			
Såvarer	Seeds	"			
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"			
Plantevernmiddel	Pesticides	"			
Konserveringsmiddel	Preservatives	"			
Fôrmiddel	Fodder	"			
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"			
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"			
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"			
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"			
Leigd arbeid	Hired labour	"			
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"			
Traktor	Tractors	"			
Driftsbygningar	Outbuildings	"			
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"			
Drivstoff	Fuel	"			
Maskinleige	Rented machinery	"			
Jordleige	Rented farmland	"			
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"			
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"			
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"			
Avskrivningar:	Depreciation:	"			
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"			
Traktor	Tractors	"			
Driftsbygningar	Outbuildings	"			
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"			
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5,0 %	"			
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"			
+ " skogbruk	+ " forestry	"			
+ " till. næring	+ " other farm-based	"			
+ " a. næring	+ " other off-farm	"			
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"			
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"			
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"			
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"			
+ Renteinntekter	+ Interest received	"			
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"			
= Nettoinntekt	= Total net income	"			
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"			
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"			
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"			
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:	"			
Jordbruk	Agriculture	"			
Skogbruk	Forestry	"			
Till.næring og Anna næring	Other occupations	"			
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"			
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"			
Eigedelar i alt	Total assets	"			
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"			
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"			
eigenkapital	Own capital	"			

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17g

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar	Regions		Austlandet Eastern Norway	Agder & R. Andre bygder	Vestlandet Western Norway
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	50-100	100-200	Alle
Tal bruk	Number of holdings		8	15	30
Alder på brukar	Age of farmer	år year	52	49	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	84	150	160
herav leigd	of which rented land	" "	12	40	55
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	432011	860605	781715
Varelager	Stocks	"	18548	35247	36955
Buskap	Livestock	"	35111	55112	53727
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	44469	71506	87806
Traktorar	Tractors	"	73997	145049	142913
Driftsbygningar	Outbuildings	"	162214	447930	355226
Jord etc.	Farmland etc.	"	97672	105760	105088
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	1579	2331	2174
herav familien	of which family	" "	1363	1889	1824
Arealbruk:	Land use:				
Korn	Cereals	daa decares			
Poteter	Potatoes	" "	0,1	0,1	0,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	82	149,5	159,2
Anna	Other	" "	2,4	0,1	0,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Korn	Cereals	FEmFUm ¹			
Poteter	Potatoes	kg	680	893	750
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	281	293	262
I alt	Total	"	273	292	261
Sauehald:	Sheep farming:				
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	65	101	101
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	19,9	33,5	32,6
Gangslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,5	1,5	1,4
Kjøtt/vfs	Meat per wfs	kg	31	30	29
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	1921	2708	2899
Omsett ull	Wool sold	"	377,6	608,7	613,2
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,3	1,5	1,6
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	854	684	817
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	368	281	378
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	32,97	33,71	33,92
Ull	Wool	"	32,76	32,73	33,52
Prod.inntekt, kjøtt	Total output mutton and lamb	NOK	71019	114423	119795
Tilskot, kjøtt	Support	"	16627	26189	26954
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output sheep sold live	"	3138	7134	7225
Prod.inntekt, ull	Total output wool	"	11969	16920	19032
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1937	1165	81769
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decares	"	633	533	452
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decares	"	2124	2008	1901
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-ye:	68739	91982	105088
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	42391	66935	82250
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	17733	41493	54365
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	96269	111528	129147

¹ FUm = Feed Unit milk

sauehald
sheep farming

Regionar	Regions	Austlandet						
		Eastern Norway			Agder & R.		Vestlandet	
		Andre bygder			Andre bygder		Western Norway	
		Other parts		Other parts				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	50-100	100-200	Alle	Alle	100-200	Alle
Tal bruk	Number of holdings		8	15	30	11	12	19
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	234417	369025	386483	537806	339782	339636
Planteprodukt	Plant products	"	5419	6641	8185	8692	2998	3123
Husdyrprodukt	Livestock products	"	86126	140610	147314	274743	117683	120768
Tilskot	Support	"	137285	215932	212325	247646	212063	208917
Andre inntekter	Other income	"	5587	5843	18659	6725	7037	6828
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	55090	68784	82455	205847	76827	78283
Såvarer	Seeds	"	1288	3378	2301	2048	642	1094
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	13558	14693	16992	29953	16506	13946
Plantevernemiddel	Pesticides	"	689	79	268	1327	287	353
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	667	2324	2264	2272	3163	2777
Førmiddel	Fodder	"	25738	28817	39010	88241	37854	38388
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	7328	9873	10546	29556	7137	8611
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	1150	1518	1509	42262	1869	1728
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	4672	8101	9565	10188	9369	11386
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:							
Leigd arbeid	Hired labour	"	27369	42222	39106	48001	32971	31597
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	14433	10937	14634	14511	22891	18978
Traktorar	Tractors	"	9103	10090	11811	11714	9141	6734
Driftsbygningar	Outbuildings	"	10300	11336	13268	16107	10645	13727
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	5013	3252	4117	3729	3097	4011
Drivstoff	Fuel	"	6470	10623	12002	6428	11937	9993
Maskinleige	Rented machinery	"	8241	18232	14812	17311	16329	11517
Jordleige	Rented farmland	"		935	1915	11238	2015	2446
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	39682	56788	52958	47028	37642	35807
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	175701	233199	247079	381914	223495	213093
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	58716	135825	139404	155891	116286	126543
Avskrivningar:	Depreciation:							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	5541	8765	10772	8514	8163	11035
Traktorar	Tractors	"	8034	14816	14069	17574	14012	13904
Driftsbygningar	Outbuildings	"	9488	24974	19913	36640	16739	17338
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	657	330	615	2203	1122	1616
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5,0 %	"	21843	41082	38032	64361	32295	33229
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	34997	86940	94035	90960	76251	82650
+ " skogbruk	+ " forestry	"	1744	21233	16909	28902	756	758
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	45642	21535	39102	120652	16181	24374
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	54360	3248	20673	49797	36561	49160
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	2209	1302	2387	1149	6319	4096
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	318116	397694	350825	295834	474566	458484
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	58923	21112	37733	11780	1257	10501
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		7858	7723		9413	6717
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	9327	16475	15377	5800	9570	12249
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	13577	39683	28384	60605	40173	29536
= Nettoinntekt	= Total net income	"	511740	537716	556380	544270	590700	619453
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	102895	85365	117807	363862	95001	113348
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	417819	713823	702236	573136	385209	474537
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	3255	-29250	3611	-237036	-612	-194
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:							
Jordbruk	Agriculture	"	432011	860605	781715	1370218	649521	664310
Skogbruk	Forestry	"	90892	73369	80565	114430	38728	27635
Till. næring og anna næring	Other occupations	"	149220	139916	146933	477537	340679	250129
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	570612	847518	697527	608913	1113015	908836
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	408995	712888	677351	794365	246979	385057
Eigedelar i alt	Total assets	"	1651730	2634296	2384090	3365463	2388922	2235968
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	36389	84231	65414	394849	54469	47160
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	277264	766962	536053	1231816	852290	630339
Eigenkapital	Own capital	"	1338077	1783103	1782623	1738798	1482163	1558469

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17g Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar Regions		Trøndelag Central Norway Andre bygder Other parts				Nord-Noreg Northern Norway	
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	Alle	100-200	200-300	Alle	
Tal bruk	Number of holdings		10	7	12	20	
Alder på brukar	Age of farmer	år year	48	56	47	51	
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	239	151	241	201	
herav leigd	of which rented land	" "	82	45	110	82	
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	996672	570625	848232	723963	
Varelager	Stocks	"	73265	42824	47195	44316	
Buskap	Livestock	"	96041	74254	99851	87497	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	139041	66530	96592	81511	
Traktorar	Tractors	"	242401	64025	68021	68583	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	315849	167589	422904	318463	
Jord etc.	Farmland etc.	"	130076	155403	113670	123593	
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	2870	2423	2289	2301	
herav familien	of which family	" "	2352	1902	1874	1863	
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares	6,2				
Poteter	Potatoes	" "		0,4	0,6	0,5	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	233,0	150,4	239,8	199,9	
Anna	Other	" "			0,5	0,3	
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEmFUm ¹	480				
Poteter	Potatoes	kg		867	1907	1595	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	304	276	214	233	
I alt	Total	"	309	275	214	233	
Sauehald:	Sheep farming:						
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	205	143	169	155	
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	69,9	45,9	52,3	48,5	
Gangslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,5	1,3	1,4	1,3	
Kjøtt/vfs	Meat per wfs	kg	30	28	28	28	
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	5886	3916	4277	4058	
Omsett ull	Wool sold	"	1033,6	741,4	701,4	700,0	
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,1	1,1	1,4	1,3	
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	609	701	872	819	
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	282	331	392	372	
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	35,22	31,89	32,56	32,27	
Ull	Wool	"	35,20	34,05	30,16	31,76	
Prod.inntekt, kjøtt	Total output mutton and lamb	NOK	258438	168866	165186	161938	
Tilskot, kjøtt	Support	"	58593	61371	70581	65813	
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output sheep sold live	"	11856		21651	12991	
Prod.inntekt, ull	Total output wool	"	37295	26939	21349	22943	
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	27	5672	8801	7266	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	595	388	454	444	
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2353	2695	1780	2037	
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	181591	209034	152050	171233	
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	163060	195139	129610	151997	
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	144410	173056	112196	131527	
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap. "	"	208097	239381	179398	199451	

¹ FUm = Feed Unit milk

sauehald
sheep farming

Regionar Regions			Trøndelag Central Norway Andre bygder Other parts	Nord-Noreg Northern Norway		
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle	100-200	200-300	Alle
Tal bruk	Number of holdings		10	7	12	20
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	687328	506596	576013	535555
Planteprodukt	Plant products	"	15219	1922	11287	7445
Husdyrprodukt	Livestock products	"	307616	201477	217742	205591
Tilskot	Support	"	360950	301231	338302	316561
Andre inntekter	Other income	"	3543	1966	8682	5957
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	124471	100075	147306	126744
Såvarer	Seeds	"	5306	2010	4858	3830
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	24022	20380	25004	22626
Plantevernmiddel	Pesticides	"	1009	278	1546	1025
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	3530	2310	3895	3693
Fôrmiddel	Fodder	"	60517	51028	69106	60641
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	13022	10344	10392	10133
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	1788	4455	16571	11607
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	15278	9269	15933	13189
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid	Hired labour	"	61859	58406	52728	52995
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	28548	12937	24130	20233
Traktorar	Tractors	"	13128	6558	6130	6131
Driftsbygningar	Outbuildings	"	23902	13514	18378	16496
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	5359	1173	556	973
Drivstoff	Fuel	"	19052	8621	16293	13290
Maskinleige	Rented machinery	"	21644	8801	38281	26271
Jordleige	Rented farmland	"	9023	478	3085	2019
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	68858	44604	59068	53231
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	375843	255168	365957	318385
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	311485	251428	210056	217170
Avskrivningar:	Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	17165	9103	14241	11774
Traktorar	Tractors	"	27087	8435	10470	9905
Driftsbygningar	Outbuildings	"	22528	14194	24728	20185
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	181	351	176	228
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5,0 %	"	49160	27717	42814	36127
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	244525	219344	160442	175078
+ " skogbruk	+ " forestry	"	81422	-276	728	356
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	5263	9299	12244	10663
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	1653	5340	18874	13193
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	13517	-68295	2221	-22571
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	244463	219927	192974	212922
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	52300	66688	69131	77009
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	4235			
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	12779	12912	5401	9160
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	59415	8363	49282	32523
= Nettoinntekt	= Total net income	"	600742	456576	412733	443287
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	160836	41475	22174	39070
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	814245	480912	246668	372451
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-21782	68	-12448	-8218
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:	"				
Jordbruk	Agriculture	"	996672	570625	848232	723963
Skogbruk	Forestry	"	59590	16791	40775	30342
Till. næring og anna næring	Other occupations	"	386486	145843	84257	101599
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	529388	260112	424833	365018
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	502523	468785	304213	402823
Eigedelar i alt	Total assets	"	2474659	1462156	1702309	1623745
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	99909	51026	121446	91826
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	759586	116443	761327	497552
Eigenkapital	Own capital	"	1615164	1294687	819536	1034367

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17g Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar	Regions						
Alle	All						
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	50-100	100-200	200-300	300-500	Alle all
Tal bruk	Number of holdings		13	44	26	11	95
Alder på brukar	Age of farmer	år year	53	49	48	44	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	82	151	237	354	187
herav leigd	of which rented land	" "	12	44	107	174	71
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	484997	782417	903384	1639177	866853
Varelager	Stocks	"	20830	37788	43675	68977	40339
Buskap	Livestock	"	43759	63499	85276	205304	82732
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	37094	76999	101640	177157	89069
Traktorar	Tractors	"	82134	151759	135934	131424	133948
Driftsbygningar	Outbuildings	"	184688	318979	424268	854596	388462
Jord etc	Farmland etc.	"	116492	133393	112591	201719	132302
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	1588	2188	2235	3194	2223
herav familien	of which family	" "	1402	1756	1853	2644	1827
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares			1,0	3,4	0,7
Poteter	Potatoes	" "	0,1	0,1	0,4	0,2	0,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	80,2	150,7	235,5	350,1	186,2
Anna	Other	" "	1,5		0,3	0,1	0,3
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEmFUm ¹			419	522	480
Poteter	Potatoes	kg	1340	820	1705	800	1317
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	307	291	216	243	256
I alt	Total	"	301	291	217	245	256
Sauehald:	Sheep farming:						
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	72	120	156	210	133
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	22,9	39,2	45,8	76,1	42,7
Gangslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,4	1,3	1,4	1,6	1,4
Kjøtt/vfs	Meat per wfs	kg	29	27	28	33	28
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	1937	3019	4075	6671	3566
Omsett ull	Wool sold	"	404,8	600,6	694,7	1179,4	663,8
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,1	1,3	1,5	1,7	1,4
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	803	699	790	1363	859
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	352	310	352	653	391
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	33,01	33,65	34,22	35,63	34,20
Ull	Wool	"	32,83	32,82	31,24	33,36	32,48
Prod.inntekt, kjøtt	Total output mutton and lamb	NOK	70966	123878	178292	274525	148166
Tilskot, kjøtt	Support	"	17164	30475	50447	57891	37094
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output sheep sold live	"	3819	3561	15291	18038	8461
Prod.inntekt, ull	Total output wool	"	12868	19011	21869	38486	21124
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	3605	1849	4185	92765	13237
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	611	559	399	350	460
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2218	2061	1808	1562	1873
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	75761	113296	167377	147033	130116
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	54469	88044	148292	128927	107883
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	29829	63123	120173	90426	79758
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap. "	"	101961	136420	196185	172240	155341

¹ FUm = Feed Unit milk

sauehald
sheep farming

Regionar Regions

Alle All

Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	50-100	100-200	200-300	300-500	Alle all
Tal bruk	Number of holdings		13	44	26	11	95
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	239152	394510	551989	838408	464997
Planteprodukt	Plant products	"	3983	5723	10336	14204	7669
Husdyrprodukt	Livestock products	"	91258	148366	219986	424057	191142
Tilskot	Support	"	140201	234495	301302	386650	255796
Andre inntekter	Other income	"	3710	5927	20365	13496	10389
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	57704	83639	123469	285899	114099
Såvarer	Seeds	"	1246	2277	3234	4425	2622
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	12686	17751	22494	37213	20467
Plantevernmiddel	Pesticides	"	589	348	1019	959	632
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	1634	2359	3481	3675	2708
Fôrmiddel	Fodder	"	27040	39353	57810	140431	54301
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	7890	9998	12468	31886	12929
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	1216	2178	8798	43780	8684
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	5404	9375	14164	23530	11757
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"					
Leigd arbeid	Hired labour	"	23406	43854	49160	61281	44262
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	13600	16479	19682	27143	18072
Traktor	Tractors	"	6298	10587	7822	13284	9478
Driftsbygninger	Outbuildings	"	10158	11616	19322	29913	15578
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	4328	2797	1750	8511	3352
Drivstoff	Fuel	"	5956	10416	15298	17723	11883
Maskinleige	Rented machinery	"	6837	16203	29260	22009	19026
Jordleige	Rented farmland	"		1426	7234	18850	4828
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	37556	49034	56570	60820	50530
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	165842	246052	329566	545431	291109
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	73310	148458	222423	292976	173888
Avskrivningar:	Depreciation:	"					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	5055	9566	13933	21795	11459
Traktor	Tractors	"	9342	15430	14942	19480	14770
Driftsbygninger	Outbuildings	"	12235	20106	23741	35639	21633
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	726	716	488	2287	840
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5,0 %	"	23055	37744	44850	78216	42013
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	45952	102639	169319	213777	125186
+ " skogbruk	+ " forestry	"	1546	7870	47953	5284	17593
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	32157	26787	21887	98959	36328
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	33452	14303	13989	86768	25078
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	1365	-5402	1423	2613	-1623
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	377039	378392	246966	175503	318419
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	55014	24081	64172	10159	38753
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		5246	5464	21925	6618
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	10628	12520	12703	9814	11917
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	14560	36867	40895	63329	37673
= Nettoinntekt	= Total net income	"	542592	529571	542981	561473	540596
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	175328	80018	248112	212693	153824
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	509885	590490	638461	2512271	813473
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	470	-17532	-76359	119345	-15145
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:	"					
Jordbruk	Agriculture	"	484997	782417	903384	1639177	866853
Skogbruk	Forestry	"	62121	54644	65174	44733	56879
Till. næring og anna næring	Other occupations	"	140604	298504	193081	80745	221089
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	534564	769438	495865	577074	634873
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	483002	474355	691863	2722654	794933
Eigedelar i alt	Total assets	"	1705287	2379359	2349366	5064384	2574627
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	28924	78268	151036	307332	117130
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	287298	723388	679230	1053278	683630
Eigenkapital	Own capital	"	1389065	1577703	1519100	3703774	1773867

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17h

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Nord-Noreg Northern Norway		Alle All		
Storleksgrupper Farm size (decares)	daa	100-200	Alle	50-100	100-200	Alle all
Tal bruk Number of holdings		7	13	6	12	21
Alder på brukar Age of farmer	år year	47	50	56	46	50
Jordbruksareal Agricultural land	daa decares	146	140	82	142	129
herav leigd of which rented land	" "	49	68	32	47	54
Eigedelar i jordbruket: Agricultural assets:	NOK	969483	796598	454700	960102	765958
Varelager Stocks	"	42312	35961	20455	45907	37470
Buskap Livestock	"	22679	21831	18658	30862	26755
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	109913	72349	21021	130176	83515
Traktorar Tractors	"	17386	41529	76578	87215	81861
Driftsbygningar Outbuildings	"	471348	390409	218409	389146	319217
Jord etc. Farmland etc.	"	305846	234520	99578	276796	217140
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)	timer hours	3134	2975	2438	3561	3205
herav familien of which family	" "	2539	2365	2052	2931	2610
Arealbruk: Land use:						
Korn Cereals	daa decares					
Poteter Potatoes	" "	0,6	0,5	0,4	0,4	0,3
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture	" "	145,1	139,9	81,8	141,8	128,9
Anna Other	" "					0,10
Avlinger pr daa: Crops per decare:						
Korn Cereals	kg					
Poteter Potatoes	"	1000	1271	1760	1000	1271
Grovfôr og beite Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	244	217	250	275	256
I alt Total	"	244	217	251	274	256
Geitehald: Goat farming:						
Årsgeiter Dairy goats	stk no.	84,7	83,3	66,5	85,1	81,7
Geiter i status (gj.sn): Goats in balance (average):						
Geiter fra IB Dairy goats > 2 years	" "	80	80	64	86	83
Geiter tilført i året New dairy goats	" "					
Geiter under 9 mnd Goats < 9 months	" "	40	32	21	28	25
Mjølkk/årsgeit Milk/dairy goat	kg	787	730	619	720	686
Omsett mjølk Milk sold	l	60766	55835	38159	56232	51474
Mjølkekvote Milk quota	l	65958	59970	41112	62235	56444
Grovfôr/årsgeit Coarse fodder/dairy goat	daa	1,7	1,7	1,2	1,7	1,6
Variable kostn./årsgeit Variable costs/dairy goat	NOK	2145	1946	1850	1943	1878
herav forkjøp of which purchased fodder	NOK	1617	1405	1294	1367	1304
Pris: Geitemj. utan tilskot Milk price excl. support	NOK/l	4,41	4,38	4,30	4,46	4,41
Tilskot Support	NOK/l	4,04	3,77	3,39	3,40	3,39
Produksjonsinntekt mjølk Total output milk	NOK	268224	244331	164162	250753	227079
Driftstillegg Production allowances	"	59600	60449	59600	59600	60126
Andre tilskot mjølk Other support to milk	"	245293	210539	129394	191249	174424
Prod.inntekt livdyr og slakt Total output meat and br.goats	"	25875	16333	6793	18085	14116
Anna husdyrhald Other animal husbandry	"	-73	-39		9810	5606
Netto mek. kostn./daa Net mechanisation costs/decare	"	795	832	701	822	818
Dekningsbidrag/dekar Gross margin/decare	"	4505	4253	5021	4358	4336
Vederl til arb. og EK Return on labour and own capital	NOK/man-year	217043	200637	186847	182480	182529
Vederl til fam. arb og EK Return on family l. and own capital	"	210789	188529	168816	172684	169048
Fam. arbeidsfort. J/årsverk Family labour income agric.	NOK/man-year	199544	180007	155864	158623	156677
Skattejust. vederl. til A&EK Tax-adjusted return on labour and own cap.	"	248562	231316	219267	208094	209648

¹ FUm = Feed Unit milk

geitehald
production of goat's milk

Regionar	Regions		Nord-Noreg Northern Norway			Alle All	
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	Alle	50-100	100-200	Alle all
Tal bruk	Number of holdings		7	13	6	12	21
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	838266	759574	535596	784972	714025
Planteprodukt	Plant products	"	13497	9238	1498	12729	8689
Husdyrprodukt	Livestock products	"	294027	260625	170955	278648	246801
Tilskot	Support	"	519474	481263	361511	481194	449556
Andre inntekter	Other income	"	11268	8448	1633	12400	8979
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	181775	162133	123023	165381	153388
Såvarer	Seeds	"	1170	1078	577	1439	1116
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	15043	15229	10041	14742	14046
Plantevernemiddel	Pesticides	"	27	82	129	344	233
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	4590	3099	3688	5158	4185
Førmiddel	Fodder	"	136970	118123	90394	117033	108488
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	9017	6861	3245	8419	6629
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	343	443	1491	2338	1922
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	14614	17218	13459	15907	16768
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs						
Leigd arbeid	Hired labour	"	78685	81898	58469	69472	72993
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	16847	16028	9574	25484	19505
Traktor	Tractors	"	11813	11643	3287	9609	9125
Driftsbygningar	Outbuildings	"	31848	24631	22295	30735	26761
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3074	4165	2911	3022	3568
Drivstoff	Fuel	"	13533	13553	6375	14686	13074
Maskinleige	Rented machinery	"	57515	61516	23823	40549	43256
Jordleige	Rented farmland	"	429	512	851	975	850
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	66540	67909	58341	60912	61405
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	462057	443988	308947	420824	403926
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	376209	315586	226649	364148	310100
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	16552	10877	3217	17630	11548
Traktor	Tractors	"	4312	6035	8427	11351	10485
Driftsbygningar	Outbuildings	"	31834	27637	17928	27199	23090
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	786	502	222	1488	1033
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5,0 %	"	48153	39788	22926	46758	37753
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	322724	270535	196855	306479	263943
+ " skogbruk	+ " forestry	"	1664	1157	21112	1851	6735
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	4087	20565	9836	16839	22661
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	17645	21728	1203	22014	20350
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	18	13	6	216	585
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	133311	160192	185523	152536	163944
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	71392	76273	80856	41646	47217
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	10421	7756	4648	6079	4802
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	6417	5399	5979	13320	9873
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	67547	60870	22207	63053	52091
= Nettoinntekt	= Total net income	"	500133	502748	483810	497927	488019
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	65624	75694	39697	76911	65892
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	185121	125625	246231	546402	400921
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	301	-15733	-15597	-4237	-15974
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	969483	796598	454700	960102	765958
Skogbruk	Forestry	"	20434	32121	24450	26452	33588
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	102974	86270	83670	398567	275554
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	641192	531766	415855	664668	539836
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	269806	233231	212941	500898	390700
Eigedelar i alt	Total assets	"	2003890	1679986	1191615	2550686	2005636
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	148430	160816	65535	121865	127196
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1138907	922139	343232	1072538	816269
Eigenkapital	Own capital	"	716553	597031	782848	1356283	1062171

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17i

Drift og driftsresultat på bruk med Summary of accounts for

Regionar Regions			Austlandet		Vestlandet	Trøndelag
			Flatbygder	Andre bygder		
			Lowlands	Other parts	Western Norway	Lowlands
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	Alle	Alle	Alle	Alle
Tal bruk	Number of holdings		9	9	9	9
Alder på brukar	Age of farmer	år year	45	46	44	42
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	277	337	261	288
herav leigd	of which rented land	" "	103	102	149	54
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1600664	1761729	1408259	1329242
Varelager	Stocks	"	85612	93032	68756	99300
Buskap	Livestock	"	333706	319480	271558	162399
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	110696	196619	165251	149795
Traktorar	Tractors	"	160598	161688	82061	100418
Driftsbygningar	Outbuildings	"	680030	768476	634195	530596
Jord etc.	Farmland etc.	"	230023	222433	186437	286735
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2549	2798	1995	1665
herav familien	of which family	" "	2049	2352	1472	1430
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares	16,1	36,1		71,1
Poteter	Potatoes	" "	0,2			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	260,9	301,0	261,4	216,9
Anna	Other	" "				
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	kg	317	465		321
Poteter	Potatoes	"	750			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	330	292	317	319
I alt	Total	"	329	311	317	320
Storfehold:	Cattle:					
Tal kalvinger	Number of calvings	stk no.	24,7	25,2	13,4	19,0
Tal kyr	Number of cows	" "	23,6	20,3	13,7	14,7
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	35,8	36,7	25,5	20,9
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	2,8	4,9	13,4	2,3
Kg kukjøtt omsett	Meat (cow)	kg	1961	1180	1015	1889
Kg a. storfe kjøtt omsett	Meat (beef)	"	3924	5323	6936	3238
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"	239	258	591	270
Pris:	Price:					
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	33,28	34,17	30,03	29,88
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	39,51	39,65	38,38	39,58
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	74909	74929	56685	42433
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	188799	199527	290486	108685
Pristilskot kjøtt	Support	"	12230	34316	31731	12452
Driftstilskot	Production allowance	"	26506	26867	17767	21883
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	30715	10029		82111
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1257	1090		
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	474	461	415	603
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	1435	1478	1409	1330
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	73774	100994	76897	62144
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	60790	86003	46943	39169
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	15912	52293	6762	-165
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax -adjusted return on l. and own cap ."	"	97467	122357	93645	90456

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av storfeslakt
beef farming

Regionar Regions			Austlandet		Vestlandet	Trøndelag
			Flatbygder	Andre bygder		
			Lowlands	Other parts	Norway	Lowlands
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	Alle	Alle	Alle	Alle
Tal bruk	Number of holdings		9	9	9	9
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	583413	689872	609595	521083
Planteprodukt	Plant products	"	23737	55983	23542	49682
Husdyrprodukt	Livestock products	"	295680	285574	347170	233229
Tilskot	Support	"	260866	316808	220472	227645
Andre inntekter	Other income	"	3130	31507	18410	10528
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	185580	191657	241302	138100
Såvarer	Seeds	"	7826	11082	4279	9501
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	39609	38246	27270	34745
Plantevernmiddel	Pesticides	"	1708	3267	782	2397
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	7333	9066	2050	9603
Fôrmiddel	Fodder	"	58774	81768	103641	42784
Div. til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	5767	7910	10250	7082
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	39680	23084	70085	17453
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	24883	17235	22946	14535
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	29794	34179	38196	23503
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	18266	30932	25926	31639
Traktorar	Tractors	"	6717	15426	4152	12872
Driftsbygningar	Outbuildings	"	16166	21333	23790	19491
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	9561	12058	6641	8836
Drivstoff	Fuel	"	17009	30425	15497	18401
Maskinleige	Rented machinery	"	44682	45660	37823	74693
Jordleige	Rented farmland	"	24256	4729	18623	7404
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	68187	62839	52344	59104
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	420217	449237	464292	394044
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	163195	240635	145303	127039
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	17341	21837	20608	17626
Traktorar	Tractors	"	17175	19570	11181	13029
Driftsbygningar	Outbuildings	"	34856	42512	37595	28716
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	498	167	737	315
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	74449	84189	68707	67490
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	93326	156549	75182	67353
+ " skogbruk	" forestry	"	31502	81748	-4312	6758
+ " till.næring	" other farm-based	"	71126	47864	32908	44648
+ " a. næring	" other off-farm	"	111868	63054	47238	2293
+ Aksjeutbytte og handel	Dividend and stock trading	"	-12455	59602	23320	2749
+ Lønsinntekter	Wage income	"	140016	216500	359443	495592
+ Pensjonar/sjukepengar	Pensions/sick pay	"		53021	54742	16795
+ Fam. arbeid på nyanlegg	Fam. labour: investments	"	16028	23720		13455
+ Renteinntekter	Interest received	"	5892	5156	56424	13595
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	38982	75815	65839	86421
= Nettoinntekt	Total net income	"	418321	631399	579106	576817
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	102964	121128	156973	-6745
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	417448	712553	1136763	925577
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-41695	-32113	67574	39640
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:					
Jordbruk	Agriculture	"	1600664	1761729	1408259	1329242
Skogbruk	Forestry	"	180182	189053	33361	141850
A.næring + till. næring	Other occupations	"	267465	465790	274068	534360
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	512161	734915	379274	717138
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	381524	406167	972266	580144
Eigedelar i alt	Total assets	"	2941995	3557654	3067228	3302735
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	187743	177206	136335	92675
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	961101	1564656	1218168	1420685
Eigenkapital	Own capital	"	1793150	1815791	1712725	1789374

Driftsgranskingar i jordbruket 2007. Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 17i

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		7	Alle All			
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		16	12	16	47
Alder på brukar	Age of farmer	år year	47	47	43	45
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	160	243	385	282
herav leigd	of which rented land	" "	51	67	133	101
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1065692	1261939	1685028	1429608
Varelager	Stocks	"	38980	56063	120983	79032
Buskap	Livestock	"	169125	222881	347010	258654
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	75539	118896	194044	149616
Traktorar	Tractors	"	96945	113119	187275	142844
Driftsbygningar	Outbuildings	"	479440	540845	560248	571387
Jord etc.	Farmland etc.	"	205662	210135	275468	228075
Arbeidsinnsats i alt (J) Total labour input (Agric.)		timer hours	1484	2059	2388	2032
herav familien of which family		" "	1159	1808	1908	1651
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares	1,1	2,9	45,8	23,6
Poteter	Potatoes	" "	0,8			0,3
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	158,2	240,5	339,4	257,6
Anna	Other	" "				
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	kg	108	369	324	363
Poteter	Potatoes	" "	625			625
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	291	298	285	298
I alt	Total	"	289	299	290	303
Storfehold:	Cattle:					
Tal kalvinger	Number of calvings	stk no.	12,6	21,5	26,2	20,3
Tal kyr	Number of cows	" "	11,3	18,3	23,2	17,8
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	17,0	27,7	36,6	28,2
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	5,5	2	5,9	5,3
Kg kukjøtt omsett	Meat (cow)	kg	866	2147	1502	1473
Kg a. storfejøtt omsett	Meat (beef)	"	3810	3359	4815	4299
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"	370	256	241	284
Pris:	Price:					
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	31,51	31,42	30,58	31,42
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	38,27	39,21	39,45	38,92
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	28511	54080	70001	55980
" anna storfejøtt	" meat(beef)	"	152887	128036	203685	175697
Pristilskot kjøtt	Support	"	17362	23631	24937	22937
Driftstilskot	Production allowance	"	15113	26867	27463	23359
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	39500	38214	27343	32512
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	350	1006	389	508
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	659	490	405	482
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	1725	1484	1278	1427
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	55913	84441	113483	92826
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	29173	63437	100807	73314
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-21674	33317	62244	32825
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax -adjusted return on l. and own cap.	"	85030	109082	136311	117651

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av storfeslakt
deer farming

Regionar Regions

Alle All

Storleiksgupper Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk Number of holdings		16	12	16	47
Produksjonsinntekt i alt: Output:	NOK	420061	496339	686575	573209
Planteprodukt Plant products	"	21432	10558	42822	35975
Husdyrprodukt Livestock products	"	221247	221336	301419	264696
Tilskot Support	"	167759	252451	325738	257460
Andre inntekter Other income	"	9624	11994	16596	15079
Variable kostnader i alt: Total variable costs:	"	144032	135176	194410	171565
Såvarer Seeds	"	5916	4046	11183	8035
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime	"	18413	28616	47228	33322
Plantevernmiddel Pesticides	"	479	448	3010	1664
Konserveringsmiddel Preservatives	"	2456	7574	6190	5681
Fôrmiddel Fodder	"	59857	58306	69239	66025
Div, til husdyrhaldet Misc. for animal husbandry	"	6408	6968	8338	7327
Innkjøp av dyr Purchase of cattle	"	39402	14012	26337	31233
Andre forbruksartiklar Other variable costs	"	11103	15206	22886	18279
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:					
Leigd arbeid Hired labour	"	23910	29276	33235	30355
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	21719	16445	32679	25267
Traktor Tractors	"	7939	12223	14588	11459
Driftsbygningar Outbuildings	"	20639	18992	21261	21104
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	3921	7630	10009	7589
Drivstoff Fuel	"	10156	16767	25387	18935
Maskinleige Rented machinery	"	41274	45873	37644	44593
Jordleige Rented farmland	"	4584	4910	18186	12340
Andre faste kostnader Other fixed costs	"	53260	56176	74075	61720
Registrerte kostnader i alt Total registered costs	"	331434	343468	461473	404928
Resultat før avskrivningar Result before depreciation	"	88626	152871	225102	168282
Avskrivningar: Depreciation:					
Maskinar og reiskapar Machinery and equipment	"	11303	14558	23199	18647
Traktor Tractors	"	10383	13440	19292	15478
Driftsbygningar Outbuildings	"	28408	28384	32468	32108
Jord, grøfter og vassanl. Farmland, drainage and water supply	"	862	322	153	428
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5,0 %	"	53316	62052	79801	69434
Driftsoverskot jordbruk Net income agriculture	"	37670	96167	149990	101620
+ " skogbruk + " forestry	"	8264	62527	10039	22195
+ " till,næring + " other farm-based	"	72760	34323	22380	43779
+ " a, næring + " other off-farm	"	71548	69548	8190	51042
+ Aksjeutbyte og handel + Dividend and stock trading	"	29135	13549	1768	14138
+ Løsinntekter + Wage income	"	370876	348525	277728	321707
+ Pensjonar/sjukepengar + Pensions/sick pay	"	37590	10599	29014	29307
+ Fam, arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments	"	6120	706	25112	10812
+ Renteinntekter + Interest received	"	36060	8133	7552	17186
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner	"	43058	68640	65916	61009
= Nettoinntekt = Total net income	"	626965	575438	465856	550778
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)	"	98296	45090	31019	65128
Arbeidskapital pr 31/12 , Working capital on 31 Dec.	"	923936	554449	591491	665793
Endring i arbeidskapital Change in working capital	"	44581	-26838	-46057	-7438
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec:					
Jordbruk Agriculture	"	1065692	1261939	1685028	1429608
Skogbruk Forestry	"	102074	173342	108485	118097
A.næring + till. næring Other occupations	"	446803	258517	295188	319745
Hovudbygning og privat Farmhouses and private	"	455510	603415	533465	542524
Krav og kontantar Outstanding claims and cash	"	692430	478058	436290	523515
Eigedelar i alt Total assets	"	2762509	2775271	3058456	2933490
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities	"	97233	115442	206557	162502
Langsiktig gjeld Long-term liabilities	"	987959	1094724	1179957	1161738
Eigenkapital Own capital	"	1677318	1565105	1671942	1609249

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics for agriculture 2007

Hovudtabell 18 Rekneskapssamandrag, 1000 kroner per familie

Summary of accounts, NOK 1000 per family

Regionar Regions		Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Driftsoverskot Net income				Løns- inntekter Wages	Pensjonar o.l. Pensions etc.	Aksje- utbyte Dividend	Fam. arb. nyanlegg Fam. lab. investment
			Jordbruk Agriculture A	Skogbruk Forestry + B	Till.næring Farm-based +C	A. næring Other + D				
Austlandet Eastern Norway										
Flatbygder Lowlands	100-199,9	108,3	46,2	36,5	51,1	458,6	31,8	-2,4	5,2	
	200-299,9	231,2	24,6	33,0	53,6	313,5	29,0	6,8	2,6	
	300-499,9	292,5	27,2	127,2	48,4	325,9	48,6	28,3	4,5	
	500-	394,6	54,7	75,9	35,4	224,1	37,8	6,5	0,4	
	Alle All	264,5	35,5	72,2	44,6	327,5	40,6	13,9	2,9	
Andre bygder Other parts	50- 99,9	47,6	12,5	54,1	40,0	325,7	56,2	1,5		
	100-199,9	154,7	28,5	27,8	11,1	303,5	22,0	22,9	2,8	
	200-299,9	208,1	54,0	37,2	13,1	274,4	37,7	3,7	5,4	
	300-499,9	304,3	31,3	46,6	74,2	201,5	40,8	3,6	10,4	
	500-	432,5	24,9	46,6	19,6	265,8	33,3	10,3	5,8	
	Alle All	218,7	33,1	37,8	28,4	272,7	33,2	11,6	5,1	
Agder & Rogaland										
Jæren	100-199,9	296,9	0,7	20,1		359,8	6,2		10,4	
	200-299,9	812,7	0,3	11,7	3,8	202,2	27,5	15,5		
	300-499,9	456,4		19,8	13,7	238,1	4,7	6,1	21,8	
	Alle All	515,8	0,3	14,9	20,4	257,2	19,6	6,2	9,3	
Andre bygder Other parts	100-199,9	224,6	0,1	34,7	40,6	267,3	21,5	2,7	1,1	
	200-299,9	265,3	16,1	23,0	4,1	235,7	23,9	2,8	0,3	
	300-499,9	351,1	8,8	77,2	24,7	181,1	62,0	3,8	20,0	
	Alle All	287,5	8,7	44,1	25,5	245,2	32,8	2,9	5,6	
Vestlandet Western Norway										
	0- 49,9	146,5	-1,9	18,9	7,0	344,0	25,1	5,9	2,9	
	50- 99,9	161,3	4,2	17,9	5,2	265,6	38,8	0,7	2,3	
	100-199,9	221,1	2,9	24,8	13,7	325,6	29,5	6,3	2,2	
	200-299,9	313,2	-0,2	21,5	-0,5	221,2	17,3	4,6	10,7	
	300-499,9	386,7	6,7	20,5	49,0	254,1	5,1	1,1	11,0	
	Alle All	266,2	2,7	22,2	14,7	280,1	23,9	4,2	5,5	
Trøndelag										
Flatbygder Lowlands	100-199,9	249,7	14,1	53,9	4,0	286,7	13,5	0,9	16,3	
	200-299,9	218,5	15,2	63,0	17,2	362,0	25,0	-21,7	6,3	
	300-499,9	343,9	4,9	33,7	2,1	252,1	36,8	30,5	11,0	
	Alle All	292,6	12,0	45,8	7,1	295,4	29,1	19,9	9,4	
Andre bygder Other parts	100-199,9	279,9	13,6	19,3	18,1	223,8	14,8	9,8	1,7	
	200-299,9	333,4	63,5	24,4	9,9	198,7	52,7	4,8	11,9	
	300-499,9	318,0	48,8	23,6	40,5	217,8	11,6	11,3	13,0	
	Alle All	322,3	39,2	27,6	30,3	212,6	22,2	9,1	8,1	
Nord-Noreg Northern Norway										
	50- 99,9	231,6	-0,2	51,0	21,9	217,8	119,9		4,0	
	100-199,9	264,2	8,4	8,0	4,1	157,0	68,8	-17,6	3,4	
	200-299,9	264,6	1,0	32,5	23,8	197,8	48,3	2,6	1,7	
	300-499,9	346,9	1,2	27,9	7,5	163,2	59,3	-1,0	8,0	
	Alle All	297,2	2,7	27,0	14,2	175,2	60,2	-3,3	3,9	
Alle bruk All holdings										
	0- 49,9	208,1	-1,0	16,1	10,4	350,9	53,6	25,6	1,5	
	50- 99,9	140,0	7,5	28,6	34,0	300,5	55,9	19,7	1,4	
	100-199,9	207,7	15,6	26,9	18,6	303,8	27,8	6,0	3,8	
	200-299,9	291,6	20,1	31,8	18,9	252,1	33,3	2,5	4,7	
	300-499,9	335,6	18,8	58,5	37,4	242,0	36,8	12,8	10,6	
	500-	454,2	37,7	63,3	27,7	221,2	35,0	6,0	1,5	
	Alle All	283,3	18,9	39,9	25,3	266,9	34,5	8,1	5,4	

Rente- inntekter Interest income + I	Arb. ved. + forrenting Family payment = J	Renter av gjeld Interest on liabilities - K	Kår Payments to previous owner - L	Netto- inntekt Total net income = M	Netto verdi- regulering Extraordinary items, net + N	Privat forbruk Private consumption - O	Betalt skatt Tax paid - P	Sparing Savings = Q
25,0	760,3	53,9	6,1	700,3	100,7	453,2	190,8	157,0
17,8	712,1	69,5	8,5	633,9	46,0	413,5	155,1	111,3
11,1	913,7	96,2	10,7	806,7	68,8	483,1	201,6	190,8
18,4	847,8	100,4	8,7	739,2	83,6	452,6	195,7	174,5
16,5	818,2	84,0	8,7	725,4	73,4	456,0	185,3	157,5
11,2	548,8	18,1	1,5	529,0	40,0	322,7	138,7	107,6
20,9	594,2	46,6	5,4	541,9	22,6	339,1	127,3	98,1
15,2	648,8	48,2	8,9	591,5	59,6	380,8	125,0	145,3
17,1	729,8	52,4	11,0	666,6	29,0	425,5	144,7	125,4
10,8	849,6	98,8	6,3	745,4	65,6	385,5	173,0	252,5
17,1	657,7	51,3	7,2	599,4	37,6	370,5	136,0	130,5
9,0	703,1	55,2	8,7	639,1	57,9	426,9	156,1	114,0
8,7	702,8	119,9	7,1	955,8	14,0	452,4	183,7	333,7
8,6	769,2	93,3	7,5	668,5	109,7	417,1	186,0	175,1
10,1	853,8	105,1	8,0	740,6	56,9	431,8	168,2	197,5
5,6	598,2	66,9	2,0	529,6	23,3	407,9	125,3	19,7
7,7	578,9	65,2	3,1	510,9	169,2	389,2	106,2	184,7
7,3	736,0	89,8	0,1	646,1	73,6	456,5	147,2	116,0
7,2	659,5	75,4	1,8	582,4	71,7	414,2	129,7	110,2
11,3	559,7	10,6	4,0	545,3	-15,9	348,1	129,2	52,1
14,0	510,0	23,8	4,4	481,6	-13,1	328,2	99,6	40,7
19,1	645,2	35,1	5,1	605,0	35,9	383,3	146,5	111,1
21,9	609,7	48,0	6,2	555,8	76,6	346,6	128,3	157,5
7,0	741,2	86,4	5,5	649,1	18,1	397,8	134,0	135,4
16,2	635,7	47,5	5,9	582,6	32,4	367,8	132,4	114,8
9,5	648,6	70,7	6,6	571,3	-18,0	383,2	135,5	34,6
12,6	698,1	67,7	7,8	622,6	20,5	480,9	146,6	15,6
16,8	731,8	63,1	11,5	657,2	85,9	435,8	152,0	155,3
13,2	724,5	69,4	9,5	644,8	68,0	448,4	148,2	116,2
17,6	598,6	29,7	9,5	559,4	57,5	338,4	130,5	148,0
21,3	720,6	51,7	5,0	664,1	51,0	409,5	120,7	184,9
8,5	693,1	76,0	6,2	611,1	11,2	350,2	133,0	139,1
14,7	686,1	54,7	7,3	624,2	38,2	370,7	132,5	159,2
8,0	654,0	61,8		592,1	12,6	391,5	127,7	85,5
8,6	504,9	32,9	0,4	471,5	17,2	323,6	90,7	74,4
6,1	578,4	55,8	0,6	521,8	12,8	365,2	103,0	66,4
8,2	621,2	94,9	1,8	524,7	80,9	381,1	113,1	111,4
7,2	584,3	63,5	0,8	519,9	30,5	360,9	104,4	85,1
11,7	676,9	62,1	5,0	609,8	42,8	420,5	132,1	100,0
11,8	599,4	32,5	2,6	564,2	29,1	354,1	126,4	112,8
16,6	626,8	45,3	5,2	576,4	38,0	376,1	138,0	100,3
13,9	668,9	61,4	5,7	601,6	53,4	394,7	129,6	130,7
11,0	763,5	81,9	7,5	673,9	56,8	426,6	156,0	148,1
14,1	860,7	117,3	9,2	734,4	71,4	438,3	176,1	191,4
13,8	696,1	65,8	6,2	624,1	49,7	399,9	143,5	130,4

Driftsgranskingar i skogbruket 2007 Account statistics for farm forestry 2007

Hovudtabell 19 Opplysningar om skogane og eigarane

Some characteristics of the forests and their owners

		Eining Unit	Storleiksggruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
			50-99	100-199	200-399	400-	2007	2006
Landsdel Region								
Austlandet Eastern Norway	Tal No		10	25	32	23	90	90
Agder	"			3	7	2	12	15
Midt-Noreg Central Norway	"		17	20	13	3	53	57
Heile landet All regions	"		27	48	52	28	155	162
Produksjonsgrunnlag Basis of prod.								
Prod. skogareal Productive area of forest	daa		445	754	1 303	2 849	1 263	1 298
Stående kubikkmasse Growing stock	m ³ /daa		6,5	6,0	7,8	8,0	7,5	7,5
Balansekvantum Sustainable yield	m ³ /år yr		72	143	281	721	281	283
Balansekvantum Sustainable yield	m ³ /daa		0,16	0,19	0,22	0,25	0,22	0,22
Driftsveglengde Logging distance ¹⁾	km		0,8	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8
Takseringsår Year of inventory			1994	1997	1996	1997	1996	1995
Jordbruksareal Agricultural area	daa		279	299	267	333	291	277
Avstand frå garden Distance from farm								
Inntil innmarka Nearby farm	%		48	38	50	36	43	42
< 1 km frå garden < 1 km from farm	"		11	10	12	18	12	12
1-5 km frå garden 1-5 km from farm	"		30	33	25	29	29	30
> 5 km frå garden > 5 km from farm	"		11	17	13	18	15	15
Alle Total	"		100	100	100	100	100	100
Teigar No. of parcels of land								
1	%		30	21	27	25	25	26
2 - 5	"		70	67	60	54	63	62
> 5	"			10	13	21	12	10
Alle Total	"		100	100	100	100	100	100
Aldersgruppe Farmer's age								
Under 30 år Less than 30 years	%		4		2		1	1
30 - 49 år 30 - 49 years	"		70	29	46	54	46	52
50 - 59 år 50 - 59 years	"		11	46	37	29	34	30
60 - 66 år 60 - 66 years	"		15	25	13	18	18	16
Over 66 år More than 66 years	"				2		1	
Alle grupper All groups	"		100	100	100	100	100	100

¹⁾ Gjennomsnitt for heile skogen Average for the whole forest

Driftsgranskingar i skogbruket 2007 Account statistics for farm forestry 2007

Hovudtabell 20 Avverking og transport

Volume cut and logging

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2007	2006
Region Region							
Østlandet Eastern Norway	Avverk. % ¹⁾	86	154	133	96	114	88
Agder	"		8	44		53	51
Midt-Noreg Central Norway	"	131	136	144	53	121	81
Heile landet All regions	"	115	137	123	89	109	82
Salsvirke Roundwood for sale							
Bartre Coniferous							
Spesialtømmer Special timber	%	2	10		1	3	4
Skurtømmer Sawlogs	%	55	47	56	52	53	47
Sams virke Unsorted sawlogs and pulpwood	%	2		1	3	2	2
Massevirke Pulpwood	%	40	41	42	42	41	43
I alt Total	%	100	98	99	98	99	96
Anna virke Other wood							
Lauvtrevirke Broadleaved wood	%			1	2	1	1
Ved til brensel Fuelwood	%		2				1
Rotsal Standing timber sale	%						2
I alt Total	%		2	1	2	1	4
Salsvirke i alt Roundwood for sale total	%	100	100	100	100	100	100
Driftsveglengde Logging distance ²⁾							
	km	0,8	0,6	0,5	0,7	0,6	0,8
Terrengforhold Terrain conditions							
Lett Easy	%	29	26	18	52	33	35
Middels Moderate	%	68	69	82	48	66	64
Vanskeleg Difficult	%	3	4			1	1
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100
Transportutstyr Transport equipment							
Jordbr.tractor Agricultural tractor	%	34	18	7	13	13	22
Skogstraktor Skidder, carrier or forwarder	%	66	82	93	87	87	78
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100

¹⁾ Avverking i prosent av balansekvantum Cutting as percentage of sustainable yield

²⁾ Driftsveglengde for avverking Logging distance for the current year

Driftsgranskingar i skogbruket 2007 Account statistics for farm forestry 2007

Hovudtabell 21 Arbeidskraft
Labour input

			Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
				50-99	100-199	200-399	400-	2007	2006
Arbeidstimane til familien Family man-hours									
Jordbr. areal Agricultural area		Jord/Skog							
Gruppe	Gj.snitt	Agriculture/							
Group	Average	Forestry							
-99	75	Bruk Propø	Tal No					6	4
		Jord Agric	Timar Hrs.					1 180	1 024
		Skog Fore	"					18	84
		I alt Total	"					1 199	1 108
100-199	161	Bruk Propø	Tal No	7	12	14	8	41	50
		Jord Agric	Timar Hrs.	2 623	2 286	1 347	1 627	1 894	1 820
		Skog Fore	"	99	54	95	200	104	107
		I alt Total	"	2 722	2 340	1 442	1 827	1 998	1 927
200-299	249	Bruk Propø	Tal No	9	14	20	8	51	53
		Jord Agric	Timar Hrs.	1 786	2 325	2 039	1 188	1 939	2 062
		Skog Fore	"	51	33	48	209	70	102
		I alt Total	"	1 836	2 359	2 087	1 397	2 009	2 164
300-	445	Bruk Propø	Tal No	9	20	16	12	57	55
		Jord Agric	Timar Hrs.	2 166	2 345	2 427	1 712	2 207	2 312
		Skog Fore	"	51	83	72	115	82	87
		I alt Total	"	2 216	2 428	2 500	1 827	2 288	2 399
I alt Total	291	Bruk Propø	Tal No	27	48	52	28	155	162
		Jord Agric	Timar Hrs.	2 074	2 307	1 915	1 538	1 996	2 047
		Skog Fore	"	60	60	66	166	81	98
		I alt Total	"	2 134	2 367	1 982	1 704	2 078	2 145
Arbeidskategori Labour category¹⁾									
Leigt arbeid Hired labour			Timar Hrs.	2	10	14	17	10	24
Arbeidstimane til familien Family labour			"	74	81	78	304	103	110
I alt Total			"	76	91	92	321	113	134
Arbeidstype Type of work¹⁾									
Drift Cutting and hauling			Timar Hrs.	56	74	69	264	89	108
Skogkultur Silviculture			"	19	17	23	58	24	26
I alt Total			"	76	91	92	321	113	134
Arbeidstimer/m³ Working hours/m³									
Adm. av eigar, arb. ved drift ¹⁾			Tim. Hrs. /m ³	1,6	1,7	1	1,5	1,4	1,4
Av dette eige arbeid, drift ²⁾			%	97	87	90	96	92	86

¹⁾ Gjeld eigeidomar der skogeigar administrerer alt sjølv All activities in forest managed by the owner himself

²⁾ Of which family labour input

Driftsgranskingar i skogbruket 2007 Account statistics for farm forestry 2007

Hovudtabell 22 Produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskot

Output, costs and net income from forestry

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2007	2006
Skogar Forests	Tal No	27	48	52	28	155	162
Solgt og brukt virke Wood sold and used	m ³	83	197	353	645	310	232

Utrekningar per skog Figures per forest

Inntekter Income

Bruttoinnt. sal Income from sale	Kr NOK	26 392	63 752	121 183	235 532	107 543	67 225
Eige forbruk, br.verdi Own use of timber, gross value	"	4 165	4 165	3 840	3 222	3 885	4 967
Driftstilskot Grants for cutting and hauling	"	61	238	149	393	205	275
Andre inntekter Other income	"	1 801	1 365	4 889	5 910	3 444	3 842
Produksjonsinntekter Output	"	32 419	69 520	130 061	245 057	115 077	76 309

Kostnader Costs

Leigd arbeid og utstyr Hired labour/equipment	"	6 983	21 051	38 153	62 033	31 741	23 533
Trekkraft frå jordbr. Hired tractor from agric.	"	2 064	2 354	2 245	6 396	2 997	3 230
Vedlh. utstyr, drivstoff Maintenance equip. etc.	"	2 831	3 459	3 195	4 605	3 468	3 066
Vedlh./anlegg enkle vegar Maintenance roads	"	2	476	3 302	8 608	2 810	967
Salsutgifter, div. trekk Sales expenditure	"	387	658	1 740	3 107	1 416	1 043
Administrasjon/diverse trekk Administration	"	2 306	2 902	4 903	12 010	5 116	4 522
Avskr. utstyr/diverse Depreciation equip.	"	1 131	1 365	1 758	4 500	2 022	1 987
Avskr. vegar Depreciation roads	"	37	69	899	1 675	632	713
Kostn. før skogkultur Costs before silviculture	"	15 742	32 334	56 195	102 933	50 203	39 060
Skogkultur(netto) Silviculture, net costs	"	582	1 309	9 264	11 015	5 604	2 898
Driftsoverskot Net income from forestry	"	16 095	35 875	64 602	131 109	59 270	34 352

Utrekningar per m³ Figures per m³

Inntekter Income

Virkesinntekter i alt Income from timber sales	Kr NOK/m ³	369	345	355	370	359	311
Andre inntekter Other income	"	22	8	14	10	12	18
Produksjonsinntekter Output	"	391	353	369	380	371	329

Kostnader Costs

Kostnader før skogkultur Costs before silviculture	"	190	164	159	159	162	169
Skogkultur (netto) Silviculture (net)	"	7	7	26	17	18	13
Kostnader i alt Costs total	"	197	171	185	176	180	182
Driftsoverskot Net income from forestry	"	194	182	183	203	191	148

Tømmerprisar Timber prices

Spesialtømmer Special timber	Kr NOK/m ³	400	375	801	872	489	365
Skurtømmer Sawlogs	"	495	444	468	487	472	406
Sams virke Unsorted sawlogs and pulpwood	"	417	172	312	344	336	218
Massevirke Pulpwood	"	227	234	236	230	233	217
Bartrevirke i alt Coniferous total	"	384	349	369	378	369	315
Laubtrevirke Broadleaved wood	"		338	242	270	266	269
Ved til brensel Fuelwood	"		262	285	250	270	254
Rotsal Standing timber sale	"		166			166	192
Salsvirke i alt Roundwood for sale total	"	384	348	368	376	368	312
Gards- og husbehovsvirke Timber for own use	"	294	306	312	319	307	304

Driftskostnader fordelt Haul/cutting costs

Eige arbeid Own labour (calc.)	%	29	18	12	16	16	22
Leigd arbeid og utstyr Hired labour/equipment	%	31	53	60	51	53	47
Trekkraft frå jordbr. Hired tractor from agric.	%	9	6	4	5	5	6
Vedlh. utstyr, drivstoff Maintenance equip. etc.	%	13	9	5	4	6	6
Vedlh. anlegg/vegar Maintenance roads	%		1	5	7	5	2
Salsutgifter, div. trekk Sales expenditure	%	2	2	3	3	2	2
Administrasjon/diverse trekk Administration	%	10	7	8	10	9	9
Avskrivingar Depreciation	%	5	4	4	5	4	5
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100

Hovudtabell 23 Driftsresultat

Operating result

	Eining Unit	Utan sals- virke No wood f. sale	Storleiksgruppe, salsvirke m ³ /år Logging size group, m ³ /year				Alle skogar All forests	
			0-99	100-199	200-399	400-	2007	2006
Skogar Forests	Tal	57	33	14	9	42	155	162
Solgt og brukt virke Wood sold and used	m ³	13	51	154	310	970	310	232

Utrekningar per skog Figures per forest

+ Bruttoinnt. v/avverk. Income from cutt.	Kr NOK	3 833	17 446	50 168	115 873	350 760	111 428	72 192
- Eige arb. drift/vedlh. Family labour	"	4 377	10 851	13 420	18 455	11 181	9 233	11 138
- Leigd arb. og utstyr Hired labour/equip.	"	463	2 627	12 557	28 819	104 086	31 741	23 533
- Eige utstyr, vegvedlh. Maintenance	"	4 742	8 026	14 044	12 363	17 526	10 188	8 114
- Sal, måling, adm. Admin., sales exp.	"	2 191	2 383	4 865	5 210	13 155	5 620	4 713
= Var. kost. i alt Var. costs, total	"	11 773	23 887	44 885	64 847	145 948	56 782	47 498
= Rånetto Net conversion value	"	-7 940	-6 441	5 283	51 026	204 813	54 646	24 694
+ Andre inntekter Other income	"	1 931	2 520	3 185	2 735	7 219	3 649	4 117
= Result. før avskr. Result before deprec.	"	-6 009	-3 921	8 468	53 761	212 032	58 296	28 811
- Avskrivningar Depreciation	"	1 908	2 195	4 019	3 362	3 422	2 654	2 699
= Resultat før kultur Result before silv.	"	-7 917	-6 116	4 449	50 399	208 610	55 642	26 111
- Skogkult., eige arb. S.cult. fam.labour	"	2 773	1 695	3 536	5 553	2 911	2 811	2 996
- Skogkult. leigd arb./planter mv. ¹⁾	"	5 782	4 195	3 713	5 237	14 063	7 470	4 176
+ Skogkult. tilskot Grants, silvicult.	"	1 618	2 728	720	1 063	2 076	1 865	1 279
= Driftsresultat Operating result	"	-14 853	-9 278	-2 080	40 672	193 712	47 226	20 218
- Trukket skogfond ²⁾	"	1 625	4 873	5 485	14 448	60 646	19 403	8 454
+ Utbetalt frå skogfond ³⁾	"	4 894	6 305	4 057	8 411	20 256	9 486	5 395
= Dr.res. etter skogfond. Adjusted result	"	-11 584	-7 845	-3 507	34 635	153 322	37 309	17 158

Utrekningar per m³ Figures per m³

+ Bruttoinnt. v/avverk. Income from cutt.	Kr NOK /m ³	287	339	325	374	362	359	312
- Eige arb. drift/vedlh. Family labour	"	328	211	87	59	12	30	48
- Leigd arb. og utstyr Hired labour/equip.	"	35	51	81	93	107	102	102
- Eige utstyr, vegvedlh. Maintenance	"	355	156	91	40	18	33	35
- Sal, måling, adm. Admin., sales exp.	"	164	46	32	17	14	18	20
= Var. kost. i alt Var. costs, total	"	882	464	291	209	151	183	205
= Rånetto Net conversion value	"	-595	-125	34	164	211	176	107
+ Andre inntekter Other income	"	145	49	21	9	7	12	18
= Result. før avskr. Result before deprec.	"	-450	-76	55	173	219	188	124
- Avskrivningar Depreciation	"	143	43	26	11	4	9	12
= Resultat før kultur Result before silv.	"	-593	-119	29	162	215	179	113
- Skogkult., eige arb. S.cult. fam.labour	"	208	33	23	18	3	9	13
- Skogkult. leigd arb./planter mv. ¹⁾	"	433	82	24	17	15	24	18
+ Skogkult. tilskot Grants, silvicult.	"	121	53	5	3	2	6	6
= Driftsresultat Operating result	"	-1113	-181	-13	131	200	152	87
- Trukket skogfond ²⁾	"	122	95	36	47	63	63	36
+ Utbetalt skogfond ³⁾	"	367	123	26	27	21	31	23
= Dr.res. etter skogfond. Adjusted result	"	-868	-153	-23	112	158	120	74

¹⁾ Silviculture, hired labour and plants

²⁾ Fees paid to the Forest Trust Fund account

³⁾ Drawn out from Forest Trust Fund account

Driftsgranskingar i skogbruket 2007 Account statistics for farm forestry 2007

Hovudtabell 24 Driftsoverskot i jord- og skogbruk

Net farm income and net income from forestry

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2007	2006

Landsdel Region

Austlandet Eastern Norway

Bruk Holdings	Tal No.	10	25	32	23	90	90
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	213 870	233 339	135 083	166 868	179 253	144 947
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	11 094	39 637	61 111	136 982	68 978	42 386
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	5	15	31	45	28	23

Agder Agder

Bruk Holdings	Tal No.		3	7		12	15
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK		320 247	214 768		233 103	176 017
Driftsoversk. S Net income from forestry	"		-6 380	2 969		20 284	10 089
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%		-2	1		8	5

Midt-Noreg Central Norway

Bruk Holdings	Tal No.	17	20	13	3	53	57
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	259 463	329 443	349 443	189 816	303 999	225 941
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	19 037	37 510	106 382	92 898	51 613	28 052
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	7	10	23	33	15	11

Heile landet All regions

Bruk Holdings	Tal No.	27	48	52	28	155	162
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	242 576	278 814	199 400	169 305	226 077	176 322
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	16 095	35 875	64 602	131 109	59 270	34 352
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	6	11	24	44	21	16

Arealstorleik i jordbruket Farm size, agriculture

-99 daa

Bruk Holdings	Tal No.					6	4
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK					100 252	-17 813
Driftsoversk. S Net income from forestry	"					17 682	12 403
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%					15	-229

100-199 daa

Bruk Holdings	Tal No.	7	12	14	8	41	50
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	181 129	330 720	65 232	96 246	168 774	130 740
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	9 518	14 050	102 761	108 081	61 915	31 616
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	5	4	61	53	27	19

200-299 daa

Bruk Holdings	Tal No.	9	14	20	8	51	53
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	212 242	246 567	166 693	111 331	187 973	178 103
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	30 460	65 315	18 826	186 494	59 942	33 183
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	13	21	10	63	24	16

300- daa

Bruk Holdings	Tal No.	9	20	16	12	57	55
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	376 358	271 722	377 031	256 660	314 633	230 163
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	9 955	26 106	97 445	109 537	61 145	39 561
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	3	9	21	30	16	15

Alle bruk All holdings

Bruk Holdings	Tal No.	27	48	52	28	155	162
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	242 576	278 814	199 400	169 305	226 077	176 322
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	16 095	35 875	64 602	131 109	59 270	34 352
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	6	11	24	44	21	16

Hovudtabell 25 Investeringar og finansiering

Investments and financing

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2007	2006
Årlege investeringar Investments (annual)							
Skogkultur Silviculture	Kr NOK	3 114	4 919	13 268	20 836	10 281	7 173
Vegar Roads	"		1 887	6 250	14 262	5 258	1 192
Anna Other	"	2 679	1 247	25 133	8 567	10 832	8 276
I alt Total	"	5 793	8 054	44 651	43 665	26 371	16 641
Investeringar per daa Investments per decare	Kr NOK /daa	13	11	34	15	21	13
Investeringar per m ³ Investments per m ³	Kr NOK /m ³	70	41	127	68	85	72
Investeringar i % av resultat før kultur ¹⁾	%	35	22	60	31	41	45
Investeringshyppigheit Investment frequency							
Skogkultur Silviculture	%	41	44	63	79	56	47
Vegar Roads	"		2	6	14	5	2
Tekninsk utstyr Technical equipment	"	4	4	6	14	6	6
Alle investeringar All investments	"	41	52	73	86	63	52
Balanse Balance sheet							
Omløpsmidlar Current assets							
Balanse 1.1 Balance 1st January	Kr NOK	1 082	1 854	5 034	1 452	2 714	2 680
Balanse 31.12 Balance 31st December	"	1 033	1 750	712	11 938	3 117	3 048
Anleggsmidlar Fixed assets							
Balanse 1.1 Balance 1st January	Kr NOK	93 074	162 395	289 819	860 322	319 146	307 443
Nyanlegg New investments	"	2 679	3 135	31 383	22 829	16 090	9 468
Avskrivningar Depreciation	"	1 168	1 434	2 657	6 175	2 654	2 699
Tilskot/sal Grants/Sales	"	339		2 012	4 227	1 498	1 497
Balanse 31.12 Balance 31st December	"	94 246	164 096	316 533	872 749	331 084	312 715
Finansieringskjelde Source of funds							
Eigen arbeidsinnsats Family labour	%	38	22	6	13	11	18
Offentlege tilskot Public grants	%	6	24	9	13	11	10
Skogfondmidlar Forest Trust Fund	%	19	46	30	47	36	32
Anna finansiering Other sources	%	37	8	56	26	42	40
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100
Skogfondkonto Forest Trust Fund							
Innestående skogfond 1.1 Balance 1st January	Kr NOK	8 403	12 814	22 102	34 466	19 073	15 303
Trukket skogfond Fees paid to the fund	"	2 006	6 725	20 687	43 262	17 187	7 259
Off. tilsk. behalde på konto Grants transferred to the	"	233	2 001	2 203	4 519	2 216	1 195
Innbetalt i alt Total payments to the fund	"	2 238	8 726	22 890	47 781	19 403	8 454
Utbetalt til Drawn out Vegar/Kultur Roads/Silv.cult.	"	951	3 546	13 233	20 430	9 394	4 611
Anna Other	"	162	143	-47	194	92	784
Utbetalt i alt Drawn out from fund total	"	1 113	3 689	13 186	20 624	9 486	5 395
Innestående skogfond pr. 31.12 Balance 31st Dec.	"	9 527	17 851	31 806	61 623	28 990	18 362
Utbetalt tilskot til Grants paid for							
Vegar Roads	Kr NOK		74	1 886	1 577	941	349
Skogkultur Silviculture	"	357	1 861	1 465	4 071	1 865	1 279
Driftsplan Production plans	"			558	171	218	
I alt Total	"	357	1 935	3 909	5 819	3 024	1 628

¹⁾ Investments as % of result excl. silviculture

Driftsgranskingar i jordbruket 2007 Account statistics 2007

Hovudtabell 26 Hovudtabell for alle bruk frå 1954 til 2007
General survey for all holdings 1954-2007
 Alle beløp er i 1000 kr All values in NOK 1000

År	Talet på bruk	Areal per dekar	Avling FEm per dekar	Eigedelar i jordbruket ⁶	Produksjonsinntekt	Kostnader	Driftsover-skot i jordbruk	Rentekrav	Familiens arbeidsforteneste
Year	Number of holdings	Number of decares holding	Crops yield per FUm decare	Agricultural assets	Output	Costs	Net income farm	Required return on capital	Family labour income
Gj.snitt 54/59 Average 54/59	1013	127	295	72,3	32,6	23,0	9,7	2,7	7,0
Gj.snitt 60/64 Average 60/64	1030	131	314	83,8	44,3	31,3	13,1	3,4	9,7
Gj.snitt 65/69 Average 65/69	1026	137	307	100,6	67,8	47,3	20,5	4,8	15,7
1970	1015	143	315	122,4	88,2	60,6	27,6	6,1	21,5
1971	1012	146	321	132,2	98,5	67,3	31,3	6,6	24,7
1972	1015	149	320	147,1	107,9	73,7	34,2	7,4	26,8
1973	1012	154	331	162,0	120,1	81,5	38,6	8,1	30,5
1974	1014	154	359	178,7	139,5	92,7	46,8	9,8	37,0
Gj.snitt 70/74 Average 70/74	1014	149	329	148,5	110,8	75,2	35,7	7,6	28,1
1975	1024	156	316	204,1	167,6	112,2	55,4	12,2	43,2
1976	1017	156	327	230,5	213,1	134,2	79,2	13,8	65,4
1977	1022	158	352	272,7	252,8	158,2	94,6	17,7	76,9
1978	1013	158	365	323,9	286,4	177,8	108,6	24,3	84,3
1979	1021	158	347	367,7	297,6	195,1	88,1	19,1	68,9
Gj.snitt 75/79 Average 75/79	1019	157	341	279,8	243,5	155,5	88,1	19,1	68,9
1980	1018	159	377 ⁷	412,4	339,4	221,9	117,5	33,0	84,5
1981	1018	159	369	460,8	373,7	245,4	128,3	41,5	86,8
1982	1012	162	371	519,5	405,3	269,3	136,0	49,4	86,6
1983	1008	164	359	564,1	418,8	282,0	136,8	53,6	83,2
1984	1010	164	403	608,4	459,7	298,5	161,2	57,8	103,4
Gj.snitt 80/84 Average 80/84	1013	162	376	513,0	399,4	263,4	136,0	47,1	88,9
1985	1016	165	373	669,0	486,5	320,2	166,3	63,6	102,7
1986	1005	165	346	720,0	511,2	347,7	163,5	68,5	95,0
1987	1002	166	370	769,9	558,6	380,5	178,1	77,0	101,1
1988	1006	168	355	807,1	568,5	391,7	176,8	80,7	96,1
1989	1030	172	358	846,2	614,3	410,3	204,0	84,6	119,4
Gj.snitt 85/89 Average 85/89	1012	167	360	762,6	547,8	370,1	177,7	74,9	102,9
1990	1040	178	407	890,0	650,2	431,9	218,3	89,0	129,3
1991	1034	180	383	924,7	652,1	439,4	212,7	92,3	120,4
1992	1033	184	322	924,6	637,4	437,8	199,6	92,5	107,1
1993	1051	185	413 ⁸	935,5	651,3	433,8	217,5	83,8	133,7
1994	1042	188	344	930,9	614,6	430,5	184,1	74,5	109,7
Gj.snitt 90/94 Average 90/94	1040	183		921,1	641,1	434,7	206,4	86,4	120,0
1995	1020	194	379	943,0	616,3	433,3	183,0	66,0	117,0
1996	976	198	395	966,0	627,9	440,2	187,7	62,8	124,9
1997	973	204	393	1007,2	637,5	455,1	182,4	60,4	122,0
1998	974	210	405	1044,5	667,4	467,3	200,1	67,9	132,2
1999	970	215	382	1079,4	653,4	482,7	170,7	75,6	95,1
Gj.snitt 95/99 Average 95/99	983	204	391	1008,0	640,5	455,7	184,8	66,5	118,2
2000	957	223	391	1133,9	693,0	498,4	194,6	79,4	115,2
2001	948	233	376	1226,0	735,1	537,9	197,2	84,8	112,4
2002	961	241	366	1286,9	791,5	549,2	242,3	89,5	152,8
2003	932	247	379	1355,5	819,6	593,6	226,0	66,9	159,1
2004	947	258	391	1433,0	838,5	609,6	228,9	56,4	172,5
Gj.snitt 00/04 Average 00/04	949	240	381	1287,1	775,5	557,7	217,8	75,4	142,4
2005	929	267	371	1556,6	875,9	647,1	228,6	45,7	182,9
2006	912	278	357	1674,3	915,4	692,8	222,6	65,8	156,8
2007	902	284	359	1797,2	1026,4	743,1	282,9	87,9	195,4

⁶ I denne tabellen er eigedelar i jordbruket førte opp med gjennomsnitt av IB og UB Average of opening and closing balance

⁷ Frå og med 1980 er dei oppgitte avlingane kvantumsvegde Since 1980 the crop yield s are wighted

⁸ Frå og med 1993 er avlingane oppgitte i FEm Since 1993 the crop yield is in F.U.m.

Lønsevne	Arbeidstimer i jordbruket	Lønsevne, kr per time	Nettoinntekt, nominelle kroner <i>Total net income, NOK</i>	Nettoinntekt, faste kr ⁹ <i>Total net income, fixed NOK</i>	Privatforbruk inkl. skatt <i>Privat consump- tion incl. tax</i>	Av dette betalt skatt <i>Of which: Tax paid</i>	Sparing <i>Savings</i>	Gjeldsprosent <i>Liabilities, % of assets</i>
<i>Capacity to pay</i>	<i>Total labour input</i>	<i>Capacity to pay NOK per hour</i>						
12,5	4419	2,84	13,9	154,5	13,2			25
15,8	3888	4,06	17,5	166,4	17,3			30
22,8	3524	6,47	26,1	203,1	23,7		5,6	35
29,3	3377	8,67	34,4	227,0	30,6		9,2	39
33,1	3373	9,81	39,0	242,6	34,0		10,4	39
36,0	3360	10,71	41,9	242,9	38,4		12,1	40
40,6	3357	12,09	47,2	254,5	43,3		12,0	41
48,6	3396	14,31	57,4	282,8	48,8		17,8	41
37,5	3373	11,12	44,0	250,0	39,0		12,3	40
57,8	3404	16,98	67,7	299,2	57,2		22,2	42
83,1	3424	24,44	92,6	374,8	65,3	21,5	40,2	40
100,0	3485	28,71	108,6	403,6	76,7	25,6	45,1	39
110,7	3565	31,05	121,0	415,6	91,1	33,2	43,9	39
102,4	3557	28,78	117,0	383,1	97,4	35,9	33,8	40
90,8	3487	26,04	101,4	375,2	77,5	29,1	37,0	40
111,1	3523	32,67	133,4	394,2	103,4	35,6	46,3	40
120,8	3480	34,71	146,0	379,7	113,7	38,9	47,9	40
124,5	3469	35,90	150,9	352,1	124,3	39,3	46,5	40
124,2	3441	36,09	151,1	325,4	133,3	41,5	37,9	41
145,8	3431	42,49	183,0	370,9	140,4	40,4	65,1	40
125,3	3469	36,12	152,9	364,4	123,0	39,1	48,7	40
145,9	3398	42,95	190,3	365,0	155,1	42,0	56,2	40
138,9	3302	42,08	195,8	352,2	173,9	50,4	43,0	41
148,9	3265	45,60	224,4	369,4	198,4	59,2	51,8	41
147,8	3213	46,01	233,7	360,4	217,3	66,4	45,7	42
174,2	3171	54,97	263,4	388,5	235,5	73,1	56,6	42
151,1	3270	46,32	221,5	366,7	196,0	58,2	50,7	41
186,5	3147	59,28	285,9	405,1	258,6	79,5	57,3	42
180,1	3086	58,36	290,1	397,6	282,8	89,3	40,5	40
167,3	3055	54,78	288,2	385,8	291,2	90,7	35,9	39
192,9	3064	62,95	315,0	412,4	297,6	89,5	53,8	37
171,0	3018	56,65	304,8	393,4	313,5	93,6	32,1	37
179,6	3074	58,40	296,8	398,9	288,7	88,5	43,9	39
178,1	3001	59,34	320,0	402,9	327,7	100,6	29,9	37
186,8	3002	62,23	337,1	419,5	343,4	104,5	33,6	37
183,8	2978	61,70	347,5	421,4	356,9	106,1	27,6	37
194,1	2949	65,82	382,6	453,8	371,1	108,6	53,6	37
161,8	2941	55,03	356,2	413,0	392,7	120,1	5,4	39
180,9	2974	60,82	348,7	422,1	358,4	108,0	30,0	37
183,4	2928	62,64	401,0	450,8	405,7	120,3	48,4	39
181,7	2932	61,96	402,6	439,3	416,2	122,1	37,5	40
211,0	2929	72,03	466,9	502,9	439,5	127,2	63,1	40
220,3	2927	75,26	470,6	500,9	453,5	131,5	50,3	40
236,4	2906	81,35	507,9	531,7	474,4	137,4	75,4	41
206,6	2924	70,65	449,8	485,1	437,9	127,7	54,9	40
249,0	2884	86,35	527,3	543,3	490,3	135,6	85,0	43
223,9	2894	77,38	529,2	531,2	518,3	144,4	50,7	45
266,7	2855	93,43	624,1	619,4	543,4	143,5	130,4	44

⁹ Omreka til 2007-kroner etter konsumprisindeksen. Fixed to 2007- NOK